Ο

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟΥ

ΙΓ΄ ΤΟΜΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1885.

Έδρα τοῦ Συλλόγου·

Πέραν, Ὁδὸς Τοπτσιλάρ, ἀριθ. 18.

Πράκτορες διὰ τὸ ἐξωτερικόν·

Lorentz und Keil, Librairie internationale.

Πέραν, Μεγάλη Ὁδός, ἀριθ. 457.

Τυποις Σ. Ι. Βουτυρα.

1988

Ο

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ.

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΟΥ

ΙΣΤ' ΤΟΜΟΥ.

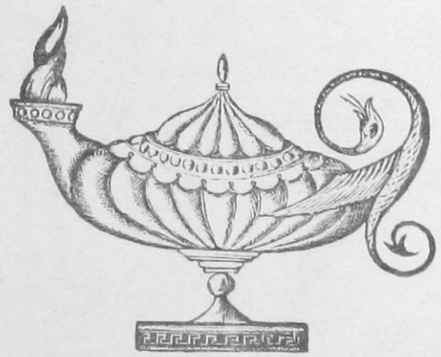

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1885.

Ἕδρα τοῦ Συλλόγου :

Πέραν, Ὁδὸς Τοπτσιλάρ, ἀριθ. 18.

Πράκτορες διὰ τὸ ἐξωτερικόν :

Lorentz und Keil, Librairie internationale.

Πέραν, Μεγάλη Ὁδός, ἀριθ. 457.

Τυποις Σ. Ι. Βουτυρα.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΑΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΝ ΤΕ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΚΑΙ ΕΝ ΤΑΙΣ ΧΩΡΑΙΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

διὰ τὴν Μαυροκορδάτειον Βιβλιοθήκην

ΥΠΟ

Α. Παπαδοπούλου τοῦ Κεραμέως.

(Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ ψξζ' συνεδριάσει τοῦ Συλλόγου).

Ἓν τῶν σπουδαιοτέρων μελημάτων τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου εἶνε ἀναμφιβόλως καὶ ἡ ἔρευνα καὶ καταγραφὴ τῶν ἐν Ἀνατολῇ εὑρισκομένων ἑλληνικῶν χειρογράφων, ἧς τὴν πρωτοβουλίαν ἀνέλαβεν, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ ὁ διακεκριμένος καὶ εὐγενὴς φιλόπατρις κύριος Θεόδωρος Α. Μαυροκορδάτος. Τὴν ἄκραν τοῦ ἔργου τούτου σπουδαιότητα οὐδεὶς ἀπολύτως νὰ ἀρνηθῇ δύναται, διότι πολυχρόνιος πεῖρα τῶν δοκιμωτέρων φιλολόγων ἀπέδειξεν ὅτι ἄνευ τῆς τῶν ἀγνώστων ἔτι χειρογράφων ζητήσεως καὶ μελέτης οὐδεμία σημαντικὴ πρόοδος ἐπιτυγχάνεται ἐν τῇ ἀναπτύξει τῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἱστορίας. Εὐτυχῆ δὲ μάλιστα θεωρῶ ἐμαυτὸν καὶ νὰ καταστήσω ὑμῖν γνωστὸν τὴν σήμερον ὅτι μετὰ μεγίστης χαρᾶς καὶ ἐκτιμήσεως ἀπεδέξαντο οἱ σοφώτεροι τοῦ λογίου κόσμου, ἡμετέρου τε καὶ εὐρωπαϊκοῦ, τὴν τοῦ κ. Μαυροκορδάτου πρὸς τὸν φιλολογικὸν σύλλογον πρότασιν καὶ γενναιοδωρίαν, σπεύσαντες ἅμα καὶ τὸ ἤδη ἐκδοθὲν πρῶτον τῆς *Μαυροκορδατείου Βιβλιοθήκης* τεῦχος νὰ ἀναλύσωσιν εὐνοϊκῶς ἐν ἐπισήμοις περιοδικοῖς συγγράμμασι, τὸν σκοπὸν ταύτης νὰ διαδώσωσι πανταχοῦ καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ νὰ ἐνθαρρύνωσι διὰ λόγων προτρεπτικῶν ἅμα δὲ καὶ εὐχῶν καὶ ἐλπίδων. Δὲν δύναμαι ὅμως καὶ νὰ παρασιωπήσω ὅτι ἡ τοῦ ἔργου τούτου ἐκτέλεσις τυγχάνει καὶ ἐπιπονωτάτη· διότι ὁ ἀναλαβὼν αὐτὴν ὑποβάλλεται καὶ εἰς μεμακρυσμένας ἐκδρομὰς καὶ εἰς ἐπηρείας κλιματολογικὰς καὶ εἰς μελέτας ἀπορροφώσας ἑκάστου ἔτους ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀσχολεῖται εἰς κοπιώδεις καὶ ἐπικινδύνους ὁδοιπορίας, εἰς ἀναζήτησιν τευχῶν καὶ ἐγγράφων, εἰς λεπτομερεστάτην τοῦ περιεχομένου αὐτῶν ἀναγραφήν, εἰς πολύμοχθον ἀντιγραφὴν διαφόρων κειμένων, εἰς ἀντιβολὰς ἐκδεδομένων κειμένων πρὸς ἀγνώστους αὐτῶν κώδικας, εἰς τὴν ἰδίᾳ χειρὶ μεταγραφὴν πανομοιοτύπων σελίδων, εἰς τὸν καταρτισμόν, τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ τὸν ὑπομνηματισμὸν τοῦ συλλεγομένου ὑλικοῦ, εἰς τὴν δημοσίευσιν καὶ τὴν τυπογραφικὴν τοῦ ἐκδιδομένου διόρθωσιν, τέλος δὲ καὶ εἰς τὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος ἀγορὰν τῶν ἀναγκαιούντων βιβλίων, τὸ μὲν πρὸς διάγνωσιν τῶν τε ἀνεκδότων κειμένων καὶ τῶν γραφῶν τῶν διαφόρων ἐποχῶν, τὸ δὲ πρὸς ἐπαρκῆ, εἰ μὴ παντελῆ, λύσιν παντὸς ἐντυγχάνοντος ζητήματος καὶ πάσης ἀπορίας περὶ τῆς δεινα ἢ δεῖνα κλασικῆς, θεολογικῆς, βυζαντινῆς καὶ νεοελληνικῆς συγγραφῆς. Μεθ' ὅλα ταῦτα δὲν ἀποθαρρύνεται ἀποβλέπων εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ χρησιμωτάτου τούτου ἔργου, οὗ ἡ ἀποπεράτωσις πολὺν θὰ περιάψῃ τῷ ἡμετέρῳ Συλλόγῳ τιμήν, ἤδη μάλιστα ὅτε φαίνεται ὅτι ἐπιφυλάττονται καὶ ἡμῖν τοῖς Ἕλλησι σπουδαῖαι ἀνακαλύψεις τῆς πατρῴας πνευματικῆς κληρονομίας.

Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην περίοδον ἐξητάσθησαν καὶ περιεγράφησαν ἱκανὰ ἀξιόλογα τεύχη διασωθέντα ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ παρ' ἡμῖν

βιβλιοπώλου κ. Χριστοδούλου, ὅστις εὑρεστήθη νὰ ὑποβάλῃ μοι ταῦτα εἰς μακρὰν μελέτην. Καὶ ὁ ἐκ τῶν ἡμετέρων συναδέλφων ἀξιότιμος κ. Κ. Δεπάστας ὑπέβαλε προθύμως εἰς ἐξέτασιν τεῦχος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος περιέχον κλασικά τε καὶ μὴ κείμενα, ἅτινα ἐδιδάσκοντο ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὁ δὲ ἐν Νενήτοις τῆς Χίου φίλος κ. Κ. Κανελλάκης ἐκοινοποίησέ μοι ἀρχαῖα κοινοτικὰ ἔγγραφα καὶ σιγίλλιά τινα πατριαρχικὰ συμβαλλόμενα εἰς τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν τῆς νήσου Χίου. Ἀλλὰ σπουδαιότατον καὶ πολύτιμον κώδικα γεγραμμένον κατὰ διαφόρους ἐποχὰς (ις'—ιη' αἰῶνος) εὑρεστήθη φιλορρόνως ἡ Α. Γ. ὁ κ. Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆ νά μοι ἐγχειρίσῃ πρὸς μελέτην τοῦ περιεχομένου, ὅπερ μετὰ μακρὰν ἔρευναν ἀπεδείχθη ὅτι σχετίζεται πρὸς σημαντικὰ ἱστορικά τε καὶ φιλολογικὰ ζητήματα τῆς ἀπὸ ἁλώσεως ἑλληνικῆς γραμματολογίας· δὲν ἐλησμονήσατε δὲ ὅτι μέρος τῆς ἀναλύσεως τοῦ χειρογράφου τούτου ἀπησχόλησεν ἤδη ἡμᾶς ἐν δυσὶν ὅλαις συνεδριάσεσι τῆς παρελθούσης συλλογικῆς περιόδου. Μετ' εὐχαριστήσεως δὲ ἀναφέρω ὅτι καὶ ἡ εὐγενεστάτη καὶ ταῖς μούσαις φιλτάτη κ. Σοφία Νεγροπόντε ὑπέβαλέ μοι φιλορρόνως πρὸς ἐξέτασιν κώδικα τετραευαγγέλου γεγραμμένον μὲν ἐν ἀρχαῖς τοῦ ΙΒ' αἰῶνος ὑπὸ Θεοδούλου τινὸς ἱερομονάχου, κεκοσμημένον δὲ καὶ ὑπὸ ὡραίας λειογραφίας παριστώσης τὴν Θεοτόκον πρὸς δεξιὰν καὶ κρατούσης τὸ βρέφος Ἰησοῦν. Προστίθημι δὲ τούτοις ὅτι καὶ ὁ διακεκριμένος ἰατρὸς καὶ βυζαντινολόγος κ. A. Mordtmann Jr ὑπέβαλέ μοι νὰ περιγράψω καὶ ἐξετάσω τρεῖς θεολογικοὺς κώδικας, ὧν εἷς περιέχει *Ἐκλογάδιον* τῶν κατηχήσεων Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου γραφὲν κατὰ τὴν ΙΑ' ἑκατονταετηρίδα ὑπὸ Ἀμβροσίου μοναχοῦ τῆς εὐαγοῦς μονῆς Χορταΐτου. Μετ' ἐξαιρετικῆς δὲ μνείας ἀναφέρω τὴν πρόθυμον καὶ λίαν ἀξιέπαινον ἀπόφασιν τῆς σεβαστῆς ἐφορίας τῆς ἐν Χάλκῃ ἐμπορικῆς Σχολῆς ὅπως κατατάξω καὶ περιγράψω τοὺς ἐν αὐτῇ περισωθέντας κώδικας τῆς μονῆς Θεοτόκου, οἵτινες πολυάριθμοι ὄντες ἀτελῶς ἐγινώσκοντο μέχρι τῆς σήμερον, οὐδέποτε δ' ἠξιώθησαν λεπτομεροῦς καταλόγου ἔχοντος πάντα τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα πρὸς ἐπαρκῆ ἐκτίμησιν παρά τε τῶν φιλολόγων καὶ παλαιογράφων. Ἀλλὰ μέγα μέρος τῶν παλαιογραφικῶν μου ἐρευνῶν ἐξετελέσθη καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον ἐν ταξειδίοις καὶ μάλιστα ἐν τόποις ἀρκούντως ἀπομεμακρυσμένοις. Τὸ κατ' ἀρχὰς διατρίβων ἐν Ὀδησσῷ περιέγραψα τὰ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἡμετέρας ἐκεῖ σχολῆς ὀλιγάριθμα χειρόγραφα, ἅτινα ἐγκαίρως ἐμελέτησε καὶ ὁ ἐπιφανὴς ἱεράρχης Κερκύρας Εὐστάθιος Βουλισμᾶς. Κατὰ δὲ τὴν ἐν Κριμαίᾳ ὀλιγοήμερον διατριβήν μου εἶδον ἐπίσης χειρόγραφα ἑλληνικὰ παρ' ἰδιώταις καὶ ἐν ἐκκλησίαις.

Ἐντεῦθεν ἐσκέφθην ν' ἀφιερώσω πολὺν χρόνον διὰ παλαιογραφικὰς ζητήσεις καὶ ἐν τόποις ἥκιστα γνωστοῖς· διὸ ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ εἰς τὸν Πόντον καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἀρμενίαν. Ἡ ἐκλογή μου δὲν ἦτο ἀνεπιτυχής, εἰ καὶ λόγοι κλιματολογικοὶ καὶ μάλιστα τὸ χειμερινὸν τοῦ χρόνου διεκώλυον τὴν περὶ τοιαύτας ἐρεύνας ἐνασχόλησιν ἐπὶ χωρῶν ὀρεινῶν, δυσβάτων καὶ ἐπικινδύνων. Ἡ τοπαρχία Τραπεζοῦντος κατέστη καὶ ἄλλοτε ἀντικείμενον σπουδαίας μὲν ἐρεύνης ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν, ἀλλὰ διαφόρου ὅλως τοῦ σκοποῦ τῆς *Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης*· διότι ὁ μὲν ἐκγαλατισθεὶς Μηνᾶς Μηνωΐδης ἐσκόπει κυρίως καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτοῦ ἐκδρομὰς τὴν δαπάναις τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως συλλογὴν σπουδαιοτάτων πράγματι τευχῶν πρὸς πλουτισμὸν τῆς ἐν Παρισίοις Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης· ὁ δὲ Γερμανὸς Fallmerayer προὐτίθετο ν' ἀνακαλύψῃ κείμενα συμβαλλόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς αὐτοκρατορίας Τραπεζοῦντος, ὁ δὲ νομοδιδάσκαλος Zachariæ von Lingenthal ἀνεζήτει τοῦ γραικορωμαϊκοῦ δικαίου λείψανα. Συστηματικὴ ἄρα καὶ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ ἐξέτασις τῶν ἐν τῇ τοπαρχίᾳ ταύτῃ διεσκορπισμένων οἰωνδήποτε χειρογράφων οὐδέποτε μέχρι τῆς ἐμῆς περιηγήσεως ἐγένετο. Ῥητέον δὲ ἅπαξ διὰ παντὸς ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα ἔτι καὶ νῦν φήμη περὶ ὑπάρξεως τὴν σήμερον ἀγνώστων φιλολογικῶν θησαυρῶν ἐν ταῖς ἐγνωσμέναις τῆς τραπεζουντίας χώρας βιβλιοθήκαις εἶνε αὐτόχρημα μῦθος· διὸ πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν νὰ ἀνεύρῃ ἐν τῷ Πόντῳ ἀξιόλογόν τι κείμενον ὀφείλει νὰ συνάψῃ φιλικὰς σχέσεις μετὰ τῶν ἐγχωρίων καὶ νὰ μεταβαίνῃ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν καὶ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον ἐρευνῶν τὰ κιβώτια καὶ ἐρμάρια τῶν ἐγχωρίων καὶ συνιστῶν χαρτίων ζητήσεις. Ἡ τοιαύτη δὲ ἔρευνα, ἥτις κατ' ἀρχὴν καὶ χρόνον πολὺν ἀπαιτεῖ, δύναται ἴσως νὰ ἐξαγάγῃ τι εἰς φῶς μεταξὺ ἀπείρων ἀχρήστων τευχῶν. Συνιστῶ δὲ τὴν τοιαύτην ἔρευναν τοῖς μετ' ἐμὲ ἐν Πόντῳ περιηγηταῖς, διότι τὰ μὲν χωρία αὐτοῦ εἰσι πανάρχαια, οἱ δὲ ἐγκάτοικοι ἢ πλησιέστατοι συγγενεῖς λογίων καὶ διδασκάλων

ἀκμασάντων κατὰ τὴν ΙΖ' καὶ ΙΗ' ἑκατονταετηρίδα, ἢ ἀπόγονοι παμπαλαίων οἰκογενειῶν, ὧν τινων μάλιστα ἡ καταγωγὴ ἀνέρχεται καὶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, ὡς ἀποδεικνύασιν ἐπαρκῶς τὰ ἔτι καὶ νῦν σωζόμενα οἰκογενειακὰ ἐπωνύμια. Τὸ δὲ περιεργότερον ὅτι τοιαύτας ἐρεύνας δύναταί τις νὰ ἀπαπειραθῇ καὶ ἐν οἰκογενείαις ἰσλαμικαῖς παντὸς ἴσως χωρίου, μάλιστα δὲ τοῦ διαμερίσματος Ὄρεως, περὶ οὗ ἰδιάζουσα ἐπικρατεῖ ἐν τῇ χώρᾳ φήμη μὴ στερουμένη πιθανότητος διὰ πολλὰς ἀφορμάς, καὶ μάλιστα διότι οἱ τοῦ τόπου ἐκείνου μουσουλμάνοι μητρικὴν αὐτῶν γλῶσσαν ἔχουσι τὴν ἑλληνικήν.

Ἐν Τραπεζοῦντι ἐξήτασα τὰ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Φροντιστηρίου φυλαττόμενα τεύχη, τὰ ἀρχεῖα τῆς Μητροπόλεως καὶ τὰ εὐάριθμα τεύχη καὶ ἀντίγραφα τοῦ ἐκεῖ ἑδρεύοντος φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου *Ξενοφῶντος*, εἶτα δὲ τὰ παρά τισιν ὁμογενέσιν ἰδιῶταις, οἵτινες πάνυ προθύμως εὑρεστήθησαν νά μοι ὑποβάλωσιν εἰς μελέτην ὅσα εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν εὑρίσκοντο τεύχη· ὀνομαστὶ δὲ ἀναφέρω τὸν ἀξιότιμον πρόεδρον τοῦ εἰρημένου Συλλόγου κ. Γιαννικαπάνην, τὸν φιλόμουσον καὶ ἔντιμον κ. Γ. Δομνηνόν, τὸν φιλόκαλον βιβλιοπώλην κ. Δ. Ξιφιλῖνον καὶ τὸν σεβαστὸν διδάσκαλον κ. Γρηγόριον Παπαδόπουλον. Ἐκ Τραπεζοῦντος μετέβην εἰς Γκιουμουσχανὲ (Ἀργυρούπολιν) ἐφοδιασμένος μετὰ προτρεπτικῶν καὶ συστατικῶν γραμμάτων τοῦ ἁγίου Τραπεζοῦντος κ. Γρηγορίου Καλλίδου καὶ τῆς αὐτόθι ἑδρευούσης ἀξιοσυστάτου διαρκοῦς Ἀδελφότητος τῶν Ἀργυρουπολιτῶν. Ἡ πόλις Γκιουμουσχανὲ εἶνε ἕδρα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας Χαλδίας καὶ Χαιριάνων, συγκοινωνεῖ δὲ μετὰ τῆς Τραπεζοῦντος ἐν ὁδοιπορίᾳ τεσσάρων συνήθως ἡμερῶν. Γινώσκεται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων χριστιανῶν τε καὶ μωαμεθανῶν διὰ τοῦ συνηθεστέρου ὀνόματος *Κὰρ* ληφθέντος ἐκ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ Κάνιος· ἦν δ' ἄλλοτε πολυάνθρωπος, πλουσιωτάτη καὶ ἑστία ἑλληνικῆς παιδείας μεγίστη κατὰ τὴν ἐσχατιὰν ἐκείνην τῆς ἑλάσσονος Ἀσίας, πλουτοῦσα καὶ βιβλιοθηκῶν σπουδαιοτάτων, ὧν ἐλάχιστον μέρος διεσώθη, τὸ δὲ μεῖζον διεσπάρη εἰς βιβλιοθήκας γαλατικάς, ἀγγλικὰς καὶ ρωσσικάς. Ἐντεῦθεν δὲ κατὰ τὴν ἐκστρατείαν τοῦ στρατηγοῦ Πάσκεβιτς (1828) μετεκομίσθη καὶ διερυλάχθη, ὡς λέγεται, εἰς τὸ ἐν Πετρουπόλει αὐτοκρατορικὸν θησαυροφυλάκιον ὅλος χρυσογεγραμμένος κῶδιξ Εὐαγγελίων, περὶ οὗ θὰ ὁμιλήσω ἐκτενέστερον ἀλλαχοῦ δημοσιεύων τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ καὶ μάλιστα μακρὸν ἔμμετρον σημείωμα τοῦ ἔτους 1572, ὅπερ ἀποδείκνυσιν ὅτι ὁ εἰρημένος κῶδιξ ἦν πρότερον κτῆμα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ οἴκου τῆς Τραπεζοῦντος καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῆς διεσώθη ἐξ ἀγορᾶς τῶν ἀδελφῶν τῆς οἰκογενείας Μιχαὴλ Στρατικεύα τῆς ἐκ Λαζίας εἰς τὸ *Κάρειον* μεταναστευσάσης περὶ τὰ μέσα τῆς ἑκκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Ἕτεροι δὲ κώδικες τῆς πόλεως ταύτης διεσώθησαν παρ' οἰκογενείαις μεταναστευσάσαις πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν Καύκασον. Ἐν Γκιουμουσχανὲ ἐξήτασα τὰ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ σχολαρχείου τεύχη, τὰ ἀρχεῖα καὶ τὸ ἐν τῇ μητροπόλει σπουδαιότατον διὰ τὴν ἐπιτόπιον ἱστορίαν μητρῷον, ὡς καὶ τὰ παρά τισιν ἰδιώταις βιβλία καὶ ἔγγραφα. Ἐκεῖθεν δὲ κομίζων προτρεπτικὰ καὶ συστατικὰ γράμματα τοῦ εὐμαθοῦς ἀντιπροσώπου τῆς μητροπόλεως αἰδεσιμωτάτου κυρ Ἀθανασίου ἐπεσκέφθην τὰ πέριξ μονύδρια καὶ ἱκανὰ χωρία ἐν ὄρεσι καὶ δρυμοῖς κείμενα. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν συνοδίᾳ τοῦ αἰδ. κυρ Ἀθανασίου περιηγήθην τὸ μεσόγειον διαμέρισμα Χαιριάνων (Cheïran-cazassi), ἔνθα κεῖται μονύδριον ἁγίου Γεωργίου τοῦ Κελωρᾶ ἐπιλεγόμενον πρὸ τεσσαρακονταετίας περίπου ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ Ἱερεμίου (τοῦ ὕστερον ἐπισκόπου Νικοπόλεως) ἱδρυθὲν μεταξὺ τουρκικῶν, ἑλληνικῶν καὶ κουρδικῶν χωρίων καὶ εἰς δεκάωρον ἀπόστασιν τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ Λύκου. Ἀνακάμψας δὲ τέλος εἰς Τραπεζοῦντα ἠρεύνησα ὕστερον τὰς πέριξ μεγάλας σταυροπηγιακὰς μονὰς Σουμελᾶ, Βαζελῶνος καὶ Περιστερᾶς. Κατὰ τὴν ἐν τῷ Πόντῳ περιοδείαν μου ἐσκέφθην νὰ περιηγηθῶ καὶ τὴν Καππαδοκίαν καὶ μάλιστα εὐάνθρωπά τινα μέρη τῶν ἀρμενικῶν χωρῶν, ἐν οἷς κατὰ ἀσφαλεῖς φιλικὰς πληροφορίας ἠδυνάμην ἀποτελεσματικῶς νὰ ἱκανοποιήσω τὰς ἐρεύνας μου· ἀλλὰ τὸ μὲν λόγοι χρηματικοί, τὸ δὲ τὸ χειμερινὸν τοῦ χρόνου παρεκώλυσαν τὴν ὅσον ῥιψοκίνδυνον τοσοῦτο καὶ σπουδαίαν καὶ εὐχάριστον ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ Ἀρμενίᾳ περιοδείαν· ἣν ὅμως συνιστῶ τὰ μάλιστα, διότι πολλαὶ ἀφορμαὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν μετ' ἐπιτυχίας ἐκτέλεσιν φιλολογικῶν ζητήσεων ἐν ταῖς χώραις ἐκείναις, ἰδίως δὲ ἡ ἀνάμνησις ὅτι ἀπὸ τῆς Ε' μέχρι τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος συνελέγοντο ἐκεῖ καὶ μετεφράζοντο ἀρμενιστὶ ἄπειρα ἑλληνικὰ συγγράμματα, ἐν οἷς καὶ πολλὰ παντελῶς ἄγνωστα τὴν σήμερον.

Συνοψίζων δὲ νῦν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κατὰ

τὴν δευτέραν ταύτην περίοδον γενομένης ἐργασίας, δηλῶ ἐν πρώτοις ὅτι ἐξητάσθησαν χειρόγραφα τεύχη ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα περίπου, ὧν ἡ περιγραφὴ ἐγένετο ὡς καὶ πέρυσιν, ἀλλὰ καὶ ἀναλόγως τοῦ ποιοῦ καὶ τῆς σπουδαιότητος τῶν περιεχομένων. Δεύτερον, ἐγνώσθησαν καὶ πάλιν ἱκανοὶ μετὰ χρονολογιῶν κώδικες, ὧν ὁ ἀρχαιότερος τοῦ 933 μ. Χρ. ἔτους, δυνάμενοι νὰ συμβάλωσιν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς· εἶτα, πολυάριθμα ὀνόματα ἀντιγραφέων καὶ καλλιγράφων μετά τινων ἐνδείξεων περὶ τῶν τόπων ἐν οἷς ἔγραφον· τοῦθ' ὅπερ πολλαπλῶς συντελεῖ εἰς τοπογραφικὰς καὶ παλαιογραφικὰς μελέτας. Πρὸς δὲ τούτοις γνωστοποιοῦνται νῦν πρῶτον τεύχη τινὰ περιέχοντα κλασικὰ κείμενα καὶ χρήσιμα ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις δι' ἀντιπαραβολῆς πρὸς τὰ ἐκδεδομένα, ἐξ ὧν ἀναφέρω κώδικα τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος περιέχοντα τὰς *Νεφέλας* καὶ τὸν *Πλοῦτον* τοῦ Ἀριστοφάνους, ἕτερον τῆς ΙΕ' ἑκατοντ. περιλαμβάνοντα τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον τοῦ Αἰσχίνου, ἕτερον τῆς αὐτῆς ἐποχῆς φέροντα ἐν καλῷ ἀντιγράφῳ τρισκαίδεκα λόγους τοῦ Δημοσθένους, πέντε τῆς ΙΔ' καὶ ΙΕ' ἑκατοντ. συναποτελοῦντας ἐκτενῆ σειρὰν ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου· ἕνα τῆς ΙΓ' ἑκατ. περιέχοντα σὺν ἄλλοις τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Ἐπικτήτου καὶ ἕτερον τῆς αὐτῆς ἐποχῆς περισώζοντα συλλογὴν τῶν παροιμιῶν τοῦ Διογενιανοῦ καὶ ἀνθολόγιον (Florilegium) γνωμῶν κλασικῶν τε καὶ μή, πεζογράφων καὶ ποιητῶν.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀνεκδότων καταλέγονται διάφορα κείμενα διαιρούμενα εἰς τρεῖς κατηγορίας, ὧν ἡ πρώτη σύγκειται ἐξ ἔργων νεοελληνικῶν, τουτέστιν ἐκ συγγραφῶν ἐν ἀττικιζούσῃ ἢ δημώδει γλώσσῃ. Γινώσκετε δὲ καλῶς ὁπόσον ἡμεῖς αὐτοὶ οἱ ἕλληνες ἐνδιαφερόμεθα τὴν σήμερον περὶ τῶν πνευματικῶν προϊόντων τῶν ἀπὸ ἁλώσεως ἀκμασάντων λογίων καὶ διδασκάλων καὶ ὁπόσας περὶ τὸ θέμα τοῦτο χρησιμωτάτας ἐρεύνας ἐποιήσαντο ἄνδρες σοφοί, ὡς ὁ Μουστοξύδης καὶ μάλιστα ὁ Κωνσταντῖνος Σάθας καὶ ὁ εὐγενὴς γαλάτης Emile Legrand. Ἐν τῇ πρώτῃ λοιπὸν κατηγορίᾳ καταλέγονται τὰ ἑπόμενα.

1. Κείμενα ἀναφερόμενα εἰς τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις Μάρκου Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ, τοῦ ὑπερμαχήσαντος, ὡς γνωστόν, ἐν τῇ Φλωρεντινῇ Συνόδῳ πρὸς διάσωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ταῦτα δὲ σύγκεινται—α') ἐκ μικροῦ ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ἐπιτρέποντος (1456) τὴν δι' ἀκολουθίας καθαγίασιν τοῦ ἀνδρὸς—καὶ β') ἐκ τῆς ἀκολουθίας ταύτης συγγραφείσης κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν «*παρὰ τῶν τριῶν διδασκάλων Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ κυρίου Μακαρίου μητροπολίτου Φιλαδελφείας, Γεωργίου Βύζαντος καὶ Γρηγορίου τοῦ Βυζαντίου, ἐπὶ Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου πατριαρχεύοντος τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων*». Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη δείκνυσιν ἡμῖν τρεῖς διδασκάλους τῆς πατριαρχικῆς βεβαίως σχολῆς, περὶ ὧν οὐδεὶς οὐδὲν μέχρι σήμερον ἐγίνωσκέ τι, καταστρέφουσα κατ' ἀκολουθίαν καὶ παρακεκινδυνευμένας θεωρίας καὶ ἀγόνους ἐρεύνας περὶ τοῦ τίς ἦν ὁ πρῶτος τῆς εὐεργέτιδος εἰς τὸ ἡμέτερον ἔθνος πατριαρχικῆς σχολῆς διδάσκαλος. Ὅτι δὲ ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε πολλοῦ λόγου ἀξία, ἀναγκάζομαι νὰ ὁμολογήσω καὶ ἐξ ὑπογραφῆς χειρογράφου ἐσφαλμένως ἀναγνωσθείσης (ἴδε V. Gardthausen Griech. Palaeographie σελ. 330 καὶ 362. Matthæus *Carnanotus* aus Constantinopel), ἥτις, ἐὰν ἔχῃ, ὡς ὑποτίθημι, δείκνυσιν ὁμολογουμένως ὅτι ὁ νομιζόμενος πρῶτος τῆς εἰρημένης σχολῆς διδάσκαλος Ματθαῖος ὁ Καμαριώτης ἔζη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τῷ 1484, τουτέστιν εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἔτη μετὰ τὴν πατριαρχίαν τοῦ Σχολαρίου, ὅτε διὰ βιωτικὰς ἀνάγκας ἢ πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἀντέγραφεν ὁ Καμαριώτης κώδικα τῶν τοῦ Ἀρριανοῦ συγγραμμάτων (Mutin. II. A. 10), τοῦθ' ὅπερ ὑποτίθησιν αὐτὸν ἐν γεροντικῇ ἡλικίᾳ, ἀφοῦ γινώσκεται ὅτι κοσμικὸς ὢν παρουσίασε καὶ εἰς τὴν ἐν ἔτει 1439 συγκροτηθεῖσαν Φλωρεντινὴν σύνοδον. (Allatius apud Fabricii Biblioth. Graec. ed Harless XII, σελ. 107—108). Πρὸς τοῖς δυσὶν εἰρημένοις κειμένοις καταλέγω γ') «*Ἔλεγχον καὶ ἀπολογίαν πρὸς τὸν ἅγιον Μάρκον τῆς Ἐφέσου*» παρὰ Σιλβέστρου τοῦ Βυζαντίου ἱερομονάχου ἐκ Κεφαλληνίας, οὗ τὸ παρὸν ἔργον ἐγινώσκετο μόνον ἐκ τῆς μνείας τοῦ Ζαβίρα καὶ τοῦ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως. δ') *Βίος Μάρκου τοῦ Ἐφέσου* ὑπὸ Μανουὴλ μεγάλου ῥήτορος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀποσπάσματα τοῦ αὐτοῦ σχετικὰ εἰς τὸν βίον ἐκείνου ἐκ τοῦ «*Λόγου κατὰ τοῦ Πληθωρικοῦ συγγράμματος*» καὶ ἐκ τοῦ «*Περὶ Μάρκου τοῦ Ἐφέσου Λόγου, οὗ ἡ ἀρχή: ἐπειδὴ μετά γε τῶν ἄλλων*» κτλ. Μανουὴλ δὲ ὁ μέγας ῥήτωρ εἶνε ὁ ἄλλως πασίγνωστος ὑπὸ τὸ ἐπωνύμιον Κορίνθιος, ὅστις ὑπεγράφετο *Γαλησιώτης* καὶ ὃν γινώσκω ὁριστικῶς τὸ ἀξιόζηλον ἐκεῖνο ἐκκλησιαστικὸν ὀφφίκιον ἔχοντα κατὰ τὰ ἔτη 1545 καὶ 1546, πατριαρχοῦντος Ἱερεμίου Α' τοῦ ἀπὸ Σοφίας.

2. Κείμενα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδου, συνιστάμενα δὲ α') ἐκ τῆς ἐξῆς συγγραφῆς «*Ἀμηρούτση τοῦ φιλοσόφου πρὸς ἡγεμόνα Ναυπλίου Δημήτριον, περὶ τῶν ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ τῇ Συνόδῳ συμβεβηκότων*». Τῆς ἐπιστολιμαίας ταύτης διατριβῆς ἐγινώσκοντο ἀποσπάσματά τινα ἐκ συγγραφῶν Λέοντος τοῦ Ἀλλατίου καὶ Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων. β') ἐξ «*Ἐνθυμήσεως περὶ τῆς Συνόδου*» ἀνωνύμου μέν, ἀλλὰ συγχρόνου ἀνδρὸς περισώσαντος ἄχρις ἡμῶν διὰ βραχέων ἀξιοπερίεργά τινα συμβάντα (κατὰ τὰ ἔτη 1437 καὶ 1439) ἐν Πύλῳ καὶ Μεθώνῃ, τοῦ πατριάρχου Ἰωσὴφ καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου παρισταμένων.

3. Ἔγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὴν κατὰ τόπους ἐθνικὴν ἡμῶν ἱστορίαν ἀπὸ τοῦ ις' μέχρι τοῦ ιη' αἰῶνος. Ταῦτα δὲ εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σιγίλλια καὶ γράμματα πατριαρχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως περὶ τὰ πεντήκοντα, ὧν τὰ κυριώτερα συμβάλλονται εἰς τὴν τοπογραφίαν τῶν ἐπαρχιῶν Τραπεζοῦντος καὶ Χαλδίας, εἰς τὰς περιπετείας τῶν ἐν αὐταῖς ὁμογενῶν καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν διαφόρων μονῶν. Τούτοις δὲ καταλέγεται καὶ πρᾶξις μεγάλης τοπικῆς συνόδου συγκροτηθείσης ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ μαΐῳ τοῦ 1593 ἔτους καὶ συνταξάσης δώδεκα ἄρθρα συντελεστικὰ εἰς τὴν κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους διοίκησιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Συνυπέγραψαν δὲ τὴν πρᾶξιν ταύτην, πλὴν Ἱερεμίου Β' προεδρεύοντος, ὁ Ἀλεξανδρείας Μελέτιος ὁ Πηγᾶς ἔχων καὶ τὰς γνώμας τῶν πατριαρχῶν Ἱερουσαλὴμ καὶ Ἀντιοχείας, καὶ τεσσαράκοντα καὶ εἷς μητροπολῖται καὶ ἀρχιεπίσκοποι.

4. Μικραὶ φιλολογικαὶ καὶ ἱστορικαὶ συγγραφαὶ διαφόρων ἑλλογίμων ἀνδρῶν, ἐξ ὧν ἀναφέρω· α') Ἀνωνύμων συντόμους βιογραφίας Θεοδώρου τοῦ Γαβρᾶ, Ἀθανασίου καὶ Βασιλείου μητροπολιτῶν Τραπεζοῦντος καθαγιασθέντων ἐπιτοπίως ὑπὸ τῶν Τραπεζουντίων. β') Ἀδήλου μακρὸν στιχούργημα τοῦ ΙΖ' αἰῶνος περιγράφον τὴν μετὰ τὴν ἅλωσιν Τραπεζοῦντος κοινωνικὴν τῶν κατοίκων αὐτῆς κατάστασιν, τὴν καταστροφὴν τῆς βιβλιοθήκης τῆς πόλεως καὶ τὴν παρ' ἀλλοπίστων ἁρπαγὴν τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ ἁγίου Φιλίππου. γ') Ἱερεμίου Κακαβέλα περὶ τοῦ ἐν ἔτει 1688 γεννηθέντος τέρατος λαγωοῦ ἐν Βλαχίᾳ καὶ Ἰωάννου τοῦ Βυζαντίου «*ἑρμηνεία τοῦ ὑπερφάλου λαγωοῦ ἐν Μοισίᾳ*». δ') Ἀθανασίου Κομνηνοῦ τοῦ Ὑψηλάντου περὶ τῶν ἀπὸ ἁλώσεως μέχρις αὐτοῦ ἀκμασάντων ἑλλήνων λογίων καὶ ἀνδρῶν ἐπισήμων συγγραφὴ ἀξιόλογος ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καὶ μάλιστα διὰ τὰς κοινοποιουμένας λεπτομερείας περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ τύχης τῶν οἰκογενειῶν ἐκείνων ἐξ ὧν ἐγεννήθησαν οἱ μεγάλοι τῆς Πύλης διερμηνεῖς καὶ οἱ ἡγεμόνες Οὐγγροβλαχίας καὶ Μολδαβίας.

Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ κατηγορίᾳ τῶν ἐν τοῖς ἐξετασθεῖσι χειρογράφοις ἀπαντωμένων ἀνεκδότων κειμένων τάσσονται ἔγγραφα ἱκανὰ καὶ συγγραφαὶ τῆς βυζαντινῆς περιόδου, ἐξ ὧν σημειῶ τάδε· α') Φιλοθέου Συληβρίας ἐπισκόπου (ΙΔ' αἰών) «*Λόγος εἰς τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Μακάριον τὸν πρότερον ἐν Ἐώᾳ, ὕστερον δὲ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὴν μονὴν τοῦ Καλλίου ἀσκήσαντα*». Ὁ λόγος οὗτος εἶνε χρήσιμος εἰς τοὺς ἐνασχολουμένους περὶ τὴν βυζαντινὴν γεωγραφίαν καὶ μάλιστα τὴν ἱστορίαν καὶ τοπογραφίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· περιέχει δὲ πλὴν ἄλλων καί τινας πληροφορίας περὶ μονῶν, ὡς τῆς ἐν Καρίᾳ τοῦ ὄρους Λάτμου, τῆς παρὰ τὴν Μαγνησίαν τοῦ Κρίτζους, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει μονῶν Στουδίου, Βάσσου, Καλλίου καὶ τῆς Χώρας τῶν Ζώντων. β') Νικολάου Καβάσιλα ἐπιστολαὶ δέκα πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καὶ τὸν Κυδώνην. γ') «*Στίχοι τοῦ Μαρασσῆ πρὸς τὴν δέσποιναν*» ὑπὲρ τοὺς 500 περὶ ἀστρονομίας. δ') «*Πιττάκιον ἐκτεθὲν παρὰ τοῦ πρωτασηκρήτις κυροῦ Νικήτα τοῦ Β[α]λαϊτου ἀποσταλὲν πρὸς τὸν καθολικὸν τῆς Ἀρμενίας, παρὰ τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου*». ε') «*Τοῦ γεγονότος λογοθέτου τῶν σεκρέτων καὶ ἐπὶ τῶν κρίσεων, καὶ κριτοῦ τοῦ βήλου κυροῦ Νικήτα τοῦ Χωνιάτου, πρὸς τὸν Καματηρὸν κυρὸν Βασίλειον μέλλοντα ἀπελθεῖν εἰς Ἀρμενίαν ἐπὶ τῷ ἀποκομίσαι νύμφην τῷ Λεβοὺν τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Λάσκαρι ζητήσαντα εἰδῆσιν λαβεῖν τῶν αἱρέσεων τῶν Ἀρμενίων· καὶ τίνα τὰ παρ' αὐτῶν προβαλλόμενα περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν δοξαζομένης μιᾶς φύσεως καὶ θελήσεως ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ*». ς') «*Τακτικόν· ὅπως ἔχωσι τάξεως οἱ θρόνοι τῶν ἐκκλησιῶν τῶν ὑποκειμένων τῷ πατριάρχῃ Ἀντιοχείας ἐπὶ Ἀναστασίου πατριάρχου Ἀντιοχείας τοῦ παλαιοῦ γέγονε τοῦτο*». Εἶνε δὲ κατάλογος ἀρχαίων πόλεων τῆς Κιλικίας, Συρίας καὶ Ἀρμενίας λίαν χρήσιμος ἐν ἀρχαιολογικαῖς μελέταις. ζ') Πολυέ-

ριθμα ἔγγραφα συμβαλλόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τοπογραφίαν τῆς αὐτοκρατορίας Τραπεζοῦντος, ἅτινα συμπληροῦσιν ἀνάλογον κοινοποίησίν μου ἀναγνωσθεῖσαν ἐν τῷ ἀρχαιολογικῷ συνεδρίῳ τῆς Ὀδησσοῦ· εἶναι δὲ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πρατήρια καὶ ἀφιερωτήρια πολλοῦ λόγου ἄξια, ὡς φέροντα χρονολογίας ἀπὸ τοῦ 1256 ἔτους μέχρι τοῦ 1479 καὶ περιλαμβάνοντα ἀπειράριθμα ὀνόματα ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, πρόσωπα ὀρφικιοῦχα τῆς τραπεζουντίας αὐλῆς, ὀνόματα τόπων, χωρίων καὶ ἀγρῶν καὶ τέλος λεπτομερείας περὶ τῶν ἠθῶν τῶν κατοίκων, περὶ αἰχμαλωσιῶν καὶ περὶ τοῦ μετρολογικοῦ συστήματος τῶν ποντικῶν χωρῶν. Πρὸς δὲ τούτοις περιέχουσι καὶ ἱκανὰς λέξεις καὶ ἰδιωτισμοὺς ἐγχωρίους σημαντικοὺς ἐν μελέτῃ τῆς ἱστορίας τῆς τραπεζουντίας διαλέκτου. Διὰ ταῦτα λοιπὸν οὐ μόνον γλωσσικῶς ἐνδιαφέρουσιν ἡμᾶς τὰ εἰρημένα ἔγγραφα, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἱστορικὴν ἔποψιν, ἅτε δυνάμενα νὰ διαφωτίσωσιν ἐπαρκῶς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς αὐτοκρατορίας Τραπεζοῦντος, περὶ ἧς, ὡς γνωστόν, ἐλλείπουσιν ἐπίσημοι πηγαί, καίτοι ὁ Fallmerayer ἐφ' ἱκανὰ ἔτη εἰργάσθη ἐρευνῶν πρὸς ἀνακάλυψιν σχετικῶν χειρογράφων καὶ ἐγγράφων. Πρὸς τοῖς εἰρημένοις δὲ κειμένοις καταλέγω δύο χρυσοβούλλους λόγους τῶν αὐτοκρατόρων Τραπεζοῦντος Ἐμμανουὴλ καὶ Ἀλεξίου (1386) τῶν μεγάλων Κομνηνῶν, μάλιστα δὲ ἀξιολογώτατον δικογραφικὸν ἔγγραφον περιλαμβάνον ἀπόφασιν ἀκυρώσεως Ἀρείου Πάγου, ἤτοι «*τῶν καθολικῶν κριτῶν τῆς θεοσώστου καὶ θεοσυντηρήτου πόλεως Τραπεζοῦντος καὶ πασῶν τῶν χωρῶν*», κατὰ ἀδίκου ἐξενεχθείσης ἀποφάσεως τοῦ δουκὸς τῆς Ματζούκας περὶ ἀμφισβητουμένου ἀγροῦ.

Ἐν δὲ τῇ τρίτῃ κατηγορίᾳ τῶν ἀνεκδότων κειμένων καταλέγονται α') μῦθοι τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἐν τετραστίχοις ἐπιγραφόμενοι ἐν χειρογράφῳ τῆς Π' ἑκατονταετηρίδος «*Νουθεσίαι Ἰγνατίου καὶ Βαβρίου*». β') «*Περὶ πειθαρχήσεως Ξενοφῶντος τοῦ ῥήτορος τὰ τοῦ Σύρου* (γρ. Κύρου) *ἀφηγουμένου*». γ') *Σχόλια εἰς τὰς Νεφέλας καὶ τὸν Πλοῦτον* τοῦ Ἀριστοφάνους ἀναγινωσκόμενα ἐν τεύχει τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος καὶ περιλαμβάνοντα, πλὴν γραμματικῶν καὶ ἑρμηνευτικῶν παρατηρήσεων, καὶ ἱστορίας μυθολογικὰς διαφερούσας τῶν ἐκδεδομένων. Ἔκτακτον δὲ σημαντικότητα κέκτηται ἀναμφιβόλως ἡ ἀνακάλυψις ἓξ ἀγνώστων ἐπιστολῶν τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου (ἴδε ἐκτενῶς κατωτέρω).

Τελευτῶν δὲ τὴν παροῦσαν ἔκθεσιν ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω χάριτας πρὸς τοὺς διευκολύνοντας ἐφέτος τὰς ἐρεύνας μου, ἤτοι πρὸς τὸν διαπρεπῆ ἱεράρχην Θεσσαλονίκης, ὅστις Τραπεζοῦντος ὢν μητροπολίτης οὐ μόνον θερμὰς ἐξέδωκεν ἐγκυκλίους συνιστώσας τὴν ἀποστολήν μου, ἀλλὰ καὶ λίαν πατρικὴν παρέσχε μοι φιλοξενίαν· πρὸς τὸν διδάσκαλόν μου καὶ σοφὸν διευθυντὴν τοῦ φροντιστηρίου Τραπεζοῦντος κ. Κ. Ξανθόπουλον, πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς Περιστερᾶ κὺρ Γρηγόριον, πρὸς τὸν ὁσιώτατον καὶ εὐπαίδευτον καθηγούμενον τῆς μονῆς Σουμελᾶ κὺρ Παρθένιον μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ ἀσκουμένων πατέρων, Νικοδήμου Μυρίδου ἱερομονάχου καὶ Λεοντίου μοναχοῦ, πρὸς τοὺς πατέρας τῆς μονῆς Βαζελῶνος, πρὸς τὴν ἀξιοσύστατον διαρκῆ ἐπιτροπὴν τῶν ἐν Τραπεζοῦντι Ἀργυρουπολιτῶν καὶ τὸν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς διδάσκαλον κ. Γρ. Παπαδόπουλον, πρὸς τὸν κ. Γεώργιον Δομνηνόν, τὸν κ. Δ. Ξιφιλῖνον, τὸν καθηγητὴν κ. Ι. Παρχαρίδην καὶ τὸν κ. Γ. Γιαννηκαπάνην· πρὸς τὸν αἰδεσιμώτατον οἰκονόμον κὺρ Ἀθανάσιον, ἐπίτροπον τοῦ ἁγίου Χαλδίας, πρὸς τὸν σχολάρχην Ἀργυρουπόλεως κ. Παυλίδην, πρὸς τοὺς αὐτόθι ἀξιοτίμους κυρίους Χ'' Κωνσταντῖνον Ἰωαννίδην καὶ κ. Σ. Α. Βαρειάδην, δημογέροντας, πρὸς τὸν κ. Krause διευθυντὴν τῶν μεταλλείων Γκιουμουσχανέ, πρὸς τὴν σεβαστὴν ἐφορίαν τῆς ἐν Χάλκῃ ἐμπορικῆς σχολῆς, πρὸς τὸν διευθυντὴν αὐτῆς κ. Γ. Ἀιαννόπουλον καὶ τοὺς καθηγητὰς κ. κ. Ράλλην καὶ Μωραϊτόπουλον καὶ πρὸς πάντας ἐν γένει τοὺς συντελέσαντας μικρὸν ἢ μέγα εἰς τὰς κοπιώδεις μελέτας μου.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

μετὰ προλεγομένων καὶ κριτικῶν σημειώσεων

ὑπὸ

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

---

§ α'. Τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου ἐπιστολάς τινας ἀνευρὼν ἐκδίδωμι νῦν τὸ πρῶτον, μαρτύριον πρύσφατον τοῖς περὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἀσχολουμένοις δεικνύων, ὅτι αἱ παρ' ἡμῖν βιβλιοθῆκαι δημόσιαι ἢ ἰδιωτικαὶ περισώζουσιν ἔτι ἐκλεκτά τινα γραπτὰ λείψανα ἀγνώστων τῆς ἀρχαιότητος μνημείων. Συνεχρόνιζε δέ, ὡς γνωστόν, ὁ ἀνὴρ τοῖς μεγάλοις πατράσι τῆς Ἐκκλησίας Ἀθανασίῳ, Βασιλείῳ, Γρηγορίῳ, Ἰωάννῃ τῷ Χρυσοστόμῳ, καὶ τοῖς σοφισταῖς Προαιρεσίῳ τε καὶ ἄλλοις, οἷς ἀνεστρέφετο, καὶ μάλιστα τῷ περιωνύμῳ Λιβανίῳ, οὗ θαυμαστὴς ὑπῆρχεν Ἰουλιανὸς ὁ κατὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ (361-363 μ. Χρ.) τὰ μέγιστα συνταράξας τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν διὰ τῶν ὑπὲρ ἀναστηλώσεως τῆς εἰδωλολατρείας ἀδιακόπων ἅμα καὶ παραδόξων αὐτοῦ ἀγώνων[1]. Τὰ ὧδε καταχωριζόμενα ἔγγραφα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν μέχρι σήμερον γενομένων τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐκδόσεων φέρονται, ὧν πληρέστεραι ὁμολογοῦνται ἡ τοῦ Heyler[1], ἡ τοῦ Ροδόλφου Hercher[2], καὶ ἐξόχως ἡ τοῦ Hertlein[3], ἐν ᾗ εὑρίσκονται πᾶσαι αἱ ἄχρις ἡμῶν διασωθεῖσαι ἐπιστολαὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ, ὡς καὶ ἱκανὸν μέρος τῆς προπαρασκευασθείσης κριτικῆς καὶ παλαιογραφικῆς αὐτῶν ἐπεξεργασίας ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων χαρτώων χειρογράφων τευχῶν ἀποκειμένων ἐν εὐρωπαϊκαῖς βιβλιοθήκαις. Ἅπαντα δὲ ἀνεξαιρέτως τὰ ἐν αὐταῖς τεύχη εἰσὶν ἐλλειπῆ, πλὴν τοῦ κώδικος Vossianus διασώσαντος εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἐπιστολάς, ὡς καὶ τοῦ τοῦ Harleianus περιλαμβάνοντος εἴκοσι καὶ δύο[4]. Ἀρχαιότερος δὲ πάντων ἐστὶν ὁ κῶδιξ Vossianus ἀνερχόμενος, ὡς λέγεται, μέχρι τῆς ΙΒ' ἢ ΙΓ' ἑκατονταετηρίδος· οἱ δὲ λοιποὶ εἰσὶ τῆς ΙΔ', ΙΕ' καὶ ΙϚ' ἑκατονταετηρίδος. Ὁ δὲ ἡμέτερος κῶδιξ, ὃν διακρίνω τῷ Χ στοιχείῳ, ἀνέρχεται εἰς τὰ μέσα τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος, λείψανον μὲν ὂν τεύχους ἀπολεσθέντος, ἀλλὰ διασωθὲν ἐν κώδικι ἀναμίκτῳ (miscellaneus), οὗ τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν τίθημι κατωτέρω (§ 2). Φέρει τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφήν: «**Τοῦ αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐπιστολαί**» καὶ σύγκειται ἐκ φύλλων εἴκοσι καὶ ἑνὸς ἀποσπασθέντων ἐξ ἰδιαιτέρου, φαίνεται, τεύ-

---

1. Ἐκ τῆς περὶ Ἰουλιανοῦ βιβλιογραφίας σημειῶ ὧδε κατ' ἐκλογὴν τὰς ἑπομένας συγγραφάς. *A. de Broglie*, L'église et l'empire romain au IV s., 2e partie. Paris, 1869.—*I. F. Mücke*, Flav. Cl. Julianus nach den Quellen. 1 Abth. Gotha, 1866.—*H. A. Naville*, Julien l'Apostat et sa philosophie du polythéisme. Neuchâtel 1877.—*F. Rode*, Die Reaction Kaiser Julians gegen die Kirche. Jena, 1877.—*E. Zeidler*, Der Kaiser Julian und seine Reaction. Dresden, 1866.—*G. Boissier* ἐν Revue des Deux Mondes, 1880, tome 40e σ. 72 κ. ἑ.

1. Jul. Epistolae. Mogu tiae, 1828.

2. Ἐπιστολογράφοι Ἕλληνικοί. Paris, 1873 (Didot), σελ. XLV LI καὶ 337-391.

3. Jul. imp. quae supersunt. Rec. Fr. C. Hertlein. Lips. 1875-76 (Teubner), σ. 480-610.

4. Περὶ πάντων τῶν εἰρημένων χειρογράφων, ὡς καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σωζομένων ἐπιστολῶν, ἴδε τοὺς προλόγους τῆς ἐκδόσεως τοῦ Hertlein.

χους, ὅπερ περιελάμβανεν ἐνίας ἢ ἁπάσας τὰς συγγραφὰς τοῦ Ἰουλιανοῦ· τοῦθ' ὅπερ πιστοποιεῖ ἡ ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπιγραφῆς λέξις «τοῦ αὐτοῦ» ὑπονοοῦσα ἀναμφιβόλως καὶ προηγουμένας τοῦ βασιλέως συγγραφάς. Ἀλλ' εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ὅτι μόνον ἡ λέξις τοῦ αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὴν χεῖρα τοῦ ἀντιγραφέως, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς ἐπιγραφῆς μέρος «Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐπιστολαὶ» μεταγενέστερόν ἐστι γραφὲν πιθανώτατα περὶ τὰ τέλη τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος ὑπὸ τοῦ συμπηγνύντος καὶ σταχώσαντος τὸν ὅλον κώδικα. Αἱ ἐπιστολαί εἰσιν ἠριθμημέναι· ἄρχονται ἀπὸ τῶν ἀριθμητικῶν στοιχείων ις' καὶ λήγουσιν εἰς τὸν ἀριθμὸν μ'. Προηγοῦντο λοιπὸν ἐπιστολαὶ ἄγνωστοι ἤδη ἡμῖν ἀπὸ τοῦ ἀριθ. α' μέχρι τοῦ ἀριθ. ιε'. Ἀλλ' ἡ διασώσασα καὶ συναρμολογήσασα τὰ φύλλα χεὶρ προσυπέγραψεν ἐν τῇ ὥρᾳ ἑτέραν τῶν ἐπιστολῶν ἀρίθμησιν, καθ' ἣν ἡ μὲν ις' τοῦ ἀρχικοῦ κώδικος ἔστι νῦν α', ἡ δὲ ὑστάτη κ'[1]. Ἔχουσι δὲ τὴν ἑπομένην τάξιν.

ις'	(α')	*Ἰουλιανῷ θείῳ αὐτοῦ.*
ιζ'	(β')	*Ἐκβολίῳ.*
ιη'	(γ')	*Βυζαντίῳ.*
ιθ'	(δ')	*Λιβανίῳ σοφιστῇ καὶ κοιαίστωρι.*
κ'	(ε')	*Τῷ αὐτῷ.*
κα'	(ς')	*Ἀλυπίῳ ἀδελφῷ Καισαρείου.*
κβ'	(ζ')	*Εὐαγρίῳ ῥήτορι.*
κγ'	(η')	*Ζήνωνι ἀρχιητρῷ.*
κδ'	(θ')	*Πλουτάρχῳ.*
κε'	(ι')	*Προαιρεσίῳ σοφιστῇ.*
κς'	(ια')	*Ἰουλιανῷ θείῳ.*
κζ'	(ιβ')	*Εὐκλείδῃ φιλοσόφῳ.*
κη'	(ιγ')	*Μαξίμῳ φιλοσόφῳ.*
κθ'	(ιδ')	*Εὐμενίῳ καὶ Φαριανῷ.*
λ'	(ιε')	*Θεοδώρα.*
λα'	(ις')	*Εὐσταθίῳ φιλοσόφῳ.*
λβ'	(ιζ')	*Θεοδώρῳ ἀρχιερεῖ.*
λγ'	(ιη')	*Πρίσκῳ.*
λδ'	(ιθ')	*Μαξιμίνῳ.*
λε'	(κ')	(Ἀνεπίγραφος).

1. Ἡ γραφὴ τοῦ κειμένου λεπτοτάτη οὖσα ἔχει καὶ ἱκανὰς συντομογραφίας (abreviationes)· ἡ στίξις, ὡς συνήθως, πολυμερής· ἐν δὲ τοῖς ἐγκλινομένοις οὐ τηροῦνται, ὡς νῦν, οἱ τῆς γραμματικῆς κανόνες· τὰ γάρ τε καὶ τις συνηθέστατα ἁπάντωσι τετονισμένα· σπανιώτατον δ' ἐστὶ τὸ ε ὑπογεγραμμένον· ἀπήντησα γὰρ αὐτὸ ὅλης ἢ τρὶς μόνον· ἐκ βορᾶς δὲ σητῶν διάτρητός ἐστιν ἑνιαχοῦ ὁ χάρτης, μάλιστα δ' ἐν τοῖς κρασπέδοις. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ φωνήεντα ὑ καὶ ϊ πανταχοῦ ἔχουσι τὰ διαλυτικὰ σημεῖα, πλὴν τῆς ἐν διφθόγγῳ συναντήσεως αὐτῶν.

Ἕπεται δὲ τῇ τελευταίᾳ ἐπιστολῇ: «**Τοῦ αὐτοῦ** *(=Ἰουλιανοῦ) παραμυθητικὸς εἰς ἑαυτόν, ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ Σαλλουστίου*», μεθ' ὃν ἀναγινώσκονται «*Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί*» ἀπὸ τοῦ ἀριθ. α'-ξγ'· περὶ τῆς ἀναγραφῆς δὲ τούτων ὅρα κατωτέρω, ἔνθ' ἀναγράφονται τὰ περιεχόμενα παντὸς τοῦ κώδικος· οὗ τὰ φύλλα 245ˣ-265ᵈ κατέχουσιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς χειρὸς ὧδε σημειωθέντα. Ἀνέκδοτοι δὲ ἐπιστολαί εἰσιν αἱ ἐν ἀριθμοῖς κς', λ', λδ', λγ', λδ' καὶ λε', αἷς προστίθενται καὶ ἕτεραι ἐπιτετμημέναι καθ' ἕτερον τῆς αὐτῆς ἐποχῆς χειρόγραφον, ὅπερ ὠνόμασα Xᵃ. Τὴν γνησιότητα δὲ τῶν ἐπιστολῶν τούτων οὐ μόνον τὰ πρόσωπα, οἷς ἐπιγράφονται, καὶ τὸ τῆς συντάξεως ὕφος μαρτυρεῖ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξῆς οὐσμικρᾶς σημαντικότητος παρατήρησις. Ὁ λεξικογράφος δηλαδὴ Σουΐδας ἐν τοῖς ἄρθροις *Ἀμφίων* καὶ *Μουσώνιος Καπίτωνος* παρατίθησι δύο ἀποσπάσματα ἀνεπιγράφου ἐπιστολῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ, ἅτινα οἱ ἐκδύται Heyler, Hercher καὶ Hertlein μετετύπωσαν σὺν ἄλλοις ἀποσπασματίοις ἐν ἀριθμοῖς α' καὶ γ' θεωρήσαντες ταῦτα τεμάχια δύο διαφόρων τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολῶν. Ἀλλὰ τὸ ἡμέτερον εὕρημα δείκνυσι νῦν τρανώτατα ὅτι ἀμφότερα τὰ εἰρημένα ἀποσπάσματα πηγάζουσιν ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, ἣν ὁ Ἰουλιανὸς ἔπεμψε *Θεοδώρῳ τῷ ἀρχιερεῖ* καὶ ἣν ὁ κῶδιξ X διέσωσε σχεδὸν σῶαν (ἀριθ. λβ').

§ β'. Τὰ χειρόγραφα X καὶ Xᵃ, περὶ ὧν ἐνταῦθα πραγματεύομαι, λείψανα ὄντα ἀρτίων ἄλλοτε κωδίκων εὑρίσκονται νῦν συνδεδεμένα ἐν ὀγκώδει τεύχει περιλαμβάνοντι ἀποκλειστικῶς λείψανα πολλῶν διαφόρων χειρογράφων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἅτινα εὐλαβὴς χεὶρ τῆς ΙΔ' πάλιν ἑκατονταετηρίδος περιέσωσε συναρμολογήσασα εἰς ἓν τεῦχος διὰ σταχώματος ἐν πινακίσι κεκαλυμμένοις ἔξωθεν δέρματι ἐρυθρῷ. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον τοῦτο τεῦχος ὀγδόου σχήματος (ἤτοι ὕψος μὲν ἔχει 0,21 γ.μ., πλάτος δὲ περίπου 0,15) καὶ ἀπόκειται ἐν τῇ **βιβλιοθήκῃ τῆς κατὰ Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου**[1] (ταυῦν καλουμένης *Ἐλ-*

1. Ἴδε περὶ τῆς μονῆς ταύτης τὰ ἑξῆς δύο βιβλία: Ὑπόμνημα ἱστορικὸν περὶ τῆς κατὰ τὴν Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου . . . Ἐκ πολλῶν μὲν συλλεγὲν παρὰ Βαρθολομαίου Κουτλουμουσιανοῦ τοῦ Ἰμβρίου, κτλ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1846. — Ἡ ἐν Χάλκῃ Ἑλληνεμπορικὴ Σχολὴ ὑπὸ Ξενοφῶντος Δ. Μογέ, κτλ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1875.

ληνικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς), ἔνθα φέρει τὸν 157ον ἀριθμὸν κατὰ τὴν γενομένην ἐσχάτως παρ' ἐμοῦ κατάταξιν ἅμα δὲ καὶ λεπτομερεστάτην ἀναγραφὴν ἐν γενικῷ καταλόγῳ[1]. Περιέχει δὲ τὰ ἑπόμενα:

Α', φύλ. 1-8, τετράδιον αὐτοτελές, οὗ ἄγραφόν ἐστι τὸ τελευταῖον φύλλον· περιλαμβάνει ἐν γραφῇ τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος «*Μαρτύριον εἰς τὸν ἱερομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Εὔπλον* (sic) *ἐν ᾧ καὶ θαύματα μερικὰ· συγγραφὲν παρὰ Ἰω*(άννου) *ἱερέως τοῦ Ἀσκανδάλη καὶ πρωτεκδίκου τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Λίνου*». Ἄρχεται ὧδε· «*Θεὸς ἡγείσθω παντὸς ἔργου*» κτλ. Τὸ τέλος οὐκ ἐγράφη, ἀφεθείσης κενῆς τῆς ὄπισθεν σελίδος τοῦ 7 φύλλου· τελευτᾷ δὲ ἐν ταῖς λέξεσι· «*καὶ τοῦτο δὴ μετ' οἰμωγῆς καὶ ταῖς ἐγκυμονούσαις παρόμοιον· ὡς δι' ἀ*» . . .

Β', φ. 9ˣ—66ᵈ, λείψανον χειρογράφου ἐκ χάρτου χονδροῦ τῆς αὐτῆς μὲν ἐποχῆς, ἀλλ' ἑτέρας χειρός, περιέχον **ἀδήλου** συγγραφέως γραμματικοὺς κανόνας καὶ ἀρχόμενον ἐκ τῶν λέξεων τούτων· «*ἀπὸ διαφόρων λέξεων· ἢ δυοῖν· ἢ τριῶν· ἢ πλειόνων· οὕτω καὶ ἑκάστη λέξις, ἀπὸ διαφόρων σύγκειται συλλαβῶν· ἢ δυοῖν· ἢ τριῶν· ἢ πλειόνων· οἷον, τὸ ζῆθι ἀπὸ τῆς ζῇ συλλαβῆς σύγκειται*» κτλ. Τελευτᾷ δὲ οὕτω· «Τοσαῦτα σοι περὶ τῶν ἐν τῇ γραμματικῇ κειμένων ὀνομάτων καὶ ῥημάτων καὶ μετοχῶν· ὡς οἷόν τε διεσάφηται παρ' ἡμῶν φιλοσοφοτάτη (sic) μοι βασιλίδων· καὶ πάντων ἐὰν τοῖς ῥηθεῖσι προσέχῃς, οὐκ ἄν σε διαλάθῃ ὄνομα οὐδὲν· οὐδὲ ῥῆμα· οὐδὲ ἔγκλισις· οὐδὲ συζυγία· οὐδέ τι τῶν ἄλλων ὅσα τοῖς ὀνόμασί τε καὶ ῥήμασι παρέπεται· ἀλλ' ἀκριβῶς ἂν ἕκαστα ἐπιγνῷς καὶ τοῖς ἐρωτῶσι διασαφήσῃς. Γένοιτο δέ σοι, παρὰ θεοῦ, μῆκος δὲ βίου, πλάτος δὲ γνώσεως· ἵνα σοι προβαινούσῃ κατὰ τάξιν ἐν τοῖς μαθήμασι, πρῶτα μὲν, μετὰ ταύτας τὴν πραγματείαν, τὰς ποιητικὰς διασαφήσωμεν βίβλους· μετὰ δέ, ἢν ἐθέλῃς, καὶ τῆς ῥητορίας ὑφηγηταί σοι γενώμεθα· καὶ ἧς τινος ἄλλης βίβλου· εἰ βούλοι τελεωτέρας τέως δὲ νῦν ἔχεις παρ' ἡμῶν, περατωθεῖσαν σοι τὴν ἐπιταγήν». Τὸ λείψανον τοῦ τῆς γραμματικῆς ταύτης τεύχους παρατείνεται ἐπὶ ὀκτὼ ἔτι φύλλα περιέχοντα (φ. 67ˣ-74ˣ) συγγραμμάτιον λεξικογραφικόν, οὗ ἡ ἐπιγραφὴ ἔχει ὧδε· «*Ἀρχὴ ἐκ τῶν τοῦ κυροῦ Μαξίμου τοῦ* **Πλανούδη**». Ἄρχεται οὕτως· «*Ὄχλος, ἡ ὄχλησις παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· παρὰ δὲ τῇ θείᾳ Γραφῇ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι, τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ*». Τελευτᾷ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς· «Τὸ ἄν ὅτε ἓνι παραπληρωματικὸς σύνδεσμος, συντάσσεται μετὰ εὐκτικοῦ· *ποιήσαιμι ἄν*· καὶ μετὰ παρελκυθότος ὁριστικοῦ, *ἐποίησα ἄν*· καὶ μετὰ ἀπαρεμφάτου· οἷον, παρ' Ἀριστείδῃ . . . . *τας ἄν, ἡγοῦμαι φῆσαι ἂν εἶναι . . . . . ἐγκρατείας*».

Γ', φ. 75ˣ-78ᵉ, λείψανον ἑτέρου χειρογράφου καλλιγεγραμμένου ἐκ στιλπνοῦ χάρτου, περιέχον **ἀδήλου** σημειώσεις γραμματικὰς τε καὶ φιλολογικάς, ἐξ ὧν κατ' ἐκλογὴν παρατίθημι ὧδε τὰς ἑπομένας[1]. «Πανοῦργος λέγεται ὁ εἰς πᾶν ἔργον ἐπιβάλλων, ἤγουν ὁ φρόνιμος· νῦν δὲ παρὰ τοῖς νεωτέροις ἐπὶ τοῦ δολίου τίθεται ἡ λέξις. — Φράζω ἐνεργητικῶς τὸ λέγω· φράζομαι δὲ παθητικῶς καὶ παρ' Ὁμήρῳ· *φράζε τυδείδη* (sic) καὶ *χάζεο*[2] *τιτθὸν* (sic) *ὀπίσω*[3]. — Μῦθος καὶ παρὰ Λιβανίῳ *πρὸς καθημένου ταῖς θύραις ἡ γυνὴ καὶ πολιόρκισεν* (sic) *ἄν με προελθεῖν οὐκ ἐῶσα*· μῦθος καὶ αἶνος ὁ λόγος· ἀφ' ὧν προμύθια καὶ παραίνεσις. — Σοφοκλῆς τὸ *σύαγρος ἐπὶ ἰκαρὸς τάσσει ἀπὸ τοῦ σῦς ἀγρεύειν*[4]· παρ' Ἡροδότῳ δὲ ὄνομα κύριον τὸ *Σύαγρος*[5]· ἕτεροι δὲ ἐπὶ συὸς ἀγρίου τάττουσιν αὐτό. — Τὸ μὲν λαγὸς κοινόν ὄν, εὕρηται παρὰ Σοφοκλεῖ· *γλαῦκες· ἰκτῖνοι καὶ λαγοι*[6]· ὥσπερ δὲ λαὸν καὶ νεὼν καὶ λεῶν, οὕτω καὶ τὸν λαγών, *γεγῶν* (sic) φασίν, ὡς καὶ Εὔπολις· *βατίδες· καὶ λαγῶ* (sic) *καὶ γυναῖκες εἰλίποδες*· τὸ δὲ λαγωὸς ἰωνικόν

1. Πρότερον ἔφερε τὸν ἀριθμὸν 131. Οὐδέποτε δὲ περιεγράφη πρὸς γνῶσιν τῶν φιλολόγων· ἅπαξ μόνον ἐποιήσατο αὐτοῦ μνείαν ὁ ἀοίδιμος ἱεράρχης Δωρόθεος ὁ Εὐελπίδης ἐκδοὺς ἐπιστολάς τινας Γρηγορίου τοῦ Καρδάμη. Περίεργον δὲ ὅτι τὴν ὀξυδερκειαν αὐτοῦ διέφυγον οὐ μόνον αἱ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἀνέκδοτοι ἐπιστολαί, ἀλλὰ καὶ ἄλλα κείμενα οὐ σμικροῦ λόγου ἄξια, ὡς δηλοῖ ἡ ὧδε παρατιθεμένη παντὸς τοῦ χειρογράφου περιγραφή.

1. Ἐκ τῶν παρατιθεμένων παραδειγμάτων ἀποδείκνυται ὅτι πηγάζουσιν ἐκ τῶν ὑπὸ Matthaei καὶ Hermann ἐκδοθέντων λεξικῶν καὶ γραμματικῶν. Ἀλλ' αἱ ἐκδόσεις αὐτῶν οὐχ εὑρίσκονται ἐν Κωνσταντινουπόλει· διὸ περιωρίσθην νὰ ὑποσημειώσω πλαγίας πηγάς, μᾶλλον ὅπως βοηθήσω τοὺς ἐνταῦθα ἀναγνώστας μου.

2. Ἰλιάδ. Ε, 440.—3. Ἰλιάδ. Ε, 143.

4. Ἀθην. IX p. 401 D.—Gramm.Herm. p.320. *Cramer*, Anecd. Paris. IV, p. 245, 20.—Νικηφ. Γρηγορᾶ ἐν *Matthaei*, Gloss. min. p. 3.—*Nauck*, Tragic. graec. fragm. Lips. 1856, σ. 132, 159.

5. Ἡροδ. VII, 153, 159.

6. Εὐστάθιος.

ἐστιν[1]. — Ἀντιγονὶς[2] καὶ αὐτὸ εἶδος ποτηρίου ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου τὴν ἐπωνυμίαν εἰληφός· κοτύλη δὲ τὸ λεπτὸν τὸ ποτήριον. Κοτύλη λέγεται καὶ ἡ τοῦ ἰσχύου κοιλότης· καὶ παραγώγως κοτυληδόνες, αἱ τοῦ πολύποδος ἐν ταῖς πλικτάναις ἐπιφύσεις.—Τῆς ἐγχέλυος[3] τὰς ἑνικὰς πτώσεις διὰ τοῦ υ προφέρουσιν οἱ Ἀττικοί, τὰς πληθυντικὰς οὐκ ἐπακολούθως ἐπάγουσιν. Ἀριστοφάνης οὖν ἐν Ἀχερνεῦσι (sic) φησι· *σκέψασθε παῖδες τὴν κρατίστην ἔγχελυν*[4]· καὶ πάλιν· *λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς*[5]. Τὰς μέν τοι πληθυντικὰς οὐχ οὕτως, ἀλλὰ διὰ τοῦ ε· φησὶ γὰρ ἐν Ἱππεῦσιν *ὡς περ οἱ τὰς ἐγχέλεας θηρώμενοι πεπαῦμαι* (sic)[6]· καὶ αὖθις· *οὐ χαίρω βατίσιν οὐδ' ἐγχέλεσι*[7]. Καὶ ἐν Νεφέλαις *τὰς πλείους*[8] φησὶ *τῶν ἐγχέλεων*. Ὁ δὲ ποιητὴς (sic) ὅτε ἐβουλήθη δηλοῦν, ὡς διὰ βάθους ἐκαίετο ὁ ποταμὸς *τείροντο ἐγχέλυες τε καὶ ἰχθῦς* φησὶ διὰ τοῦ υ ἐκ τοῦ ἰλύς ἰλύος[9]. —Πολύπους πολύποδος· ἡ αἰτιατικὴ τὸν πολύπουν, ὡς Ἀλκίνουν. Ἀριστοτέλης δὲ, πολύποδα φησι· ὅ γε μὴν Ἀριστοφάνης καὶ πολύπους πολύπου κλίνει. Τὸ βρέχειν λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ πίνειν· οἷον *βεβρεγμένος ἦκει*[10] (sic), ὡς φησὶν Εὔβουλος. Ὅτι οὐκ ἐπὶ θηρίων λέγει Ὅμηρος δαῖταν, ἀλλ' ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων. Ἀναξαγόρας ἐν τοῖς Φυσικοῖς αὐτοῦ *ὀρίθων γάλα* τὸ ἐν τοῖς ᾠοῖς λευκὸν εἶναι φησίν[11].— Τὰ συκάμινα Ἀλεξανδρεῖς καὶ Πελοποννήσιοι, γόμορα ὀνομάζουσι. Μαλάχη κοινῶς· μολόχη ἀττικῶς. Τραγήματα λέγονται εὐτελῆ (sic) βρώματα· οἷον ἐρέβινθα, κύαμοι, ἰσχάδες, μῆλα, μύρτα, φηγοί, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἀκρόδρυα καταχρηστικῶς λέγονται καὶ τὰ μῆλα καὶ τὰ κυδώνια. Ὅπερ Ἀττικοὶ θριδακίνην καλοῦσιν, Ἐπίχαρμος θρίδακα φησὶν ἀπὸ τῆς θριδαξ εὐθείας[1]. Παρατετήρηται τῷ Ἀπολλοδώρῳ[2], ὅτι οὐδὲν ὄνομα παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εἰς ε λήγει· εἰμὶ μόνον τὸ μέλι· τὸ γὰρ πέπερι καὶ κόμμι καὶ κοῖρι ἀσιατικά. Ἰστέον ὅτι κόνειον καὶ ἀκόνιν τὸ αὐτὸ φησίν. Τὸ ὀψωνεῖν καὶ ὀψώνημα, συζυγίας πρώτης τῶν περισπωμένων ἐστίν· τὸ δὲ ὀπτᾶν δευτέρας».

Δ, φ. 79ᵛ-92[3], λείψανον χειρογράφου περιέχον **Θωμᾶ Μαγίστρου** λεξικὸν ἀκέφαλον καὶ ἀνεπίγραφον ἀπὸ τοῦ στοιχείου Β. Ἄρχεται οὕτως· «ἀρχεῖα δὲ παρά τισιν εὕρηται. Βαρὺς τὴν ὀρρὺν μᾶλλον ἢ σκυθρωπός». Τὸ τέλος ἐλλείπει, λήγει δὲ ὧδε· «Καταλύει τις εἰς πανδοχεῖον· ἀπὸ μεταφορᾶς τάττεται τῶν καταιρόντων ἀπὸ πελάγους εἰς λιμένα· ὡς ἀπὸ ὕψους δεῦρο τινός· λέγεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπ' ὀχήματος φερομένων· οἷον *Λύσας τοὺς ἵππους κατάγεται εἰς πανδοχεῖον*· κατάγεταί τις λέγεται καὶ εἰς λιμένα καὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, ὅταν φυγὰς ὢν εἶτα συγχωρηθῇ οἴκαδε ἀφίκηται· καὶ κάθοδος ἡ εἰς τὴν πατρίδα ἄφιξις· *καταλύει δὲ τὸν βίον* μεταβατικῶς καὶ *ἀναλύει τὸν βίον* ἤγουν διαιρεῖ εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη· ἡ γὰρ ἀνὰ τὴν εἰς τοὐπίσω ἀφορμὴν δηλοῖ, ὡς *ἐπανέζευξε καὶ ἐπανῆλθεν*».

Ε, φ. 93ᵛ-145[3], λείψανον κώδικος ἀκέφαλον, περιέχον διδασκαλίαν ἐπιστολογραφίας μετὰ διαφόρων ἐπιστολικῶν τύπων ἀξίων λόγου· ἐν οἷς ὁ ἄδηλος ἡμῖν συγγραφεὺς κατέμιξεν ὡς ὑποδείγματα καὶ ἐπιστολὰς Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, Λέοντος προέδρου Καρίας, Γρηγορίου τινός, Μαγίστρου πρὸς τὸν Γρηγόριον, Βρυεννίου, ἀνωνύμου, καὶ Ψελλοῦ μίαν (φ. 113ᵛ) ἔχουσαν ὧδε[3]:

1. Gram. *Hermanni* p. 330. Πρβλ. *Meinecke*, Frag. poet. com. ant. I, p. 488.
2. Niceph. Greg. ap. *Hermanni* gram. gr. p. 320.
3. Ὅλον τὸ περὶ ἐγχέλεων ἄρθρον φαίνεται κατ' ἐπιτομὴν εἰλημμένον ἐκ τοῦ Ἀθηναίου 299.
4. Ἀριστοφ. Ἀχαρν. 889 Bergk. Αἱ ἐκδόσεις ἔχουσι κοινῶς «ἀρίστην ἔγχελυν». Οὕτω καὶ ὁ σχολιαστὴς ἐν Ἀχαρν. 889 Didot. 24.
5. Ἀποσπασμάτιον ἐκ Δαιτ. Didot, p. 451 fr. 25. *Meinecke*, Frag. Com. Graec. II, σ. 1039 fr. 20. (Ἀθην. 299).
6. Ἀθην. 299, ἔνθα ἀναγινώσκομεν «πέπονθας».
7. Ἀθην. 299, «οὐ χαίρω δὲ βατίσιν, οὐδ' ἐγχέλεσι» (ἐν Σφηξί).
8. Ἀθην. 299. «Καὶ δευτέραις Νεφέλαις· τὰς εἰκοῦς τῶν ἐγχέλεων» κτλ.
9. Ἀθην. 299. «Καὶ ὁ ποιητὴς οὖν (=Ὅμηρος) θέλων δηλῶσαι τὸ εἰς βάθος τοῦ ποταμοῦ καιόμενον, οὕτως ἔφη· «Τείροντ' ἔγχελύές τε καὶ ἰχθύες.» Ἰδιαίτερον δὲ καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἐγχέλυες, ἵνα καὶ τὸ βάθος τοῦ κεκαυμένου ὕδατος δηλώσῃ».
10. Εὐστάθιος p. 890, 50 (*Meinecke*, Fr. Com. III, 263).
11. Εἴληπται τὸ παρ' ἡμῖν χωρίον ἐκ τοῦ Ἀθηναίου, p. 57. «Ἀναξαγόρας ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὸ καλούμενόν φησιν ὄρνιθος γάλα, τὸ ἐν τοῖς ᾠοῖς εἶναι λευκόν».

1. Ἀθην. 69· «Ὁρίδαξ. Ταύτην Ἀττικοὶ θριδακίνην καλοῦσιν. Ἐπίχαρμος· θρίδακος ἀπολελειμμένας τὸν καυλόν».
2. Matt. Gloss. G. min. p. 4. (Ἴδε Θησαυρὸν Στεφάνου. Lond. I ccxxix).
3. Περὶ τῆς ἐπιστολογραφίας ταύτης γραφήσεται ἰδιαιτέρα πραγματεία.

Τοῦ Ψελλοῦ.

Ἐβουλόμην μὲν λίθους ἐξ Ἰνδῶν ἔχειν ἢ μαργαρίτας, ὅτι μεγίστους καὶ λαμπροτάτους, καὶ τούτους προσενεγκεῖν σου τῇ μεγαλοπρεπείᾳ· ἀλλ ἐπειδὴ πολλῷ τῷ μέτρῳ τῆς προαιρέσεως τὰ πράγματα ἡμῖν ἀπολείπεται, ἡ διάθεσις καὶ τὸ σὸν εὐμενὲς ἀναπληρούτω τὸ τούτων ὑστέρημα.

Ὁ κῶδιξ δὲ ἄρχεται οὕτω· «Προσήκει δὲ γράφειν ἐθέλοντα, πρὸ τοῦ κατὰ τὴν ἐπιστολὴν χαρακτῆρος τὸ ἑαυτοῦ προγράφειν ὄνομα, καὶ τοῦ πρὸς ὃν τὸ πιττάκιον γράφεται, καὶ οὕτως ἀπέρχεσθαι· ὁ δεῖνα τῷ δεῖνι στέλλω χαιρετισμόν, ἢ προσκύνησιν» κτλ.

ΣΤ', φ. 146ᵛ-215, κῶδιξ ἄρτιος, ὡς ἔοικε, περιλαμβάνων **ἀδήλου** ἀνεπίγραφον παράφρασιν τοῦ *Α* τῆς *Ἰλιάδος μετὰ ἐκτεταμένων ἑρμηνευτικῶν σχολίων*. Καὶ τῆς μὲν παραφράσεως ἡ ἀρχὴ ἔχει οὕτως· «Ὦ θεὰ Καλλιόπη· εἰπὲ ἀκριβῶς ἐν ἐρμελεῖ ποιητικῇ, τὰ κατὰ τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως»[1] κτλ. Ὁ ὑπομνηματισμὸς δὲ ἄρχεται ὧδε· «Μῆνιν, ὀργίζεσθαι θυμοῦσθαι καὶ χολοῦσθαι, ταὐτόν· πλὴν ὅτι τὰ μέν, εἰσὶ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἐν χρήσει· τὸ δὲ χολοῦσθαι, ποιητικόν» κτλ.

Ζ', φ. 216ᵛ-217[3], λείψανον χειρογράφου ἑτέρας χειρὸς τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος, οὗ ἐλλείπει ἡ ἀρχή. Ἀπὸ φ. 216ᵛ-218ᵛ ἀναγινώσκεται τὸ τέλος γραμματικῆς πραγματείας **ἀδήλου** συγγραφέως περὶ τοῦ ῥήματος *ἴημι*. Αἱ πρῶται λέξεις τοῦ κειμένου τούτου ἔχουσιν οὕτω· «κινοῦνται ποσῶς· ὥφειλε μὲν διὰ τοῦ ξ καὶ ψ προβῆναι· εἶτα καὶ ἤνεξα· ἐπεὶ δὲ τοῦτο κεκώλυται διατινὰ (sic) αἰτίαν, οὐκοῦν εὔλογον ἐξ ἡμισείας ὡς εἴρηται καὶ τὴν ἀκολουθίαν ἐφύλαξε» κτλ. Τέλος· «συνίημι, ὁ παρατατικὸς συνίην· ἀντὶ τοῦ συνεῖδον, συνίης, συνίη· [σ]ύνειμι, συνυπάρχω». Παρέπεται δὲ (φ. 218ᵛ-220[3]) «*Ἐπιτομὴ τῶν ἐννέα μέτρων ἐκ τοῦ ἐγχειριδίου* **Ἡφαιστίωνος**», ἧς ἡ ἀρχή· «Τὸ ἰαμβικὸν μέτρον δέχεται κατὰ μὲν τὰς περιττὰς χώρας» κτλ. Τὸ τέλος ἔχει οὕτω. «Τοσαῦτα περὶ τῶν θ' μέτρων τῶν μονοειδῶν καὶ ὁμοειδῶν· παντὸς δὲ μέτρου, ἀδιάφορος ἐστὶν ἡ τελευταία συλλαβή· ὥστε δύνασθαι εἶναι αὐτὴν καὶ βραχεῖαν καὶ μικράν· καὶ πᾶν δὲ μέτρον εἰς τελείαν περατοῦται λέξιν· ὅθεν ἐπίληπτά εἰσι τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα. Ἰστέον ὅτι πάντα τὰ μέτρα, πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, κατὰ διποδίαν μετρεῖται καὶ ἀνέρχεται μέχρι τοῦ πενταμέτρου. Ἔστι δὲ μονόμετρον μὲν τὸ ἔχον πόδας δύο, δίμετρον τὸ ἔχον πόδας δ', τρίμετρον τὸ ἔχον πόδας ς', τετράμετρον τὸ ἔχον ὀκτώ, πεντάμετρον τὸ ἔχον δέκα· καὶ περαιτέρω οὐ πρόεισι. Παντὸς δὲ μέτρου || (φ. 220ᵛ), πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, ἀποθέσεις ἢ καταλήξεις εἰσὶ τέσσαρες· βραχυκατάληκτον, καταληκτικόν, ἀκατάληκτον καὶ ὑπερκατάληκτον. Καὶ βραχυκατάληκτον μέν ἐστιν ὡς ἐν παραδείγματι, ἐπὶ τοῦ μονομέτρου εἰπεῖν, ὅπερ ποδὸς ὅλου δεῖται πρὸς ἀπαρτισμόν· οἷον τὸ *φεῦ φεῦ*, ἢ τὸ *ἰώ*, ἢ τὸ *ἔα*· ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστι βραχυκατάληκτα διὰ τὸ ἔχειν μὲν τὸν ἕνα πόδα, τοῦ ἑτέρου δὲ λείπεσθαι· καταληκτικὸν δὲ τὸ δεόμενον μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν, οἷον τὸ *ἰώ μοι*, ἢ τὸ *ὤμοι μοι*· ταῦτα γὰρ μονότετρά ἐστι καταληκτικὰ διὰ τὸ ἔχειν ἓν (γρ. ἕνα) πόδα καὶ μίαν συλλαβήν, ἤτοι ἡμισυ ποδός, λείπεσθαι δὲ μιᾶς συλλαβῆς πρὸς ἀπαρτισμόν. Ἀκατάληκτον δέ, ὅπερ ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας, οἷον τὸ *ἰοὺ ἰοὺ* καὶ τὸ *ἰὼ ἰώ*, ἢ τὸ *φεῦ φεῦ*· ταῦτα γὰρ μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα διὰ τὸ ἀπηρτισμένους ἔχειν τοὺς πόδας καὶ μὴ ἐλλειπεῖς ὡς τὰ εἰρημένα. Ὑπερκατάληκτον δὲ τὸ ἔχον μὲν ἀπηρτισμένους τοὺς πόδας, ἔχον δὲ καὶ συλλαβήν μίαν πλείονα[1]· εἴληπται δὲ πλὴν τοῦ δακτυλικοῦ, ὅτι τοῦτο μόνον κατὰ μονοποδίαν μετρεῖται διὰ τὸ εἶναι τοὺς πόδας δισυλλάβους. Ὅτε μὲν ἀπηρτισμένους ἔχει τοὺς πόδας, λέγεται ἀκατάληπτον· ὅτε δὲ πλείονα[2] συλλαβὴν ἔχει, λέγεται καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν· ὅτε δὲ δ', καταληκτικὸν εἰς δισύλλαβον[3]· || (φ. 220ᵛ)· οὐκ ἔχει γὰρ ἐν τούτῳ χώραν τὸ βραχυκατάληκτον ἢ τὸ ὑπερκατάληκτον, ὡς οἱ μετρικοί φασι. Ταῦτα καὶ ἐπὶ διμέτρων καὶ τριμέτρων καὶ τῶν λοιπῶν συμβαίνει τὰ πάθη. — Τέλος τῶν μέτρων, καὶ τῶν τεχνολογιῶν».

Η', φ. 221ᵛ-244, λείψανον κώδικος περιέχον *σειρὰν ἐπιστολῶν τοῦ* **Αἰδανέου**, ὧν τὴν ἀναγραφὴν ὅρα ἐν τῷ πίνακι τοῦ Xᵇ. Ἡ γραφὴ εὐανάγνωστος, ἀποκλίνει δὲ ἐν τοῖς πρώτοις φύλλοις πρὸς γραφὴν τοῦ ΙΑ' αἰῶνος ἀπομιμηθεῖσαν ἀρκούντως ὑπὸ τοῦ ἀδήλου ἡμῖν ἀντιγραφέως, ὅστις ἔσχε πάντως ὑπ' ὄψει κώδικα τῆς ΙΑ' ἑκατονταετηρίδος· τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῦται κατ' ἐμὲ καὶ ἐκ τοῦ ε ὑπογεγραμμένου ἀπαντωμένου ὁτὲ μὲν προσγεγραμμένου ἐν μικρῷ σχήματι, ὁτὲ δὲ ὑπογεγραμμένου.

1. Ἴδε *Cramer*, Anecd. Oxon. IV, p. 402.

1. Ἐν τῷ κώδ. πλείονα.—2. Ὁμοίως.

Θ', φ. 245ˣ-265ˢ, λείψανον ἑτέρου χειρογράφου διασῶζον συνέχειαν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ μετὰ τῆς μεταγενεστέρας ἐπιγραφῆς «**Τοῦ αὐτοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐπιστολαί**», ὧν τὴν τάξιν ὁρᾶ ἐν τῇ ἡγουμένῃ α' παραγράφῳ. Τὸν κώδικα τοῦτον ὠνόμασα πρὸς διάκρισιν Χ. Ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Ἰουλιανοῦ ἕπεται (φ. 250) «*Τοῦ αὐτοῦ παραμυθητικὸς εἰς ἑαυτὸν, ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ Σαλλουστίου*»· τὰς διαφόρους δὲ γραφὰς τοῦ λόγου τούτου ὁρᾶ κατωτέρω. Παρέπονται (φ. 254[6]) «**Λιβανίου** *σοφιστοῦ ἐπιστολαί*», ὧν τὴν μὲν ἀναγραφὴν ὁρᾶ ἐν τῷ 6' πίνακι τοῦ κώδικος Χ, τὴν δὲ ἀντιβολὴν μετὰ τὰς ἀνεκδότους καὶ ἐπιτετμημένας τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολάς.

Ι', φ. 266-272, μικρὸς κῶδιξ, ἄρτιος πάντως, φέρων τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην· «*Ἐπιστολαὶ* **Φαλάριδος** *τοῦ τυράννου*», ὧν τὴν ἀναγραφὴν ὁρᾶ ἐν τῷ α' πίνακι· ἀριθ. α'-μς'.

ΙΑ', φ. 273ˣ-277ˢ, λείψανον ἑτέρου κώδικος περιέχον ἐν ἐπιτομῇ ἐπιστολάς τινας τοῦ **Ἰουλιανοῦ** (φ. 273), τὸν εἰς ἑαυτὸν παραμυθητικὸν τοῦ αὐτοῦ λόγον καὶ ἐπιζολάς τινας τοῦ **Λιβανίου**. Τὸν κώδικα τοῦτον ὠνόμασα Χᵃ. Ἴδε ἐκτενέστερον ἐν τῇ δ' παραγράφῳ. Αἱ τοῦ πρώτου συγγραφέως ἐπιστολαὶ φέρουσι τὴν ἑξῆς μεταγενεστέραν ἐπιγραφήν· «*Καὶ αὗται αἱ ἐπιστολαὶ, Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως εἰσίν*».

ΙΒ', φ. 278ˣ-283ˢ, λείψανον τοῦ α' τετραδίου κώδικός τινος τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος, ὅστις περιελάμβανε συλλογὴν ἠριθμημένων ἐπιστολῶν **Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.** Ἡ α' ἐπιστολή, ὡς καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς β', ἐλλείπουσι. Ταύτης δὲ τὸ τέλος ἔχει οὕτω· «*διὰ σκληρότητα φύσεως*», τῶν δὲ λοιπῶν αἱ ἐπιγραφαὶ καὶ αἱ ἀρχαὶ ἔχουσιν ὧδε:

γ') *Εὐδοξίῳ. –Νόμος ἐστὶν Ἀθήνησι*
δ') *Φιλαγρίῳ.—Εὖγε ὅτι φιλοσοφεῖς τοῖς πάθ.*
ε') *Γρηγορίῳ Νύσσης.—Καὶ τοῦτο ἀπέκειτο*
ς') *Παρσοφίῳ.—Τίς οὐκ ἐπαινεῖ φυτὸν*
ζ') *Καισαρίῳ ἀδελφῷ.—Ἰκαρῶς ἠρυθριάσαμεν*
η') *Σωφρονίῳ.—Ὁ χρυσὸς μὲν ἄλλοτε*
θ') *Ἀντιπάτρῳ ὑηγεμόνι.-Ὡς καλὴ ἡ φιλοσοφία*
ι') *Ἀβουργίῳ.–Διάττειν σε ὡς τοὺς ἀστέρας*
ια') *Ὀλυμπίῳ ἄρχοντι.—Εἰ καὶ ὁ πόθος*
ιβ') *Τῷ αὐτῷ.—Τὰς μὲν ἄλλας χάριτας*
ιγ') *Τῷ αὐτῷ.—Ὁ μὲν χειμὼν πολὺς.* Ἐλλείπει τὸ τέλος, τελευτᾷ δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς· «*ἐργάσηται τῷ μεγέθει τῆς ἡμε*» . . . . .

ΙΓ', φ. 284ˣ-291ˢ, λείψανον ἑτέρου κώδικος, ἄνευ ἐπιγραφῆς καὶ ἀρχῆς, περιέχον ἀδήλου συγγραφέως ἐπιστολάς τινας σχετικὰς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς αἱρέσεως Βαρλαὰμ καὶ Ἀκινδύνου. Ταύτας δὲ θὰ δημοσιεύσω ἀλλαχοῦ.

ΙΔ', φ. 292ˣ-293ˢ, ἕτερον τετράδιον ἐκ δύο μόνων φύλλων γεγραμμένων ὑπὸ χειρὸς τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος. Ἐπιγράφεται οὕτως· «†*Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ μοναχοῦ* **Γρηγορίου** *ἡγουμένου τῆς μονῆς τοῦ Βατοπεδίου* **τοῦ Καρδάμη**†». Ἐντεῦθεν ἀντιγραφεῖσαι ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Καρδάμη ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Δωροθέου Εὐελπίδου[1] μετὰ σοφῶν προλεγομένων περὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ συγγραφέως, ὃν ἀποδείκνυσιν ἀκμάσαντα μεταξὺ τῆς Π' καὶ ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος.

ΙΕ', φ. 294ˣ-300ˢ, τετράδιον αὐτογράφου κώδικος φέρον τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν· «*κυροῦ Νικολάου* **Καβάσιλα** *τοῦ Χαλκαέως(?) οἰκειόχειρα*». Περιέχει δέκα ἐπιστολὰς αὐτοῦ, ἃς ἴδε μετὰ τὸ περὶ αἰσωπείων μύθων κεφάλαιον.

ΙϚ', φ. 301ˣ-302ˣ, δύο φύλλα ἑτέρας γραφῆς ἔχοντα τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν· «**Δομνίου** *φιλοσόφου* **Ἀαρισσαίου**[2] *ἐγχειρίδιον εἰσαγωγικὸν ἀριθμητικῆς π[ερ]ἐστι λόγον ἐκ λόγου ἀφελεῖν*». Ἀρχ. «Ὅταν ἐπιταττώμεθα λόγον ἐκ λόγου ἀφελεῖν». κτλ. Ἡ σελὶς 302ᵛ ἄγραφός ἐστιν.

ΙΖ', φ. 303ˣ-307ˢ, πέντε φύλλα γεγραμμένα ὑφ' ἧς χειρὸς ἐγράφησαν καὶ αἱ τοῦ Καρδάμη ἐπιστολαί. Περιεχόμενα: φ. 303ˣ «*Τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια ἔχουσιν οὕτως· †ἡ πρώτη τάξις· † ὁ μέγας οἰκονόμος*» κτλ.—φ. 304ˣ «*Τοῦ ἁγίου* **Ἐπιφανίου** *περὶ τῶν ιβ' λίθων τῶν ἐν τῷ λογίῳ τῶν ἱερέων ἐμπεπηγμένων*». Ἀρχ. «Σάρδιον τὸ βαβυλώνιον καλούμενον» κτλ.—φ. 305ˣ «**Τρύφωνος** *περὶ τῶν ἐν λέξεσι παθῶν*», οὗ ἡ ἀρχή· «Τὰ τῆς λέξεως πάθη, ἃ ἀπὸ πλεονασμοῦ γίνονται, ἃ ἀπὸ ἐνδείας» κτλ. Τελευτᾷ δὲ ὧδε· «μέλαξ, μᾶλαξ· αἱμοπότης, αἱμηπότης· καὶ τὰ ὅμοια».

ΙΗ', φ. 308ˢ, ἑτέρα γραφή. «*Ἐθνικαὶ διάλεκτοι* **Ἀεσβώνακτος**». Ἀρχ. «*Τῶν Εὐβοιέων*. Τοῖς ἐθνικοῖς ὀνόμασιν, ἀρσενικὰ

1. Ἴδε τὸ βιβλίον αὐτοῦ· «Σπαρτίον ἔντριτον συνυφανθὲν ἐξ ἐκκλησιαστικῶν καὶ σχολικῶν λόγων καὶ διαφόρων προσλαλιῶν τοῦ Μητροπολίτου Κορυτσᾶς Δωροθέου Εὐελπίδου. Ὑπὲρ παρήρτηνται τοῦ ἐν ἁγ. πατρὸς ἡμῶν Φωτίου τρεῖς ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ καὶ τέσσαρες ἕτεραι Γρηγορίου Καρδάμη ἡγουμένου Βατοπεδίου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει, χωδ', τύποις Βουτυρᾶ καὶ Σ^ιᵒ», εἰς 8^ον, σελ. 220-229. Ὁ κῶδιξ ἔφερε πρότερον τὸν 131 ἀριθμόν.

2. *Fabric. Harless*, Bibl. G. VI, 648. XI, 608.—*Boissonade*, Anecd. Gr. IV.

συντάττουσιν ἐπίθετα, ὡς τὸ κλυτὸς Ἱππόδημεια» κτλ.

ΙΘ', φ. 309ˣ, ἑτέρα γραφή. **Ἀδήλου** *γραμματικαὶ σημειώσεις*, ἐν αἷς ἀναγινώσκονται καὶ τὰ ἑπόμενα· «Ποτίδαια ἡ νῦν Βέρροια· Πύδνα τὸ Κίτρος· Ἀπολλωνία ἡ πρὸς τῷ Ἄθῳ Ἐρισσός· Ὑπόπλακος τὸ Ἀτραμύτιον· Σύρμιον ἡ Οὐγγρία· Ἐπίδαμνος τὸ Δυρράχιον· Ἔφυρα ἡ Κόρινθος· Πίρινθος Ἡράκλεια· Ἴστρος ὁ Δάνουβις· Ὀδρυσὸς ἡ Ἀδριανούπολις· Αἴπεια (sic) ἡ νῦν Κορώνη· Πήδασος ἡ νῦν Μεθώνη, ἧς πλησίον ἐξ χερόνησος (sic) μικρά, ἣ τὸ παλαιὸν ἐλέγετο Πύλος ἡ τοῦ ὁμηρικοῦ Νέστορος· Ἐπίδαυρος πόλις Θετταλίας Ἀσκληπιῶ ἀνακειμένη»[1].—Ἕτερον σημείωμα ἐν φ. 309ᵛ περὶ τῶν ἑρμηνευτῶν τοῦ Ἀριστοτέλους: «*Ἐξηγηταὶ τῶν πέντε φωνῶν*, Δαυίδ, Ἀμμώνιος, Ὀλυμπιόδωρος καὶ σύνοψίς τινος.—*Τῶν δέκα κατηγοριῶν*, Δαυίδ, Ἀμμώνιος καὶ Συμπλίκιος.—*Τοῦ περὶ ἑρμηνείας*, Ἀμμώνιος, Ἀνώνυμος, Μαγεντῖνος (sic), Ψελλός. — *Τῶν προτέρων τῶν ἀναλυτικῶν*, Ἀλέξανδρος, Φιλόπονος, Ψελλός.—*Τοῦ β'*, Θεμίστιος, Φιλόπονος, Εὐστράτιος καὶ Πρόδρομος. — *Τῆς διαλεκτικῆς*, Ἀλέξανδρος. —*Τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων*, Ἐφέσιος ὁ καὶ παρά τισι Ψελλός».

Κ', φ. 310ˢ-324, ἑτέρα γραφή. «**Μῦθοι** *βιω[φε]λεῖς* **αἰσώπου**(sic) *τοῦ μυθοποιοῦ· κατὰ στοιχεῖον*». Εἰσὶν ἠριθμημένοι ἀπὸ α'-ρκς'. Ἴδε περὶ τῆς συντάξεως αὐτῶν ἐκτενέστερον μετὰ τὴν ἀντιβολὴν τῶν ἐπιζολῶν τοῦ Λιβανίου.

ΚΑ', φ. 325ˣ-326ˢ, ἑτέρα γραφή. Δύο φύλλα *λεξικοῦ*, οὗτινος παρατίθημι τὰ ἑπόμενα δείγματα: «Δείδω τὸ φοβοῦμαι διὰ διφθόγγου τῆς τοῦ ε καὶ ι. Δε . . . φοβοῦμαι, παρατατικὸς σημασίαν ἔχων ἐνεστῶτος διὰ τῆς τοῦ ο καὶ ι διφθόγγου κτλ. — Κέλυφος ἅπαν σκέπασμα καρποῦ, λέγεται καὶ τὸ τοῦ ὠοῦ λέπος· τὸ τυχὸν καὶ ἀποτυχὸν γενικῇ συντάσσεται· τὸ δὲ ἐντυχὸν καὶ συντυχὸν καὶ περιτυχὸν τὸ αὐτὸ δοτικῇ. Τὸ δένδρον ἀμυγδαλὴ λέγεται, ὁ δὲ τούτου καρπὸς ἀμύγδαλον· *Θεόκριτος*. Νόμος ποιητικὸν, νομὴ κοινόν. Ὀχοῦμαι ἐπὶ ἵππου, ἤγουν ἱππεύς εἰμί, ὀχῶ δὲ ἕτερον, ὀχεύς δὲ ἐπὶ συνουσίας καὶ ὀχεία ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ· ὄχημα δὲ ἐπὶ ἅρματος».

1. Ὁ γεωγραφικὸς οὗτος κατάλογος μᾶλλον ἀνεπτυγμένος εὑρίσκεται ἐν τῷ ὑπὸ Goar ἐκδοθέντι ἴδε *Tafel*, Const. Porph. σ. 21.— *G. Parthey*, Hier. Synecd. σ. 311. κ.ἑ. Μόνον δὲ τὸ περὶ Ἐπιδαύρου ἄρθρον οὐχ εὗρον ἐν τῷ τοῦ Goar καταλόγῳ.

ΚΒ', φ. 327ˣ-338ˢ, ἑτέρα γραφὴ ἐπὶ στιλπνοῦ χάρτου. Τῆς ἐπιγραφῆς ἡ πρώτη γραμμὴ ἐξηλείφθη δι' ἐπήρειαν ὑγρότητος. **Ἰσαὰκ τοῦ Ἀργυροῦ**[1] ἀστρολογικὴ πραγματεία. «. . . *ῥιδῶν καὶ τοῦ κέντρου ἐπικύκλου αὐτῶν, καὶ ἁπλῶς ἐτῶν μηνῶν τε, ἡμερῶν καὶ ὡρῶν, εὑρίσκειν τήν τε γένναν τῆς* ☾ *καὶ ἀπόχυσιν αὐτῆς. Ἔστι δὲ ἡ ἀρχὴ ἔτους ϛωος', ἐξ ἀρχῆς μηνὸς σεπτεβρίου, ἀπὸ μεσημβρίας, καὶ πρὸς τὸν διὰ Βυζαντίου παράλληλον· ὡς ἔθετο Ἰσαὰκ μοναχὸς καὶ σοφὸς ὁ Ἀργυρὸς, καὶ ἐκ τῶν Αἰγυπτίων Κανονίων*»[2]. Ἄρχεται οὕτω· «Σελήνης οὔσης ἐν διδύμοις, οἱ ἀποδημοῦντες χρονίσουσιν ἐπὶ ξένοις, καὶ μόλις ὑποστρέψουσι κακοπαθήσαντες» κτλ. Ὁ συγγραφεὺς παραπέμπει καὶ εἰς τὸν Εὐδόξιον. Ἐν φύλλῳ δὲ 338ˣ ἀναγινώσκεται καὶ ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἀντιγράψαντος· «† ϛωϟ' (=1381) *ροεμ. ιε'. Χεὶρ Γεωργίου Θύτου Κρητός*».

§ γ'. Εἶπον ἀνωτέρω (σελ. 10), ὅτι ἐν τῷ χειρογράφῳ τούτῳ ὑπάρχουσι καὶ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἤδη γνωσταί, ὡς καὶ λόγος τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ Σαλλουστίου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ συγγραφεῖς τοῦ Ἰουλιανοῦ περιέχοντες κώδικες σχετικῶς εἰσὶν ὀλίγοι, αἱ δὲ ἐν τῷ Χαλκηνῷ ἀναγινωσκόμεναι διάφοροι γραφαὶ εἰσὶν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις σημαντικαί, ἀναγκαῖον φυσικῶς κρίνεται ἵνα παραθῶ ὧδε καὶ τελείαν ὁπωσοῦν ἀντιβολὴν αὐτῶν πρὸς τὴν τελειοτέραν ὁμολογουμένως ἔκδοσιν τοῦ Hertlein. Εἰρήσθω δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι ἐθεώρησα λίαν σημαντικὴν καὶ τὴν παράθεσιν τῶν κοινῶν καλουμένων ἀναγνώσεων (vulgata), διότι τινὲς μὲν αὐτῶν ἐπιβεβαιοῦσι τὴν τῶν ἐπιστολῶν παράδοσιν, τινὲς δὲ ἐξελέγχουσι τὴν τόλμην ἐνίων κριτικῶν, ἄλλαι δὲ πάλιν δεδικαιολογημένην παρέχουσιν ἀφορμὴν εἰς μᾶλλον ἐπισταμένην μελέτην τοῦ ὕφους τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἡ ἀντιπαραβολὴ δὲ τοῦ κώδ. Χ ἔχει οὕτω κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιστολῶν.

1.—Ἡ ις' ἐπιστολὴ ἔγνωσται μόνον ἐξ ἑνὸς κώδικος, τοῦ V(ossianus 77). Ἐν τῇ ἐκδόσει Hercher φέρεται ὑπ' ἀριθ. ιϐ', ἐν δὲ τῇ τοῦ Hertlein ὑπ' ἀριθ. ιγ' (p. 493). Ἐπιγράφεται δὲ κοινῶς «Ἰουλιανὸς Ἰουλιανῷ θείῳ», ἀλλ' ὁ ἡμέτερος κῶδιξ ἐπιγράφει αὐτὴν οὕτως· «*Ἰουλιανῷ θείῳ αὐτοῦ*». Ἀντὶ δὲ τοῦ ἐν στίχ. 17 «Τί οὖν ἦλθον», ὁ κῶδιξ ἔχει ἁπλῶς «*τί οὖν;*». —Αὐτόθι ὁ V ἔχει «ἐπειδὴ θεοί», ἅπερ ὁ μὲν

1. *Fabricii*, Bibl. graeca IV, 155. XI, 126-27.
2. Ἡ λέξις γέγραπται ἐν μονογράμματι.

Sintenis ἀναπληροῖ εἰς «ἐπειδή μοι θεοί», ὁ δὲ Hercher εἰς «ἐπειδή μ' οἱ θεοί», ὁ δὲ Hertlein εἰς «ἐπειδή μοι οἱ θεοί», οὕτω δὲ ὄντως ἔχει καὶ ὁ X, τὸ δὲ κοινὸν «πειθομένῳ», ὅπερ ἢ κακῆς ἀναγνώσεως ἀποτέλεσμά ἐστιν, ἢ ἐρθαρμένη γραφή, ἔχει ὀρθότερον *πειθομένῳ*· διὸ εὐοδοῦται νῦν λογικώτατα ὁ νοῦς τῆς ὅλης φράσεως, τὸ μὲν κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ *μένοντι*, τὸ δὲ κατὰ συνέπειαν τῶν «τί οὖν ἦλθον;». Οὕτω δὲ ἀποκαθίσταται νῦν ἡ φράσις ὧδε· «ἐπειδή μοι οἱ θεοὶ διαρρήδην ἐκέλευσαν, σωτηρίαν ἐπαγγελλόμενοι κινουμένῳ, μένοντι δὲ» κτλ.—Hertl. γρ. 19-20· «ἄλλως τε ὅτι καὶ π». Ἡ τοιαύτη γραφὴ ἀμφιβάλλεται· ὁ Hercher διαγράφει τὸ *ὅτι*, ὁ δὲ X ἔχει πάλιν τὸ «*ἄλλως τε ὅτι καὶ*».

2.—Ἡ ἐν X ιζ' ἐπιστολὴ ἐπιγράφεται ἁπλῶς *Ἐκηβολίῳ*.—Hertl. p. 499, γρ. 16: αἱ λέξεις «αὐτῷ τῷ τῆς εἰκόνος φαιδρῷ μαρμαρύσσον» ἐλλείπουσιν ἐν τῷ X, ἀφέντος τοῦ ἀντιγραφέως κενὸν χῶρον δύο λέξεων μεταξὺ τῶν *ἀκτῖσι . . . Σαπῷ*. Ἀντὶ δὲ τῆς κοινῆς γραφῆς «Σαπρὼ (δ') ἡ καλή», ὁ κῶδιξ X ἔχει *Σαπῷ ἡ καλλίστη*, κατωτέρω δὲ εἰς *σὲ εἰκάσειεν πρέπειν*. Hertl. 500, γρ. 2: *οἷχ ὡς ἐπὶ γῆς κρυπτόμενος ὁ χρυσὸς ἢ φεύγων*, X — γρ. 7: *τῆς τιμῆς ἑτέρου ἀργύρου ἀντιδ.*—γρ. 9: *εἶναι τῶν ὅπλων τὴν ἀντίδοσιν*—γρ. 15: *ἐθέλεις πέμπειν*.

3.—Ἡ ιη' ἐπιστολὴ ἐπιγράφεται ἁπλῶς *Βυζαντίῳ* (sic) [Herch. ι', Hertl. ια']·—p. 491, γρ. 19: *τῇ τῶν Γαλιλαίων ἔδοσαν ἑαυτοὺς δυσδαιμονία* (sic), εἴτε ὅπως *ἄλλως πραγματείσαιντο*. Πρβλ. τὸν κώδ. Pc.

4.—ιθ', *Λιβανίῳ σοφιστῇ καὶ κοιαίστωρι*, οὕτως ἐν τῷ X [Herch. ϛ', Hertl. γ']. — p. 483, 3: *σὺ* (sic) *μὲν ἀποδοῦναι. . . . ᾖδιον*— γρ. 9: *εἰ δὴ ταῦτά ἐστιν ἀληθῆ ὥςπερ οὖν ἐστιν ἀληθῆ*. Ἴδε καὶ τοὺς κώδ. G καὶ Pk.

5.—κ', *τῷ αὐτῷ*, X [Herch. οϛ', Hertl. οϛ']· p. 594, 5: *ἡμι. ἀκοστώσαις*[1] *καθ' Ὅμηρον δι' ἀργίαν τε καὶ πλησ. καὶ ἀνέχεσθαι* — 10: *διαπαύοντι τὸν πόνον ἵνα ἄν μοι φ.* Ἡ γραφὴ αὕτη συμφωνεῖ πρὸς τοὺς κώδικας Phkl. 14: *ὦ πάντα θεία καὶ ἱερὰ κεφαλή*.

6.—κα', *Ἀλυπίῳ ἀδελφῷ Καισαρείου*, X [Herch. κϑ', Hertl. λ']·—p. 521, 5: *βέλτιον, κατὰ τὴν κοινὴν γραφήν*.—9: *τοῖς ὑμετέροις ἀρμ.*, ὡς ἐν τῷ V — 12 καὶ 13: *ἄπ. παραινεῖν*, ὡς ἐν τοῖς κώδ. VPk — 17: *ἀλλ' ἀρετῆς* — 19: *καλὸν συναρμόσαι*—20: *προσκεῖσθαι*.

7.—κϐ', *Εὐαγρίῳ ῥήτορι*· [Herch. με', Hertl. μς']· οὕτως ἐν τῷ X, αἱ ἐκδόσεις ἐπιγράφουσι μόνον «Εὐαγρίῳ».—p. 549, 20: *δοϑ. ἐμοὶ* —21: *ἔλαττον ἢ ὥστε* —22: *περιον. ἐννοῆσαί τι μέγα*, κατὰ τὴν κοινὴν γραφήν· εἶτα *ἀποφῆναι ὅμοιον* ἀντὶ τοῦ κοινοῦ «ὅλβιον».— 23: *ἔχον δὲ οὐ παντάπασιν*· κατὰ τὴν γραφὴν ταύτην τὸ κῶλον «ἔχον δὲ οὐ παντάπασιν ἀτερπῆ τὴν δόσιν» φαίνεται ὂν λίαν σαφές — p. 550, 1: *περὶ αὐτοῦ διεξέλθοιμι* — 2: *οὐ κωλύει* —3: *σταδίους εἴκοσι*, ἄνευ τοῦ μεταξὺ τῶν δύο τούτων λέξεων κοινοῦ «οὐ πλέον» — 5: *οὔτε ἀφήρηται τὰς παρὰ τοῦ νιρέως* —7: *σπαίροντα, καὶ ἐπιτιμος τῶν δωμάτων προελθών τις λόφου* —11: *ἐμβαλομένων εἰς τοὺς αἰγιαλοὺς ἀτερπῶν πάνυ* — 13: *τελείων λυμμάτων, ἀλλ' ἐπὶ μαλάχου καὶ θύμου . . . πολλὴ περὶ τὸν τόπον κατακλιν.* κτλ.—17: *καὶ τοῦτο ἐμοὶ* —24: *ἀναμένοντα παρὰ* — p. 551, 1: *δύῃ ἢ τὰς χάριτας*— 3: *ἀπόζει καὶ ῥόδων* —4: *ἐπὶ τοῖς πίθοις* —5: *πιστευτέον ἤδη· οὐ πολὺ γέγονεν* — 6: *τοιούτων ἀμπέλων* (ἴδε τὴν σχετικὴν σημ. τοῦ Hercher ἐν Epistol. Graeci p. XLIX)—7: *ἀλλ' ἐπεί μοι· ἡ γραφὴ αὕτη δικαιοῖ τὴν παρομοίαν διόρθωσιν τοῦ* Sintenis —9: *δέεται*, ὡς ὁ κῶδ. Ph, ἀντὶ τῆς παρὰ Hercher διορθώσεως εἰς «δεῖται» —10: *νῦν δέ σοι* —15: Μετὰ τὰ «ῥήτωρ ῥήτορα», ὁ κῶδιξ X δίδωσιν ἀμέσως ὡς τέλος τῆς ἐπιστολῆς τὰ ἀκόλουθα: «*ἀγρὸς Ἀχαιμενίδου τὸ πρὶν ποτὲ· νῦν δὲ Μενίσκου· ἄλλοτε δ' ἐξ ἑτέρου μεταβήσομαι εἰς ἕτερον· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με τότ' ὤετο· καὶ πάλιν οὗτος οἴεται· εἰμὶ δ' ἐγὼ οὐδενὸς, ἀλλὰ Τύχης*»[1].

8.—κγ', *Ζήνωνι ἀρχιητρῷ*, οὕτως ἐν τῷ X, φ. 246[2], ὡς ἐν τῷ κώδ. Bar. [Herch. μδ', Hertl. με']—p. 548, 25: *εἰς τὰ πράγματα ἀνήκειν* —p. 549, 2: *προσῆλθες* —4: *ἐπιστραφεὶς εἰς σεαυτὸν· τοιοῦτον* —7: ἀντὶ «εἷς ἰητρὸς» κτλ., ὁ κῶδιξ X ἔχει *ἰητρὸς γὰρ* κτλ.—9: *πρὸς τοὺς ἄλλους εἰσὶν* —11: *ἡ πρόφασις αὐτῶν*.—15: *καὶ ὑμῖν* (sic) *πρὸς ἀμφοτέρους χάριν ἀντικείσθω*.

9.—κδ', *Πλουτάρχῳ*, οὕτως ἐν τῷ X, φ. 247[a]. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη γινώσκεται ἐξ ἐντύπου μόνον βιβλίου ἐπιγραφομένου «Τῶν ἑλληνικῶν ἐπιστολῶν ἀνθολογία» (Parisiis, 1605), ὅθεν πρῶτος ὁ Heyler περιέλαβεν εἰς τὴν ποντηθεῖσαν αὐτῷ συλλογὴν τῶν Ἰουλιανοῦ ἐπιστολῶν· φέρει δὲ παρὰ μὲν Hercher τὸν ἀριθμὸν μζ', παρὰ δὲ Hertlein τὸν ἀριθμὸν μη' (p. 552)· ἀλλ' ἐν πάσαις ταῖς ἐκδόσεσιν ἐπιγράφεται τῷ «*Ζήνωνι*»· τοῦθ' ὅπερ ἀντίκειται τῇ ἐν τῷ κώδικι X ἀληθεῖ πάντως ἐπιγραφῇ. Διαφορὰς δὲ ἐν τῷ κειμένῳ εὑρίσκω τὰς ἑξῆς δύο μόνον. Γρ. 18: *ἂς εἴη γε κατὰ διάνοιαν*.— 19: *παρὰ σοῦ* **πάντα** *πρὸς ἡμᾶς*. Ἡ κοινὴ γραφὴ ἦν *ταῦτα*, ἣν ὁ Heyler μετέβαλεν εἰς *ταὐτὰ*· τὴν διόρθωσιν δὲ τοῦ εἰρημένου παρεδέξαντο ὅ τε Hercher καὶ ὁ Hertlein, καί τοι ὁ κριτικὸς Reiske πολὺ πρότερον προὔτεινε τὴν εἰς *πάντα* μεταβολήν, δικαιοῖ δὲ νῦν αὐτὸν ὁ ἡμέτερος κῶδιξ.

10.—κε', *Προαιρεσίῳ σοφιστῇ*· οὕτως ἐν τῷ X, φ. 247[a], ὡς καὶ ἐν τῷ κώδ. Bar. [Herch. α', Hertl. ϛ']—p. 482, 7: *ἄνδρα τοὺς λόγους ἐφιέντα*, ἴδε τὰς ἐν ὑποσημ. σχετικὰς κριτικὰς παραθέσεις τοῦ Hertlein —8: *καθάπερ οἱ ποταμοὶ*—10: *ξυνταράττειν*.—12-14: *μιμησαίμην· ὑμῖν μὲν γὰρ ποιεῖσθαι τοὺς λόγους . . . ἴσθι δή μοι*—15: *τῆς δὲ καθόδου* — 16: *ἀκριβ. πάντα ἀπαγγελῶ*—18: *τοῖς γυμνάσασι* (sic) *καὶ ταῖς μελέταις*— 19: *τῇ σιωπῇ μέμψῃ· ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις φαίνεται προτιμοτέρα*.

11.—κζ', *Εὐκλείδῃ φιλοσόφῳ* [Herch. καὶ Hertl. ογ']· τῆς ἐπιστολῆς ταύτης οὐδένα κώδικα εὑρίσκω σημειούμενον ἀλλαχοῦ. Ὁ δὲ ἡμέτερος κ. X οὐ μόνον ὀρθοτέρας τινὰς γραφὰς παρέχει, ἀλλὰ καὶ πληρεστέραν δίδωσιν αὐτὴν τοῖς φιλολόγοις.—p. 594, 21: *μόνον συνεῖναί σοι*—p. 595, 7: *θεόν τι παρακελεύσῃ καὶ τὸν ἵππον*—9: *ἀντιδῶς*—10: *καίτοι ἐγὼ μὲν*—11: *γιγνομένην*—12: *διεροχλεῖν* ἀντὶ τοῦ «διοχλεῖν»· εἶτα, *ἀλλ' ὅλον σε φυλάττω*, τοῦθ' ὅπερ καθιστᾷ σαφὲς τὸ ἐν ταῖς ἐκδόσεσι κῶλον—13: *οὐ μόνον οὐδὲν ἀδικεῖν*· ἡ κοινὴ γραφὴ ἦν «οὐ μόνον ἀδικεῖν»· ὁ Hertlein παρενέβαλε μεταξὺ τῶν «μόνον» καὶ «ἀδικεῖν» τὸ «οὐκ» —14: *ὠφελεῖν ἄν*:[1] *ὥς περ εἰ σκύλακα γερναῖον ἀνενόχλητον*—15: *ἐσχολακέναι σε*· ἀντὶ τοῦ *σε* ἡ κοινὴ γραφὴ εἶχε τὸ «σοί», ὅπερ ὁ μὲν Hercher ἀπήλειψεν, ὁ δὲ Hertlein ὀρθῶς διώρθωσεν εἰς «σε» —16: *ὀλοκλ. τῷ βλέμματι*· ἀντὶ τοῦ «*βλέμματι*» ἡ κοινὴ γραφὴ εἶχεν ἡμαρτημένως τὸ «βήματι». Αὐτόγραφός τις ὅμως σημείωσις τοῦ Reiske μαρτυροῦσα ὅτι ὁ Φαβρίκιος ἀντὶ τοῦ «βήματι» εἶχεν ἀναγνώσει ἐν ἄλλοις πάντως κώδιξι τὸ «λήμματι», ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ κατασκοτισθῇ ὁ νοῦς τοῦ χωρίου· διότι ὁ Reiske ἀντὶ νὰ διορθώσῃ τὸ προφανῶς ἡμαρτημένον «βήματι», προὐτίμησε τὴν εἰς «λή(μ)ματι» ἡμαρτημένην πάλιν ἀνάγνωσιν, ἣν εἰσήγαγε καὶ ὁ Hertlein ἐν τῇ ποντηθείσῃ αὐτῷ ἐκδόσει. Ἅπασα δὲ ἡ κρινομένη ὧδε περίοδος, ἣν προστίθημι καὶ τὸ ἀνέκδοτον τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ἀποκαθίσταται νῦν κατὰ τὸν κώδικα X ὡς ἑπεται. «Καί τοι ἐγὼ μὲν εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ σοι γιγνομένην σπουδὴν οὐκ ἐθέλω διενοχλεῖν, ἀλλ' ὅλον σε φυλάττω τῇ θήρᾳ τῶν καλῶν, οὐ μόνον οὐδὲν ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ ξύμπαν ὁμοῦ τὸ Ἑλληνικὸν ὠφελεῖν ἂν [δοκοίην], ὥσπερ εἰ σκύλακα γενναῖον ἀνενόχλητον ἀφιεὶς ἐσχολακέναι σε τοῖς περὶ τοὺς λόγους ἴχνεσιν ὁλοκλήρῳ τῷ βλέμματι. εἰ δέ σοι περίεστι τοῦ τάχους[1], ὡς μήτε τῶν φίλων ἀμελεῖν μήτ' ἐκείνους ἐνδεῖν, ἴθι χρῆσαι πρὸς[2] ἅρμα τῷ δρόμῳ. ἤδη τις καὶ ἀθλητὴς εὐδόκιμος, ὁμοῦ καὶ τρέχειν καὶ ἀκοντίζειν οὐ ῥᾳδίως ἐτόλμησε, μηδ' ἑτέρου τὴν ὑπεροχὴν ἐν τῇ πρὸς θάτερον ἀσχολίᾳ βλάπτων, ἀλλ' ἐν ἑκατέρῳ τὸ κατόρθωμα».

12.—κη', *Μαξίμῳ φιλοσόφῳ*, φ. 248[a] [Herch. λζ', Hertl. λη']. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην περιλαμβάνει καὶ ὁ κῶδιξ Pk (=Parisinus 2755), οὗ τὰς διαφόρους γραφὰς ἐχρησιμοποίησεν ὁ Hercher, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Hertlein II, p. 534—537. Ἐκ δὲ τοῦ ἡμετέρου X κώδικος κοινοποιῶ τὰς δε τὰς ἀναγνώσεις—p. 534, 19: *Πάντα ἀθρόως*—20: *ἄλλο ἄλλως*—21: *εἴτε ψυχικῶν παθῶν*. Ἡ γραφὴ αὕτη πάνυ ὀρθοτέρα ἐστὶ τῆς ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν ἡμαρτημένης ἀναγνώσεως «εἴτε ψυχρὸν τῶν παθῶν», ἣν ὁ Hertlein βούλεται εἶναι πάντως διεφθαρμένην· ἀλλ' ὁ Reiske παραδεχόμενος ταύτην ὀρθήν, λέγει ὑπερκριτικῶς ὅτι μετὰ τὸ «παθῶν» φαίνεται ἐκπεσὸν τὸ ῥῆμα «καταιτιᾶσθαι».—p. 535, 1: *εἰχ. τοῖς θεοῖς, οἳ τέως*.—4: *ἐγερόμην ἄκων*—5: *αὐτοῖς εἰ καταφαρὲς*—11—

---

1. Ἐν τῇ ὥᾳ ἀναγινώσκεται τὸ ἑξῆς σχόλιον. «Κριθιώσαις, ἀκόστας γὰρ ἔλεγον τὰς κριθὰς ἀπὸ τοῦ ἄκος λαμβάνειν, ἤγουν ἀνάπαυσιν».

1. Ἴδε Anthol. Palat. (Did.) IX, 171, καὶ κατωτέρω ἐν τῷ X[a] κώδικι.

1. Ἐν τῇ ὥᾳ τοῦ κώδικος X γέγραπται ὧδε τὸ «λείπει», ἐννοεῖται δὲ τὸ ἐν ταῖς ἐκδόσεσι «δοκοίην».

1. Αἱ ἐκδόσεις ἔχουσιν οὕτω· τοσοῦτον τάχος περίεστιν.

2. Αἱ ἐκδόσεις ἔχουσι τὸ παρ', ὅπερ ὁ Hertlein ὀρθῶς ἐρωτᾷ εἰ δέον νὰ μεταβληθῇ εἰς «πρὸς».

19: *Βισερτίωνα· πολίχνη δέ ἐστι νῦν ἀνειλημένη, ἀπήντησε κυνικός τις* ἀνὴρ κτλ. Οὕτως ἐν τῷ κώδικι X, ἔνθα τὰ μεταξὺ *ἀνειλημένη* καὶ *ἀπήντησε* ῥήματα τῶν ἐκδόσεων ἐλλείπουσι παντελῶς. — 20-23: Καὶ ἐνταῦθα συντετμημένη ἡ σύνταξις, ἔχουσα ἁπλῶς οὕτως· *οὐδένα ἄλλον ὑπέλαβον ἥκειν αὐτὸν ἐρωμένον· ὥφθη δὲ ἀνὴρ φίλος μέν, ἧττον δὲ* κτλ.—24: *μετὰ τοῦτο δὲ πάντως ὤμην*—p. 536, 2: *οὐδαμῶς εὑρήσειν* ἀντὶ τοῦ «εὑρεθῆναι», ὅπερ ὁ Hertlein βούλεται συμπληρῶσαι εἰς «ἂν εὑρεθῆναι».—Αὐτόθι: *ἴστω Ζεύς, πῶς κατιὼν ἐπὶ τοὺς Ἰλλυριοὺς* κτλ.—10: *περὶ σὲ* (οὕτω καὶ ὁ Hercher) *φανερῶς ἐδήλουν*. Τὸ *φανερῶς* προτιμότερον τοῦ «περιφανῶς» — 13: *ἀθρόον* —14: *ἐπιβουλῶν* — 16-17: Καὶ ὧδε παράλειψις· *οὐδ' ἀφελόμενοι ταῦτα μὲν ἴσως οὐ γράφειν* κτλ. — Τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς ἔχει ἐν τῷ κώδικι X οὕτως: «*οἶμαι δέ σε καὶ μάλα ἡδέως* εὖ *πύθεσθαι* (sic). *πολλὰ γοῦν ἐπέρχεταί μοι πρὸς τούτοις, ἀλλὰ χρὴ ταμιεύσασθαί τινα καὶ τῇ παρουσίᾳ τῇ σῇ. δεῦρο οὖν τοὺς θεούς σοι τὴν ταχίστην, εἴτε δυσὶ εἴτε πλείοσι χρησάμενος ὀχήμασιν. ἀπέσταλκα δὲ καὶ δύο τῶν πιστοτάτων ὑπηρετῶν. ὧν ὁ μὲν εἰς, ἄχρι τοῦ στρατοπέδου παραπέμψει σε· ἕτερος δὲ, ἐξελήλυθέναι σε καὶ ἥκειν ἤδη, μηνύσει· πότερον δὲ ὑπὸ ποτέρου γενέσθαι θέλεις, αὐτὸς τοῖς νεανίσκοις σήμηνον*».

13.—κθ', *Εὐμενίῳ καὶ Φαβιανῷ*, p. 249[c] [Herch. νδ', Hertl. νε']—p. 565, 6: *ἠδίων*—7: *ἠπατ. αὐτὸς ἐξαπατᾶ*—9: *ἀπεσβέσθη . . . ὑμᾶς ἔγω γε*—11: *ἐξότου* ἀντὶ τοῦ «ἐξότε»—13: *καὶ εἰ φθεγγοίμην*—15: *καταφρονῆτε*—16: *ἀμελῆτε*—21: *ἐπιτελούμενα παρ' ὑμῶν* 23: *φιλῶ· ταῦτα ὑμὶν συμβουλεύω· γεγόνασι γάρ μοι.*

14.—λα', *Εὐσταθίῳ φιλοσόφῳ* οὕτως ἐπιγράφεται (ἐν τῷ X p. 249[x]) ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἣν αἱ ἐκδόσεις ἀναφέρουσι τῷ Μαξίμῳ [Herch. λη', Hertl. λθ']—p. 537, 10: *ἀλλά σοι*—12: *ῥᾶστον* ἀντὶ «ῥαστώνης».

Καὶ αὗται μέν εἰσιν αἱ διάφοροι γραφαὶ τῶν ἐν τῷ X γνωστῶν ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν ἐπιστολῶν· τῶν δ' ἀνεκδότων τὰ κείμενα τίθενται εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ παρόντος προλόγου. Σημειωτέον δὲ νῦν καὶ τὰς διαφερούσας γραφὰς τοῦ ἐν τῷ κώδικι ἑτέρου συγγραμματίου τοῦ Ἰουλιανοῦ· χρῶμαι δὲ τῇ τοῦ Hertlein (I, p. 311 κ. ἑ) ἐκδόσει.

P. 310, 1-3: *Τοῦ αὐτοῦ παραμυθητικὸς εἰς ἑαυτὸν, ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ Σαλουστίου·* οὕτως ἐν τῷ X, αἱ δὲ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν δὲ τὴν ἐπιγραφήν· «Ἰουλιανοῦ καίσαρος ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ τοῦ ἀγαθωτάτου Σαλλουστίου παραμυθητικὸς εἰς ἑαυτόν». Τὸ συγγραμμάτιον δὲ τοῦτο περιλαμβάνουσι καὶ οἱ κώδικες V (Leidensis inter *Vossianus* 77) καὶ M (Marcianus 366), ἀλλ' ὁ τελευταῖος ἀνεπιγράφως.—10: *ἔργων καὶ λ.* —13: *παιοτικὸν*, πρβλ. V—16: *ἐξεύρει*—p. 312, 2: *ἀλλήλοις*—5: *καταστήσεται. καὶ γάρ πως*—6: *παραμέρος ἀλλήλοις*—8: *οἱ σοφοὶ τῶν λόγων ἔχοντι*—9: *ἀπάθειαν*—10: *ἐπεί τοι καὶ*—18: *νοσηλευόμενον*—23: *ἀνδρίαν*—24: *ἀπάθειαν, ὡς ἐν τοῖς κ.* VM —p. 313, 2: *τοσοῦτον μὲν, ὡς ἐν τῷ κώδ.* V — 9: *ῥώμης*, κατὰ τὴν κοινὴν γραφήν, ἣν ὁ Cobet εὐφυῶς μετέβαλεν εἰς «ὁρμῆς».—12: *οἰώθη δὲ οὐδ* —15: *δι. σου τρῶσαι*· φθορὰ γράμματος ἐκ διατρήσεως τοῦ χάρτου.—16: *ταύτης μεμόρης*—20: *διὰ τοῦτ'*—23: *μή τι παροι*, ἐν ταῖς ἐκδ. «πάθῃ» —24: *σοῦ γε*—p. 314, 3: *ἐξίσης*—7: *διὰ τὴν σὴν χρείαν, ἣν οὐκ ἐγὼ*—13: *ὥςτ' οὐδ' ἐβουλ.*—14: *εἴτι βεβούλευται παρ' ἡμῶν, τοῦτ' ἄλλοις*· τὴν γραφὴν «ἄλλοις» καὶ ὁ Horckelius προὔτεινεν—17-18: τὰ ἐν ταῖς ἐκδ. «δοίη δὲ ὁ δαίμων, καὶ πρὸς ὀλίγον ἀπαλλαττόμενος» ἐλλείπουσιν ἐν τῷ κώδικι X—21: *λέγω τῶν*—22: *φησὶν οὖν* —p. 315, 4: *ἢ ἐκεῖνος*—5: *οὐ τῆς χρείας*—7-8: *ὑπὸ τῆς τύχης τῆς τῶν ἀντιτατταμένων ἡμῖν πραττόμενα καὶ τῆς μοίρης· ἀεὶ δὲ θαλπωρῆς*—19: *φιλίας τὸ ὄνειδος ἐκαρπωσάμην* —21: *οἶμαι . . . . σὰ τὲ μήδεα· σὴν τ' ἀναγκαίαν ἀρετὴν*. —p. 316, 2: *τί ποτ' οὖν*—5: *λόγοι, καὶ αἱ ἐκ Θράκης ἐπωδαὶ*—11: τὸ ἐν τῷ κώδικι M «ὁ ποιητὴς» ἐλλείπει—14: *ἐκ τῆς φιλοσοφίας* | *ὥσπερ γὰρ* κτλ—15: *ὁποῖάττα*, πρβλ. τὸν κώδ. M—16: *ἀφαιρεῖται·* τὴν ὧδε ἀττικὴν σύνταξιν εἴδομεν καὶ ἀνωτέρω, p. 312, 5—17: *αἰτία προστιθεμένη·* ἡ διόρθωσις τοῦ «αἰτία» εἰς «ἕνια» ὀφείλεται τῷ Reiske.—19: *οὐδὲν ἔλαττον καὶ περιττὴν*—20: *ὕστατον* —21: *λέλιον*, ἴδε καὶ κώδ. V—p. 317, 5: *μὲν λέλιος*—6: ἡ λέξις «ἡ φήμη» ἐλλείπει. — 10: *αὐτὸν* | τοῦ *Ἡσιόδου*—12: *πείθηται*, πρβλ. VM —13: Τὰ ἐν ταῖς ἐκδόσεσι «λέγων ἀντὶ τοῦ νοήσῃ πανθ' ἑαυτῷ» ἐλλείπουσιν ἐκ τοῦ κώδ. X—14: *διατοῦτο*—17: *τὰ τῶν φίλων*—18: Τὸ «λέγων» ἐλλείπει—20: *τοῦ πεισθέντος ταῦτά ἐστιν*—p. 318, 5: *λέλιον*, ἴδε καὶ V. Τὰ ἀπὸ τοῦ «ἐπειδὴ γάρ» κτλ. μέχρι τῶν ἐν γρ. 7 «Ἀφρικ. τ. Λαίλιον» ἐλλείπουσιν ἐκ τοῦ X—9: *ἀπολειπομένου*—10: *αὐτῷ*—11: *καὶ τὸν λέλιον δυσχεραίνειν* —13: *αὐτοῦ*—14: Ἡ ἄτοπος προσθήκη «εἰς Αἴγυπτον» εὑρίσκεται καὶ ἐν τῷ X—23: *ἄγνοιαν*—24: *αὐτοῦ, ὡς* διώρθωσεν ὁ Hertlein | *ἡμέρως καὶ πράως* — p. 319, 3: «καὶ γὰρ ἀνάγκη λογιζόμενος» ἐλλείπουσιν ἐκ τοῦ X—p. 319, 7: *καὶ τοῦτο* — 8: *ἐπιτάττοι* | *μὴ δὲ* — 14: *ἠχθόμην τῇ ν.*—23: *ἀνευρ. ὄμμασιν*—p. 320, 2: *λεγομένων*, ὅπερ ὁ H διώρθωσεν εἰς «γενομένων»—7: *χρώμενος*—8: *ὁτάν τινα*—11: *ὅταν αἰξῇ*, ἴδε καὶ M—20: *οἰκοῦν*—21: *ἔννοιαν*, πρβλ. τὸ ἐν M «διάνοιαν»—p. 321, 3: *ὄψεταί με*—5 καὶ 6: *στέρνα τὲ ἐξεικασμένα, ὡς* καὶ ἐν τῷ M —7: *τυχεῖν οὐδέν, ἐν ταῖς δ.*—12: *νοοῦν τὰ θεῖα* ἀντὶ «νοῦν τὰ θνητὰ»—13: *πολιτείας νόμων*—15: *ἐνστρεφόμενοι*— 17: *κοινὰ* ἀντὶ «κενὰ» ἢ «καινὰ» | *προσβάλει, ὡς* ἐν τῷ M—18: *τὰ φαντάσματα*—20: *παραλειψόμεθα*—24: *διαφυγόντα*—p. 322, 6: *ἐλεύθερος*—8: *ἐκ τούτων οἷ νῦν*—14: *ἐκεῖνο πρῶτον ἔστι*— 16: *καθαρῶς*—19: *ἔστι μοι*—22 καὶ 23: *καὶ τὸν λίθον* | *τῶν ἱπτ. ὀρν. ἐρευνᾶν τὰ*—24 καὶ 25: *οὐδεὶς ἡμᾶς ἀφαιρήσεται*—26: *καὶ θεὸς ὑποθ.* —p. 323, 3: *ὑπέρσχει*—6: *εἴπετό τις*—8: *τῷ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ*—13: *οὔτε μὴν* | *εἰς τὸ διδάξαι*—18: *μερίδι τάττεσθαι*—19: *ἐπειδὴ προσδοκᾶν*—21: *αὐτοῖς*—22: *ἀφαιρετέον τῆς λ.*—25: *δ' οὐκ*—p. 324, 2: *φόνων* | *τοῦτ' ἔμοι γε*—4: *μὴ δὲ νομ.*—6: *περιόψεται, ἀρετῆς* κτλ.—7: *δι' ἣν ἄρα*—8: *τὸν ἱερέα* ἀντὶ τὸν «Νιρέα»—9: *ἀπείρω γὰρ ὡς οἶμαι Στρυγόνες*—12: *πράγματ' ἔχειν αὐτὸν*—15: *ἐπη-ης ἐστὶ*—17: *παρ' αὐτοῦ*—23: *τοι φασὶ* —p. 325, 1: *αἴαντε ἄμφω*—3: *τοὺς καθ'*—4: *τοῖς δοθεῖσιν ἠρκεῖτο*—6: *ἐκεῖνος ἐφ' ὕμνησε*—7: *τὸ πλάσμα*—13: *γαῖα ἐστὶ*— 14: *ὅσα φασὶν οἱ π.* —15: *ἡμᾶς ἐστι* | *γινόμενα*— 16: *τῶν μὲν*—17: *ἔλαττον σύνεσις δὲ*—18 καὶ 19: «ὥστε μειζόνων ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους»· ἐλλείπουσιν ἐκ τοῦ X—20: *νέουσα* ἀντὶ τοῦ ὑπὸ Spenh. συμπληρωθέντος «(ῥέπ) ουσα» —p. 326, 1: *προσήκειν αὐτῷ*—4: *γεγονώς, τοὺς λόγους*—6: *ὁμολογεῖν*—7: *τἄλλα* | *ὧν τῶν πυθ.*—8: *θρυλλούμενον*—10: *θράκας*— 13 καὶ 14: *ταῖς ψυχαῖς ἐναπολέλειπται*— 16 καὶ 17: *ἐνθάδε ἀπέλιπες*—17: *ἐπεὶ τό γε ἰέναι*—18: *ἡμᾶς τοὺς αὐτοὺς*—19: *ἀπορραθυμήτως* — 23: *ἐλλήνων, ἀνάρθρως* | *καὶ κατ' ἀρετὴν*—p. 327, 5: *προσχεῖν*—6: *πότ' ἔχει*—7: *σὲ δὲ προπέμπειν γὰρ ἄξιον ἤδη μετ' εὐφημίας, ἄγοι μὲν ὁ θεὸς εὐμενὴς, ὁποί ποτ'*—10: *ἄγων τὲ διὰ γῆς ἀσφαλῶς· κἂν εἰ πλεῖν δέοι*—13: *στέργων δ' ἡμᾶς* | *ποθήσαις* 13 καὶ 14: *ἀνδρὸς ἑτέρου κοινωνίαν, ἢ τοῦ πιστοῦ σοι φίλου*—15: *ἀποφήναι, ὡς ἐν τῷ* V | *τἄλλα*—16 καὶ 17: *τοὺς οἴκαδε παρ' ἡμᾶς πορείαν ἀσφαλῆ παρασκευάσαι γε καὶ ταχείαν*—20: *θεοὶ δέ τε ἄλ.*—21: *οἶκον δὲ φίλον*.

§ δ'. Μετὰ δὲ τὴν ἀντιβολὴν ταύτην τοῦ κώδικος X συνιστῶ νῦν τοῖς περὶ τὰ Ἰουλιανοῦ συγγράμματα ἀσχολουμένοις γραμματολογικόν τι ἐπεισόδιον, τουτέστι τὴν ἐν ἐποχῇ τινι ἐπιτομὴν αὐτῶν, ἧς οὐδὲν ὅμοιον παράδειγμα ἁπαντῶ ἐν τοῖς ἤδη ἐγνωσμένοις κώδιξιν, ἀρωγὸν ἔχων ἐν τῷ πράγματι τούτῳ τὰ ἐν τοῖς προλόγοις τοῦ Hertlein λεγόμενα.

Ἀπὸ τοῦ p. 273[x]-277[2] τοῦ παρ' ἡμῖν τεύχους (ἴδε σελ. 14) ὑπάρχει, ὡς ἐλέχθη, τετράδιον μετὰ γραφῆς μὲν τῆς ΙΔ' ἑκατ., ἑτέρας δὲ ὅλως χειρός· ἔστι καὶ τοῦτο λείψανον κώδικος τῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ Λιβανίου ἐπιστολῶν, ὅπερ ἡ τὸ χειρόγραφον συμπηγνῦσα χεὶρ διέσωσεν ἐπιγράψασα ἐν ἀρχῇ τὰ «**καὶ αὗται αἱ ἐπιστολαὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως εἰσίν**». Τίθημι δὲ αὐτὰς μετὰ τὰς ἀνεκδότους ἐπιστολάς, ἔνθα τῶν μὲν ἀρτίων ἐπιστολῶν παρέχονται μόνον αἱ διαφοραί, τῶν δὲ ἐπιτετμημένων αὐτὸ τὸ κείμενον ἵνα χρησιμεύσῃ τὸ μὲν πρὸς κριτικὴν ἀντιβολήν, τὸ δὲ πρὸς διάγνωσιν τοῦ τῆς ἐπιτμήσεως σκοποῦ.

Ἐγὼ δὲ περιορίζομαι εἰς τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις. Τὸ λείψανον τοῦ εἰρημένου κώδικος ὠνόμασα X[a] πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ προηγουμένου κώδικος, ὃν ὠνόμασα X. Ἄρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς παρὰ Hertl. ἑξηκοστῆς ἐπιστολῆς (II, p. 581) τῆς ἀπευθυνομένης κατὰ τὰς ἐκδόσεις τῷ *Ἰαμβλίχῳ*· ἡ δὲ ἀκολουθία τῶν λοιπῶν (ἀριθ. 2-26) ἐπιστολῶν κατεστρώθη κατὰ τὴν τάξιν τοῦ κώδικος, ἐν ᾧ διέκρινα ἀρίθμησιν μόνον ἐν τῷ 7[ῳ] τεμαχίῳ, τῶν ἐπιλοίπων ἀριθμῶν ἐξαλειφθέντων, φαίνεται, διὰ τῆς κοπίδος τοῦ βιβλιοδέτου. Ἡ γραφὴ ἔστι λίαν λεπτὴ καὶ μετὰ συντομιῶν ἱκανῶν, ἐν αἷς καταλέγονται καὶ αἱ ἑπόμεναι· $\overline{\Theta\omega}$, $\overline{\pi\rho\alpha}$, $\overline{\mu\rho\tilde{\iota}}$, $\overline{\sigma\rho\tilde{\iota}\omega}$, $\overline{\sigma\rho\alpha}$, $\overline{\grave{\alpha}\nu\acute{o}\iota\varsigma}$, $\overline{\grave{\alpha}\nu\tilde{\omega}\nu}$, $\overline{\sigma\rho\acute{\iota}\alpha}$, $\overline{\pi\grave{\eta}\rho}$, κτλ. Τὸ ὑπογεγραμμένον δὲ ε ἀπαντᾷ μόνον ἐν ταῖς λέξεσι *παρίππῳ* (5), *ἐπέρχῃ* (9), *παρακελεύσῃ* (15).

Ταῖς ἐπιστολαῖς ἕπεται ἐν τῷ X[a] ὁ τοῦ Ἰουλιανοῦ VIII λόγος μετὰ πλείστων ἅμα καὶ σπουδαίων παραλείψεων, ἃς καὶ ἐσημείωσα ἐν ἀριθ. 30. Ὁ ἐπιτομεὺς δὲ τούτου τε καὶ τῶν ἐπιστολῶν

δείκνυσιν ἐπιμελῶς τὰ μέρη τὰ παραλειφθέντα ἐν μὲν ταῖς ἐπιστολαῖς διὰ τῶν δύο τελειῶν (:), ἐν δὲ τῷ λόγῳ διά τε σημείου ἐρυθροῦ καὶ διὰ δύο ἐπίσης τελειῶν (:•). Τοῦτο δὲ τὸ τῆς ἐπιτμήσεως σύστημα φαίνεταί μοι διδακτικόν πως ὑπὸ τὴν ἑξῆς ἔποψιν. Οἱ ἀριθμοὶ 2, 5, 12, 19, 23, 25, 27 καὶ 28 παριστῶσιν ἐπιστολὰς συντόμους, εὑρισκομένας ὡς καὶ ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν. Ὅταν λοιπὸν ὁ ἐπιτομεὺς περικόπτῃ καὶ ἔτι συντομώτερα κείμενα, ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4, δὲν ἐπιτρέπεται ἁρά γε νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι καὶ τὸ κείμενον τῶν εἰρημένων ὀκτὼ τὸ ὅλον προεγνωσμένων ἐπιστολῶν δὲν περιεσώθη ἄχρις ἡμῶν ἄρτιον, καὶ ὅτι κατ' ἀκολουθίαν, καὶ τῶν λοιπῶν ἐκδεδομένων ἐπιστολῶν τὸ κείμενόν ἐσι παρομοίως ἠκρωτηριασμένον, ὁπότε μάλιστα παρουσιάζεται τοσοῦτον λαμπρὸν τεκμήριον, ὡς τὸ ἐν τῇ ἀνεκδότῳ πρὸς Θεόδωρον τὸν Ἀρχιερέα ἐπιστολῇ (ἴδε σελ. 24), ἧς πληρέστερον κείμενον εἶχεν ὑπ' ὄψει ὁ Σουίδας; Τῆς θεωρίας δὲ ταύτης παραδεκτῆς γενομένης, ὑπολείπεται νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπίτμησις ἐγένετο πολὺ προγενέστερον τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος, καὶ ὅτι ὁ τοῦ ὑπ' ὄψει ἡμῶν κώδικος ἀντιγραφεὺς μεταγράφων ἐπιτετμημένην συλλογὴν ἐπεμελήθη ἁπλῶς νὰ ὑποδείξῃ διὰ τῶν ἀνωτέρω σημείων τὰς ἐνυπαρχούσας παραλείψεις· τοῦθ' ὅπερ ἐμπεδοῖ, κατ' ἐμέ, καὶ τὸ ἐν τέλει περίπου τοῦ ἀριθ. 14 σχόλιον, ὅπερ παρέθετο ὁ ἀντιγραφεὺς ἐν τῇ ὥρᾳ πρὸς ἔνδειξιν, ὅτι ἐν τῷ ἀσαρεῖ ἐκείνῳ μέρει ὁ συγγραφεὺς ὁμιλεῖ περὶ Λαυρακίου, προσώπου ἐχθίστου μὲν τῷ ὁμωνύμῳ θείῳ, γνωστῷ δὲ τῷ ἀντιγραφεῖ ἐκ πλήρους τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς κειμένου, ὃ καὶ διεσώθη νῦν μέχρις ἡμῶν ἐν τῷ Χ.

Τῶν ἐκδιδομένων ἐνταῦθα ἐπιτετμημένων ἐπιστολῶν τὰ κείμενα δύνανται προσέτι νὰ βοηθήσωσι τοὺς συντηρητικοὺς κριτικοὺς εἰς τὴν παραδοχὴν ὀρθῶν τινων γραφῶν κοινῶν ἢ νέων. Ἐκ τῶν κοινῶν γραφῶν πολλαὶ ἀπερρίφθησαν, ἀλλ' ἤδη ἔχομεν καὶ δύο ἄλλους κώδικας (Χ καὶ X^a) φέροντας ἐπίσης τὰς αὐτὰς γραφάς, ἃς καὶ ἐπεμελήθην νὰ σημειώσω λεπτομερῶς. Ἐὰν λοιπὸν καὶ ἡ παρέθεσις δύο νέων κωδίκων δὲν δυνηθῇ νὰ πείσῃ κριτικούς τινας ζητοῦντας καὶ ἐν συγγραφεῖ τῆς Δ' μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδος ἀείποτε δοκίμων τῆς ἀρχαιότητος συγγραφέων μαργαρίτας, αἱ εἰρημέναι κοιναὶ γραφαὶ χρησιμοποιηθήτωσαν τοῦ λοιποῦ ὡς ἁπλῆς ἀντιπαραβολῆς δοκίμια, μέχρις οὗ πεισθῶμεν ἐὰν καὶ ἡ ἀνακάλυψις περισσοτέρων κωδίκων δικαιώσῃ τὰς ἐν τοῖς κειμένοις τοῦ Ἰουλιανοῦ γενομένας παρὰ διαφόρων κριτικῶν διορθώσεις. Περὶ δὲ τῆς χρησιμότητος τῶν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς κώδιξι νέων ὅλως γραφῶν οὐδὲν λέγω, διότι αἱ μὲν προφανεστέρως ὀρθότεραι ἐγκαίρως ἐσημειώθησαν ὅπου δεῖ, τῶν δὲ λοιπῶν τὰ προτερήματα θὰ ἐξετάσωσιν, ὡς εἰκός, οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος περὶ κριτικὰς ἐργασίας ἀσχολούμενοι. Ἐμὸν δὲ καθῆκον ἦν ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀντιβολὴ τῶν κωδίκων πρὸς τὰ ἐκδεδομένα κείμενα.

Σημειωτέα νῦν καὶ τὰ ἑξῆς. Ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώδικι Χ (ἀριθ. 9, κδ') ὑπάρχει ἐπιστολὴ πρὸς *Πλούταρχόν* τινα ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν ἀπευθυνομένη τῷ *Ζήρωνι*. Τῷ Πλουτάρχῳ δὲ τούτῳ ἀποδίδωσι τὴν εἰρημένην ἐπιστολὴν καὶ ὁ κῶδιξ X^a. Ἔτι, ἡ ἐν ταῖς ἐκδόσεσι πρὸς Εὐκλείδην τὸν φιλόσοφον ο' ἐπιστολὴ σώζεται ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν δυσὶ κώδιξι πληρεστέρα. Τὸ αὐτὸ ῥητέον καὶ περὶ τῆς πρὸς Εὐάγριον τὸν ῥήτορα ἐπιστολῆς ὑπαρχούσης μόνον ἐν τῷ Χ, τὸ δὲ τέλος τῆς πρὸς Μάξιμον τὸν φιλόσοφον (Hertl. λη') ἄλλως ἔχει ἐν τῷ X^a. Ἀλλὰ τὴν ἀπόδοσιν ἀδεσπότου τινὸς ἐπιγράμματος πρὸς τὸν Ἰουλιανὸν ὑποστηρίζουσιν ἀμφότεροι οἱ κώδικες (ἴδε σ.16 καὶ τῆς ἐπισυνημμένης ἐκδόσεως ἀριθ. 10). Πέντε δὲ τῶν ἀνεκδότων ἐπιστολῶν (ὡς τῆς πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν θεῖον, τῆς τῷ ἀρχιερεῖ Θεοδώρῳ, τῆς πρὸς τὴν Θεοδώραν, τῆς πρὸς Πρίσκον καὶ τῆς πρὸς Μαξιμῖνον) τὸ κῦρος προσεπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ κώδικος X^a.

Μετὰ δὲ τὸν ἐπιτετμημένον VIII τοῦ Ἰουλιανοῦ λόγον φέρει τὸ τετράδιον X^a καὶ *λείψανα ἐπιτετμημένης τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου συλλογῆς*, ἧς διεσώθη μόνον ἡ ἀρχὴ (φ. 277ˣ-277ᵛ) περιλαμβάνουσα ἓξ μὲν ἐπιστολὰς ἐν ἐπιτομῇ, ἑβδόμης δὲ τὰς πρώτας μόνον λέξεις· διότι ἡ συνέχεια ταύτης ὑπῆρχεν ἐν ἑτέρῳ τετραδίῳ μὴ διασωθέντι ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ συμπηγνύντος τὸν ὅλον 157ᵒᵛ κώδικα.

α'

Λιβανίου πρὸς Ἀνατόλιον περὶ τοῦ Σπεκτάτου[1].

Καὶ[2] εἰ μὲν εἰκότως φιλεῖ, τοῦτό γε οὐκ οἶδα. Τὸ δ' ὅτι φιλεῖ σφοδρῶς, ἀκριβῶς ἐπίσταμαι. Καὶ

1. Ἀριθ. CCCXXXVI ἔκδ. Wolf.
2. Ἐλλείπουσιν αἱ πρῶται λέξεις· «Λαμπρὸς ἡμῖν ἀπὸ τῆς πρεσβείας ὁ σὲ δὴ μάλιστα Σπεκτάτος φιλῶν».

παρὰ τοῦ τήνδε[1] γλῶτταν οὐκ ἐκρατήθημεν Ἕλληνες ὑπὸ βαρβάρων[2]. Εἶπω δὴ τὴν ῥητορείαν, ἢ[3] κατεπάλαισε τὸν Πέρσην ἐν τοῖς ἐκείνου βασιλείοις. Ἀλλὰ δέδοικα μή σε λυπήσω[4]· σὺ γὰρ ἀξιοῖς σοῦ ζῶντος μηδένα ἄλλον ἐπαινεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὸ μέντοι λεκτέον τοῦτο[5], ὅπερ[6] ἀγρυπνῶν στρέφεις[7] τὴν νύχθ' ὅλην[8]. Πρὸς θεῶν[9], οὐκ ἐβούλου σοι ταῦτα εἰρῆσθαι μᾶλλον, ἢ ὅις τοσούτων ἄρχειν ὁπόσων ἄρχεις; [10]

β'[11]

Ἐμοὶ[12] σχῆμα μὲν ἀρκοῦν οἱ λόγοι, δι' οὓς οὐδεπώποτε φαυλότερον ἐμαυτὸν ἡγησάμην· Πρὸς δὲ τὸν βίον[13] ἀφορμαὶ, καὶ[14] παρ' αὐτῶν τῶν λόγων μικρὰ μικρῶν δεομένῳ. Τίς ἦν ὁ νοῦς ὧν ἐπέστελλον; [15] Ἰσοκράτης παραινεῖ πεῖραν ποιεῖσθαι τῶν φίλων, οὕπω παρούσης ἀνάγκης. Τοιοῦτον[16] ἦν καὶ τὸ παρ' ἐμοῦ· μὴ χρήζων, ἐπήγγελον. Τοιγαροῦν σὺ μὲν οὐκ ἐδίδους, ἐγὼ δὲ ἐγέλων· καὶ ζημιούμενος οὐδὲν εὔρισκόν σου τὸν τρόπον. Οὐ μὴ πάντα γε εἰ ῥάθυμα[17], ἀλλ' εἰς τὸ γένος, εἴπερ τις, ἕτοιμος. Καὶ τῶν σῶν οἰκείων ἰδιώτης οὐδείς. Εἶτ' ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τιμᾷς τὴν ἀρετήν. Κἂν ὁ ταύτης ἄμοιρος ἀρχῇ, κέκραγας μᾶλλον ἢ οἱ τερνόμενοι[18]. Τὸ [γ]ένος δὲ οὖ[19] σοι φίλτατον ὥστ' ἄρχειν δεῖ[20] πάντα οἰκεῖον καὶ ἀπεῖναι τὴν βάσανον[21]: Ἆρά σοι[22] καὶ αὐτὸς[1] εἰδέναι τοξεύειν ἢ πάσχειν ἐπιτήδειος εἶναι μόνον· μᾶλλον δὲ εἰ μὲν ἔτρωσας, καὶ τέτρωσαι· εἰ δὲ παίζοντος ἐκεῖνα ἦν, οὐδὲ ταῦτα σπουδάζοντος.

Ὧδε λήγει ἡ β' ἐπιστολή· τῶν λοιπῶν δὲ ἐν τῷ X^a ἐπιστολῶν σημειοῦμεν τὰς διαφερούσας γραφὰς καὶ τὰ ἐλλείποντα.

γ'. «*Σπεκτάτῳ*», Wolf, ἀριθ. CCCLV, p. 173.—*ὁρᾶν τε τὰ ἀεὶ δοκῶν.—φθεγγόμενος ἐφ' ἑκάστῳ.* — Ἐλλείπουσι τὰ ἀπὸ τῶν «νῦν ἡμῖν ὁ Σπεκτάτος . . . τὸ ἔγκλημα λέλυται»—*Τοιαῦτά εἰσιν*—*δὲ αἰτιώμενος*—*Μαθητὴν ὁρῶν σε*—*ἐκεῖνος, ὃν Βασιανῷ* — *καὶ τὸ τοῦ Ξάνθου.*

δ'. «*Τῷ αὐτῷ*», Wolf, ἀριθ. CCCLXI, p. 177.—*ὧν αὐτὸς ὑπέσχου*—*οὐδὲν, ὧν ἠκούομεν*—*ἀμνημονεῖς ἀμελεῖς*— Ἐλλείπουσι τὰ «Τὸ μὲν γὰρ οὐ φιλοῦντος, τὸ δὲ καὶ ὑβρίζοντος» — Ἐλλείπουσι τὰ ἀπὸ τῶν «δοῦναί τε γὰρ ἕτοιμοι . . . . καὶ δόσω δίκην»—Ἡ ἐπιστολὴ λήγει ἐν ταῖς λέξεσιν «ἰατρῶν ἔτι περιγέγραπται».

ε'. «*Τῷ αὐτῷ*», Wolf, ἀριθ. CCCLXVIII, p. 181. — *τῶν εἰς Ὠρώρατον ὑπὸ σοῦ*—*παράκλησιν ἐπιφέρουσα* — *ἧς αἰτοῦμεν χάριτος; καὶ μὴν ἐγέλας οὐδὲν αἰτούντων ἡμῶν μέγα· καὶ παρεδήλους, ὡς τάγε τοιαῦτα· λείπεται οὖν ὡς μὴ φιλούντων ἀμελεῖν· Ἀλλ' ὦ πράττων κτλ.*—*τοῦ νέου τὸν τρόπον*—*τοῦ μαθητοῦ, ταῦτα ἐρμῖμηθεὶς* (sic).

ς'. «*Τῷ αὐτῷ*», Wolf. ἀριθ. CCCLXIV, p. 179.—*ἐμαυτὸν, εἰ χάριν* — *καὶ τῷ δυόντι καλῇ·· καὶ τῷ δοῦναι χάριν, ἐνέτυχε* (sic) *τὴν παροιμίαν, ὡς ἄρα καὶ ἐν γῇ χάριτες».* Ὧδε λήγει ἡ ἐπιστολή.

ζ'. «*Τῷ αὐτῷ*», Wolf, ἀριθ. LXX, p. 37. «Πολλοὺς μὲν παρὰ πολλῶν ἀκούσῃ λόγους, ἐπαινούντων τουτονὶ Παρθένιον· οἷς». Τὰ λοιπὰ ἐλλείπουσιν, ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀκολούθου τετραδίου.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἐν προλόγῳ περὶ τῶν κωδίκων Χ καὶ X^a τῶν ἐν τῷ 157ᵒᵛ τεύχει τῆς κατὰ Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου· νῦν δὲ παρατίθημι τὰς ἐν τῷ Χ ἀνεκδότους τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολάς, μετ' αὐτὰς δὲ τὰς ἐν τῷ X^a ἐπιτετμημένως ἀναγινωσκομένας.

1. Οὕτω καὶ ὁ κ. Medic. A.
2. Ἡ ἔκδ. βαρβ. ἐν λόγοις.
3. Οὕτω καὶ οἱ κώδικες Voss. καὶ Reg. Max.
4. Οὕτω καὶ ὁ κ. Medic.
5. Ἡ ἔκδ. τοῦτο λεκτέον.
6. Wolf, ὅπως.
7. Wolf, στρέφοιο.
8. Ἐντεῦθεν ἐλλείπουσιν ἱκανά.
9. Wolf, τῶν θεῶν.
10. Ἐλλείπει ἐντεῦθεν ἡ τελευταία τῆς ἐπιστολῆς περίοδος.
11. Ἀπόσπασμα ἐκτενεστάτης πρὸς Ἀνατόλιον ἐπιστολῆς· XVIII παρὰ Wolf.
12. Wolf p. 7, γρ. 11.
13. Αὐτόθι γρ. 14.
14. Wolf, ἀφορμὴ, τὰ
15. W. τις οὖν ἦν ὧν ἐπέστελλεν ὁ νοῦς;
16. W. p. 7, γρ. 19.
17. W. ῥάθυμος.
18. Ἐν τῷ κώδικι X^a ἡ τῆς λέξεως ταύτης ἀνάγνωσις ἀμφίβολος φαίνεται· ἔστι δὲ οὕτω· περὶ (?) . . . μενοι, τοῦθ' ὅπερ δύναται συμπληρωθῆναι εἰς «περιτεμνόμενοι».
19. W. οὕτω.
20. W. δεῖν.
21. W. τὴν βάσανον ἀπεῖναι.
22. W. p. 7, γρ. 30.

1. W. δοκῶ καὶ αὐτὸς.

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

1.

Ἰουλιανῷ θείῳ. φ. 247ᵃ

Εἰ τὰς σὰς ἐπιστολὰς ἐγὼ παρὰ φαῦλον ποιοῦμαι,

ἐξ ἄρα δή μοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί[2].

Τί γὰρ οὐκ ἔνεστιν ἐν τοῖς σοῖς καλόν; εὔνοια, πίστις, ἀλήθεια, καὶ τὸ πρὸ τούτου, οὗ χωρὶς οὐδέν ἐστι τἄλλα, φρόνησις ἅπασι τοῖς ἑαυτῆς μέρεσιν ἀγχινοίᾳ, συνέσει, εὐβουλίᾳ διαθεικνυμένη. Ὅτι δὲ οὐκ ἀντιγράφω, τοῦτο γὰρ καὶ κατεμέμψω, σχολὴν οὐκ ἄγω, μὰ τοὺς θεούς, καὶ μὴ νομίσῃς ἀκκισμὸν εἶναι, μηδὲ παιδιὰν τὸ πρᾶγμα. Μαρτύρομαι τοὺς λογίους θεούς, ὅτι πλὴν Ὁμήρου καὶ Πλάτωνος οὐκ ἀκολουθεῖ μοι πυκτίον οὔτε φιλόσοφον οὔτε ῥητορικὸν οὔτε γραμματικόν, οὔθ' ἱστορία τις τῶν ἐν κοινῇ χρείᾳ· καὶ ταῦτα δὲ αὐτὰ τοῖς περιάπτοις ἔοικε καὶ φυλακτηρίοις· δέδεται γὰρ ἀεί. Ὀλίγα λοιπὸν καὶ εὔχομαι, καίτοι δεύμενος, ὡς εἰκός, εἴ πέρ ποτε ἄλλοτε καὶ νῦν, εὐχῶν πολλῶν πάνυ καὶ μεγάλων. Ἀλλ' ἄγχει πάντοτε περιεχόμενα τὰ πράγματα, ὄψει δὲ ἴσως καὶ αὐτὸς ὅταν εἰς τὴν Συρίαν γένωμαι[3]. Περὶ δὲ ὧν ἐπέστειλάς μοι, πάντα ἐπαινῶ, πάντα θαυμάζω, ἐν οἷς οὐδέν ἐστιν ἀπόβλητον ἐξ ἐκείνων. Ἴσθι οὖν ὅτι καὶ πάντα πράξω σὺν θεοῖς. || Τοὺς κίονας τοὺς φ. 247ᵇ
Δαφναίους θοῦ πρὸ τῶν ἄλλων· τοὺς ἐκ βασιλείων τῶν πανταχοῦ λαβὼν ἀποκόμισον[4]· ὑπόστησον δὲ εἰς τὰς ἐκείνων χώρας τοὺς ἐκ τῶν ἐναγχος κατειλημμένων οἰκιῶν. εἰ δὲ κἀκεῖθεν ἐπιλείποιεν** ὀπτῆς πλίνθου καὶ κόνεως, ἕως ἔξωθεν μαρμαρώσαντες ἐντελεστέρους χρησώμεθα. τὸ δὲ αἴσιον, ὅτι πολυτελείας ἐστὶ κρεῖττον καὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἡδονὴν ἐν βίῳ καὶ τῇ χρήσει ἔχον πολλήν, αὐτὸς οἶδας. Περὶ δὲ τῶν πρὸς Λαυράκιον[5] οὐδὲν οἶμαι δεῖν ἐπιστέλλειν σοι· πλὴν τοσοῦτον παραινῶ· πᾶσαν ὀργὴν ἄφες, ἐπίτρεψον ἅπαντα τῇ δίκῃ τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ ὑφέζων[6] τοῖς λόγοις μετὰ πάσης πίστεως τῆς πρὸς τὸ δίκαιον. Καὶ οὔ φημι τοῦτο, ὡς οὐκ ἐπαχθῆ τὰ πρὸς σὲ[7] γραφέντα καὶ πλήρη πάσης ὕβρεως καὶ ὑπεροψίας, ἀλλὰ χρὴ φέρειν· ἀνδρὸς γάρ ἐστιν ἀγαθοῦ καὶ μεγαλοψύχου ἀκούειν μὲν κακῶς, λέγειν δὲ μὴ κακῶς[8]. Ὥσπερ γὰρ τὰ βαλλόμενα πρὸς τοὺς στερεοὺς καὶ γενναίους τοίχους ἐκείνοις μὲν οὐ προσίζάνει οὐδὲ πλήττει οὐδὲ ἐγκάθηται, σροδρότερον δὲ ἐπὶ τοὺς βάλλοντας ἀνακλᾶται, οὕτω πᾶσα λοιδορία καὶ βλασφημία καὶ ὕβρις ἄδικος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καταχεθεῖσα θιγγάνει μὲν οὐδαμῶς ἐκείνου, τρέπεται δὲ ἐπὶ τὸν καταχέοντα. Ταῦτά σοι[9] παραινῶ, τὰ δὲ ἐξῆς ἔσται τῆς κρίσεως. Ὑπὲρ δὲ τῶν ἐμῶν ἐπιστολῶν, ἃς φησί τε λαβόντα παρ' ἐμοῦ δημοσιεῦσαι, γελοῖον εἶναί μοι[10] φαίνεται φέρειν εἰς κρίσιν· οὐθὲν γὰρ ἐγὼ διὰ τοὺς θεοὺς πρὸς σὲ πώποτε γέγραφα, οὔτε πρὸς ἄλλον ἄνθρωπον οὐδένα, ὃ μὴ δημοσίᾳ τοῖς πᾶσι προκεῖσθαι βούλομαι· τίς γὰρ ἀσέλγεια, τίς ὕβρις, τίς προπηλακισμός, τίς λοιδορία, τίς αἰσχρορρημοσύνη ταῖς ἐμαῖς ἐπιστολαῖς ἐνεγράφη ποτέ; ὅς γε, καὶ εἰ πρός τινα τραχύτερον ἔχων, διδούσης μοι τῆς ὑποθέσεως, ὥσπερ ἐξ ἀμάξης εἰπεῖν, οἷα ψευδῶς ἐπὶ τοῦ Λαυδακ[ί]δου Ἀρχίλοχος, σεμνότερον αὐτὸν καὶ σωφρονέστερον ἐφθεγξάμην, [ὡς] εἴτις[1] ἱερὰν ὑπόθεσιν μετήει. Εἰ δὲ τῆς ὑπαρχούσης ἡμῖν πρὸς[2] ἀλλήλους εὐνοίας ἔμφασιν εἶχε τὰ γράμματα, τοῦτο ἐγὼ λανθάνειν ἠβουλόμην ἢ ἀποκρύπτεσθαι. Διατί; μάρτυρας ἔχω τοὺς θεοὺς πάντας τε καὶ πάσας· ὅ,τι καὶ ὅσα μοι πρὸς τὴν γαμετήν, οὐκ ἂν ἠχθέσθην εἴτις ἐδημοσίευσεν· οὕτως ἦν πάντα σωφροσύνης πλήρη. Εἰ δὲ ἃ πρὸς τὸν ἐμαυτοῦ θεῖον ἐπέστειλα, ταῦτα καὶ ἄλλος τις ἀνέγνω καὶ δεύτερος, ὁ πικρῶς οὕτως ἀνιχνεύσας αὐτὰ δικαιοτάτην ἂν ὑπόσχῃ μέμψιν, ἢ ὁ γράψας ἐγώ, ἢ σύ, ὁ καὶ ἄλλως ἀναγνούς. Πλὴν ἀλλὰ τοῦτο συγχώρει καὶ μὴ ταραττέτω σε· || σκόπει δὲ ἐκεῖνο μόνον· πο- φ. 248ᵃ
νηρός ἐστι Λαυράκιος, ὑπέξελθε γενναίως αὐτόν. Εἰ δὲ ἐπιεικὴς καὶ μέτριός ἐςι καὶ ἥμαρτε περὶ σέ, δὸς αὐτῷ συγγνώμην· τοὺς γὰρ ἀγαθούς, δημοσίᾳ κἂν ἰδίᾳ περὶ ἡμᾶς οὐ καθήκοντες γένωνται, φιλεῖν χρή· τοὺς πονηροὺς δὲ ἐν τοῖς κοινοῖς κἂν ἡμῖν κεχαρισμένοι διὰ χειρὸς ἔχειν, οὐ μισεῖν οὐδὲ ἐκτρέπεσθαί φημι, φυλακὴν δὲ προβέβλησό τινα, ὅπως μὴ λήσωσι κακουργοῦντες. Εἰ δὲ δυσφύλακτοι λίαν εἶεν, χρῆσθαι πρὸς μηδὲν αὐτοῖς. Ὑπὲρ οὗ γέγραφας καὶ αὐτός, ὅτι θρυλούμενος[3] ἐπὶ πονηρίᾳ τὴν ἰατρικὴν[4] ὑποκρίνεται, ἐκλήθη μὲν παρ' ἡμῶν ὡς σπουδαῖος πρὶν εἰς ὄψιν ἐλθεῖν, φωραθεὶς (δὲ) ὅστις ἦν, μᾶλλον δὲ καταμηνυθείς[5], τὸ δὲ ὑπό τινος αὐτὸς ἐντυχὼν φράσω σοι[6], κατεφρονήθη[7] σοὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τούτου χάριν οἶδα τῶν αἰτηθέντων ἀγρῶν, ἐπειδή περ ἔφθην ἐκείνους δεδωκώς· εἰσὶ δέ μοι μάρτυρες ὁμόγνιοι καὶ φίλοι θεοί· δώσω μακρῷ λυσιτελεστέρους, αἰσθήσῃ δὲ καὶ αὐτός.

2.

|| Θεοδώρᾳ[8]. φ. 249ᵃ

Τὸ βιβλίον ὅπερ ἀπέστειλας διὰ Μυγδονίου δεδέγμεθα[9], καὶ προσέτι πάντα ὅσα σύμβολα διὰ τῆς ἑορτῆς ἡμῖν ἐπέμπετο. Ἔστι μὲν οὖν μοι καὶ τούτων ἕκαστον ἰδεῖν, παντὸς δὲ ἥδιον εὖ ἴσθι τὸ πεπύσθαι περὶ τῆς σῆς ἀγαθότητος, ὅτι σὺν θεοῖς ἔρρωταί σοι τὸ σῶμα καὶ τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ἐπιμελέστερον ἅμα καὶ συντονώτερον σπουδάζεται παρὰ σοῦ. Περὶ δὲ ὧν πρὸς τὸν φιλόσοφον Μάξιμον[10] ἔγραψας, ὡς τοῦ φίλου μου Σελεύκου[11] διαφόρως ἔχοντος πρός σέ, πέπεισο μηθὲν αὐτὸν παρ' ἐμοὶ τοιοῦτον πράττειν ἢ λέγειν, ἐξ ὧν ἄν σε μάλιστα διαβάλλοι· τοὐναντίον δὲ πάντα εὔρημα διεξέρχεται περὶ σοῦ. Καὶ οὔπω λέγω τοῦθ' ὅτι καὶ διάκειται περὶ σὲ καλῶς· ἐκεῖνο μέν γὰρ αὐτὸς ἂν εἰδείη καὶ οἱ πάντα ὁρῶντες θεοί· τὸ δέ, ὅτι πάντων ἀπέχεται

---

1. Πρὸ τοῦ εἴτις ὑπάρχει χῶρος δύο γραμμάτων ἐν τῷ κώδικι ἐξειλημμένος διὰ σταλάγματος ὀξέος ὑγροῦ.
2. Ἐν τῷ κώδ. πρὸς ἡμῖν· ἀλλ' ὁ βιβλιογράφος ἔγραψεν ἄνωθεν αὐτῶν τὰ ϐ καὶ α δηλώσας τὴν μετάθεσιν τῶν λέξεων.
3. Ἐν τῷ κώδ. θρυλλούμενος.
4. Ἐν τῷ κώδ. ἰατρικὴν.
5. Ἐν τῷ κώδ. καταμηνύθείς.
6. Ἐν τῷ κώδ. φρασωσοι.
7. Αἱ ἐν τῷ κώδ. γεγραμμέναι οὐτωσὶ τρεῖς στιγμαὶ δηλοῦσιν ἴσως ὅτι ἐλλείπει τι ἐνταῦθα.
8. Πρὸς τὴν Θεοδώραν ταύτην σώζεται καὶ ἑτέρα τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολή, ἡ ε' παρὰ Hertlein.
9. Καὶ ἡ ἑτέρα πρὸς τὴν Θεοδώραν ἐπιστολὴ τοῦ Ἰουλιανοῦ ἄρχεται οὕτω· «Τὰ πεμφθέντα παρὰ σοῦ βιβλία πάντα ὑπεδεξάμην καὶ τὰς ἐπιστολὰς ἄσμενος διὰ τοῦ βελτίστου Μυγδονίου». Μυγδόνιος δὲ οὗτοσὶ ἴσως ἐστὶν ὁ παρὰ Λιβανίῳ ἀναφερόμενος (ἐπιστ. 471, 518, 549 ed. Wolf).
10. Περὶ τοῦ Μαξίμου τούτου, διδασκάλου καὶ ἀκολούθου χρηματίσαντος τοῦ Ἰουλιανοῦ, ὅρα Εὐναπίου βίους σοφιστῶν (σ. 473 Did.) καὶ ἐπιστολὰς τοῦ Ἰουλιανοῦ (Hertl. σ. 494, 8. 495, 1. 534, 18. 537, 4). Μνημονεύουσι δὲ αὐτοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς.
11. Τοῦ φίλου του τούτου οὐδεμίαν μνῆσιν εὗρον ἔν τε ταῖς συγγραφαῖς καὶ ταῖς λοιπαῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ὁ Σέλευκος ἦν φίλος καὶ τῷ Λιβανίῳ, ὅστις καὶ ἔπεμψεν αὐτῷ πολλὰς ἐπιστολάς του· ποιεῖται δὲ αὐτοῦ πολλάκις μνείαν καὶ ἐν ἐπιστολαῖς πρὸς ἄλλους φίλους. Σημειῶ δ' ἐνταῦθα τοὺς ἀριθμοὺς τινῶν τοῦ Λιβανίου ἐπιστολῶν, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται τρανῶς ἡ στενοτάτη τοῦ Σελεύκου σχέσις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἰουλιανόν· 13, 591, 608, 680, 712, 1138, λατ. ἐπιστ. 322 (σ. 814).

1. Ἰλιάδος Η, 360. Μ, 234.
2. Ἐντεῦθεν ὑποτίθημι ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη ἐκ Βυζαντίου πρὸ τῆς εἰς Περσίαν ἐκστρατείας τοῦ Ἰουλιανοῦ (362)· ἡ ὑπόθεσις δὲ αὕτη ἐμπεδοῦται νομίζω καὶ ἐκ τῆς μνείας τῶν Δαφναίων κιόνων.
3. Περὶ τοῦ ὑπὸ Ἰουλιανοῦ καλλωπισμοῦ τοῦ ἐν Δάφνῃ ναοῦ ὅρα *Lebeau* (II, σ.20 ed. Did.) καὶ ἔνθα παραπέμπει οὗτος.
4. Ἐνταῦθα ἐν τῷ κώδ. ὑπάρχει κενὸν μιᾶς λέξεως.
5. Οὗτός ἐστιν ἴσως ὁ πρὸς ὃν ὁ Λιβάνιος ἐπέστειλε τὴν παρὰ Wolf 500 ἐπιστολήν.
6. Ὁ βιβλιογράφος ἔγραψε πρότερον ἐν τῷ κώδικι ὑ φ ρ έ ξ ω ν α ὐ τ ο ῦ· ἀλλ' ὕστερον ἐσημείωσεν ἄνωθεν τὰ ϐ καὶ α δηλῶν τὴν μετάθεσιν τῶν λέξεων.
7. Ἐν τῷ κώδ. πρὸς σὲ πανταχοῦ.
8. Ἐν τῇ ὥᾳ τοῦ κώδ. Γνωμικόν.
9. Ἐν τῷ κώδ. Χ τ α ῦ τ α σ ο ι.
10. Ἐν τῷ κώδ. Χ ε ῖ ν α ι μ ο ι.

τῶν τοιούτων ἐπ' ἐμοῦ λίαν ἀληθεύων φημί. Γελοῖον οὖν εἶναί μοι[1] φαίνεται μὴ τὰ πραττόμενα παρ' αὐτοῦ σκοπεῖν, ἀλλὰ τὰ κρυπτόμενα, καὶ ὧν οὐδέν ἔστι μοι φανερὸν τεκμήριον ἐξετάζειν. ἐπειδὴ κατέδραμες αὐτοῦ πολλὰ πάνυ καὶ περὶ αὐτῆς[2] ἐδήλωσάς τινα[3] τὴν αἰτίαν σοι τῆς πρὸς αὐτὸν ἀπεχθείας φανερὰν ποιοῦσα, τοσοῦτον ἐγώ φημι πρὸς σὲ διαρρήδην, ὡς, εἴ τινα ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἢ ἐλευθέρων ἢ δούλων ἀγαπᾷς οὕτε νῦν σέβοντα θεοὺς οὔτε ἐν ἐλπίδι τοῦ πείσειν αὐτὸν ἔχουσα, || φ.249δ ἁμαρτάνεις. Ἐννόησον γὰρ ὡς ἐπὶ σαυτῆς πρῶτον. Εἶτις οἰκετῶν τῶν φιλουμένων ὑπὸ σοῦ τοῖς λοιδορουμένοις καὶ βλασφημοῦσί σε συμπράττοι καὶ θεραπεύοι πλέον ἐκείνους, ἀποστρέφοιτο δὲ καὶ μισοίη καὶ βδελύττοιτο τοὺς σοὺς φίλους ἡμᾶς, ἆρ' οὐ τοῦτον αὐτίκα ἂν ἀπολέσθαι ἐθέλεις, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὴ τιμωρήσαιο; Τί οὖν; οἱ θεοὶ τῶν φίλων εἰσὶν ἀτιμώτεροι; Λόγισαι καὶ ἐπ' αὐτῶν τοῦτο δεσπότας μὲν ἐκείνους ὑπολαβοῦσα, δούλους δὲ ἡμᾶς. Εἶτις οὖν ἡμῶν, οἳ φαμεν εἶναι θεράποντες θεῶν, οἰκέτην στέργοι τὸν βδελυττόμενον αὐτοὺς καὶ ἀποστρεφόμενον αὐτῶν τὴν θρησκείαν, ἆρ' οὐ δίκαιον ἢ πείθειν αὐτὸν καὶ σώζειν, ἢ τῆς οἰκίας ἀποπέμπεσθαι καὶ πιπράσκειν, εἴτω μὴ ῥᾴδιον ὑπερορᾶν οἰκέτου κτήσεως; Ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν δεξαίμην ὑπὸ τῶν μὴ φιλούντων θεοὺς ἀγαπᾶσθαι· ὃ δὴ καὶ σὲ καὶ πάντας φημὶ δεῖν τοὺς ἱερατικῶς ἀντιποιουμένους, ἐντεῦθεν ἤδη διανοηθέντας, ἅψασθαι συντονώτερον τῆς εἰς τοὺς θεοὺς ἁγιστείας[4]· ἀπὸ τῆς οἰκίας δὲ ἕκαστον εὔλογον παρέχεσθαι τῆς ἑαυτοῦ τὸν ἱερέα, καὶ πρώτην αὐτὴν ὅλην δι' ὅλης ἀποῆναι καθαρὰν τῶν τηλικούτων νοσημάτων.

3.

Θεοδώρῳ ἀρχιερεῖ[5].

Δεξάμενός σου τὴν ἐπιστολὴν ἥσθην μὲν ὡς εἰκός· τί γὰρ οὐκ ἔμελλον, ἄνδρα ἑταῖρον ἐμοὶ καὶ φίλων φίλτατον σῶν εἶναι πυνθανόμενος; ὡς δὲ καὶ ἀφελῶν τὸν ἐπικείμενον δεσμὸν ἐπῄειν πολλάκις, οὐκ ἂν ἐγὼ παραστῆσαι τῷ λόγῳ δυναίμην τίς καὶ ὁποῖος ἐγενόμην. Γαλήνης ἐμπιπλάμενος καὶ θυμηδίας, ὥσπερ εἰκόνα τινὰ τοῦ γενναίου σου καθορῶν τρόπου, τὴν ἐπιστολὴν ἠσπαζόμην· ὑπὲρ ἧς τὰ μὲν καθέκαστα γράφειν μακρὸν ἂν εἴη καὶ περιττῆς ἴσως ἀδολεσχίας οὐκ ἔξω. Ἃ δ' οὖν ἐπῆνεσα διαφερόντως, ταῦτα εἰπεῖν οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι· πρῶτον μέν ὅτι τὴν παροινίαν[6], ἣν εἰς ἡμᾶς ὁ τῆς Ἑλλάδος ἡγεμὼν πεπαρῴνηκεν, εἴ γε τὸν τοιοῦτον ἡγεμόνα χρὴ καλεῖν ἀλλὰ μὴ τύραννον[7], οὕτω βαθέως[8] ἤνεγκας, οὐδὲν ἡγούμενος τούτων || εἰς σὲ γεγονέναι· τό γε μὴν τῇ πόλει βοηθεῖν ἐκείνῃ βούλεσθαι καὶ προθυμεῖσθαι, φ.250ᵃ περὶ ἣν ἐποιήσω τὰς διατριβάς, ἐναργές ἐστι φιλοσόφου γνώμης τεκμήριον[9], ὡς τε μοι[10] δοκεῖ τὸ μὲν πρότερον Σωκράτει προσήκειν, τὸ δεύτερον δὲ οἶμαι Μουσωνίῳ. Ἐκεῖνος μὲν γὰρ ἔφη, ὅτι μὴ θεμιτὸν ἄνδρα σπουδαῖον πρός του τῶν χειρόνων καὶ φαύλων βλαβῆναι· ὁ δὲ ἐπεμέλετο Γυάρων[1], ὁπηνίκα[2] φεύγειν αὐτὸν ἐπέταττε Νέρων. Ταῦτα ἐγὼ τῆς ἐπιστολῆς τῆς σῆς ἐπαινέσας, τὸ τρίτον οὐκ οἶδα ὅν τινα τρόπον ἀποδέξασθαι· γράφεις γὰρ κελεύων σημαίνειν ὅ,τι ἄν μοι παρὰ μέλος πράττειν αὐτὸς ἢ λέγειν δοκεῖς, ἐγὼ δὲ ὅ,τι μὲν πλέον ἐμαυτῷ νῦν ἢ σοὶ προσήκει[3]. Περίεστι[4] γάρ σοι καὶ σχολή, καὶ φύσεως ἔχεις εὖ, καὶ φιλοσοφίας ἐρᾷς, εἴπερ τις ἄλλος τῶν πώποτε. Τρία δὲ ἅμα ταῦτα ξυνελθόντα ἤρκεσεν ἀποφῆναι τὸν Ἀμφίονα τῆς παλαιᾶς μουσικῆς εὑρετήν, χρόνος, πνεῦμα θεῶν[5], ἔρως τε ὑμνῳδίας[6]. Χρὴ οὖν σε παρίστασθαι, καὶ διὰ τῶν ἐπιστολῶν τὰ πρακτέα καὶ τὰ μὴ παραινεῖν προθύμως· ὁρῶμεν γὰρ καὶ τῶν στρατευομένων οὐ τοὺς εἰρηνεύοντας συμμαχίας δεομένους, τοὺς πονουμένους δὲ οἶμαι τῷ πολέμῳ· καὶ τῶν κυβερνητῶν οὐχ οἱ μὴ πλέοντες τοὺς πλέοντας παρακαλοῦσιν, οἱ ναυτιλλόμενοι δὲ τοὺς σχολὴν ἄγοντας. Οὕτως ἐξ ἀρχῆς[7] δίκαιον ἐφάνη τοὺς σχολὴν ἄγοντας τοῖς ἐπὶ τῶν ἔργων ἀμύνειν καὶ παρεστάναι καὶ τὸ πρακτέον[8] ὑφηγεῖσθαι, ἐπειδὰν οἶμαι τὰ αὐτὰ πρεσβεύωσι. Ταῦτα διανοούμενόν σε προσήκει τοῦθ' ὅπερ ἀξιοῖς παρ' ἡμῶν εἰς σὲ γίνεσθαι δρᾶν, καὶ εἴ σοι φίλον ταυτὶ ξυνθώμεθα, ἵν' ἐγὼ μέν ὅ,τι ἄν μοι φαίνηται περὶ τῶν σῶν ἁπάντων πρὸς σὲ ἐμμένω, σὺ δὲ αὖθις πρός με περὶ τῶν ἐμῶν λόγων καὶ πράξεων· ταύτης γὰρ οἶμαι τῆς ἀμοιβῆς οὐδὲν ἂν ἡμῖν γένοιτο κάλλιον. Ἐρρωμένον σε ἡ θεία πρόνοια διαφυλάξοι πολλοῖς χρόνοις, ἀδελφὲ ποθεινότατε[9]. Ἴδοιμί σε διὰ ταχέων ὡς εὔχομαι.

4.

Πρίσκῳ[10].

Περὶ τοῦ τὴν σὴν ἀγαθότητα πρός με ἥκειν εἴπερ διανοῖ, νῦν σὺν τοῖς θεοῖς βούλευσαι καὶ προθυμήθητι[11]· τυχὸν γὰρ ὀλίγον ὕστερον οὐδὲ ἐγὼ σχολὴν ἄγω. Τὰ Ἰαμβλίχου πάντα μοι τὰ εἰς τὸν ὁμώνυμον ζήτει, δύνασαι δὲ μόνος· ἔχει γάρ ὁ τῆς σῆς ἀδελφῆς γαμβρὸς εὐδιόρθωτα· εἰ δὲ μὴ σφάλλομαι, καὶ σημεῖόν τί μοι, ἡνίκα τοῦτο τὸ μέρος ἔγραφον, ἐγένετο θαυμάσιον. Ἱκε||τεύω σε μὴ διαθρυλεῖτωσαν[12] φ.250ᵇ οἱ Θεοδώριοι καὶ τὰς σὰς ἀκοάς, ὅτι ἄρα φιλότιμος ὁ θεῖος[13] ἀληθῶς καὶ μετὰ Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα τρίτος Ἰάμβλιχος[14]. Εἰ δὲ τολμηρὸν πρὸς σὲ τὴν αὐτοῦ διά-

1. Ἐν τῷ κώδ. Χ εἶναι μοι. Οὕτω καὶ ἐν τῷ Xᵃ.
2. Ἐν τῷ κώδ. Χ αὐτῆς.
3. Ἐν τῷ κώδ. Χ ἐδήλωσας τινα
4. Ὅτι ἡ Θεοδώρα ἦν ἀρχιέρεια ἢ ἁπλῶς ἱέρεια τῶν θεῶν δείκνυται καὶ ἐκ τῆς ἑτέρας πρὸς αὐτὴν ἐπιστολῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ καλοῦντος αὐτὴν αἰδεσιμωτάτην. Ἐν τῷ κώδικι Χ ἁγιστείας.
5. Πρὸς αὐτὸν σώζεται καὶ ἑτέρα τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολή, ἡ ξγ' (Hertlein). Εἰρήσθω δὲ ὅτι τῆς παρ' ἐμοὶ ταυτησὶ ἀνεκδότου ἐπιστολῆς ἐποιήσατο χρῆσιν τρὶς ὁ Σουΐδας ἀορίστως (ἐν λ. Ἀμφίων, Μουσώνιος Καπίτωνος καὶ Βάρεις). Ἐντεῦθεν δὲ οἱ ἐκδόται οὐκ ἠδύναντο ὑποπτεῦσαι ὅτι τὰ παρ' αὐτοῖς ἀποσπάσματα α' καὶ γ' ἀνῆκον μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ.
6. Τὰ ἐκ τῆς λέξεως ταυτησὶ ῥήματα τοῦ Ἰουλιανοῦ μέχρι τοῦ ὀνόματος Νέρων ἀνέφερε πρότερον ὁ Σουΐδας ἐν τῷ ὀνόματι Μουσώνιος Καπίτωνος, ἔνθα λέγει· «Περὶ τούτου, τοῦ Μουσωνίου, λέγει ὁ Παραβάτης ἐν ἐπιστολῇ, τὴν παροινίαν» κτλ. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὸ τοῦ Σουΐδα ἀπόσπασμα πηγάζει ἐκ χειρογράφου ἐσφαλμένου ἢ διαφόρου ἐκδόσεως· διὸ καὶ παρατίθημι ὧδε τὰς δεούσας ἀντιβολάς.
7. εἶγε τὸν τοιοῦτον ἡγ. χρὴ καλεῖν κτλ. Ταῦτα ἐλλείπουσι παρὰ Σουΐδᾳ.
8. οὕτω βαθέως]· τὴν γραφὴν ταύτην ἔχει καὶ ὁ Σουΐδας, ὁ δὲ Hercher ἔτρεψεν αὐτὴν εἰς «οὕποι βαρέως»· τὴν διόρθωσιν δὲ ταύτην παρεδέξατο καὶ ὁ Hertlein, σελ. 608, 11. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι δέον νὰ προτιμηθῇ ἡ κοινὴ γραφή.
9. Παρὰ Σουΐδᾳ ἐλλειπῶς ἔχει τὸ κῶλον τοῦτο· «φιλοσόφου ψυχῆς (σημείωσαι) ἐστι τεκμήριον».
10. Ἐν τῷ κώδ. Χ ὥς τέμοι.

1. Σουΐδας· βαρῶν.
2. Hertl. ἡνίκα.
3. Ἐν τῇ ἐπιτετημένῃ ἐκδόσει τοῦ κώδικος Xᵃ ἄλλως ἔχει τὸ τέλος τῆς περιόδου ταύτης: «νῦν ἢ σοὶ τῶν τοιούτων δεῖν ὑπολαμβάνω παραινέσεων· περίεστι» κτλ.
4. Τὰ ἐκ τοῦ περίεστι ῥήματα μέχρι τῆς λέξεως ὑμνῳδίας ἀπέσπασε καὶ ὁ Σουΐδας ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς. Ἴδε ἐν λ. Ἀμφίων, ἔνθα λέγει «Ἀμφίων· οὗτος παλαιᾶς μουσικῆς εὑρετής· περὶ οὗ λέγει ὁ Παραβάτης ἐν ἐπιστολῇ· περίεστι» κτλ.
5. Σουΐδας· θεοῦ πνεῦμα. Ἐν τῷ Xᵃ πνεῦμα θεῶν, ὡς ἐν τῷ κώδικι Χ.
6. Ἐνταῦθα ὁ Σουΐδας προστίθησιν ὡς συνέχειαν τοῦ χωρίου πολλὰ ῥήματα, ἅπερ καὶ ἐν τοῖς δυσὶ κώδιξι (Χ καὶ Xᵃ) οὐχ εὑρηνται. Ἐντεῦθεν δὲ δύναταί τις ἴσως νὰ ὑποθέσῃ ὅτι καὶ τὸ παρ' ἐμοὶ κείμενον τῆς ἐπιστολῆς τυγχάνει ἐπιτετημένον. Τοῦτο δὲ τὸ παράδειγμα, ὡς καὶ τὰ ἐν τῷ κώδικι Xᵃ κείμενα, ἀναγκάζουσί με νὰ θεωρῶ ὅτι οὐδὲ πασῶν σχεδὸν τῶν ἐγνωσμένων τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολῶν περιεσώθη ἄχρις ἡμῶν πλῆρες τὸ κείμενον.
7. Ἐν τῷ κώδικι ἐξ ἀρχῆς.
8. Ὁ κῶδιξ Xᵃ πρακτόν.
9. Οὕτω καταστρέφει ὁ Ἰουλιανὸς καὶ τὴν πρὸς Πρίσκον οα' (Hertl.) ἐπιστολήν του, ἔνθα οὐκ ἤρεσε τῷ Hercher ὁ τύπος διαφυλάξοι, ὃν ἔτρεψεν εἰς διαφυλάξειε.
10. Τοῦ σοφιστοῦ Πρίσκου (Εὐναπ. σ. 481 Did.) μέμνηται ὁ Ἰουλιανὸς καὶ ἐν τῇ πρὸς Λιβάνιον (γ' Hertl.) ἐπιστολῇ του, καλῶν αὐτὸν φιλόσοφον, πρὸς ὃν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. οα' ἐπιστολὴν ἀπευθύνει. Ἡ παροῦσα δὲ θεωρητέα δευτέρα.
11. Ταῦτα σχετίζονται πρὸς ὅσα ὁ Ἰουλιανὸς γράφει τῷ Λιβανίῳ (Hertl. σ. 482). «Ἐπειδὴ τῆς ὑποσχέσεως ἐπελάθου· τρίτη γοῦν ἐστι σήμερον, καὶ ὁ φιλόσοφος Πρίσκος αὐτὸς μὲν οὐχ ἥκε, γράμματα δ' ἀπέστειλεν ὡς ἔτι χρονίζων· ὑπομιμνήσκω σε τὸ χρέος ἀπαιτῶν».
12. Ὁ κῶδιξ Χ διαλλυλείτωσαν.
13. Ἐν τῷ κώδ. Xᵃ ὅτι ἄρ' ὁ θεῖος. Τὸν διάσημον νεοπλατωνικὸν φιλόσοφον Ἰάμβλιχον ὠνόμασε καὶ ἀλλαχοῦ ὁ Ἰουλιανὸς θεῖον (Orat. IV, σ. 204, 11), θειότατον (σ. 518, 13), ἱεροφάντην (fr. ς' Hertl.), δαιμόνιον (Orat. VII, σ. 288,5) καὶ Θεῷ (Ἡλίῳ) φίλον (Orat. IV, σ. 204, 17).
14. Τὸν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰάμβλιχον θαυμασμὸν ἐκφράζει ὁ Ἰουλιανὸς καὶ ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Orat. IV (σ. 189, 14). «Οἶδα μὲν οὖν καὶ Πλάτωνα τὸν μέγαν καὶ μετὰ τοῦτον ἄνδρα τοῖς χρόνοις, οὔτι μὴν τῇ φύσει καταδεέστερον· τὸν Χαλκιδέα φημί, τὸν Ἰάμβλιχον· ὃς ἡμᾶς τά τε ἄλλα περὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ δὴ καὶ ταῦτα διὰ τῶν λόγων ἐμύησεν» κτλ. Orat. VII (σ. 281, 18) «ἑπόμενοι δὲ νέοις ἴχνεσιν ἀνδρός, ὃν ἐγὼ μετὰ τοὺς θεοὺς ἐξ

νοιαν φανερὰν ποιεῖν, ὡς ἔπεται τοῖς ἐνθουσιῶσιν, οὐ παράλογος ἡ συγγνώμη· καὶ αὐτὸς δὲ περὶ μὲν Ἰάμβλιχον ἐν φιλοσοφίᾳ, περὶ δὲ τὸν ὁμώνυμον[1] ἐν θεοσοφίᾳ μενοινᾷ· καὶ νομίζω τοὺς ἄλλους κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον[2] μηθὲν εἶναι πρὸς τούτους. Ὑπὲρ δὲ τῶν Ἀριστοτέλους συναγωγῶν, ἃς ἐποιήσω[3], τοσοῦτόν σοι[4] λέγω· πεποίηκάς με ψευδεπίγραφον εἶναί σου μαθητήν· ὁ μὲν γὰρ Τύριος Μάξιμος εἰς βιβλία μὲν πλείονα τῆς λογικῆς ὀλίγα δυεῖν εἶπε[5], σὺ δέ με δι' ἑνὸς βιβλίου τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐποίησας, ἴσως δὴ καὶ Βάκχον, ἀλλ' οὔ τι ναρθηκοφόρον[6]. Εἰ δὲ ἀληθῆ λέγω παραγενομένῳ σοι, πολλὰ πάνυ τοῦ πέρυσι χειμῶνος ἐξελέγξει πάρεργα.

5.

Μαξιμίνῳ[7].

Ναῦς ἐπέταξα γενέσθαι περὶ τὰς Κεγχρεάς[8]· τὸ μὲν οὖν ὅσας ὁ τῶν Ἑλλήνων ἡγούμενος φράσει[9], τὸ δὲ ὅπως χρὴ ποιεῖσθαι τὴν ἐπιμέλειαν, ἄκουε παρ' ἡμῶν, ἀδωροδοκήτως καὶ ταχέως. Ὅπως δὲ μὴ μεταμελήσει σοι τῆς τοιαύτης ὑπουργίας, αὐτὸς σὺν θεοῖς ἐπιμελήσομαι.

6.

(Ἀνεπίγραφος).

Ἐδεξάμην ὅσα ἐπέστειλεν ἡ σὴ ῥρώνησις ἀγαθὰ καὶ καλὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ἐπαγγέλματα καὶ δῶρα, καὶ πολλὴν ὁμολογήσας χάριν τοῖς οὐρανίοις θεοῖς, ἐν δευτέρῳ τῇ σῇ μεγαλοψυχίᾳ χάριν ἔσχον, ὅτι καὶ προσλιπαρεῖν ὑπὲρ ἡμῶν τοὺς θεοὺς ἐν τοῖς μάλιστα προθυμῇ, καὶ τὰ φανέντα παρ' αὐτῇ ἀγαθὰ διὰ ταχέων ἡμῖν καταμηνύειν σπουδάζεις.

ἴσης Ἀριστοτέλει καὶ Πλάτωνι ἀγαμαί(τε) τέθηπά τε».

4. Ὁ ὁμώνυμος οὗτος Ἰάμβλιχος ἦν υἱωνὸς Ἰμερίου καὶ ἀδελφιδοῦς τοῦ Σωπάτρου, συγγενὴς δὲ καὶ φίλος τῷ Λιβανίῳ, ὅστις ἐν ἐπιστολῇ πρὸς Ἀριστaίνετον (Wolf. σ. 243 ep. 487) ὀνομάζει αὐτὸν ἐπίσης «Ἰαμβλίχῳ ὁμώνυμον». Πρὸς τὸν ἕτερον δὴ τοῦτον Ἰάμβλιχον σώζονται καί τινες τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολαὶ (μ', μα', νγ', ξ', ξα' Hertl.). Ἀνάγνωθι δὲ καὶ τὰς περὶ τούτου ἐρεύνας τοῦ Φαβρικίου Bibl Gr. V, σ. 760-762 ed. Harless.

2. Ἕτερα μνῆσις τοῦ συγγραφέως τούτου οὐχ εὑρηται ἐν τοῖς τοῦ Ἰουλιανοῦ συγγράμμασιν.

3. Κατωτέρω λέγει ὁ Ἰουλιανὸς ὅτι ὁ Πρίσκος ἐποίησε τὰς τοῦ Ἀριστοτέλους συναγωγάς του ἐν ἑνὶ βιβλίῳ περιλαμβάνοντι τὴν ἅπασαν ἀναμφιβόλως ἀριστοτελικὴν φιλοσοφίαν. Σημειούσθω δὲ ὅτι ἡ πολύτιμος αὕτη βιβλιογραφικὴ πληροφορία ἀγνοεῖταί μοι ἀλλαχόθεν. Φρονῶ ὅμως ὅτι ἐπιβεβαιοῦται ἐμμέσως διὰ τῶν ἑξῆς λόγων τοῦ Λιβανίου γράφοντος πρὸς αὐτὸν τὸν Πρίσκον (ep. 866)· «καὶ ἕτερον ἀστέρα Πρίσκον, τὸν καλῶς μὲν εἰδότα τὸν Πλάτωνα, καλῶς δὲ τὸν ἐκείνου μαθητὴν», ὅ ἐστι τὸν Ἀριστοτέλη.

4. Ἐν τῷ κώδ. Χ τοσοῦτον σοι.

5. Ἐνταῦθα ἐννοεῖται πάντως ἰδιαίτερον ὑπόμνημα τοῦ Μαξίμου εἰς τὴν λογικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅπερ οὐ διεσώθη. Ὁ Ἰουλιανὸς βάσιν ἐκπαιδεύσεως ἐθεώρει τὴν τῶν δογμάτων τοῦ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους ἀνάπτυξιν. Ὅρα τὴν πρὸς Εὐμένιον καὶ Φαριανὸν ἐπιστολὴν αὐτοῦ (Hertl. σ. 565). «Μὴ καταφρονεῖτε τῶν λογιδίων, μηδὲ ἀμελεῖτε ῥητορικῆς μηδὲ τοῦ ποιήματος ὁμιλεῖν. Ἔστω δὲ τῶν μαθημάτων ἐπιμέλεια πλείων, ὁ δὲ πᾶς πόνος τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος δογμάτων ἐπιστήμη· τοῦτο ἔργον ἔστω, τοῦτο κριπίς, θεμέλιος, οἰκοδομία, στέγη».

6. Πλάτ. Φαίδ. ιγ' «ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκχοι δέ τε παῦροι». Πλουτάρχ. adv. Colot. init. «ἄνδρα οὐ ναρθηκοφόρον, ἀλλ' ἐμμανέστατον ὀργιαστὴν Πλάτωνος».

7. Ἀγνοεῖταί μοι ὁ ἀνὴρ ἐξ ἄλλης τοῦ Ἰουλιανοῦ συγγραφῆς· ἴσως δὲ συνταυτίζεται Μαξίμῳ τῷ ὑπὸ Ἰουλιανοῦ διορισθέντι ἐπάρχῳ τῆς Ῥώμης (361). Ἴδε Lebeau, Hist. du Bas-Empire II, σ. 371 Did.

8. Ἐντεῦθεν ὑποτίθημι ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη κατὰ τὸ 361, ὅτε ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Ἑλλὰς παρεδέξαντο τὰ κατὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίου σχέδια τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἐν ἑτέρᾳ ἐπιστολῇ αὐτοῦ γίγνεται μνεία τῆς κατασκευῆς νηῶν ἐν τῷ Εὐφράτῃ κατὰ τὴν εἰς Περσίαν ἐκστρατείαν αὐτοῦ (363). Ἴδε ἐπιστολὴν πρὸς Λιβάνιον (κζ' Hertl.) «ναῦς πληροῦνται ποταμίαι» κτλ. σ. 519, 13. Ὁ δὲ Μαλάλας (328, 20 ἐκδ. Bon.) φέρει μαρτυρίαν Μάγνου τοῦ Καρρηνοῦ, ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς κατὰ τὴν ἐκστρατείαν ταύτην «πέμψας κατεσκεύασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις, πόλει τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν διὰ ξύλων, τὰ δὲ διὰ βυρσῶν». Πρβλ. Lebeau ἔνθ. ἀνωτ. σ. 58-59.

9. Ἐννοεῖται πιθανῶς ὁ ἐν Δελφοῖς θεός. Ἐν orat. VI (p. 243, 16 Hertl.) λέγει ὁ Ἰουλιανός· «ὁ τῆς Ἑλλάδος κοινὸς ἡγεμὼν καὶ βασιλεύς, ὁ ἐν Δελφοῖς θεός». Ἴδε καὶ ἀνωτέρω ἐπιστ. 3 σ. 24, 29 «ὁ τῆς Ἑλλάδος ἡγεμών».

ΕΠΙΤΕΤΜΗΜΕΝΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΤΩΝ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΑ.

1.

(Τεμάχιον τῆς πρὸς *Ἰάμβλιχον* ὑπ' ἀριθ. ξ' ἐπιστολῆς εὑρισκόμενον ἐν τῇ σελίδι 581 τῆς ἐκδ. Hertl. γρ. 10-14, οὗ ἡ ἀρχή: [ἀπο]-*λειπ*[*οίμ*]*ην, ὥσπερ ο*[*ὑς οἱ*] *μῦθοι* κτλ. Ἡ παρένθετος τῶν ἐκδόσεων φράσις «ἀλλὰ συνείην ἀεὶ καὶ πανταχῇ προσφεροίμην» ἐλλείπει ἐν τῷ Χ[a]. Διάφοροι δὲ γραφαὶ παρατηροῦνται μόνον αἱ ἑξῆς δύο. Γρ. 10: *εἰ μὴ ἐκεῖνοι* ἀντὶ «κακεῖνο»—13: *θεσμῷ* ἀντὶ «δεσμῷ»).

2.

Τῷ αὐτῷ.

(Εὑρίσκεται πλήρης ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν, ἀλλ' ἐπιγράφεται «Ἐλπιδίῳ φιλοσόφῳ»[Herch. νς', Hertl. νζ']. Κατὰ δὲ τὸν κώδικα Χ[a] ἀπευθύνεται τῷ *Ἰαμβλίχῳ* [ἴδε καὶ κατωτέρω ἀριθ. 3]. Διάφοροι γραφαί—p. 566, 23: *μικρότητι, ὡς* ἐν τῷ κώδ. Heidelb. 356—p. 567, 1: *εἰ δὲ δὴ καὶ νῦν ὑφ' ἡμῶν τὰ τῆς προσρήσεως ἐν βραχεῖ γέγηται, μὴ δ' οὕτω*—3: *ὁ παρ' ἡμῖν*).

3.

Τῷ αὐτῷ[1].

Ἐχρῆν μὲν ἡμᾶς τῷ γράμματι πειθομένους τῷ Δελφικῷ γινώσκειν[2] ἑαυτοὺς καὶ μὴ τολμᾶν ἀνδρὸς ἀκοῆ[3] τοσούτου καταθαρσεῖν[4], ᾧ καὶ ὀφθέντι μόνον ἀντιβλέψαι δυσχερές·[5] Μικρὰ μὲν ἀντὶ μεγάλων τῶν παρὰ σοῦ[6] καὶ τῷ ὄντι χαλκᾶ χρυσῶν ἀντιδιδόντες, οἷς δὲ ἔχομεν ξενίοις τὸν Ἑρμῆν τὸν ἡμέτερον ἑστιῶντες;[1] πρό σου[2] δὴ τὸν λόγον[3] εὐμενεῖ νεύματι[4], πάντως οὐδὲ τῆς Ἑκάτης[5] τοῦ δείπνου τὸ λιτὸν ὁ Θησεὺς[6] ἀπηξίωσεν, ἀλλ' ἤδει καὶ μικροῖς εἰς τὸ ἀναγκαῖον ἀρκεῖσθαι[7].

4.

(Ἀνεπίγραφος) 8.

Τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην σωτηριώδη τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνειν τὸ ἐναργὲς τῆς χρείας μαρτυρεῖ. διὸ καὶ ταύτην ἐξ οὐρανοῦ πεφοιτηκέναι δικαίως φιλοσόφων παῖδες κηρύττουσιν[9].

5.

Εὐστοχίῳ.

(Herch. ιθ', Hertl. κ'. Ἐν ταῖς ἐκδ. ἐπιγράφεται «Ἰουλιανὸς Εὐστοχίῳ»· ἔστι δὲ πλήρης καὶ ἐν τῷ Χ[a], πλὴν παρατηροῦνται αἱ ἑπόμεναι διαφοραί· p. 500, 22: *συναλγοῦσιν, ὅταν ἀπροσδόκητος*—p. 501, 2: *φίλον δὲ οὐ μᾶλλον*—4: *οὐ μόνον νῦν*—6: *ἡμῶν*—7: *τοῦτο, ὡς* οἱ κώδ. G Pb—8: *τῆς ὑπατείας. ἄξει*—9: *ἐπὶ καὶ παρίππου, ὡς ἡ* κοινὴ γραφή).

6.

Ἱμερίῳ ἐπάρχῳ Αἰγύπτου[10].

Οὐκ ἀδακρυτί σου τὴν ἐπιστολὴν ἀνέγνων, ἣν ἐπὶ τῷ τῆς συνοικούσης θανάτῳ πεποίησαι, τοῦ

---

1. Οὕτως ἐν τῷ Χ[a], ἤτοι τῷ Ἰαμβλίχῳ [Herch. μ', Hertl. μα'].

2. Ἐν τοῖς κώδ. Phk γιγνώσκειν.

3. Ἐν ταῖς ἐκδ. ἀκοῆς, κατὰ τὸν κώδ. Bar.

4. Κοινὴ γραφή· ὁ κ. Ph ἔχει καταθαρρεῖν· τοῦθ' ὅπερ παρεδέξαντο δ τε Hercher καὶ ὁ Hertlein.

5. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν πολλά, p. 542, 8-24 καὶ p. 543, 1-13.

6. τῶν παρὰ σοῦ], οὕτως ἐν τῷ Χ[a], ὡς καὶ ἐν τοῖς κώδ. Bar. Ph.

1. Αἱ ἐντεῦθεν ἐλλείπουσαι γρ. 16-18 εὑρίσκονται μετὰ τὴν λέξιν νεύματι.

2. Οὕτω καὶ ἐν pet.

3. Ἐν ταῖς ἐκδ. καὶ αὐτὸς τὸν λόγον.

4. Ἴδε τὴν ὧδε ὑποσημείωσιν 1.

5. Ἐν ταῖς ἐκδ. Ἐκάλης.

6. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπαντᾷ ἐν ταῖς ἐκδ. πρὸ τοῦ δείπνου.

7. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν αἱ ἐν σελίδι 543 γρ. 18-20, 21-25 καὶ αἱ ἐν σελ. 544 γρ. 1-5.

8. Ἐν ταῖς ἐκδ. ἐπιγράφεται «Ἰουλιανοῦ νόμος περὶ τῶν ἰατρῶν» [Herch. ξγ', Hertl. 25[b]].

9. Ἐλλείπει ἐντεῦθεν τὸ λοιπὸν τοῦ νόμου τούτου, p. 514, γρ. 16—22.

10. Ἐν τῷ Bar. κώδ. «Ἱμερ. ἐπ. Αἰγ. ἐπὶ τῇ γυναικί», ἐν ταῖς ἐκδ. «Ἀμερίῳ». [Herch. λς', Hertl. λζ'].

πάθους τὴν ὑπερβολὴν ἀπαγγείλας[1], γυναῖκα νέαν ἀποβαλὼν σώφρονά τε καὶ θυμήρη τῷ γήμαντι, πρὸς δὲ καὶ παίδων ἱερῶν μητέρα πρὸ ὥρας ἀνηρπασθεῖσαν καθάπερ ὀᾷδα λαμπρῶς ἡμμένην, εἶτα ἐν ὀλίγῳ καταβαλοῦσαν τὴν φλόγα:[2] Ἥκιστα[3] δὴ πάντων ἄξιος ἦν ὁ καλὸς Ἰμέριος ἡμῶν[4] ἀλγεινοῦ τινὸς εἰς πεῖραν ἐλθεῖν, ἀνὴρ καὶ λόγῳ χρηστὸς καὶ ἡμῖν ἐς τὰ μάλιστα[5] τῶν φίλων ὁ ποθεινότατος. Οὐ μὴν ἀλλ' εἰ μὲν ἕτερος ἦν, ᾧ γράφειν ὑπὲρ[6] τούτων ἐχρῆν, πάντως ἂν ἔδει μοι πλειόνων εἰς τοῦτο τῶν λόγων[7], τό τε συμβὰν ὡς ἀνθρώπινον καὶ τὸ φέρειν ὡς ἀναγκαῖον καὶ τὸ μηδὲν ἐκ τοῦ μᾶλλον ἀλγεῖν ἔχειν πλέον εὑρεῖν[8], καὶ πάντα ὅσα ἐδόκει πρὸς τὴν τοῦ πάθους παραμυθίαν ἁρμόττειν ὡς ἀγνοοῦντα διδάσκοντι. Ἐπεὶ δὲ αἴσχιον[9] ἡγοῦμαι πρὸς ἄνδρα τοὺς ἄλλους[10] νουθετεῖν εἰδότα ποιεῖσθαι λόγους, οἷς χρὴ τοὺς εἰδότας σωφρονεῖν καὶ παιδεύειν[11], φέρε σοι τἄλλα[12] παρεὶς ἀνδρὸς εἶπω σοφιστοῦ[13] μῦθον εἴτε δὴ λόγον ἀληθῆ, σοὶ μὲν ἴσως οὐ ξένον, τοῖς πλείοσι δ' ὡς εἰκὸς[14] ἄγνωστον, ᾧ δὴ καὶ μόνῳ χρησάμενος καθάπερ φαρμάκῳ νηπεν[θεῖ]λύ[σιν] ἂν εὕροις τοῦ πάθους[15].

7.

Περὶ παραμυθίας τοῦ [Δ]η[μοκρίτ]ου... πρὸς Δαρεῖον[16].

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀκούειν[17] ἐδεῖτο Δαρεῖος, ἀνὴρ βάρβαρος καὶ ἀπαίδευτος, ἔκδοτος ἡδονῇ καὶ πάθει· σὲ δέ, ἄνδρα Ἕλληνα καὶ παιδείαν ἀληθῆ πρεσβεύοντα, καὶ παρὰ σαυτοῦ τὸ εἰκὸς[1] ἔχειν ἐχρῆν[2], ἐπεὶ καὶ ἄλλως αἰσχύνη τοῦ λογισμοῦ[3] γένοιτ' ἄν, εἰ μὴ ταὐτὸν γένοιτο[4] χρόνῳ.

8.

Μαξίμῳ φιλοσόφῳ.

(Εὑρίσκεται πλήρης ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν [Herch. ιε', Hertl. ις']—p. 495, 4: *ἀκτίσιν, ὡς ἐν τῷ* κώδ. V—5: *νεοττοῦ καὶ νόθου*—6–8: *ἡμεῖς δέ σοι τὰς ἐπιστολὰς, καθάπερ Ἑρμῇ λογίῳ τὰς ἡμετέρας ἐγχειρίζομεν. πάντως οὐδὲ ὁ Ῥῆνος ἀδικεῖ τοὺς Κέλτας, ὃς τὰ μὲν* κτλ.—13: *πέμπει ἀντὶ τοῦ «ποιεῖ».*—15: *ὑπὲρ ἄρω).*

9.

Ἰαμβλίχῳ[5].

Ἐγὼ δὲ οὐδ' ἂν ἐν ἀνθρώποις[6] φαίην ἂν ὅλως εἶναι[7], ἕως ἂν Ἰαμβλίχῳ μὴ συνῶ. Ἀλλ' ἑραστὴς μὲν εἶναι σὸς ὁμολογῶ:[8] κἂν γὰρ ἀνάξιόν με λέγει τις εἶναι κτλ. κτλ. Σημειῶ νῦν τάς τε διαφερούσας γραφὰς, ὡς καὶ τὰς ἐλλείψεις.—p. 523, 12: *τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἡδ. τῷ λόγῳ.*—Ἐλλείπουσιν αἱ γρ. 12 (ἀπὸ τοῦ «τῶν γε μὴν παλαιῶν» κτλ.) μέχρις 22 καὶ αἱ ἐν σελίδι 524, 1—3. Συνεχίζεται δὲ ὁ λόγος ἀπὸ τῶν «Πρωτέα μὲν δὴ» κτλ.—p. 524, 4: *φασὶ*—5: *ὅτι ἦν σοφὸς κατὰ τοὺς* κώδικας LPhkl.—8: *τῆς μὲν ὧν ἥδει φύσεως, κοινὴ ἀνάγνωσις*—9: *δὲ οὐκ*— 13: *εἴ καὶ μὴ, ὡς ἐν τῷ* V—15: *ἀκτίνας*— 16: *οὐ μόνον παρόντας, ἀλλὰ καὶ ἀπόντας*—18: *νικᾶς*—p. 525, 2: *εἰς τὴν Ἀσκληπ.*, *ὡς ἐν τῷ* V.—Αἱ ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι (γρ. 3—6) λέξεις «ὥστ' ἔμοι γε . . . κόσμῳ» ἐλλείπουσιν—12: *πάντως καὶ ἐφ'*—14: *ἐπιτήδευμα τοῖς πρότερον*—16: *ἐφ' ἡμᾶς, ἄνδρα λόγῳ καὶ*—18: *εἰς τὸ ἀκρότ.*—18 καὶ 19: *ὅλων*, κοινὴ γραφή.

10.

(Μεταξὺ τῶν φ. 273 καὶ 274 τοῦ ἐν Χάλκῃ κώδικος ἐλλείπει ἓν φύλλον, οὗ ἐλλάχιστον μέρος σώζεται. Ἀπὸ τοῦ φύλλου δὲ 274[x] ἄρχεται τὸ τέλος τῆς ἐν ταῖς ἐκδόσεσι πρὸς *Εὐάγριον* φερομένης ἐπιστολῆς [Herch με', Hertl. μς'] ἐκ τῶν λέξεων τῶν δε: p. 550, 13: [*ἀ.λ.λ'*] *ἐπὶ μα.λ*[*άχου καὶ*] *θύμ*[*ου καὶ*] *πόας εὐώδους* κτλ). Ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς τὸ τεμάχιον τοῦτο.

«[ἀλλ'] ἐπὶ μαλ[άχου[1] καὶ] θύμ[ου καὶ] πόας εὐώδους. Ἡσυχία δὲ πολλὴ περὶ τὸν τόπον[2] κατακλινομένῳ καὶ ἐς[3] τὸ βιβλίον ἀφορῶντι, εἶτα διαναπαύοντι τὴν ὄψιν ἥδιστον ἐπιδεῖν[4] εἰς τὰς ναῦς καὶ τὴν θάλατταν[5]· ἔχει δὲ[6] καὶ πηγὰς οὐ φαύλας καὶ λουτρὸν οὐκ ἀναφρόδιτον καὶ κῆπον καὶ δένδρα. Ἀνὴρ δὲ ὢν ἥδη τὴν παλαιὰν ἐκείνην ἐπόθουν δίαιταν[7]. Ἔστι δὲ ἐνταῦθα καὶ γεωργίας ἐμῆς μικρὸν ὑπόμνημα, φυτείᾳ[8] βραχεῖα, φέρουσα οἶνον εὐώδη[9] καὶ ἡδὺν καὶ οὐκ ἀναμένοντα παρὰ τοῦ χρόνου[10] Ὁ βότρυς δὲ ἐπὶ τῆς ἀμπέλου καὶ ἐπὶ τοῦ[11] ληνοῦ θλιβόμενος ἀπόζει καὶ ῥόδων[12], τὸ γλεῦκος δὲ ἐπὶ[13] τοῖς πίθοις ἥδη τοῦ νέκταρός ἐστιν[14] ἀπορρώξ[15]· οὐ πολὺ δὲ γέγονεν οὐδ' ἐπὶ πλέθρα πάνυ πολλὰ τοιούτων ἀμπέλων, τυχεῖν[16] μὲν οὐδὲ ἐγὼ γεωργὸς γέγονα πρόθυμος· ἀλλ'[17] ὅσον εἰς ἐμαυτὸν καὶ τοὺς φίλους· ὀλίγον δέ ἐστι τὸ χρῆμα τῶν ἀνδρῶν· παρεσκευασάμην. Νῦν δέ σοι δῶρον, ὦ φίλη κεφαλή, δίδωμι μικρὸν μὲν ὅπερ ἐστί, χάριεν δὲ φίλῳ παρὰ φίλου, οἴκοθεν οἴκαδε, κατὰ τὸν σοφὸν ποιητὴν Πίνδαρον: τὴν ἐπιστολὴν πρὸς λύχνον γέγραφα, ὥστε, εἴτι ἡμάρτηται, μὴ μικρῶς ἐξέταζε μηδὲ ὡς ῥήτωρ ῥήτορα[1].

Ἀγρὸς Ἀχαιμενίδου τὸ πρὶν[2] ποτέ, νῦν δὲ Μενίσκου,
ἄλλοτε δ' ἐξ ἑτέρου μεταβήσομαι[3] εἰς ἕτερον·
καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με τότ'[4] ὤετο, καὶ πάλιν οὕτως
οἴεται· εἰμὶ δ' ἐγὼ[5] οὐδενὸς, ἀλλὰ Τύχης.

11.

Ζήνωνι[6].

Καλῶς γὰρ εἰρῆσθαι καὶ Ὁμήρῳ δοκεῖ τὸ
ἰητρὸς γὰρ[7] ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.

Σὺ δ' οὐκ ἰατρὸς ἁπλῶς, ἀλλὰ καὶ διδάσκαλος τοῖς βουλομένοις τῆς τέχνης, ὥστε σχεδὸν ὃ πρὸς τοὺς ἄλλους[8] εἰσὶν οἱ ἰατροί, τοῦτο ἐκείνοις σύ.

12.

Πλουτάρχῳ.

(Εὑρίσκεται πλήρης ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν, Herch. μζ', Hertl. μη' p. 552, ἔνθα ἐπιγράφεται τῷ *Ζήρωτι.* Πρβλ. καὶ κώδ. X, φ. 247[x] [ἴδε ἀνωτέρω σελ. 17] Διάφοροι γραφαί:—13: *Πάντων ἕνεκα*—15 καὶ 16: *ἐπιστολὴ . . . πεμπομένη*, ἐν πτώσει ὀνομαστικῇ.—18: *ἃς εἴη*

---

1. Ἀϊ ἐκδ. ἀγγείλας· πρὸς γὰρ τῷ καὶ καθ' ἑαυτὸ λύπης τὸ ξυμβὰν ἄξιον εἶναι, γυναῖκα νέαν καὶ σώφρονα καὶ
2. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν (γρ. 18-19) τὰ «ἔτι καὶ τὸ τοῦ πάθους εἰς σὲ τείνειν οὐχ ἧττόν μοι δοκεῖ λυπηρὸν εἶναι».
3. Αἱ ἐκδ. ἥκιστα γὰρ.
4. Αἱ ἐκδ. ἡμῖν Ἀμέριος.
5. Ἐν τῷ Xᵃ ἐς (ἐκδ. εἰς) τα μάλιστα.
6. Ὁ Bar. κῶδις περὶ
7. Αἱ ἐκδ. εἰς τοῦτο λόγων.
8. Τὸ εὑρεῖν ἀπαλείφει ὁ Hercher.
9. Ὁ Hercher διορθοῖ εἰς αἰσχρόν.
10. Αἱ ἐκδ. καὶ τοὺς ἄλλους.
11. Αἱ ἐκδ. μὴ εἰδ. σωφρονεῖν παιδεύειν.— 12. Αἱ ἐκδ. τὰ ἄλλα.
13. Αἱ ἐκδ. σοφοῦ, μεθ' ὃ ὁ Horkelius προσέθηκεν εἴτε, ὅπερ ὁ Hertl. ἔθετο μετὰ τὸ ἀνδρός.
14. Αἱ ἐκδ. δέ, ὡς εἰκός.
15. Ἐν τῷ κώδ. Xᵃ, τοῦ πάθους. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν κτλ. Τὰ ἐλλείποντα ἴδε ἐν ἐκδ. Hertl. p. 533, 11-24 καὶ p. 534, 1-11.
16. Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἀναγινώσκεται ἐν τῇ ὥᾳ, ἔνθα προστίθεται καὶ ὁ ἀριθμὸς ιε', ὃς ὑποτίθησιν ὅτι ἐλλείπουσιν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ κώδ. η' ἐπιστολαί.
17. Ἴδε Hertl. p. 534, 12: ἔδει Δαρεῖον, ἄνδρα βάρβ. καὶ ἀπαίδ., ἔκδοτον κτλ.

1. Ὁ Herch. διώρθωσεν εἰς ἄκος.
2. Αἱ ἐκδ. ἐχρῆν ἔχειν, ἀλλ' ὁ Sintenis μετέθηκεν ὡς ἐν τῷ Xᵃ.
3. Ὁ Herch. διορθοῖ εἰς τῷ λογισμῷ.
4. Οὕτω καὶ ἐν τῷ κώδ. V, ὁ δὲ Cobet μετέβαλεν εἰς σθένοι.
5. Ἐν ταῖς ἐκδ. «Ἰουλιανὸς Ἰαμβλίχῳ φιλοσόφῳ» [Herch. λγ', Hertl. λδ']. Ἐλλείπουσι δὲ ἐν τῷ Xᵃ αἱ γραμμαὶ 2-4 p. 523.
6. Οὕτως ἐν τῇ ἐκδ. Herch. Σημειούσθω δὲ ὅτι ἄνωθεν τῆς συλλαβῆς . . . ποις ἀναγινώσκεται ἐν τῷ Xᵃ καὶ ἡ κατάληξις ων· ἀλλὰ καὶ ὁ κῶδ. V ἔχει οὐδ' ἂν ἀνθρώπων.
7. Αἱ ἐκδ. εἶναι φ. ἂν ὅλως κατὰ τὸν κώδ. V.
8. Ἐλλείπουσιν ἐνταῦθα τὰ «καθάπερ ἐκεῖνος τοῦ Τηλεμάχου».

---

1. Οὕτω καὶ ἐν τῷ X.
2. περὶ τὸν τόπον] οὕτω καὶ ἐν τῷ X.
3. Αἱ ἐκδ. εἰς.
4. Κοινὴ γραφή.
5. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν τὰ ἑπόμενα· «τοῦτο ἐμοὶ μειρακίῳ κομιδῇ νέῳ θερίδιον ἐδόκει φίλτατον».
6. Αἱ ἐκδ. ἔχει γὰρ.
7. Παρελείφθησαν τὰ «καὶ ἦλθον πολλάκις, καὶ γέγονεν ἡμῖν οὐκ ἔξω λόγων ἡ σύνοδος».
8. Αἱ ἐκδ. φυταλίᾳ.
9. Αἱ ἐκδ. εὐώδητε, κατὰ τὸν κώδ. Ph.
10. Ἐν τῷ Xᵃ ὑπάρχει ὧδε κενὸς χῶρος μιᾶς λέξεως. Ἐν ταῖς ἐκδ. ἀναγινώσκομεν οὕτως· «ἀναμένοντά τι παρὰ τοῦ χρόνου προσλαβεῖν, τὸν Διόνυσον ὄψει καὶ τὰς Χάριτας».
11. Οὕτως ἐν τῷ Xᵃ.
12. Οὕτω καὶ ἐν τῷ X, αἱ δὲ ἐκδ. τῶν ῥόδων.
13. Οὕτω καὶ ἐν τῷ X, αἱ δὲ ἐκδ. ἐν τοῖς π.
14. Ἐν τῷ κώδ. Xᵃ ἐστὶν.
15. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν τὰ «Ὁμήρῳ πιστεύοντι. τί δῆτα».
16. Αἱ ἐκδ. τυχὸν.
17. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν τὰ «ἐπεὶ ἐμοὶ νηφάλιος ὁ τοῦ Διονύσου κρατὴρ καὶ ἐπὶ πολὺ τῶν νυμφῶν δεῖται».

1. Τὸ παρεπόμενον ἐπίγραμμα οὐχ εὕρηται ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν· ἁπανταχοῦ δὲ οὐ μόνον ἐν τῷ X (ἴδε σελ. 16), ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ κώδικι Xᵃ. Εὑρίσκεται δὲ καὶ ἐν τῇ Παλατινῇ συλλογῇ ἀδέσποτον (Didot-Dübner, cap. IX, 171), ἐν δὲ τῇ Πλανουδ. Ἀνθολογίᾳ ἀποδίδοται τῷ Λουκιανῷ. Οἱ δὲ δύο παρ' ἡμῖν κώδικες ἀναφέρουσιν ἤδη αὐτὸ μᾶλλον τῷ Ἰουλιανῷ· διὸ ἀντὶ ε' γνωστῶν τούτου ἐπιγραμμάτων (Hertl. II, p. 611) ἔχομεν νῦν ϛ'. Πρὸς τὸν νοῦν δὲ τοῦ εἰρημένου ἐπιγράμματος ὁ Dübner παραβάλλει τὰ λόγια ταῦτα τοῦ Μ. Βασιλείου (ἐν Ψαλμ. § 6') εἰπόντος «σήμερον τοῦδε ἀγρός, καὶ αὔριον ἑτέρου, καὶ μετ' ὀλίγον ἄλλου», ἅτινα θεωρεῖ εἰλημμένα ἐντεῦθεν. Σημειοῦμεν δὲ καὶ τὰς διαφερούσας γραφὰς οὐκ ἀσημάντους οὔσας.
2. Anthol. Palat. γενόμην.
3. Αὐτ. βήσομαι.
4. Αὐτ. μέποτ'.
5. Αὐτ. ὅλως.
6. Herch. μδ', Hertl. με'. Ἐν τῷ X ἐπιγράφεται Ζήνωνι ἀρχιητρῷ. Ὁ ἐπιτομεὺς δ' ἐτήρησε μόνον τὰς ἐν σελ. 549 γραμμὰς 5-10.
7. Οὕτω καὶ ὁ κῶδις X. Αἱ ἐκδ. εἰς ἰητρὸς ἀνὴρ κτλ. Ἰλιάδ. Λ, 514.
8. Οὕτω καὶ ἐν τῷ X, αἱ δ' ἐκδ. πολλοὺς.

γε κατὰ, οὕτω καὶ ἐν X—19: *πάντα πρὸς ἡμᾶς*, οὕτω καὶ ἐν X).

13.

Προαιρεσίῳ[1].

Τί δὲ οὐκ ἔμελλον ἐγὼ Προαιρέσιον τὸν καλὸν προσαγορεύειν, ἄνδρα τοὺς λόγους ἀριέντα[2], καθάπερ[3] οἱ ποταμοὶ τοῖς πεδίοις ἐπαρίᾶσι τὰ ῥεύματα, καὶ ζητοῦντα τὸν Περικλέα κατὰ τοὺς λόγους ἔξω τοῦ ξυνταράττειν[4] καὶ ξυγχυκᾶν[5] τὴν Ἑλλάδα; Θαυμάζειν δὲ οὐ χρὴ[6] τὴν Λακωνικὴν εἰ πρὸς σὲ[7] βραχυλογίαν μιμησαίμην[8]. Ὑμῖν μὲν γὰρ[9] πρέπει τοῖς σοφοῖς μακροὺς πάνυ[10] καὶ μεγάλους ποιεῖσθαι τοὺς λόγους[11], ἡμῖν δὲ ἀρκεῖ καὶ τὰ βραχέα πρὸς ὑμᾶς. Ἴσθι δή[12] μοι πολλὰ πανταχόθεν κύκλῳ πράγματα ἐπιῤῥεῖ[13].

14.

Ἰουλιανῷ θείῳ αὐτοῦ[14].

Εἰ τὰς σὰς ἐπιστολὰς ἐγὼ παρὰ ῥᾳῦλον ποιοῦμαι, ἐξ ἄρα[15] δή μοι ἔπειτ᾽ θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.

Τί γὰρ οὐκ ἔνεστιν ἐν τοῖς σοῖς καλόν; εὔνοια, πίστις, ἀλήθεια καὶ τὸ πρὸ τούτου, οὗ χωρὶς οὐδέν ἐστι τἆλλα, φρόνησις ἅπασι τοῖς ἑαυτῆς μέρεσιν, ἀγχινοίᾳ, συνέσει, εὐβουλίᾳ διαδεικνυμένη. Ὅτι δὲ οὐκ ἀντιγράφω, τοῦτο γὰρ καὶ κατεμέμψω, σχολὴν οὐκ ἄγω μὰ τοὺς θεούς· καὶ μὴ νομίσῃς ἀκκισμὸν εἶναι μηδὲ[1] παιδιὰν τὸ πρᾶγμα. Μαρτύρομαι τοὺς λογίους θεούς, ὅτι πλὴν Ὁμήρου καὶ Πλάτωνος οὐκ ἀκολουθεῖ μοι πυκτίον· καὶ ταῦτα δὲ αὐτὰ τοῖς περιάπτοις ἔοικε καὶ φυλακτηρίοις· δέδεται γὰρ ἀεί· δεόμενος ὡς εἰκὸς, εἴπερ ποτε ἄλλοτε καὶ νῦν, εὐχῶν πολλῶν πάνυ καὶ μεγάλων. Καὶ οὔ φημι τοῦτο, ὡς οὐκ ἐπαχθῆ τὰ πρὸς σὲ γραφέντα καὶ πλήρη πάσης ὕβρεως καὶ ὑπεροψίας· ἀλλὰ χρὴ φέρειν· ἀνδρὸς γὰρ λίαν ἀγαθοῦ[2] καὶ μεγαλοψύχου ἀκούειν μὲν κακῶς, λέγειν δὲ μὴ κακῶς. Ὡς περ γὰρ τὰ βαλλόμενα πρὸς τοὺς στερεοὺς καὶ γενναίους τοίχους, ἐκείνοις μὲν οὐ προσιζάνει οὐδὲ πλήττει οὐδὲ ἐγκάθηται, σφοδρότερον δὲ ἐπὶ τοὺς βάλλοντας ἀνακλᾶται, οὕτω πᾶσα λοιδορία καὶ βλασφημία καὶ ὕβρις ἄδικος ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καταχεθεῖσα, θιγγάνει μὲν οὐδαμῶς ἐκείνου, τρέπεται δὲ ἐπὶ τὸν καταχέοντα. Σκόπει δὲ ἐκεῖνο μόνον· πονηρός ἐστιν[3], ὑπέζελθε γενναίως αὐτόν· εἰ δὲ ἐπιεικὴς καὶ μέτριός ἐστι καὶ ἥμαρτε περὶ σέ, ὃς αὐτῷ συγγνώμην· τοὺς γὰρ ἀγαθοὺς δημοσίᾳ κἂν ἰδίᾳ περὶ ἡμᾶς οὐκ καθήκοντες γένωνται, φιλεῖν χρή.

15.

Εὐκλείδῃ φιλοσόφῳ[1].

Πότε γὰρ ἡμᾶς ἀπελείφθη[5] ἵνα καὶ γράφωμεν, ἢ πότε οὐχὶ τοῖς[6] τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς ὡς παρόντα σε θεωροῦμεν; οἵ γε[7] οὐ μόνον συνεῖναί σοι[8] καὶ συνομιλεῖν δοκοῦμεν, ἀλλὰ καὶ τῶν γε νῦν σοι[9] προσηκόντων ὡς ὑπὸ παρουσίᾳ τῇ σῇ τὰ εἰκότα κηδόμεθα[10]. Ἀλλ᾽ εἶγε σοι φίλον ἐστί, καὶ πρὸς τοῦτο ἑκόντες ὑπακούσομεν[11], πάντως γε τοῦ λόγου θεόντι[12] παρακελεύσῃ καὶ[13] τὸν ἵππον εἰς πεδίον ἄξεις[14].

1. Οὕτω πάντες σχεδὸν οἱ κώδικες, πλὴν τῶν Bar. καὶ X ἐχόντων Προαιρεσίῳ σοφιστῇ. Παρὰ Herch. α′ Hertl. δ′.
2. Οὕτω καὶ ὁ κῶδιξ Palatinus, οἱ δὲ λοιποὶ ἐριέντα, ὅπερ ὁ Reiske καὶ ὁ Hertlein διώρθωσαν κακῶς εἰς ἐπαριέντα, προξενοῦντες οὕτω κακοφωνίαν μεταξὺ τῆς μετοχῆς ταυτησὶ καὶ τοῦ μετέπειτα ἐπαριᾶσι.
3. Αἱ ἐκδ. ὡς περ. Σημειούσθω δὲ ὅτι ἐν αὐταῖς ἀναγινώσκεται οὕτω τὸ ἡγούμενον κῶλον· ἄνδρα ἀριέντα (H. ἐπαριέντα) τοὺς λόγους. Κοινῶς ἐφέρετο τοῖς λόγοις· τοῦτο ὁ Heyler διώρθωσεν ὀρθῶς, κατὰ τὸν ἡμέτερον κώδικα, εἰς τοὺς λόγους. Ὁ Hercher παρεδέξατο τὴν ὀρθὴν ταύτην γραφήν· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ὁ Reiske προὔτεινε διόρθωσιν εἰς τοῖς νέοις λόγους, ὁ Hertlein παρεδέξατό πως αὐτήν. Οἱ ἡμέτεροι ὅμως κώδικες X καὶ Xª ἐπικυροῦσι νῦν τὴν ὀρθοτάτην τοῦ Palatin. γραφήν.
4. Αἱ ἐκδ. συνταράττειν.
5. Οὕτω καὶ οἱ κώδ. Pbi.
6. Hertl. δ᾽ οὐ.
7. Οὕτω καὶ ὁ Hertl., αἱ δὲ ἐκδ. πρός σε.
8. Κοινὴ γραφή, ἣν ὁ Hercher διώρθωσεν εἰς ἐμιμησάμην. Ταύτην παρεδέξατο καὶ ὁ Hertlein.
9. Αἱ ἐκδ. ὑμῖν γὰρ.
10. Οὕτω καὶ ὁ Heyler κατὰ τοὺς κώδ. Pbi.
11. Αἱ ἐκδ. ἁπλῶς λόγους.
12. Αἱ ἐκδ. δῆτά μοι.
13. Αἱ ἐκδ. ἐπιῤῥεῖν. Ἐν τῷ Xª ἐλλείπει τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς. Hertl. p. 482, 15-20.
14. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην πληρεστέραν διέσωσεν ὁ κ. X. Σημειῶ δὲ μόνον τὰς διαφερούσας γραφάς.
15. Ὁ κῶδιξ Xª ἐξάρα.

1. Ὁ κῶδιξ X μὴ δὲ.
2. Ὁ κῶδιξ X γάρ ἐστιν ἀγαθοῦ.
3. Ἐν τῇ ὥᾳ: «Περὶ Λαυρακίου λέγει».
4. Herch. Hertl. ογ′.
5. Αἱ ἐκδ. ἡμῶν ἀπελείφθης.
6. Τὸ τοῖς προσέθετο ὁ Hercher ἐξ εἰκασίας.
7. Οὕτως ἔγραψε καὶ ὁ Sintenis ἀντὶ τῶν εἶγε οὖν.
8. Αἱ ἐκδ. ἀεί σοι συνεῖναι.
9. Ἐλλείπει ἐν ταῖς ἐκδ.
10. Ἐλλείπουσιν ἐνταῦθα αἱ γρ. 3-5 ἐκδ. Hertl. p. 595.
11. Αἱ ἐκδ. ὑπακούομεν.
12. Οὕτως ἔντε τῷ X καὶ Xª, αἱ ἐκδ. πάντως γε, τὸ τοῦ λόγου, θέοντα».
13. Αἱ ἐκδ. τῇ παρακελεύσει τὸν. Πρβλ. κώδ. X
14. Ἐλλείπουσιν ἐντεῦθεν αἱ γρ. 8-19 τῆς ἐκδ. Hertlein.

16.

Μαξίμῳ φιλοσόφῳ[1].

Πάντα ἀθρόως[2] ἔπεισί μοι καὶ ἀποκλείει τὴν φωνὴν ἄλλο ἄλλως[3] προελθεῖν οὐ ξυγχωροῦν[4] τῶν ἐμῶν διανοημάτων, εἴτε ψυχικῶν παθῶν[5] εἴτε ὅπως φίλον κατονομάζειν τὰ τοιαῦτα. Τοῦτι[6] πόῤῥωθεν θεασάμενος οὐδένα ἄλλον ὑπέλαβον ἢ σέ, πλησίον δὲ ἤδη προσὼν[7] παρά σου[8] πάντως ἦκεν αὐτὸν ἐνόμιζον. Ὤφθη δὲ ἀνὴρ[9] φίλος μέν, ἧττον δὲ τῆς προσδοκωμένης ἐλπίδος· ἓν μὲν δὴ τοιοῦτον ὄναρ ἐγένετό μοι[10]. Ταῦτα[11] μὲν ἴσως οὐ γράφειν, ἀλλὰ φράζειν χρή. Πολλὰ γοῦν ἐπέρχεταί μοι πρὸς τούτοις λέγειν[12], ἀλλὰ χρὴ ταμιεύσασθαί τινα καὶ τῇ παρουσίᾳ τῇ σῇ. Δεῦρο οὖν[13] τὴν ταχίστην εἴτε δυσὶ εἴτε πλείοσι χρησάμενος ὀχήμασιν. Ἀπέστειλα δὲ καὶ δύο τῶν πιστοτάτων οἰκετῶν, ὧν ὁ μὲν εἰς ἄχρι τοῦ στρατοπέδου παραπέμψει σε, ἕτερος δὲ ἐξεληλυθέναι σε καὶ ἥκειν ἤδει μηνύσει[14].

17.

Ἀμμωνίῳ[15] καὶ Φαρίνῳ[16].

Εἰ δὲ μένει παρ᾽ ὑμῖν ἡ πάλαι προθυμία καὶ μὴ καθάπερ φλὸξ λαμπρὰ ταχέως ἀπεσβέσθη[17], μακαρίους ὑμᾶς ἔγωγε[18] ὑπολαμβάνω[19], τὰ δὲ ἐμὰ καὶ εἰ[20] φθεγγοίμην ἑλληνιστὶ θαυμάζειν ἄξιον. Οὕτως ἐσμὲν ἐκβεβαρβαρωμένοι[1]· μὴ καταφρονῆτε[2] τῶν λογιδίων, μηδὲ ἀμελῆτε[3] ῥητορικῆς μηδὲ τοῦ ποιήμασιν ὁμιλεῖν. Ἔστω δὲ καὶ[4] τῶν μαθημάτων ἐπιμέλεια πλείων, ὁ δὲ πᾶς πόνος τῶν Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος δογμάτων ἐπιστήμη. Τοῦτο ἔργον ἔστω, τοῦτο κρηπίς, θεμέλιος, οἰκοδομία, στέγη[5]: Ἐγὼ νὴ τὴν θείαν δίκην ὑμᾶς ὡς ἀδελφοὺς φιλῶ[6]· λύπη δὲ συνεχὴς εἰς ὅ ποτε τελευτᾷν εἴωθεν εἰπεῖν παραιτοῦμαι, οἰωνοῦ χείρονος[7] ἕνεκα.

1. Herch. λζ′, Hertl. λη′.
2. Οὕτω καὶ ὁ κῶδ. X. αἱ ἐκδ. ἀθρόα.
3. Οὕτω καὶ ὁ κῶδ. X. αἱ ἐκδ. ἄλλῳ.
4. Οὕτω καὶ ὁ κῶδ. Pk.
5. Οὕτω καὶ ὁ κῶδ. X (ὅρα ἀνωτ. σελ. 17).
6. Hertl. p. 535, 20.
7. Ἡ κοινὴ γραφὴ ἦν προϊών. Οἱ Reiske καὶ Sintenis διώρθωσαν εἰς προσιών.
8. Οὕτως ἐν τῷ Xª.
9. Οὕτω καὶ ἐν τῷ κώδ. X, αἱ δὲ ἐκδ. Οὗτος δ᾽ ἀνὴρ
10. Ἐνταῦθα ἐλλείπουσιν ἱκανά· ὅρα Hertlein p. 535, 24 καὶ 536, 1 κτλ.
11. Ὅρα περὶ τῆς περιόδου ταύτης, ὡς καὶ περὶ τοῦ τῆς ἐπιστολῆς τέλους, ὅσα ἐσημείωσα ἀνωτέρω (σ. 18) κατὰ τὸν κώδικα X.
12. Ἐλλείπει ἐν τῷ X τὸ λέγειν.
13. Ὁ κ. X προστίθησιν ὧδε τοὺς θεούς σοι.
14. Ὁ κ. X προστίθησι: «πότερον δὲ ὑπὸ ποτέρου γενέσθαι θέλεις, αὐτὸς τοῖς νεανίσκοις σήμηνον».
15. Οὕτως ὁ κ. Xª, αἱ ἐκδ. Εὐμενίῳ, ὡς ὁ κ. X.
16. Herch. νδ′, Hertl νε′. Ἐλλείπει ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιστολῆς. Hertl. p. 565, 5-7.
17. Οὕτω καὶ ὁ κ. X, αἱ δὲ ἐκδ. ἀπέσβη.
18. Οὕτω καὶ ὁ κ. X, αἱ ἐκδ. ἔγωγε ὑμᾶς.
19. Ἐντεῦθεν ἐλλείπουσι τάδε: p. 565, 10-13 «τέταρτος ἐνιαυτὸς» κτλ. μέχρι τοῦ «προεληλύθατε».
20. Οὕτω καὶ ὁ κ. X, αἱ ἐκδ. εἰ καὶ.

18.

Θεοδώρᾳ[8].

Παντὸς ἴδιον εὖ ἴσθι, τὸ πεπύσθαι με[9] περὶ τῆς σῆς ἀγαθότητος, ὅτι σὺν θεοῖς ἔρρωταί σοι τὸ σῶμα· πάντα εὔφημα διεξέρχεται περὶ σοῦ· καὶ οὕπω λέγω τοῦθ᾽ ὅτι καὶ διάκειται περὶ σὲ καλῶς. ἐκεῖνο μὲν γὰρ, αὐτὸς ἂν εἰδείη· τὸ δὲ ὅτι πάντων ἀπέχεται τῶν τοιούτων ἐπ᾽ ἐμοῦ λίαν ἀληθεύων φημί. γελοῖον οὖν εἶναί μοι[10] φαίνεται, μὴ τὰ πραττόμενα παρ᾽ αὐτοῦ σκοπεῖν, ἀλλὰ τὰ κρυπτόμενα· καὶ ὧν οὐδὲν ἔστι μοι φανερὸν τεκμήριον ἐξετάζειν.

1. Αἱ ἐκδ. προστιθέασιν ὧδε τὰ «διὰ τὰ χωρία».
2. Οὕτω καὶ ὁ κ. X, αἱ ἐκδ. καταφρονεῖτε.
3. Οὕτω καὶ ὁ κ. X, αἱ ἐκδ. ἀμελεῖτε.
4. Ἐν ταῖς ἐκδ ἐλλείπει ὁ σύνδεσμος
5. Αἱ ἐκδ. προστιθᾶσι· «τἆλλα δὲ πάρεργα, μετὰ μείζονος σπ[illegible] παρ᾽ ὑμῶν ἐπιτελούμενα ἢ παρά τισι τὰ ἀληθ[illegible]γα».
6. Αἱ ἐκδ. «φι[illegible]τα ὑμῖν συμβουλεύω» κτλ.
7. Αἱ ἐκδ., ὡς [illegible] ὁ κ. X, ἔχουσι κρείττονος.
8. Ἴδε ὁλόκληρον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐν τῷ κώδ. X (ἀνωτ. σελ. 23 ἀριθ. 2).
9. Ὁ κ. X πεπύσθαι.
10. Ἐν τῷ κώδ. Xª εἶναι μοι. Ὅρα κώδ. X.
11. Ἴδε ὁλόκληρον τὴν ἐπιστολὴν ταύτην κατὰ τὸν κώδ. X ἐν σελ. 24, ἀριθ. 3.

19.

Εὐσταθίῳ φιλοσόφῳ.

(Εὑρίσκεται, ὡς καὶ ἐνταῦθα, πλήρης ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν [Herch. λη′, Hertl. λθ′], ἐπιγράφεται δ᾽ ἐν αὐταῖς τῷ φιλοσόφῳ Μαξίμῳ. Ἀλλὰ τὴν ὧδε ἐπιγραφὴν προσεπιβεβαιοῖ καὶ ὁ κῶδιξ X. Διάφοροι γραφαί: p. 537, 6: *ἀμείνων εἴτε*—8: *με τὶς | δικαίως τὸν Ὀμ.*—10: *ἡμῖν ἀξιώσαιμι*—12: *ῥᾶστον*, ὡς καὶ ἐν τῷ Xª—13: *ἔστε . . . σε δημ . . . ω·* οὕτως ἐρθαρμένα—14: *πάντες θεοί*).

20.

Θεοδώρῳ ἀρχιερεῖ[11].

Δεξάμενός σου τὴν ἐπιστολήν, ἥσθην μὲν ὡς εἰκός. τί γὰρ οὐκ ἔμελλον, ἄνδρα ἑταῖρον ἐμὸν καὶ

φίλων φίλτατον, συνεῖναι πυνθανόμενος. ὡς δὲ καὶ ἀφελῶν τὸν ἐπικείμενον δεσμὸν ἐπῆειν πολλάκις· οὐκ ἂν, ἐγὼ παραστῆσαι τῷ λόγῳ δυναίμην, τίς καὶ ὁποῖος ἐγενόμην, γαλήνης ἐμπιπλάμενος καὶ θυμηδίας· ὥς περ εἰκόνα τινὰ τοῦ γενναίου οὐ καθορῶν τρόπου τὴν ἐπιστολὴν ἡσπαζόμην. τὰ μὲν καθέκαστα γράφειν, μακρὸν ἂν εἴη καὶ περιττῆς ἴσως ἀδολεσχίας οὐκ ἔξω· μὴ θεμιτὸν ἄνδρα σπουδαῖον, πρόστου τῶν χειρόνων καὶ φαύλων βλαβῆναι· ἐγὼ δὲ ὅτι μὲν πλέον ἐμαυτῷ νῦν ἢ σοὶ τῶν τοιούτων δεῖν ὑπολαμβάνω παραινέσεων, πολλὰ ἔχων εἰπεῖν, ἐς αὖθις ἀναβαλοῦμαι[1]. Περίεστι γάρ σοι, καὶ σχολὴ· καὶ φύσεως ἔχεις εὖ· καὶ φιλοσοφίας ἱερᾶς[2] εἴπερ τις ἄλλος τῶν πώποτε. τρία δὲ ἅμα ταῦτα ξυνελθόντα, ἦρκεσεν ἀποφῆναι τὸν Ἀμφίονα τῆς παλαιᾶς μουσικῆς εὑρετήν· χρόνος· πνεῦμα θεῶν, ἔρως τε ὑμνωδίας. χρὴ οὖν σε παρίστασθαι· καὶ διὰ τῶν ἐπιστολῶν τὰ πρακτέα καὶ τὰ μή, παραινεῖν προθύμως· ὁρῶμεν γὰρ καὶ τῶν στρατευομένων, οὐ τοὺς εἰρηνεύοντας συμμαχίας δεομένους· τοὺς πονουμένους δὲ οἰμαι τῷ πολέμῳ· καὶ τῶν κυβερνητῶν, οὐχ οἱ μὴ πλέοντες τοὺς πλέοντας παρακαλοῦσιν· οἱ ναυτιλλόμενοι δὲ τοὺς σχολὴν ἄγοντας. οὕτως ἐξ ἀρχῆς δίκαιον ἐφάνη, τοὺς σχολὴν ἄγοντας, τοῖς ἐπὶ τῶν ἔργων ἀμύνειν καὶ παρεστάναι καὶ τὸ πρακτὸν[3] ὑφηγεῖσθαι, ἐπειδὰν οἶμαι τὰ αὐτὰ πρεσβεύωσι. ταῦτα διανοούμενόν σε, προσήκει τοῦθ' ὅπερ ἀξιοῖς παρ' ἡμῶν εἰς σὲ γίνεσθαι, ὁρᾶν. καὶ εἴ σοι φίλον ταυτί, ξυνθώμεθα· ταύτης γὰρ οἶμαι τῆς ἀμοιβῆς, οὐδὲν ἂν ἡμῖν γένοιτο κάλλιον. ἐρρωμένον σε ἡ θεία πρόνοια διαφυλάξοι πολλοῖς χρόνοις ἀδελφὲ ποθεινότατε. ἴδοιμί σε διὰ ταχέων ὡς εὔχομαι.

21.

Πρίσκῳ[4].

Φιλότιμος ἄρ'[5] ὁ θεῖος ἀληθῶς, καὶ μετὰ Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα τρίτος Ἰάμβλιχος. εἰ δὲ τολμηρὸν πρὸς σὲ τὴν αὐτοῦ διάνοιαν φανερὰν ποιεῖν ὡς ἔπεται τοῖς ἐνθουσιῶσιν, οὐ παράλογος ἡ συγγνώμη. καὶ αὐτὸς δέ, περὶ μὲν Ἰάμβλιχον ἐν φιλοσοφίᾳ· περὶ δὲ τὸν ὁμώνυμον, ἐν θεοσεβείᾳ[6] μενοινᾶ, καὶ νομίζω τοὺς ἄλλους κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον, μηθὲν εἶναι πρὸς τούτους.

1. Ταῦτα ἐλλείπουσιν ἐν τῷ κώδ. X, ὅστις ἔχει ἁπλῶς ἐμαυτῷ νῦν ἢ σοὶ προσήκει.
2. Ὁ κ. X ἱερᾶς.
3. Ὁ κῶδ. X πρακτέον.
4. Ὅρα καὶ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐντελεστέραν κατὰ τὸν κώδ. X ἐν σ. 25, ἀριθ. 4.
5. Ὁ κῶδ. X ἄρα φιλότιμος.
6. Ὁ κ. X θεοσοφίᾳ.

22.

Μαξιμίνῳ.

(Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εὑρίσκεται πλήρης, ὡς καὶ ἐνταῦθα, ἐν ἀριθ. 5 τῶν ἀνεκδότων ἐπιστολῶν. Ἐν δὲ τῷ κειμένῳ οὐδεμία διάφορος γραφὴ ἀπαντᾷ, πλὴν τοῦ συμπλέγματος τούτου: *τὸμεροῦν*).

23.

Διογένει περὶ τοῦ ἑαυτοῦ παιδός.

(Πλήρης ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν[Herch. καὶ Hertl. ἀριθ. ο'] — p. 593, 5: *οἷον δή*, κοινὴ γραφή, ὡς καὶ ἐν τοῖς *εἴτε δή*, γρ. 6).

24.

Πρίσκῳ.

(Herch. καὶ Hertl. οα'. ἄρχεται ἐν τῷ κώδικι X[a] ἐκ τῶν λέξεων (p. 593, 17): «Ἀλλὰ τοῦτο μὲν *ὅπερ ἐὰν ἢ* τῷ θεῷ φίλον» κτλ. — 18: *τῶν πάντων*—19: *αἴτιον ἐμοὶ*—21:*φημὶ*).

25.

Ἐκδικίῳ ἐπάρχῳ Αἰγύπτου.

(Herch. οε', Hertl. νς' p. 566. — 5: *οὖν... ἃ ἐκ τοῦ δήμου* — 7: *ἑκάστω κέλευσον* 8: *ἔλαιον καὶ ἐπ' αὐτῷ καὶ οἶνον καὶ σῖτον*— 10: *οὗτοι δὲ ἐκ φωνῆς*—13: *παρ' ἡμῶν | καὶ πρὸ ἡμῶν* — 15: *προφαινομένης περὶ τούτων ὀρθῶς*—17: *διοσκόρου*.

26.

Μαξίμῳ[1].

Εἴπερ οὖν ἐθέλεις ἡμῖν εἰκόνα τῆς σῆς παρουσίας τὴν ἐν τοῖς γράμμασιν ὁμιλίαν προξενεῖν, γράφε καὶ μὴ λῆγε συνεχῶς τοῦτο πράττων· μᾶλλον δὲ ἧκε σὺν θεῷ[2], ἐνθυμούμενος ὡς ἡμῖν[3] ἕως ἂν ἀπῇς οὐδὲ[4] ὅτι ζῶμεν ἔστιν εἰπεῖν[5], ἢ ὅτε μόνον[6] τοῖς παρὰ σοῦ[7] γραφομένοις ἐντυχεῖν ἔνεστιν.

27.

Γεωργίῳ Καθολικῷ[8].

(Πλήρης ἐνταῦθά τε καὶ ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν —p. 486, 2: *Ἤλυθες* ὡς οἱ κώδ. VPdi |*γ.λυ-*

1. Herch. ιδ', Hertl. ιε', «Ἰουλιανὸς Μαξίμῳ φιλοσόφῳ».
2. Αἱ ἐκδ. θεοῖς.
3. Αἱ ἐκδ. ἡμῖν γ'
4. Ἐκδ. οὐδ.
5. Ἴδε τὴν οἰκείαν ὑποσημείωσιν τοῦ Hertlein.
6. Αἱ ἐκδ. εἰμὴ ὅσον.
7. Οὕτω καὶ ὁ κ. V.
8. Herch. καὶ Hertl. η'· τὴν ὧδε ἐπιγραφὴν ἔχουσι καὶ οἱ κώδ. Bar. mrg. Gen.

κερὸν φάος, ἀντὶ τῶν «φησὶ τὸ ἔπος» — 6: *διδαχθῆναι* τοῦτο ὀρθότερον τοῦ «δειχθῆναι»— 8: *γλίσματι* (sic), *μέγα τι τέχνης ἔργον*— 9: *οἷον δὴ ἢ τὸν τέττιγα* — 10: *μυῖαν ὧν ἕκαστον* — 12: *ἀλλ' ἐκείνοις* - 13: *ἡ σμικρότης εἰς τὴν κατὰ* κτλ.—14: *σὺ δὲ ἅμα τὸν ἐφ'*— 15: *εἰ βούλει σκόπει· οὐ τὸ μέτρον* -16: *ὄνυχος δακτύλου χειρὸς οὐ μεῖζον· οὕτω δὲ* κοινὴ γραφή. Ἐνταῦθα οὐδεὶς πρὸ τῶν λέξεων τούτων ὑπάρχει κενὸς χῶρος, οἷον παρετήρησεν ὁ Hercher ἐν τῷ V — 17: *ἐκκέχυται, ὥστε ὁ μὲν ἦδη τὸ θηρίον* κτλ. Τὸ ὄνομα «Ἀλέξανδος» οὐχ εὕρηται, ὡς ὑπονοούμενον— p. 487, 1: *ὦ* ὅπερ προτιμώτερον—8: *δέη | πάντως καὶ παρὰ*—10: *τῷ μισθῷ σώσας*, οὕτω καὶ ἡ κοινὴ γραφή· ὁ Hertlein κακῶς, νομίζω, ἔτρεψε «τῷ μισθῷ» εἰς «ἐν τῷ μύθῳ»· διότι ὁ Ἰουλιανός, ὃς ποιεῖται δὶς μνείαν τοῦ Βαβρίου [p. 472, 17. 570, 13], πάντως εἶχεν ὑπ' ὄψει τὸν ἑπόμενον στίχον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 107 (Schneid.) μύθου· «ἐπάξιον δοὺς *μισθὸν* ἀντιζωγρήσας». Κατ' ἐμὲ οὐδεμιᾶς διορθώσεως δεῖται ἐνταῦθα ὁ λόγος.

28.

Ἐκδικίῳ κατὰ τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου[1].

(Herch. ε', Hertl. ς', p. 484 κ.έ.—p. 485, 1: *δεκεβρίων*—2: *ὁ θεοῖσιν*, ὡς ἐν τῷ V—3 καὶ 4: *πράξει προστιμήσαιμι*, ἴδε καὶ V—5-7: ἐν τῷ κώδικι X[a] «*καταγνῶναι· ταχὺς δὲ*[2] *πάνυ γάρ με λυπεῖ*» — 9: *ἀκούσαιμι μηδενὸς παρὰ σοῦ πραχθέντος* — 10: *ἐξελημμένον*.

29.

Τῷ αὐτῷ[3].

Ἄλλοι μὲν ἵππων, ἄλλοι δὲ ὀρνέων, ἄλλοι δὲ θηρίων ἐρῶσιν· ἐμοὶ δὲ βιβλίων κτήσεως ἐκ παιδαρίου δεινὸς ἐντέτηκε πόθος[4].

30.

Ἐπὶ τῇ ἐξόδῳ Σαλουστίου[5].

(Hertl. I, p. 311). Σημειῶ πρῶτον τὰ ἐλλείποντα ἐν τῇ ἐπιτομῇ τοῦ λόγου τούτου.—p. 311, 4-13, ἄρχεται ἐν τῷ κώδ. X[a] ἐκ τῶν «*Ἀλλὰ τίς ἡμῖν ἢ τὴν Ὀρφέως* κτλ.— p. 312, 1-5: «πάθη τοῦτο τῆς Ἑλένης . . .καταστήσονται» ἐλλείπουσιν — 7-12: «τῶν προσπιπτόντων . . . δημιουργόν», ἐλλείπουσιν — 20-26 καὶ p. 313, 1-4: «οὐκοῦν καὶ τῆς διανοίας . . . . κατέλιπον οἴκοι», ἐλλείπουσιν — 11-23: «πρὸς δὲ αὖ τούτοις . . . μή τι πάθῃ», ἐλλείπουσιν —25,26 καὶ p. 314, 1-2: «Ὅθεν εἰκότως . . . φροντίδος», ἐλλείπουσιν— 5-15: «ἢν ἐκ τῆς ἀρετῆς . . . εἰπεῖν μελήσει», ἐλλείπουσιν —20-25 καὶ p. 315, 1-2: «ἐξ ὧν ἐκεῖνον γνωρίζομεν . . . τὸν Ἄθω», ἐλλείπουσιν —4-10: «ἐμοὶ δὲ οὐδὲ τῆς χρείας . . . ἐμαυτοῦ καρδίαν», ἐλλείπουσιν —18-24, p. 316 καὶ p. 317, 1-7: «ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκ τῆς σῆς φιλίας . . . ἐπ' αὐτῇ πλέον», ἐλλείπουσιν —p. 317, 13: «λέγων . . . ἑαυτῷ» ἐλλείπει.—p. 318, 1-25 καὶ p. 319, 1-3: «Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὁποτέρου . . . ὡς εἰκός, λογιζόμενος», ἐλλείπουσιν — Ἐν σελίδι 319, 17 μεταξὺ τῶν λέξεων «ἤρων. ἀλλ' εἰ μὲν ὄμματα» ὑπάρχει τὸ σημεῖον τῆς παραλείψεως — p. 320, 16-18: «ὅταν ἡ τῶν ὡρῶν . . . . μεταβάλλουσιν», ἐλλείπουσι— p. 322, 18-24: «ὁμοίως. πότερον οὖν . . . . ἴχνη τῆς πτήσεως», ἐλλείπουσι — p. 323, 15-22: «τίνα μὲν τρόπον . . . . τῆς λύπης», ἐλλείπουσι—p. 324, 7-24, p. 325, καὶ p. 326, 1-17: «οὐ γὰρ διὰ τὸ κάλλος τοῦ σώματος . . . οὐχ ὡς εὐχόμενος· ἐπὶ», ἐλλείπουσι—p. 326, 18-23 καὶ p. 327, 1-7: «ἀλλ' ὡς, εἰ γένοιτο,... τανῦν ἀφείσθω», ἐλλείπουσιν.

Σημειωτέον δὲ νῦν καὶ τὰς διαφερούσας γραφάς, αἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὁμοιαί εἰσι ταῖς ἐν τῷ κώδικι X.

p. 311, 18: *ἐν ὑφήναις τὰς Τρωϊκὰς*— p. 312, 6: *παραμέρος ἀλλήλοις*, οὕτω καὶ ἐν τῷ κ. X.—18: *νοσηλευόμενον*, οὕτω καὶ ἐν τῷ X— p. 313, 4: *πάντα γὰρ εὐθ|||¦| εἰση|||||ε*, οὕτως ἐρθαρμ. ἐν τῷ X[a]—9: *ῥώμης*—24: *σοῦ γε ὁμοίως*—p. 314, 4: *μόνος*—5: *τὴν φιλίαν*— 17: *στερηθεὶς, οἶμαι καὶ Σωκράτην*—p. 315, 11: *εἰς τίνα | λοιπὸν ἀποβλέψαι*—p. 317,30: *αὐτὸν ἐξ αὐτοῦ*—15: *ἅμα καὶ Πυθ.*—16: *τηναρχὴν*—17: *τὰ τῶν φίλων*, οὕτω καὶ ἐν τῷ X—20: *ἔλ. τ. πεισθ. ταῦτα ἐστιν*, οὕτω καὶ ἐν τῷ X.—p. 319, 7: *πείθεσθαι γὰρ*— 14: *ἠχθόμην τῇ*—15: *ὅτι μοι τινὸς τῶν φίλων*—19: *ἐστι σὲ*—23: *ἀνευρίσκων, ὄμμασιν*.—p. 320, 2: *ἀπρκ. τῶν λεγομένων*, οὕτω καὶ ἐν τῷ X—5: *ἔστι μοι*—11: *ὅταν*, οὕτω καὶ ἐν τῷ X—12: *ἀθήνησιν*—13: *ἰωνία*—21: *ἔννοιαν*, οὕτω καὶ ἐν τῷ X—p.

1. Ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν. «Ἐκδικίῳ ἐπάρχῳ Αἰγύπτου».
2. Ἐνταῦθα ὑπάρχει κενὸς χῶρος διὰ μίαν λέξιν.
3. Herch. ζ', Hertl. θ'.
4. Ἄχρις ἐδῶ λήγει ἐν τῷ X[a] ἡ ἐπιστολή.
5. Οὕτως ἐπιγράφεται ἐν τῷ X[a].

(Παλαιογραφ. Δελτίον).

321, 3: *ὄψεταί με,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X.—6: *ἀρχέτ. σῶμα*—7: *τυχεῖν,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—12: *νοῦν τὰ θεῖα,* ὅπερ ὀρθότερον ἔοικέ μοι· Πρβλ. X.—13: *πολιτ. νόμων,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—15: *ἐστρεφόμενοι,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—16: *τυχεῖν*—17: *προσέξομεν ἰσθάλμασιν*—19: *σώμ. αἴσθ. διακειμ.*—21: *ἐκμελετήσει*—24: *αἴσθ. διαφυγόντα,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—p. 322, 8: *ἐκ τούτων οἱ* (sic) *νῦν,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—14: *ἐκεῖνο πρῶτον ἔστι μοι,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—16: *καθορᾶς*—24: *οὐδεὶς ἡμῶν ἀφαιρήσεται*—26: *ἴσως δὲ καὶ ὁ θεὸς,* πρβλ. X—p. 323, 3: *ἐὴν ὑπέρσχει,* πρβλ. X—4: *μέρος δίδωσι· μέριμνος* //////// *τῆς καὶ τὰ πρακτέα τίθησιν*—6: *φωνῇ*—8: *τῶ δ'ἄρ'ἐπὶ,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—10: *αὐτῶ*—13: *εἰς τὸ διδάξαι,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—22: *ἐπεί τοι καὶ τὸν*—23: *καθήμενον*— 24: *ὀδυρώμενον*—25: *δ' οὐκ*—p. 324, 2: *φόνων καὶ κινδύνων, τοῦτ' ἔμοι γε,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—4: *μὴ δὲ νομίζειν,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—6: *περιόψ. ἀρετῆς,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—7: *δι' ἣν ἄρα κάκ.,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—p. 327, 7: *προπ. γὰρ ἄξιον ἤδη,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—8: *ὁ Θεὸς εὐμενῶς*—9: *δέοι*—10: *ἄγων τε | κἂν εἰ πλεῖν δέοι.* Πρβλ. X—13: *στέργων δ' ἡμᾶς | ποθήσας,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—14: *ἑτέρου κοινωνίαν, ἢ τοῦ πιστοῦ σοι φίλου,* οὕτω καὶ ἐν τῷ X—15: *ἀποφήναι,* X | *τἄλλα,* X—17: *παρασκευάσαι γε,* X—20: *θῷ δέ τε,* X—21: *οἶκον δὲ.*

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

1. Ἐν ὑποσημ. 1 τῆς 14 σελίδος ἐξωβέλισον τὰ «ὁ κῶδιξ ἔφερε πρότερον τὸν 131 ἀριθμόν». Τοῦτο ἐσημειώθη ἤδη ἐν σελ. 11 ὑποσημ. 1 τῆς α' στήλης.

2. Ἐν σελ. 22 γρ. 22 ὁ Ἰουλιανὸς λέγει *τῇ δίκῃ...ὑφέξων.* Πρβλ. τὴν παρὰ Hertl. οἵ' τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴν (p. 602, 22) «τὴν μεγίστην ὑφέξων δίκην».—Αὐτόθι ὁ κῶδιξ X ἔχει *αὐτοῦ τοῖς λόγοις·* ὁ ἀντιγραφεὺς θέλει τὸ *αὐτοῦ* νὰ τεθῇ πρὸ τοῦ *ὑφέξων.* Κατ' ἀκολουθίαν ἔγραψα ὀρθότερον *αὐτοῦ.* Φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ τὰ *αὐτοῦ τοῖς λόγοις* ἤτοι *τοῖς λόγοις αὐτοῦ* (=τοῦ Λαυρακίου) ἔχουσι σαρῶς.

3. Ἐν σελ. 23 γρ. 4. *Λαυδακ[ί]δου.* Οὕτως ἐν τῷ X, γραπτέον δὲ ὀρθότερον *Λαβδακίδου.* Πρβλ. χρησμὸν ἐν Anth. Palat. cap. XIV, n° 67 Did. «Λάϊε Λαβδακίδη». Σοφοκλ. Οἰδ. Τύρ. 495 «Λαβδακίδαις ἐπίκουρος». Οἰδ. ἐν Κολωνῷ 221 «τό τε Λαβδακιδᾶν γένος». Ἀντιγ. 593 «Λαβδακιδᾶν οἴκων», 861 «κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν». Ἐν Ἀρχιλόχου ἀποσπάσμασιν (ed. Bergk) δὲν ἀπαντᾷ, νομίζω, ἴχνος τι ἔχον σχέσιν πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ Λαΐου, οὐδὲ δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι τὸ ἐν τῷ κώδ. X *Λαυδακίδου* ἐσφαλμένη ἐστὶ γραφὴ τοῦ ὀνόματος *Λυκάμβα* (fr. 94) ἢ τοῦ παρὰ Μαλάλᾳ Λυγκεὺς (Arch. fr. 150 susp.)· διότι οὐδέτερον τούτων παλαιογραφικῶς δύναται νὰ τραπῇ εἰς *Λαυδακίδου.*—Κατωτέρω ἐν γρ. 20 προσέθηκα ἐν παρενθέσει τὸν σύνδεσμον *δὲ* ἐλλείποντα ἐν τῷ κώδικι X. Ἴσως δὲ δὲν εἶνε καὶ ἀναγκαῖος, διότι ὁ Ἰουλιανὸς καὶ ἀλλαχοῦ παραλείπει αὐτὸν ἐν ὁμοίᾳ περιπτώσει. Ἴδε παραδείγματος χάριν ξγ' ἐπιστολὴν (Hertl. p. 586, 15-17) «ὡς ὅστις γε ἀδικεῖ μὲν ἀνθρώπους, ἀνόσιος (δ' add. Cobet) ἐστὶ πρὸς θεούς, θρασὺς δὲ πρὸς πάντας» κτλ.

4. Ἐν σελ. 24, 8 ὁ κῶδιξ X ἔχει *βλασφημοῦσι σε.*

5. Ἡ 3 ἀνέκδοτος ἐπιστολὴ (σελ. 24) ἐν τοῖς χρόνοις τοῦ Σουΐδα ἦν ἐκτενεστέρα, ὡς μαρτυροῦσι τὰ ἐν ἄρθροις *Μουσώνιος Καπίτωνος* καὶ *Ἀμφίων* ἀποσπάσματα. Συντομωτέρα ἀναγινώσκεται ἐν τῷ κώδικι X, ἔτι δὲ συντομωτέρα ἀπαντᾷ ἐν τῷ κώδικι X^a (ἴδε σελ. 31, ἀριθ. 20). Ἀλλὰ καὶ αἱ τρεῖς αὗται συντάξεις πηγάζουσιν ἐκ τριῶν διαφόρων ἐκδόσεων.

6. Ἐν σελ. 24 γρ. 25 στίξον οὕτω· «*ἐγερσίμην, γαλήνης ἐμπιπλάμενος...,* ὑπὲρ ἧς» κτλ.

7. Αὐτόθι γρ. 33 γράψον ὥστε ἀντὶ ὧς τε.

8. Ἐν τῇ 3 ἐπιστολῇ, σελ. 24-25 ὁ Ἰουλιανὸς λέγει κατὰ τὸν Χαλκηνόν (X) κώδικα· «*Ἐκεῖνος μὲν γὰρ* (=ὁ Σωκράτης) . . . *ὁ δὲ* (=ὁ Μουσώνιος) *ἐπεμέλετο* **Γυάρων**, *ὀπηνίκα φεύγειν αὐτὸν ἐπέταττε Νέρων*». Ταῦτα παραλείπει ὁ κῶδιξ X^a (ἴδε σελ. 32). Ὁ δὲ Σουΐδας, ὃς ἀπέσπασε τὸ αὐτὸ χωρίον, γράφει ἐν δυσὶ τόποις (*Μουσώνιος· Βάρεις*) «ὃ δὲ ἐπεμέλετο **βαρῶν**». Ὁ Kusterus ἔγραψε *βάρεων,* ὁ δὲ Hercher προσέθετο «*(τῶν) βάρεων*». Παλαιογραφικῶς μεταξὺ τῶν *Γυάρων* καὶ *Βαρῶν* μικρὰ σχέσις ὑπάρχει, κατ' ἀρχὴν ἀπαρά-

ράδεκτος ὅταν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ Σουΐδας εἶχεν ὑπ' ὄψει κώδικα κεφαλαιώδεσι στοιχείοις γεγραμμένον· διότι δὲν εὑρηται πρόχειρον παράδειγμα περὶ συγχύσεως τοῦ ΓΥ εἰς Β. Ἀλλ' ἐὰν προσέξωμεν εἰς κώδικας τοῦ Π' Θ' καὶ Ι' αἰῶνος γεγραμμένους μικροῖς χαρακτῆρσι, δυνάμεθα ἀναμφιβόλως νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ συλλαβὴ γυ δύναται νὰ ἐκληφθῇ καὶ ὡς ἁπλοῦν β, ὁπότε μάλιστα τὸ γ ἔχει πάνυ μικρὸν τὸ κάτω σκέλος. Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ *βαρῶν* τοῦ Σουΐδα οὐδεμίαν λογικὴν ἔννοιαν ἔχει, οὐδὲ δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ εἰς «τουτέστι τειχῶν», διότι ὁ Μουσώνιος ἁπλῶς *ὤρυττε τὴν γῆν* ἐν Ἰσθμῷ. Ὀρθοτάτη λοιπόν ἐστιν ἡ τοῦ Χαλκηνοῦ κώδικος γραφή. Γινώσκεται δὲ ὅτι ἡ Γύαρος ἦτο τόπος ἐξορίας (ἴδε *Α. Μηλιαράκη,* Κυκλαδ. σ. 51), ὅτι ὁ Μουσώνιος ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἐν ἔτει 66 μ. Χ. εἰς Γύαρον (Φιλοστρ. Ἀπολλ. VII, 16, 2 Did.) καὶ ὅτι ἐκεῖθεν ἐν ἔτει 67 ἦχθη εἰς Ἰσθμόν, ἔνθα δεδεμένος ἐξώρυττε τὴν γῆν (Φιλοστρ. ἔνθ. ἀνωτ. V, 19, 2). Τὰ *ἐπεμέλετο δὲ Γυάρων* ἀναφέρονται λοιπόν, κατὰ τὸν Ἰουλιανόν, εἰς τὸν Μουσώνιον ὅτε ἀνεῦρεν οὗτος ἐν Γυάρῳ κρήνην[1], καὶ κατ'ἀκολουθίαν ἐπεμέλετο τῆς νήσου, ὡς νῦν ὁ ἀρχιερεὺς Θεόδωρος προὐθυμεῖτο νὰ βοηθῇ τῇ πόλει ἐκείνῃ περὶ ἣν ἐποιεῖτο τὰς διατριβάς· τοῦθ' ὅπερ ἐστὶ φιλοσόφου γνώμης τεκμήριον· διότι καὶ ὁ ἐξόριστος φιλόσοφος Μουσώνιος ἐπεμέλετο τῆς νήσου Γυάρου, ὅτε ὁ Νέρων ἐπέταττε αὐτὸν νὰ φεύγῃ εἰς τὸν Ἰσθμόν, ὃν ἐν ἔτει 67 ἀπεφάσισε νὰ τάμῃ. Γνωστότατος δέ ἐστι ὁ σχετικὸς τοῦ Λουκιανοῦ διάλογος «Νέρων ἢ περὶ τῆς ὀρυχῆς τοῦ Ἰσθμοῦ» (LXXIX Did.), ἐν ᾧ διαλέγεται ὁ Μενεκράτης πρὸς τὸν Μουσώνιον.— Ἡ δὲ ἐν πληθυντικῷ ἀριθμῷ χρῆσις τοῦ ὀνόματος τῆς νήσου Γυάρου φαίνεται οὖσα γραικορωμαϊκῆς ἐποχῆς. Ὁ Φιλόστρατος (Ἀπολλ. VII, 16) λέγει· «καὶ μὴν καὶ Μουσώνιον τὸν Τυρρηνὸν πολλὰ τῇ ἀρχῇ ἐναντιωθέντα τῇ νήσῳ ξυνέσχεν, ᾗ ὄνομα **Γύαρα**, καὶ οὕτω τι τῶν σοφιστῶν τούτων ἥττους Ἕλληνες, ὡς τότε μὲν κατὰ ξυνουσίαν αὐτοῦ ἐσπλεῖν ἅπαντας, νυνὶ δὲ καθ' ἱστορίαν τῆς κρήνης». Καὶ ὁ Juvenalis (lib. I, sat. 1, 77) ποιεῖται χρῆσιν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ· «aude aliquid brevibus *Gyaris* et carcere dignum». Ἔκτοτε δὲ ἀναμφιβόλως παρέμεινε καὶ τὸ νῦν δημοτικὸν *Γυοῦρα* (Ἴδε *Α. Μηλιαράκη* Κυκλαδ. σ. 316). Τούτων οὕτως ἐχόντων, δέον ἡ τοῦ Σουΐδα κακὴ ἀνάγνωσις νὰ διορθωθῇ, διότι ἄλλως τὸ παρ' αὐτῷ χωρίον (ἐν λ. *Βάρεις*) τοῦ Ἰουλιανοῦ, κατὰ τὸν Χαλκηνὸν κώδικα, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ *βάρεις,* ὅπερ παρέσχε πολλὰ πράγματα τοῖς ἀρχαίοις καὶ νεωτέροις λεξικογράφοις. Ἐνταῦθα προστίθημι τὴν ἑπομένην ἀξιοπαρατήρητον σημείωσιν τοῦ φίλου μοι κ. J. Mordtmann αἴρουσαν, νομίζω, πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ ἐτύμου τῆς παρὰ Σουΐδᾳ λέξεως *βάρεις,* σημαινούσης πλοῖα, τείχη, στοάς, αὐλάς, πύργους, σφαῖρας. «L'explication de βάρεις donnée par Suidas présente un interêt particulier au point de vue de linguistique. En persan moderne *bârou* بارو signifie le mur et en turc le mot vâroch واروش s'emploie pour désigner un endroit fortifié; Ahmed Vefiq dans son dictionnaire T II, 1188 dit:

واروش بارو ایچنده بارنمش محله قلعه خارجنده شرائپو
و خندق ایله محفوظ محلات

C'est-à-dire: vâroch est un endroit entouré d'un mur; aussi *les endroits hors d'une forteresse entourés d'une palissade et d'une fossée.*—Ce mot est dérivé d'une langue slave ou du magyar.

9. Ἐν σελ. 25, γρ. 3—4 ὁ κῶδιξ X ἔχει *παραμέλος.*—Αὐτόθι γρ. 6 ἐν τῷ κώδ. X *εἴπερ τις.*— Αὐτόθι γρ. 7. Ἐν τοῖς δυσὶ Χαλκηνοῖς κώδιξιν ἀναγινώσκομεν *πνεῦμα θεῶν,* ὡς καὶ ἐν Φιλοστράτ. Ἀπολλ. VII, 34. Ὅρα Nauck, Fragm. Tr. Graec. Lips. 1856, σ. 332.

10. Ἐν σελ. 25 γρ. 25 ἔγραψα *διαθρυλείτωσαν* ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ κώδικι *δρια.λ.υ.λ.λείτωσαν,* ὅπερ θεωρῶ μετ' ἀμφιβολίας κακῶς γεγραμμένον.

11. Ἡ 6 ἐπιστολὴ (σελ. 26) φαίνεται ἀπευθυνομένη ἱερείᾳ τινί, οὐκ ἀπιθάνως δὲ τῇ Θεοδώρᾳ. Τὸ ἐν γρ. 18 *αὐτῇ* διώρθωσα αὐτός· ὁ κῶδιξ X ἔχει *αὐτῆ.*

12. Αἱ ἐπιτετμημέναι ἐπιστολαὶ 18 (σελ. 31), 20 (σ. 31), 21 (σελ. 32) ἐτυπώθησαν ὡς εὑρίσκονται ἐν τῷ κώδικι X^a, ἤτοι ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς ἐν τῇ στίξει.

13. Ἐν τῇ 1 ἐπις. σ. 22. γρ. 29 ὁ Ἰουλιανὸς γράφει· *λοιδ. βλασφ. καὶ ὕβρις... καταγεθεῖσα.* Πρβλ. *Μισοπώγ.* ed. Hertl. p. 447, 4 «ἐπικατακέων...τὰς λοιδορίας». p. 470, 11 «βλασφημιῶν, ἃς..κατεχέατέ μου». p. 474, 9 «ὕβρ. καταχέαι».

---

1. Φιλοστρ. Ἀπολλ. VII, 16, 2. «ἐν γὰρ τῇ νήσῳ ἀνύδρῳ οὔσῃ πρότερον εὕρημα Μουσωνίου κρήνη ἐγένετο, ἣν ἅδουσιν Ἕλληνες, ὅσα Ἑλικῶνι τὴν τοῦ Ἵππου».

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ, ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΚΑΙ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΒΑΣΙΛΑ

ἐν τρισὶ κεφαλαίοις, οἷς προσήρτηνται πίνακες ἀναφερόμενοι εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ 157 ἀναμίκτου κώδικος τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου

ὑπὸ

Α. Παπαδοπουλου του Κεραμεως.

α'.

Περὶ ἐτῶν χειρογράφων τευχῶν περιεχόντων ἐπιστολὰς τοῦ σοφιστοῦ Λιβανίου.

Τὰ ἐπὶ ἱκανὰ ἔτη παραμεληθέντα ὑπὸ τῶν κριτικῶν καὶ φιλολόγων συγγράμματα τοῦ σοφιστοῦ Λιβανίου προσείλκυσαν ἐν τοῖς καθ'ἡμᾶς χρόνοις τὴν προσοχὴν σπουδαίων ἀνδρῶν, ἐν οἷς ἐξέχουσιν ὁ Fr. Jacobs, ὁ Otto Jahn, ὁ F. Ch. Petersen, ὁ Moritz Schmidt, ὁ Cobet, ὁ ἡμέτερος Κόντος καὶ ἕτεροι. Ἐκ τούτων δὲ πάντων ἰδιάζουσαν πρὸς τὰ συγγράμματα τοῦ Λιβανίου ἀγάπην ἀναπτύσσει ἀπὸ πολλοῦ ὁ τοῦ ἐν Kiel πανεπιστημίου σοφὸς καθηγητὴς κ. Ριχάρδος Foerster, ὅστις μετὰ τὰς ἐκδόσεις ἑνίων τοῦ Λιβανίου μελετῶν ἀσχολεῖται νῦν καὶ εἰς τὴν ἀντιβολὴν τῶν ἐκδεδομένων τοῦ σοριστοῦ ἐπιστολῶν πρὸς τὰς ἐν κώδιξι τῶν εὐρωπαϊκῶν βιβλιοθηκῶν σωζομένας[1]. Γνωστὸν δὲ ὅτι αἱ τοῦ Λιβανίου ἐπιστολαὶ εἰσι ταμιεῖον ἀνεκτίμητον μυθολογικῶν, ἱστορικῶν, φιλολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν γνώσεων. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ λοιπὸν τῆς τῶν ἀγνώστων ἐπιστολῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐκδόσεως προθυμοποιοῦμαι νῦν ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ ἵνα διαλάβω συντομώτατα καὶ περί τινων κωδίκων τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου, ἐν οἷς σώζονται ἑπτὰ μελέται καὶ 437 ἐπιστολαὶ τοῦ Λιβανίου. Ἡ τούτων δὲ σημείωσίς μου οὐκ ἔχει καθαρῶς κριτικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκφραστικὸν χαρακτῆρα γνωστοποιήσεως καὶ ἑτέρου ὑλικοῦ διὰ μέλλουσάν τινα κριτικὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ.

Τοὺς ὑπὸ σημείωσιν δὲ κώδικας διακρίνω τοῖς ἑξῆς σημείοις.

X X[a] X[b]	}	Ἀριθ. κώδ. 157
X[c]		» » 158
X[d]		» » 159.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ χειρογράφου X[a] εἶπον τὰ δέοντα ἐν τῷ προλόγῳ τῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐπιστολῶν (ἴδε σελ. 20-21). Ἔσται ἀρὰ λόγος ἐνταῦθα μόνον περὶ τῶν λοιπῶν τεσσάρων κωδίκων X, X[b], X[c], καὶ X[d].

α) Περὶ τοῦ κώδικος X.

Ἐρρήθη ἀνωτέρω (σελ. 10 καὶ 14) ὅτι τὸ λείψανον τοῦ κώδικος τῶν Ἰουλιανοῦ συγγραμμάτων, ἐξ οὗ μετεγράφησαν αἱ ἀνέκδοτοι αὐτοῦ ἐπιστολαί, περιέχει καὶ σειρὰν ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου μετὰ τὸν παραμυθητικὸν τοῦ αὐτοκράτορος λόγον (φ. 254[b]). Καταλαμβάνουσιν αὗται ἐννέα φύλλα τοῦ λειψάνου X, μεθ' ἃ ἕπεται δέκατον, τὸ καὶ τελευταῖον, φύλλον περιέχον ἀνεπιγράφους τινὰς ἐπιστολὰς τοῦ μεγάλου Βασιλείου[1]. Ἐπιγραφὴν δὲ ἔχουσι τὴν ἑξῆς· «*Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί*» (ἴδε σελ. 14)· πρὸς δέ εἰσιν ἠριθμημέναι τοῖς στοιχείοις τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου, ἀλλ' ὁ ἀντιγραφεὺς παρέδραμε νὰ ἀριθμήσῃ τὴν μεταξὺ ν' καὶ να' ἀνεπίγραφον ἐπιστολήν, οὕτως ὥστε ἀντὶ ξδ' ὁ κῶδιξ X ἔχει νῦν 65 ἀκριβῶς ἐπιστολὰς τοῦ Λιβανίου, ὧν τὴν ἀναγραφὴν κατέστρωσα ἐν τῷ Β' πίνακι. Ἀλλ' ἐν τῷ κώδικι προσεπεσημειώθη βραδύτερον καὶ ἑτέρα αὔξουσα ἀρίθμησις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐν τῷ X κς' ἐπιστολῆς τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἡ γραφὴ ἐστιν ἡ αὐτὴ τῇ τῶν Ἰουλιανοῦ ἐπιστολῶν· λεπτή, καθαρά, ἀλλὰ καὶ δυσανάγνωστος ὀλίγον διὰ τὰς συχνὰς συντομίας τῶν λέξεων (abreviationes). Τὸ ὑπογεγραμμένον ε ἐστι καὶ ἐνταῦθα σπανιώτατον. Πρὸς ἐκτίμησιν δὲ τῆς κριτικῆς τοῦ κώδικος τούτου ἀξίας παρατίθημι ὧδε λεπτομερεστάτην ἀντιβολὴν τοῦ κειμένου ἑνίων ἐπιστολῶν (ἀριθ. α'—κγ' καὶ ξγ'—ξδ') πρὸς τὴν Οὐόλφειον αὐτῶν ἔκδοσιν[2], ἧς τοὺς ἀριθμοὺς τίθημι ἐν ἀρχῇ ἑκάστης ἐπιστολῆς:

Ἀριθ. CCCXXXVI. ἀπὸ τῆς πρεσβείας ἐπανῆκεν ὁ σὲ—οὐκ ἐκρατήθημεν ἐν λόγοις· ἕλληνες ὑπὸ βαρβάρων·—μήσε λυπήσω (οὕτω καὶ ὁ κῶδ. Medic).—εἰσεκάλεσε τοὺς παρ' ἡμᾶς—πρὸ τοῦ νῦν ἡμῶν ἔχεις—τοὺς τῆς εἰρήνης ἐπιθ.—στρατιώτου ὡς ἂν, συφαίεις (sic)—ἀφηρημένους γῆν—τὸν δ' ἀποστῆναι—ὁπόσων ἄρχεις;—ἀμύνου δή μου.

Ἀριθ. XVIII. Ἀνέγνων σου τὴν ἐπιστολὴν τὴν μ. έ.—ὁπόσον ἐβούλου· πολλοῦ δὲ ἄρ'ἐπεθύμεις—τὰ δυσμενοῦς ποιῶν—ἂν φανῇς συκοφάντης—τοῖς παρ' ἡμῶν λόγοις—αὐτὸς δ' ἐκεῖνος, ἤδετο τοῖς ὑφ'ἡμῶν ἐγκ.—ὥςθ' ὃν ἠτιάσω τὰ μεγάλα μικρὰ ποιεῖν—παραινῶ δή σοι—ζηλοτ. μὲν τοὺς ὑφ' ἡμῶν κεκοσμημένους καλῶς ποιεῖς· μέγα γὰρ εἰς ἄσκησιν ἀρετῆς πολλάκις ζηλοτυπία· μεμφόμενος δὲ κτλ.—ἀντὶ τοῦ φανεροῦν τὴν εὐφημίαν—τὸ πολλοὺς ἐπαινεῖν—τοιγαροῦν ἀκρισία μέν—ὄντινα ἐπήνεσα· προστιθεὶς—καὶ εἴ με χρῆν ἐπαινεῖν τὰ Κύθ.—νῆσος ἐστὶν ἐπικειμένη τῇ Πελοπ.—εὔοτος—πυρὰν φορὰν—οὐδὲ γὰρ ὅστις ὧν ἔξεστιν ἐγκωμιάζει—ἀφ' ὧν ἔξεστιν—ταῦτ' ἦν ἀμφότερα—τοῦτ' ἔπεισας — πανταχόθεν προσελθεῖν τῷ δημιουργῷ—ταῦτ' ἐν τῷ σώματι—μεμνημένον δὲ χρη., κλοπῆς μέν — μὴ ἔχειν ἀρετῆς . . . ἰσχυρισαίμην — τὰ βασιλέως δῶρα—ὅτι ζώνης— μεῖζον αὐτοῦ—κωμῳδῶν ἡμᾶς—πρὸς σὲ— ἔσχε δὲ ὧδι—οὐδὲ πώποτε φαυλότερον ἐμαυτὸν ὑμῶν ἡγησάμην—τίς οὖν ἦν ὁ νοῦς ὧν ἐπέστελλον—οὕτω σοι . . . ὥςτ' ἄρχειν δεῖ . . . καὶ ἀπεῖναι τὴν βάσανον—τοῦτ' ἂν τιθεὶς, ἀφαιροῖτο . . . ἆρά σοι καὶ αὐτὸς εἰδ. τοξ.—ἡσυχάζειν ἁπάσης ἀνάγκης Ἰαννουάριος... ἁπανταχόθεν—οὐδένα οὐδέν, ἐφ' ᾧ περ ἐτέτακτο· δοὺς δὲ χάριτας, ἐν αἷς ἡ τοῦ δικαίου μερίς· πράξαι δεινός· ὀλίγα λαλῶν· τῶν γινομένων καρπῶν ὑπερορῶν τὸ πλέον κτλ.

Ἀριθ. CCCLV.—πρὸς σὲ... τέρπω τοίνυν. . . ἐφ' ἑκάστῳ—ἡμῖν Σπεκτάτος οὐ πόρρω—διηγεῖται δὲ τὴν ὡς τὸν Π. — ἀναμιμν. δὲ σοφιστοῦ—πείθων αὐτὸν—φιλῆσαι κεφαλὴν—Τοιαῦτά εἰσιν — μαθητὴν ὁρῶν σε—ὃν Βασιανῷ—τὸ τοῦ Ξάνθου.

Ἀριθ. CCCLXI.—ὧν αὐτὸς ὑπέσχου—ἑτοίμως ἐπένευσας — ἔργον οὐδὲν ὧν ἠκούομεν ὁρῶ· καί σε γράφομεν — ἀμελεῖς — λαβεῖν, καὶ τὸ λαμβάνειν φεύγειν ὅψιν μεμνημένος. . . . ἐκεῖνα . . . ὡς σοί·—ἐπαγγέλοιμεν—νῦν κλῆσιν·—ὅσοι μεθιστᾶσιν—δότω δίκην.

Ἀριθ. CCCLXVIII.—ὑπὸ σοῦ πεπραγμένων —καί τοι τί μαθὼν—ἧς αἰτοῦμεν χάριτος—ἑτοίμως ἴσμεν· ἑτοίμως σε χαρ. δεχομένω καὶ διωθ. ἀναγκάζοντα — καὶ περὶ ἡμῶν ἐξέσται σοι—εὐνοήσας μὲν τοῦ νέου—ὑμέτερον θεῖον—δὲ καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν.

Ἀριθ. CCCLXIX.—τὰ γράμματα ἔξεστι δέσοι καὶ αὐτῷ δοῦναι μοι δῶρον· οὗ σοὶ μὲν ῥᾴον — τὸν Φίλιππον παρεδρεύσαντα — ἐμοὶ θείης—ἄδει δὲ νῦν—ἀπὸ καλῆς αἰτίας—ἐν τῷ καταλ. τῶν νέων χώραν κτλ.—μόνον τῆς χάριτος.

Ἀριθ. CCCLXIV (ἀνεπίγραφος ἐν τῷ X). —Δοὺς δὲ αὐτὸν—πρότερον ἐποιεῖτο με—ὃς ἄνευ—ἔστι παρ' ἡμῖν.

Ἀριθ. LXX (ἐν τῷ X *Σπεκτάτῳ*) — τουτονὶ Παρθένιον — οὐχ ὡς ἀρκεσόντων — μόνῳ παρ' αὐτοῖς σιγῆσαι—Παρθένιος γὰρ—Τούτῳ θεῖος—κινδύνους οὐ δικαίως—λαβών· παρ' οὗ

---

1. Ἀρκοῦσαν σπουδαιότητα τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Foerster γενομένης ἀντιβολῆς μαρτυρεῖ ἡ ἑξῆς μελέτη αὐτοῦ: De Libanii MSS Upsaliensibus et Lincopiensibus commentatio (Rost. 1877). Ἑτέρας δὲ περὶ Λιβανίου μελέτας τοῦ αὐτοῦ φιλολόγου ὅρα ἐν Hermes IX 373-381, X 7-22, XII 217-222 καὶ 500, Philologus τ. 35, σ. 710-811, Jahrbb. f. class, Philol. τ. 113, σ. 209-225, 491-504, 633-641, Rhein. Mus. N. F. τ. 32, σ. 86-96.—Francesco Zampecari und die Briefe des Libanios (Stutt., 1878).—Libanii ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν oratio rec. a R. Foerster (Rost., 1878).

1. Ἔστι δὲ τοῦτο πάλιν λείψανον τοῦ αὐτοῦ κώδικος X, ὅπερ ὁ τὸ τεῦχος 157 συμπηγνὺς διεσωσε προσθεὶς αὐτὸ ἐν τέλει τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου (τανῦν φ. 265, εἰκοστὸν πρῶτον δὲ τοῦ κώδ. X). Ἴδε ἀνωτ. σ. 14.

2. Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί, ed. Chr. Wolf. Amstel. 1738.

δὴ ταῦτα—προγόνων αὐτῶν—τούτων ἂν εἴη ποιῆσαι.

'Αριθ. LXXII (ἐν τῷ X ἀνεπίγραφος).—σαφῶς ἐπίσταμαι—ὥστε ἐκεῖνον ἰδεῖν.—θαρρούντως κελ.—ἄλλους. καὶ ταῦτα—καὶ γὰρ νῦν ἢ τῇ φύσει.

'Αριθ. DLIV. Τίν' ἄν τις—οὐδὲν ἧττων ἐνταῦθα—οὐκ ἔστ' ἐλεύθερος.

'Αριθ. CCCXVI (ἐν τῷ X ἀνεπίγραφος).—διδάσκεσθαί τε τὴν ἀπ' ἐκείνης ἀπορίαν—τὸ δὲ αἴτιον . . . οὐδὲ ἴλιγγι . . οὐδ' ἕλκη—κόρυς.

'Αριθ. MCLXI. Εὐαγόρα. 'Εμετὸν[1] εὗρον. 'Εν τῷ κώδικι X ἡ παρὰ Wolf MCLX ἐπιστολὴ συνήνωται τῇ MCLXI μετὰ τὰ «ἥδιστον, τὸ κρατεῖν».

'Αριθ. MCLXII.—ἡμᾶς ἀπόδειξις—καὶ τὸ σὺν κάλλει γράφειν—ἀλλ' ἀρκεῖν σοι τῇ γνώμῃ—ἢ αὐτὸν ἐκεῖνον καθ.—τοῦτο οὐκ ἐθέλεις—καὶ ὁ σὸς ἀδελφός.

'Αριθ. MCLXIII.—ἀπολέλαυκε διὰ σέ.

'Αριθ. MCLXIV.—παρακαλῶν σέ.

'Αριθ. MCLXV.—(Οὐδεμία διάφορος γραφή).

'Αριθ. MCLXVII (ἐν τῷ X ἀνεπίγραφος), οὐδεμία διάφορος γραφή.

'Αριθ. MCLV.—φίλος δὲ ἔστι μὲν ἐμοι—ἀποπέμψης.

'Αριθ. MXXXVIII.—'Ανὴρ ἐμοῦ φ.—ἐν τῇ σῇ ἀρχῇ πάσχει κ. οὐ σοῦ τε κελ. οὐδὲ εἰδότος . . . τοῦτο, αὐτὸν—ἡμετέρας ἄξια . . . ἐξ ὧν ἀπ.—ἐπεὶ καὶ σὲ πρὸς τοῦτο σχήματος, λόγοι προήγαγον—ῥῦσαι φησὶ τῶν παρ' 'Ομ.

'Αριθ. MCLXVIII.—βλάβῃ. Παρακαλοῦμεν δὲ καὶ—Μουσ. ἑτέροις βοηθεῖν.

'Αριθ. MCXXXII.—'Εγὼ δὲ ἄλλως—πεισθείς, οὓς οὐκ ἔπ.—ἔδειξας τὰς ἀποδείξεις.—χαριζ. ὄχλω—τὸ μὴ ψυχρὰς.

'Αριθ. MXCVI.—εἰ μὴ τοῦτο προοῖμεν (sic)—τοῦ τρόπου γυναικὸς . . . ὑπὸ τῶν χρημ.—πλοῦτός γε αὐτῷ ἅπας—'Ημεῖς μὲν οὖν οὐκ εἴχ.—τῶν πραγμ. ἁπάντων—ἀρέσκοιμεν ἄν.

'Αριθ. MCLXX.—Ματερνῶν ἐργ. μνήμη.

'Αριθ. DCCLXVIIIb.—Εἰ μὲν ἐδ.

'Αριθ. DCCXCIX.—ἀδικεῖσθαι—παρ' οὗ μοι τὰ μέγιστα δύνασθαι—ἣν μοι φίλος φυγόντι.

6) Περὶ τοῦ κώδικος X^{b}.

Διὰ τῶν στοιχείων X^{b} ἐννοῶ λείψανον ἐξ 24 φύλλων ἑτέρου κώδικος ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου, ὅπερ διέσωσεν ὁ συμπηγνὺς τὸ 157^{ον} τεῦχος τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου κατατάξας αὐτὸ πρὸ τοῦ λειψάνου X (ἴδε ἀνωτέρω σελ. 13). 'Εάν τις κρίνῃ ἐκ τοῦ καθόλου τῆς γραφῆς χαρακτῆρος πείθεται, νομίζω, ὅτι τὸ λείψανον τοῦτο ἐγράφη ἐν ἀρχαῖς τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος· ἀλλ' ὁ ἀντιγράφας εἶχε, φαίνεται, ὑπ' ὄψει κώδικα τῆς ΙΑ' ἑκαντοταετηρίδος, τὸ μὲν διότι ἡ γραφὴ πολλῶν ἐν ἀρχῇ φύλλων ἀποκλίνει πρὸς γράψιμον ταύτης τῆς ἑκατονταετηρίδος, τὸ δὲ διότι ὁ γραφεὺς ποιεῖται πολλαχῶς χρῆσιν τοῦ ὑπογεγραμμένου ε, ὅπερ ποῦ μὲν παντελῶς παραλείπει, ποῦ δὲ ὑπογράφει, τὰ μάλιστα δὲ προσγράφει ἐν μικροτέρῳ σχήματι (ε adscriptum). Συγκοπαὶ λέξεων ὀλίγισται ἀπαντῶσιν ἐν τοῖς πρώτοις φύλλοις. 'Αρχῆθεν αἱ ἐν τῷ X^{b} ἐπιστολαὶ ἦσαν ἠριθμημέναι, διότι εἰς τὰ κράσπεδα τῶν ἐπιστολῶν 29, 32 καὶ 44 διακρίνονται ἔτι οἱ ἀριθμοὶ μζ', ν καὶ ξϐ[1]. Φαίνεταί μοι δὲ βέβαιον ὅτι κοπὶς βιβλιοδέτου τοῦ ἀρχικοῦ κώδικος X^{b} βαθέως κατενεχθεῖσα ἐξήλειψε τὴν καθολικὴν αὐτοῦ ἀρίθμησιν. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ ἀντιγραφεὺς ἀφῆκεν ἐνιαχοῦ κενοὺς χώρους διὰ μίαν καὶ δύο λέξεις, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι ἐν τῇ μεταγραφῇ συνήντησε δυσαναγνώστους τινὰς λέξεις. Ἱκανῶς δὲ ἔβλαψε τὸ λείψανον τοῦτο καὶ ἡ ὑγρασία ἣ ὕλη τις ρευστή, δι' ἧς μάλιστα ἡ πρώτη σελὶς κατέστη σχεδὸν ἄχρηστος[2]. Ἅπασαι δὲ αἱ ἐν αὐτῷ ἐπιστολαί, κατὰ τὴν ἐμὴν ἀρίθμησιν, εἰσὶν 62 (ἴδε τὸν Γ' πίνακα), ὧν ἡ πρώτη τυγχάνει τέλος μόνον ἐπιστολῆς, οὗ ἡ ἀρχή· «οὐκ ἀγνοήσαντες τὴν ἐπιστολήν, ἐν ᾗ διδάσκεις τὼ παῖδε» κτλ., ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἄρχεται ὁ κῶδιξ X^{b}. Προστίθημι δὲ νῦν ἐνταῦθα καὶ τὴν πρὸς τὴν Οὐάλφειον ἔκδοσιν ἀντιβολὴν πασῶν ἀνεξαιρέτως τῶν ἐν αὐτῷ ἐπιστολῶν.

'Αριθ. CXXVII.—περί τε φωνῆς τόνου, Woss. καὶ Medic.—βοηθεῖται τῶ λόγω—(ἀντὶ τοῦ *βοηθεῖ*)—ὑποκρι τῆς (sic in Cod. X^{b}).

'Αριθ. CXXXVI.—αἰδοῦμαι Μώνιμον (sic)—τῆς σῆς ἀρχῆς ἀπολαύσαι.

'Αριθ. CXXXI.—'Εν τῷ κώδικι X^{b} ἔστιν

1. Οὕτως ὀρθότερον ἀντὶ τοῦ παρὰ Wolf Ἐ μ α υ τ ό ν.

1. 'Εὰν ἡ νῦν 29 ἐπιστολὴ φέρῃ ἀριθμὸν μζ', ἡ δὲ πρώτη κατὰ συνέπειαν ἦν ιθ', βέβαιον ἄρα ὅτι ἐλλείπουσιν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ X^{b} ἐπιστολαὶ τὸ ὅλον δέκα καὶ ὀκτώ.

2. Ὁλόκληρος ἡ 3 ἐπιστολὴ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς 4 κατέστησαν λίαν δυσανάγνωστοι.

ἡ ἐπιστολὴ αὕτη λίαν ἐφθαρμένη ἐξ ὑγρότητος· διὸ καὶ παραλείπεται.

'Αριθ. κώδ. X^{b} 4, ἔνθα ἀναγινώσκεται ἡ ἑξῆς ἐπιστολή: «'Επεκράτησε? πάλιν τὸ δεινὸν ἐκεῖνο...τῶν τῆς.....κακὰ, πάλαι μὲν ἀνήλωται,..... || (p. 221^{b}) τὸ ἔργον, οὐ λα....ρ, ἀλλὰ μέλλουσα μέν, εὔφρανεν ἐλπίδι, γενομένη δὲ ἤνεγκε μικρόν. ὥστ' ἂν μὴ τάχιστα ἡμῖν ἀφικόμενος ἐκβάλῃς τὸ κακὸν τῇ τέχνῃ, τῆς γε πατρίδος ἡμᾶς ἐκβαλεῖ τὸ κακόν. οἶσθα γὰρ ὡς οἱ νοσοῦντες· ἐπειδὰν μηδεὶς ὠφελῇ τοῦ τόπου κατηγοροῦντες, ἀποπηδῶσιν ἐπ' ἄλλο χωρίον. σὸν οὖν ἂν εἴη, πρὸς τῶ τὴν οἰκείαν ἀποδοῦναι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐρρῶσθαι μοι δοῦναι».

'Αριθ. CXXXVII.—"Εν τε γοῦν τοῖς ἄλλοις—καλὸν γὰρ σαυτὸν ποιεῖς, Medic. B.—παῖς, οὐχὶ μαθητὴς—συγγένῃ (πρβλ. Barocc. καὶ Medic.)· οὕτω καὶ ὁ κ. Voss.—ἔτι δέοιτο—ἐπανορθώσεις, Voss.—ἀφῦκται (sic) σὲ ζητῶν· σὺ δὲ ὢν.

'Αριθ. CXLIII.—(ἐν τῷ X^{b} ἀνεπίγραφος)—ἀπέλαβες—σὺ δὲ ἀρκεῖς—συλαμβάνειν ποῖ μέν. . . ποῖ δέ.

'Αριθ. CL (ἐν τῷ X^{b} ἀνεπίγραφος)—τῷ πλήθει τῶν βουλευμάτων—"Οστις δὲ—μή τι τοῦτον ἀποστ.—ὧν αὐτίκα, Barocc.—Τὸν δὲ ἄνδρα—φίλον φίλω τε ἐμῶ—τὴν δὲ ἡμετέραν π., R. min.—δώσειν, ἀφαιρήσεται, Angl. illi, R. min. καὶ Ambros. T. 5.—δοῦναι χ. ἡμῶν.

'Αριθ. CLXVII (ἐν τῷ X^{b} *Μοδέστω*)—Συνεσχέθην οὖν ἐκ. μ. παθόντι—τοῦ δὲ ἐπ.

'Αριθ. MCXVII (ἐν τῷ X^{b} ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς διακρίνεται μόνον ἡ τελευταία συλλαβὴ κυρίου ὀνόματος, . . . νε).—σὺν ὥρῃ—ὅπερ ἐξεῖη—ἀφεθ. τῆς φορᾶς.

'Αριθ. CLXIII (ἀνεπίγραφος)—χείρω ποιήσωσι—καταδ. καὶ τιμωρίαν καὶ κινδ.—ἦν γὰρ ἕτοιμος χωρεῖν μὲν ἐπὶ X., ὅπερ ἀναγκάζοι—Οὐρσουάνου—οὗ καθεύδοι—ἐξέδραμε· ἡμεῖς—μᾶλλον δὲ τὴν ὀργὴν—ρεόντων, Medic.—τῆς σοῦ μόνης—ὡς καὶ τ. ἀμηχ.—κατάκρας, Laud.—καὶ ἡμῖν εὐθυμίαν.

'Αριθ. CLXXIII.—φοιτητὴς γενήσῃ, R. min., Ambr. T. 5., Cod. nig., Baroc. καὶ Laud. II—παρὰ ποιηταῖς—ἐγκαλεῖ βοὴν τινά γ'ἐμὴν—περὶ τὰ τοιαῦτα τρό., κοινὴ γραφή.—δὲ ἐπαινεῖν—ὡς τ'αἰτῶι τὸν μὲν ἔτ.—ἐπένθησα, τὸν δὲ ζῶντα, καὶεῖη γε κτλ.—εἰ δὲ βούλει γε, R. min. καὶ cod. niger.—καὶ τοιοῦτος οὗτος εἰς ἡ. ἀναφανείς, cod. niger—ἦν κελεύσῃ ἀφήσομεν. (Οὕτω λήγει ἐν τῷ X^{b} ἡ ἐπιστολή).

'Αριθ. CLXXV.—'Αλλ' ὀγώ σοι—ὅπερ τὸν μὲν εἶποι· τὸ δὲ, μικρὸν ὄν, ἐμπλῆσαι· σοὶ δ' ἄμφω πρέπει, τὸν μὲν δέξασθαι, τὸ δὲ ἐμπλῆσαι—ὅς, ἦκε μέν :|. πτωχος (sic)—τὰς ἀρετὰς βροτοί—θεαμ. ἡδονὴν βλαβεράν—τοὺς περὶ λόγων ἱδρ.—ἔχει δ' οὖν τι τοιοῦτον, Voss. καὶ Mor.—ὅτι σοι τὸ ἄρχειν.

'Αριθ. CLXXXII (ἀνεπίγραφος)—τῶν δε τὸν ἴσον—ἐν τοῖς εἰδῶσιν εὐμενεῖς δοκοῦμεν—οὐδὲ ὁμιλεῖν—οὗ θύειν εἰώθεσαν—πολλὴν ἂν ἐδέησέ μοι δεικνύναι—μυρία μέν—δ' ἐπ' αὐτῆς—ὧν ἐστι καὶ οἷον ἐστίν.

'Αριθ. CLXXXIV (ἀνεπίγραφος)—ὃ μόνον ἐχρῆν, εἰ καὶ—φίλτ., εἴπερ ἐγωὐι (sic). καίτοι κτλ.—εὖ ποιεῖν καταχρ.—ὧν πλοῦτος πολ.—εἰ δὲ βούλει γε τοιαύτη ἡ γνώμη ἡ τοῦ—πρόθυμος, οὐκ ἂν εἴποιμι.—Τοσοῦτον γε μὴν—ἀλλ' ἣν ἐθέλῃς, ἔστι δ. τὴν χάριν (ὧδε λήγει ἡ ἐπιστολὴ ἐν τῷ X^{b}).

'Αριθ. CXCII (ἀνεπίγραφος)—Σέβων, ἔστι μὲν—ἀπὸ τῆς παιδεύσεως, Barocc.—τό τε τῆς παιδείας ἀνέωξε· τοῖς ξένοις τὴν κτλ.—ὄν, πέμψαι, in ceteris cod., ὁ δὲ Barocc. ἔχει *πέμψας*—τά τε ἄλλα καὶ περὶ τῆς οὐσ. ἀξίως βεβουλ.—ἀδελφοὺς εἴς τε, Voss. καὶ Reg. max.—ἄλλους καὶ ἑαυτὸν—καὶ πρὸς αὐτόν.—εἰσὶ χαλεπώτεροι—τὸ ἐφ' ἁμαξῶν—ἀρχόντων μὲν νωθεία—οὓς χρῆν ἄγαν.—οἱ δ' ἐκάθευδον—τὸ φῶς ἐξελκύσεις, τῶν δὲ δικαίων εἵνεκα—τὸν Ἑλλήνων ἄκρον—ἁλᾶσθαι—τεθνεῶτα τὲ—ἀναβολὰς ἐκπέσῃ—πάντα μὲ ἀφαιρ.—ῥαθυμήσαις.

'Αριθ. CXCV (ἀνεπίγραφος)—"Η που—γίνονται λόγοι—τῆς γῆς ἐπαινοῦντος—τοπρῶτον—καὶ ἔστι τῶν ἐν αὐτῷ, Laud.—ἀλλ' ὅ, τε καινότ.—ἢ τῶν ἀνδραπόδων—ἐπέσφαττεν—τοῖς τε δικαίοις ἐπὶ γῆς—θεατὴς ὢν—τὴν ἐναντίαν—τρίβωνα, καὶ πώγωνα· καὶ βακτηρίαν.

'Αριθ. CCX (ἀνεπίγραφος)—ἢ πέρας, Voss. καὶ Medic. A.—ὡς εὐπορεῖν—ἀποστὰς· οὐ γὰρ ἦν οὐδὲν—περιόντες ζητ.—ἀπαλλάξει—τοῦ τοιαῦτα τρέφοντος—ἀασ. τὸν ἄνθρ. ἱκετ. διὰ σοῦ—φιλονεικησάτω.

'Αριθ. CCXXII (ἀνεπίγραφος)—εἰ δὲ οὐ τοῦτο ποιεῖ—δικαίως ἂν ἐποίει—ἐκεῖνα γαλήνια—τὰ παρὰ σοῦ δὲ—τὴν τῶν φίλων ἡμῖν—πρὸς τοσοῦθ'ἥκεις—καταπεφρόνηται δὲ—γνῶσις ὑπάρχων—"Εοικέ σοι—ἔπαινος διεφθ. φίλτατε—ἐν τῷ τοὺς οἰκείους ἐλαύνειν, Ambros. T. 5.—Αἴακον—τῆς ἐν νυκτομ.—οὐκ οἶδ' εἴ τις ἐστὶ καθάρ.—ὦ ἀγαθὲ—λέουσιν ἐοικότας.

Ἀριθ. CCXXV (ἀνεπίγραφος)—οὐδὲ πώποτε—τὰ τουταῖτια (sic)—Γαυδάπιος—Διὸ δή με—φιλᾶν αὐτὸν—γλώσσης τῶ τάχει—Ἀρτέμωνα—τὰ πατέρων πρὸς σὲ—ἐν βραχέσιν—Γαυδάτιος[1] (sic), οὐκ οἶδ' εἰ—τί τοῦτ' ἔφην—ὃν ἡμῖν (sic) ἡ πόλις—καὶ ἦν οὗτος, ἀπὸ—ἀπέλιπεν ὁ καλὸς— φαύλους. οὕτως ὑπὲρ—ὑμῶν ἀφεστηκὼς—ἡμῖν παραδ. τὸν Ἑόρτιον (Voss. R. max. καὶ Medic.) πειρῶμαι.

Ἀριθ. CCXXVII (ἀνεπίγραφος)—τοιαύτας εὑρίσκεται παρακλήσεις ἐν τοῖς ποιηταῖς—ἐπιεικῶς ἐπακούοντας—Παράστητε δὲ καὶ ἡμεῖς (sic)—εἰ μὴ βοηθήσοιτε—Ναύτην ἂν ὑπό του—ἐννοοῦντες, ἐξείλοντο τὸν ἀδ.—ἀπέχρησεν—συνεκόψαντα ἀσελγαίνοντα—ὅμοια ποιοῦντες—ζῇ δ' Ἀκόντ.—προστάτης ἡμῶν—Ἐπέθετο δή—ῥήτορι, πονηρὸν καὶ—ἐμφράξη—ἐκκόψη—ὑμᾶς ἀφέντας—ἀγαθὸν εἶναι μετιόντα—ταῖς ἐν αἰτίαις—ὁ κατήγ. ἔ[φ]ησεν—ὑμεῖς (sic) ἴσμεν.

Ἀριθ. CCXL (ἀνεπίγραφος)—Οἶδατιημοι (sic)—μᾶλλον αὐτὸς ὃ πράττεις—Ἐγὼ δ' εἴ σοι . . . πυνθανομένου—εἶναι κρείττω ἀκκη. ἡγοῦμαι—καὶ ἄρχων ἐπιστάμενος μάλα, Ambros. T. 5 καὶ Barocc.—Τουτὶ γάρ, οὐκέτι διαν.—Σοὶ δὲ ἃ δέδ.

Ἀριθ. CCCXXVI (ἀνεπίγραφος)—ἅ ἔκτησας—μετὰ τῶν ἄλλων, σοὶ τετίμηται—ποιεῖ λαμπρόν, σὲ μὲν ἡ ἀρ., σὺ δὲ ἐμέ.

Ἀριθ. MCXXXIII (ἀνεπίγραφος)-Εἰ δὲ ἐγὼ γέρα τε καὶ—καὶ σὲ. τί μέλλεις—εἰ τοῦτο δεῖ.

Ἀριθ. DCCCLXVI (ἀνεπίγραφος)—πόλιν ἡμῶν (R. max.) Σαλούστιος ὁ χρηστὸς ἀπέφηνεν ἥκων εἰς αὐτόν[2] ἀμείνω—τὴν ἅπασαν νικῶσαν, R. max. καὶ Medic.—ἐπεὶ τῶι γε ἐν νεότ., Barocc.—πλοῦν τε αὐτῶ—τὰ δ' ἐπαινούμενον—Τὸ δ' ἡμέτερον—Σαλούστιον δέ, μακ.—ἐπέρχεταί με—τὴν ψυχὴν ἐμπλήσας—Σαλούστιον (sic) βελτίω.

Ἀριθ. DCCCLXXV (ἀνεπίγραφος)—Πανηγύριον σοφιστὴν, ἠγθόμην—ὡς ἀνάγκη καὶ τοῖσιν ἅπτ . . . . οἷα δὴ τὰ βέλη—Ἐκόμ. δὲ οὐ ταῦθ', Barocc. καὶ Golian.—τῷ παιδεύειν μέν, δεδωκότα σαυτὸν—εἶτ' ἀμύνη.

Ἀριθ. DCCCLXXVI.—ὕφραναν—τὸ μὴ δὲ λόγου ὑπὲρ—θρασὺς εἶναι δόξας—ἐστὶν ἄνθρωπος κακοήθης—καὶ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ—ὑπούσης καὶ τινὸς—παρὰ τοῖς σῆς φρον. φαρμάκοις.

Ἀριθ. CCCCXII (ἐν τῷ X[b] *Καλλιοπίῳ*)—εἰ πρότερον ἐτ.—ἡμῶν ψέγοις—σῶν γραμμάτων, Medic. A.

Ἀριθ. MCXXXI (ἀνεπίγραφος)—οὐκ ἄρχεις χρόνον (οὕτω καὶ ἄλλοι κώδ., ὡς καὶ ὁ Cod. 3290)—γὰρ πράττειν τὰ σὰ· τὸ δ' ἀργεῖν σε κατὰ ἐθνῶν—Ἥδιστον γὰρ θεαμ.—οἰόμεθα πλείστου ἄξια γενέσθαι—πεδία· καὶ λίμνας, Benzel. B.

Ἀριθ. MCXVIII (ἀνεπίγραφος)—Σαλλουστίου[1]—ὁ δ' εἰσηγούμενος—ἂν δικάζειν τὰ κατ' αὐτὸν—καίτοι τῶν μὲν—τὸν δέ, ἔξελε.

Ἀριθ. MCXVIII (ἀνεπίγραφος)—εἰς τὴν Ἀσίαν—Νῦν δ' ἡμῖν—ὅτι τῶν τῇδε περί.

Ἀριθ. MCXIV (ἀνεπίγραφος)—τοῦ Παιονίου—αὐτῶ, μηδενὸς.

Ἀριθ. MCXX (ἀνεπίγραφος)—καταλέλειπεν—ἡμῖν τινές, μείζ.—οἶδα δ' ὅπως.

Ἀριθ. MCXXIV (ἀνεπίγραφος)—δοκῆ τῆς ἐμπ.—τὸ σκώπτειν — πλείονι χρήσ. — περὶ μισθοῦ—οἶδε μνημονεῦσαι.

Ἀριθ. MCXV (ἀνεπίγραφος)— σὰ Σωκράτην—ἀπέστελλες—Τοῦτο δ' ἐστὶ—μείζω τῆς πρόσθεν ἔχων — Νῦν δὲ οὐ—οἷόν τε λόγον—βεβαιοῦσθαι.

Ἀριθ. MCXXVIII (ἀνεπίγραφος)—μηδεὶς ἡμᾶς ἐγρ.

Ἀριθ. MCXXIX (ἀνεπίγραφος) — Ὀλίγα ἐξέρ.—ἔχομεν τοὺς εἰδότας (οὕτω καὶ ἕτεροι κώδικες) — δεινῶ λύσαι τὲ—δ' ἦν τι λυπῇ· τοσοῦτος.

Ἀριθ. MCXXX (ἀνεπίγραφος)—ἔχω τὰ σὰ τὰ πεπραγμ., ψῆφον τὲ—τοῦ παρὰ σοὶ δύνασθαι προτ.—ἣν ἐπακούσας— τοῖς θεοῖς δὲ εὔχομαι.

Ἀριθ. MCXVI (ἀνεπίγραφος) — πυθώδε (sic)—τῷ μέλλοντι—Αἰγεὺς—εἶχεν ἂν—αὐτὸ τὸ ἔθνος—πάντα, καὶ γαλ. γέμοντα.

Ἀριθ. MCXXXII (ἀνεπίγραφος) — *ὑβριζ.* ἔγκλημα—ἐγὼ δέ, ἄλλως μέν, Medic. καὶ Barocc.—πεισθεὶς οὓς—Κέλσου, κελ.—οἷον τ' ἦν—χαριζ. ὄχλω.

Ἀριθ. MCXXI (ἀνεπίγραφος)—ἢ μὴ, συγκρινεῖς.

Ἀριθ. MCXXIII (ἀνεπίγραφος) — αὐτὸς τῶν τρεχ., Barocc.—ἐκεῖθεν πιόντα (ἴδε τὴν οἰκείαν σημ. τοῦ Wolf)—Δημοσθένην ἐπιθ.—ταῦτα δὲ σκοπῶν.

---

1. Οὕτω καὶ κατωτέρω δίς.
2. Ἐν τῷ κώδικι οὕτως: ὁ χρηστὸς Σαλούστιος ἥκων εἰς αὐτὸν ἀπέφηνεν.

1. Ἀνωτέρω ἀπαντᾷ δι' ἑνὸς λ, ἀριθ. DCCCLXVI.

Ἀριθ. DCCCLXXXIII (ἀνεπίγραφος) — ἀμείνω σοῦ πρὸ . . . τῆς σὲ φωνῆς — μεθιστάναι δὲ ἑτέρ.—ἡμῶν, οὐ βούλεται τῶν εὖ — οὐκ ὀλίγους τεθν.—πρὸ τούτων ἕτερα—τῆς σὲ ἐλθούσης.

Ἀριθ. DCCCXCI (ἀνεπίγραφος)—τοῦτ' ἐδέξατο—πολὺν χρόνον—μανθάνειν τὲ τῶν—Τὰ δὲ σὰ—μὴ δὲ δοῦλον—κατορθωκόσιν — θεῶν ἐλθεῖν (οὕτω καὶ ἕτεροι κώδ.) — ἡμῶν ἐμπλ.— Τὰ ἀπὸ τῶν «Καὶ γὰρ εἰ μὴ Ῥώμη» κτλ. ἐλλείπουσιν ἐν X[b], ὡς καὶ ἐν τοῖς κώδιξι Barocc., Ambros. T. 5, Casanat. καὶ Strategi.

Ἀριθ. DCCCCXXXVI (ἀνεπίγραφος) — Ἔδοξας οὖν με—Αἰακὸν δὲ ἄγων—αὐτὴν, νεότητα—παρ' Ὁμήρω—λαβῶν (sic)· λαβὼν δὲ—ὑμᾶς αὐτὸς ἑστιαθεις—πρὸς αὐτὸν ποιοῦντος.

Ἀριθ. DCCCQLXVIII (ἀνεπίγραφος)—οἶσθα τῶν νῦν δεδομένων— οἶσθα ἐφ' ἃ σε—εἰς ἡμᾶς ἐφιλήσαμεν—ταύτην τὴν ἑτέραν. Δύο—Ἥσθην δέ σου καὶ ἐν τοῖς εἰρ. παρὰ σοῦ τοῦ καλοῦ — μὴ δὲ ἐπιστέλλειν—Σὲ δ' ἐχρῆν—ταῖς παρὰ τῶν ἄλλων σιτίων—μηδεὶν (sic) ἐπισπ.—μὴ δὲ προσαπόλ. — πέμπειν τέ, οὐ μ.—ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις—ὠλιγόρηται.

Ἀριθ. DCCCCXXX (ἀνεπίγραφος) ἐν οἷς εἴη ἐρ., τούς τε ἠδικημένους εἴχομεν καὶ λεγ. τίνες μὲν σύμμαχοι— δόρατά τε μέν— Πειρίθους—Πειρίθω – ἀκμὴν ἦκον, Reg. max. καὶ Medic.—ἰατρ. κρείττονα, R. max. Medic.—αὐτῶ συγγεν. φημὶ τὸν μ.—ποιμένσιν νέων — ἂν σοι τιμ.—ὀνῆσαι.

Ἀριθ. DCCCCXXV (ἀνεπίγραφος)— τοῖς εἰς αὐτὴν τοῖς παρὰ—ἐδυνήθης—οὕτως (sic) Ὀδαίναθος—τὸν λόγον τὲ ἀγαγόντων—φύναι—οὕτως μεγάλα—τὰ ἄλλα, ἃ βούλ.—ἐμοὶ χαρισάμενοι.

Ἀριθ. DCCCCXXIII (ἀνεπίγραφος)—ἀπολαύσας νυκτὸς — τὰ ἐν τῇ νυκτὶ—ταῦτ' ἦν πολὺν—ποθὲν αὐτοῖς — τοῖς τε ἡδέως ἔχ.—τοῦ τε τιμᾶσθαι μὲν ἐμὲ — ὅπως αὐτὸς ἔφης, ἐγὼ δὲ—φιλ. πρότερον — δεῦρ' ἡμῖν ἦγ. —ἢ θεᾶσθαι καὶ τὸν — αὐτὸν ἐπέστρ.—ὅ με καὶ τρέχειν εἰς, Barocc.— ἦμεν ἔν τε τῶ λέγειν—ἔσχον ἂν περὶ πεπραγμένων, Barocc.— ἔσχον πάντως ἐν εὐχῆ— προκαλῆ τὸν ὄντα, καὶ κελεύειν ἀντεπιστέλλειν—γίνεται φαυλοτ.—Δεῖ γάρ με καὶ αὐτὸν γεν., Barocc.

Ἀριθ. DCCCCXIV (ἀνεπίγραφος) — Ἤδει μὲν ὅτι δεήση—πολλάκις ἴδομεν— Ἡρακλῆς ὡς, Medic.—εἰ σιωπῶν–μοι τῶν γραμμάτων.

Ἀριθ. DCCCLXXXIV (ἀνεπίγραφος) — περὶ Κλήμεντα—τοὺς ἑκάστου λόγους· πολλὰ γὰρ δήπου ἐργ. καὶ σὸς—ἢ Νέστωρ· μᾶλλον δ' ἂν—αὐτοῦ πεμπέσθω.

Ἀριθ. M (ἀνεπίγραφος)—ῥήμ. τοῖς αὐτοῦ—Τὰ ῥήμ. δὲ ἦν, σὲ μὲν μεμν.—Τοῦτο οὖν ἐγ.—καὶ τῶι ἥδεσθαι—πλέον δὲ τοῖς οὔπω, Medic. καὶ Barocc.—προσιόντες καὶ ἐρωτ. ὅ,τι—ταμάλιστα. πεπ.—λανθάνει. ἀλλ' ἃ πρὸς—τούτω χαριουμένη—τῆς ὠφελείας, Medic.

Ἀριθ. DCCCXXIX.—γραμμάτιον λόγων, R. max. καὶ Medic.—ἔν τε τῷ βοηθεῖν καὶ αὐτὸς ἄρχων ἀρχὰς—Ὅτι μὲν τὸ μεῖζον οὗτος ὁ μ.

Ἀριθ. DCCCXXV.—τοῖς λογίοις θεοῖς. Εὐσέβιος οὐμὸς, Barocc.—δεομ. αὐτῷ τῆς βουλῆς—καὶ ποιεῖν καὶ καταστὰς εἰς τ.—καὶ πολλοῦ γε ὧν ἄξ.—Καὶ ὁ μὲν οἷς ἔλ.—οἷς ἀπήγγειλεν—ἔδωκε. ἑλώμενοι δ' αὖ τὸν σοφ., Bodl.—Εὕριποι—ἔστιν αὐτῷ δεικ., R. max. καὶ Medic.

Ἀριθ. DCCXXX (ἐν τῷ X[b] *Συμμάχῳ*)—θεῖον δόξῃ—ἂν αὐτὸν—καὶ Μυσῶν λ. τἀκείνων πεποιημένοι—τοῦ ταῖς τῶν θεῶν—Ὡρίων—ἂν ἐκτίσθαι – Μαρσύου πασχέτω—πάντ' ἂν ὑπομείνειεν . . . ἔχει-—Εἰ δ' ἔστιν ἱρος—κερδάνοιμεν - ξυμβαίη—τοῦ νεὼ—Νόμισον δή—Ὡρίωνα—μὴ θαυμαζόμενος — οὐχ ἡρπακέναι—ἀνάλωται—δίκην αὐτήν.

Ἀριθ. DCCCLXXXI.—τῶν αἰτιῶν ἀφιμένας.

Ἀριθ. CCLXXVII.—Εἰκ. ἂν ἐφῆκας τῶ, τὸ προτ.—γὰρ κατηγόρω—Τί γοῦν ἐγώ—κρείττωνος ἐγένου – χοροῦ πλῆθος ἰδεῖν—ἀλλὰ μὴν, καὶ ἦγε -οὐδέποτε σχούσης—τὰ μὲν ἄλλα ἀσθενὴς - ἐκείνου πεποιηκότος, Ambros. T. 5 - Μίδου, Barocc.—οἷς ἐπεστάλκαμεν αὐτοῦ δεόμενοι—ἀνθρώπων θύραις.

Ἀριθ. MCCXXI (ἐν τῷ X[b] *Ἀταρβίῳ*)[1]—Εὐρράτη (sic)—ἀμφοτέρωθε καὶ ἡ δόξα.—Πληρέστερον φέρονται ἐν τῷ κώδ. X[b] τὰ ἑξῆς: «εἰ δὴ οὗτος Φιλίππου· οὐκ ἀνάξιον δὲ τοῦ πατρὸς, εἰ δὴ οὗτος γε τοῦ Διὸς· ἡμῖν μὲν ἀκούειν»—Παιάνιος δὲ οὐ π.—ἀνύτη μέτρον.—Πέρασον οὖν (ὁ Wolf ἔτρεψε εἰς *πείρασον*)—εἰ δ' εἰς τοῦτο—τῶν τοιούτων ἐκβαινόντων.

Ἀριθ. LXVI (ἀνεπίγραφος)—σὸς δὲ καὶ ἐμὸς—Ἔγραφε δὲ, οὐ, Reg. max.—χρόνον σοι

---

1 Ἐν τῷ κώδικι ὑπάρχουσι καί τινα σχόλια (interlin.) ἑρμηνευτικὰ φράσεών τινων, ἃ παραλείπω.

τοσοῦτον συγγ.—τὰς ἑαυτοῦ φυγὼν—ἑαυτὸν τέρπει—μηδένα αὐτῶ τῆς ῥ.—δήπου καὶ τὸν Παλαμήδην τιμ., τοῦ τοὺς ἐκείνου—φροντίδας καὶ σαυτοῦ νομ.—Σεβῆρον—ἐκεῖθεν ἀμύνεσθαι.—πολλὰ δὲ τὰ τῆς π. σὺ δὲ ἐκείνοις—ἐκείνης συμφερόντων, τὸ τοὺς (Reg. max. καὶ Voss.) πονηροὺς κτλ.

Ἀριθ. DXLVII.—καὶ λίμνας· καὶ πόλεις· καὶ ποτ.—ὁρᾶν ἀνιεῖ, νόμιζε καὶ—ἀπουσίαν ἡμῖν.

Ἀριθ. CCCIV (οὐδεμία διάφορος γραφή).

Ἀριθ. CCCCXVII (ἀνεπίγραφος) — Λουπτίων, Ambros. T. 5, καὶ Vos. 445—ἔχω θαυμάσαι—Γυμνάσιος δὲ ἐπαινέσας—αὐτὸν ἐπανάγει, Barocc.—ἐν ἄλλαις ἀρχαῖς—Μέγιστον μὲν οὖν.

Ἀριθ. XXXV.—ὁ δέ ἐστι νέος· καὶ τέχνη· τὰ τοῦ δ.—ἕλκομ. ἥκοντ.-ι—ἔστι γὰρ ἄνθος—τίς ἦν ὁ καλῶν, πείθειν εἴχομεν—ἐπεί γε τοὺς ὀρρ.—κωμᾶσαι—τούτων, ἦν ἔχεις ἀδελφὴν—γένου δὴ καὶ τούτοις—τί μεῖζω εἴποιμ' ἄν . . . τούτους ἀδελ.—ἄλλη φυλάξαι.

γ) Περὶ τοῦ κώδικος X[c].

Διὰ τῶν στοιχείων X[c] δηλῶ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 158 τεῦχος τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου, οὗτινος παρατίθημι ἐνταῦθα ἁπλῆν μόνον περιγραφήν. Ἀντιβολὴν δὲ οὐδεμίαν ἐποίησα, διότι στεροῦμαι τῆς τοῦ Reiske ἐκδόσεως τῶν Λιβανίου μελετῶν.

Τεῦχος χαρτῶον εἰς 8[ον] (0,218×0,145) τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ φύλλων στιλπνοῦ χάρτου 295. Ἐλλείπει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἓν μόνον φύλλον. Περιεχόμενα :

Α'. Ἐπιστολαὶ ἠριθμημέναι Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς Β' ἐπιστολῆς μέχρι τῆς ΡΞ', φ. 1—101[δ]. Ἡ γ' ἐπιστολὴ ἐπιγράφεται Εὐσεβίῳ Σαμοσάτων· ἄρχεται δὲ οὕτω : «Ὅτι τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι». Λεπτομερῆ τῶν ἐπιστολῶν τούτων ἀναγραφὴν ἐποίησα ἐν τῷ οἰκείῳ καταλόγῳ τῶν τῆς μονῆς Θεοτόκου χειρογράφων.

Β'. «*Ἐπιστολαὶ Συνεσίου κυρηναίου μητροπολίτου Πτολεμαΐδος*», φ. 102[α]—153[δ]. Ἄρχ. «Νικάνδρῳ. Παίδας ἐγὼ λόγους» κτλ.

Γ'. Δημοσθένους Ὀλυνθιακοὶ λόγοι α', β' καὶ γ', φ. 154[α]—169[δ].

Δ'. «*Λιβανίου σοφιστοῦ μελέται*», φ. 170[α]—263[δ], αἱ ἑπόμεναι :

α') «Πρεσβευτικὸς πρὸς τοὺς Τρῶας ὑπὲρ τῆς Ἑλένης Ὀδυσσέως.—Προθεωρία. Ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ μάλιστα» κτλ. Ἀρχ. «Ὤμην μὲν ὑμᾶς», φ. 170[α]. Τέλος· «εἰ τοῦτο ὑμῖν ἀρέσκει».

β') «Ἀφαιρεῖς ἀχιλλεὺς τῆς Βρισηίδος, ἐπὶ τῆς οἰκείας διῆγε σκηνῆς ὠργισμένος· καὶ πρεσβεύεται πρὸς αὐτὸν Ἀγαμέμνων μετὰ πλείστων τὴν κόρην ἀποδιδοὺς δωρεῶν· καὶ γέγονεν ἄπρακτος αὐτῆ πρεσβεία καὶ Βρισηίδι καὶ δώροις· χρόνος ἐν μέσῳ βραχύς· καὶ προσθήκη ταῖς Ἑλλήνων ἀτυχίαις πολλή. Ἥσθετο Πάτροκλος καὶ συνήλγησε· καὶ τὰ μὲν δακρύων· τὰ δὲ νουθετῶν, διαλλάξαι πειρᾶται τὸν Ἀχιλλέα τοῖς Ἕλλησι». Ἄρχ. «Ἡ μελέτη πραγματική.—Ὤμην ὦ Ἀχιλλεῦ», φ. 187[α]. Τέλος· «μεγέθει φωνῆς ἐκκλίνων τὸν θόρυβον».

γ' «Ἀντιλογία παρ' Ἀχιλλέως πρὸς Ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μῆνιν». Ἄρχ. «Ὅτι πρῶτον ὑμᾶς εἶδον», φ. 202[α]. Τέλος· «νῦν μεθ' ὑμῶν ὁ Διομήδης τὸ δόρυ».

δ') «Δύσκολος λάλον γήμας γυναῖκα, ἑαυτὸν προσαγγέλλει». Ἀρχ. «Ἔδει μὲν ὦ βουλὴ», φ. 220[α]. Τέλος· «γυναῖκα λάλον οὐκήνεγκεν».

ε') «Φιλαργύρου παῖς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κάμνοντος, ἠξίατο τῶ Ἀσκληπιῶ τάλαντον δῶσειν, εἰ ὁ πατὴρ τὴν νόσον φύγοι· ὑγιάνας ὁ πατὴρ ἀποκηρύττει τὸν παῖδα». Ἀρχ. «Ἦν ἄρα ὡς ἔοικεν», φ. 229[α]. Τέλος· «καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ τόκου ἐνυπάρχει τροφή».

ς') «Μετὰ Τροίας ἅλωσιν καὶ Ἀγαμέμνονος τελευτήν, Ὀρέστης ἀπεκτονὼς τὴν μητέρα, κρίνεται φόνου». Ἀρχ. «Ὤμην ὦ ἄνδρες μόλις ποτέ», φ. 237[α]. Τέλος· «εὐσεβεία καὶ σωφροσύνη καὶ νόμοις».

ζ') «Διέσωσέ τις ἐμπρησμοῦ γενομένου, τὸν ἑαυτοῦ πατέρα πειρώμενος σώζειν καὶ τὴν μητέρα· καὶ τοῦ σῶσαι διήμαρτε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσαπώλεσεν· ἐπεισήγαγεν αὐτῶ μητρυιὰν ὁ πατήρ· αὕτη δεδεμένον φάρμακον ἐν τοῖς ἱματίοις τοῦ παιδὸς ἔδειξε τῶ πατρί· καὶ πυνθανομένου τοῦ παιδὸς πόθεν εἴη τὸ φάρμακον, οὐδὲν ἀπεκρίνατο· μετὰ ταῦτα γράφων διαθήκην, τῇ μὲν γυναικὶ τὸν κλῆρον εἴασεν, ἀποκληρονόμον δὲ τὸν παῖδα κατέλιπε· καὶ νυκτὸς θορύβου γενομένου κατὰ τὴν οἰκίαν· καὶ πολλῶν συνελθόντων, ὁ μὲν πατὴρ εὕρηται νεοσφαγής· τὸ δὲ ξίφος τοῦ παιδὸς παρακείμενον· ἡ δὲ μητρυιὰ παρακαθεύδουσα· ὁ δὲ τυφλός, ἑστὼς ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς οἰκίας· ἐν ᾗ καθ' ἑαυτὸν ἔμεινεν· ἀντεγκαλοῦσιν ἀλλήλοις τὸν φόνον· ὁ τυφλὸς καὶ ἡ μητρυιά». Ἀρχ. «Μόλις ὦ ἄνδρες δικασταί», φ. 248[δ].

Ε'. «*Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί*», φ. 264-

265, αἱ ἐξῆς πέντε— α' Κλεάρχῳ. Ἐμελλον γράφων (Wolf I)—β' Μοδέστῳ. Εἰ περὶ τὰς τῶν δυνατῶν (W. DXXXII) — γ' Σελεύκω. Ὁμολογῶν ἀδικεῖν (W. DXIV)—δ' Ἰαμβλίχω. Μή σοι φαινέσθω (W. CCCXXX)—ε' Μοδέστω. Ἄκουε δὴ καὶ ἕτερον (W.CXCVII).

ΣΤ'. «*Αἰσχίνου ῥήτορος, κατὰ Τιμάρχου*» (φ. 226[α]) μετά τινων σχολίων, ἅπερ ἴδε ἐν τέλει τῆς παρούσης ἐκδόσεως. Ὁ λόγος οὗτος τελευτᾷ ἐν τῷ κώδικι οὕτω: «φιλοσόφων ἀνδρῶν μεμνῆσθαι καὶ καταφεύγειν ἐπὶ τοὺς εἰρημένους ἐν» (Didot Orat. Att. σ. 54, § 19, 46-47).

Ζ'. «*Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, συγγραφεὶς παρὰ Σωφρονίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων*»[1]. Ἀρχ. «Μυστήριον βασιλέως». Τὸ τέλος ἐλλείπει ἐξ αἰτίας ἀποκεκομμένων φύλλων. Τὸ Ζ' δὲ τοῦτο περιεχόμενον τοῦ 158 τεύχους ἐγράφη ὑπ' ἄλλης χειρὸς τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος.

δ) Περὶ τοῦ κώδικος X[d].

Ὁ τέταρτος οὗτος κῶδιξ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου σύγκειται ἐκ φύλλων 78· ἐγράφη περὶ τὰ τέλη πιθανῶς τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος καί, περισωθεὶς ὑπὸ εὐσεβοῦς φιλοβίβλου, προσεδέθη σὺν ἄλλῳ κώδικι κατακειμένῳ σήμερον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς κατὰ Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου, ἔνθα φέρει τὸν 159 ἀριθμὸν κατὰ τὸν ἐμὸν κατάλογον. Περιεχόμενα τοῦ 159 ἀριθμοῦ καὶ περιγραφὴ αὐτοῦ.

Τεῦχος εἰς 8[ον] (0,206×0,142) τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος, συγκείμενον ἐκ φύλλων 193. Ἐβλάβη δὲ λίαν ἐκ βρεξίματος ἐν ὕδατι ἢ ἐξ ἄλλης ῥευστῆς ὕλης. Τὰ φύλλα 1—114 καὶ 115 - 193 ἀπετέλουν ἀρχῆθεν δύο κεχωρισμένους κώδικας γραφέντας ἐπίσης ὑπὸ δύο ἀντιγραφέων. Περιεχόμενα τοῦ ὅλου τεύχους :

Α'. *Γραμματικὴ Μοσχοπούλου* ἀκέφαλος, φ. 1—44.

Β'. *Μοσχοπούλου περὶ ὀνομάτων* [ἡ ἐπιγραφὴ δὲν διακρίνεται]. Ἀρχ. «Τῶν ὀνομάτων τινὰ μὲν δηλοῦσι πάθη, τινὰ δέ, ἐνέργειαν», φ. 44[δ]. Τέλος· «ὅσα δὲ γίνονται ἀπὸ τοῦ ἵημι τὸ πέμπω προπεριεσπῶνται, οἷον ἀφιᾶσιν. Τέλος τοῦ κυροῦ Μανουήλ».

Γ'. «*Τὸ περὶ συντάξεως τοῦ κυροῦ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου*[1]», φ. 48[δ]. Ἀρχ. «Τῶν ῥημάτων τὰ μέν, οὐδαμῆ μεταβαίνουσιν εἰς ἕτερον πρόσωπον ἐν τῷ λόγῳ» κτλ.

Δ'. «*Ὀνομάτων ἀττικῶν ἐκλογή· οἷς οἱ δοκιμώτατοι χρῶνται ἐκ τῶν παλαιῶν· καὶ τινες αὐτῶν παρασημειώσεις καὶ διαφοραὶ πρὸς ἄλληλα· συλλεγεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου*»[2], φ. 57[α]. Ἄρχ. «Ἀρχὴ τοῦ ᾱ. Αἰχμάλωτον ποιῶ καὶ αἰχμάλωτος γίνομαι» κτλ.

Ε'. «*Κλῆσις* (sic) *τῶν δ' συζυγιῶν τῶν εἰς μι· διορθωθεῖσα παρὰ τοῦ Τρικλίνου*»[3], φ. 105[δ]. Ἀρχ. «Τίθημι, τίθης, τίθησι».

ΣΤ'. «*Λεξικὸν περὶ πνευμάτων, ἐκλεγὲν παρὰ Τρύφωνος, Χοιροβοσκοῦ καὶ ἑτέρων*», φ. 109[δ]. Ἀρχ. «Τὸ α πρὶ τοῦ β ψιλοῦται· ἄβυσος· ἄβυσσος· ἀβειρὼν»[4] κτλ.

Ζ'. «*Ἐπιστολαὶ Λιβανίου σοφιστοῦ*», φ. 115[α]—193[δ]. Εἰς τὸ τέλος ἐλλείπουσι φύλλα. Ἡ τῶν ἐπιστολῶν τάξις κατὰ τὸν κώδικα τοῦτον ἀνεγράφη ἐν τῷ Γ' πίνακι. Σημειούσθω ὅτι τοσοῦτον ἐβλάβη ἐξ ὑγρασίας, ὥστε ἐν ἀντιπαραβολῇ τῶν ἐπιστολῶν πρὸς τὴν ἔκδοσιν δέον ὁ κριτικὸς νὰ παραλίπῃ οὐ μόνον μέγιστα αὐτῶν τμήματα, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐπιστολὰς ὁλοκλήρους. Ἐντεῦθεν δὲ ὑποτίθημι ὅτι διέφυγον καὶ τὴν ἐμὴν προσοχὴν δέκα περίπου ἐπιζολαί, περὶ ὧν οὐδὲν σημείωμα ἔγραψα ἐν τῷ Δ' πίνακι. Προστεθείσθω ὅτι πᾶσαι αἱ ἐπιστολαὶ ἦσαν ἀρχῆθεν ἠριθμημέναι, ἀλλὰ μέγα τῆς ἀριθμήσεως μέρος δὲν διακρίνεται τὴν σήμερον. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην δηλῶ ἐν τῷ πίνακι διὰ μιᾶς παύλας (—), διὰ στιγμῶν δὲ σημειῶ τὰς μὴ ἀναγινωσκομένας πλέον ἐπιγραφὰς καὶ *ἀρχοτελείας*[5] τῶν ἐπιστολῶν. Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς δὲ τῆς ἐμῆς ἀριθμήσεως καὶ τῆς τοῦ βιβλιογράφου γίγνεται δῆλον ὅτι τετράδιά τινα

---

1. Ἴδε *Fabricii*-Harless, Biblioth. Gr. X, σ. 286—*Migne*, Patrol. Gr. τ. LXXXVII[3], σ. 3697.

1. Ἐν τῷ Cod. Paris. 2669 ἐπιγράφεται οὕτω: «Τοῦ σοφωτάτου ἀνδρὸς Μαξίμου τοῦ Πλανούδη ἔκθεσις ὠφέλιμος περὶ τῆς τῶν ῥημάτων συντάξεως, μεταβατικῶν καὶ ἀμεταβάτων». Ὁρα L. Bachmann, Anecd. Graeca II, σ. 153 ἐν ὑποσημειώσει.

2. Ὁρα τὴν ἔκδοσιν C. Jacobitz. Lips. 1883.

3. Ἴδε περὶ τοῦ γραμματικοῦ καὶ βιβλιογράφου Τρικλίνου Nikolai, Griech. Literaturgeschichte III, σ. 171—173.

4. Πρβλ. Τὸ «Λεξικὸν περὶ πνευμάτων» κτλ. ἐν Θησαυρῷ Στεφάνου. C. Labbaei Glossaria etc. Lond. 1816—26, σελ. 833.

5. Τοῦ ὅρου τούτου εὑρίσκω παραδείγματα ἐν χειρογράφοις, ὡς λ. χ. ἐν τοῖς πίναξι τῶν εὐαγγελισταρίων.

τοῦ X[d] εἰσὶν ἀτάκτως συνερραμένα. Δι' ἔλλειψιν διαθεσίμου χρόνου παρέλειψα νὰ ἐκτελέσω καί τινα κριτικὴν ἀντιβολήν, ἣν ὅμως ἐπιφυλάττομαι νὰ ἐκπληρώσω ἐν ἄλλῳ καιρῷ, ἐπειδὴ φαίνεταί μοι ὅτι ὁ κῶδιξ X[d] ἔχει ἰδιάζουσαν φιλολογικὴν ἀξίαν διὰ μέλλουσαν ἔκδοσιν πολλῶν τοῦ Λιβανίου ἐπιστολῶν.

6'

Σημείωσις περί τινος κώδικος αἰσωπείων μύθων.

Αἱ περὶ τοὺς αἰσωπείους μύθους ἀσχολίαι προώδευσαν, ὡς γνωστόν, λίαν ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, ὅτε φιλολογοί τινες διεπραγματεύθησαν τὰ κατὰ τοὺς μύθους ἐν εἰδικαῖς διατριβαῖς, ἕτεροι δὲ ἐπεμελήθησαν τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει διαφόρων κωδίκων. Οὕτως ἡ τοῦ ἡμετέρου Ἀδ. Κοραῆ αἰσωπείων μύθων συναγωγὴ διατελεῖ πάντοτε λαμπρὸν ἔργον κριτικῆς δεξιότητος, ὅπερ μέλλει ποτὲ νὰ συμπληρωθῇ κριτικῶς καὶ φιλολογικῶς διὰ τοῦ μετὰ θάνατον τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου γνωσθέντος νέου ὑλικοῦ. Διὰ τοιαύτην δὲ ποθητὴν μέλλουσαν κριτικὴν τῶν πεζῶν μύθων ἔκδοσιν, γνωστοποιῶ κἀγὼ ἕτερον αὐτῶν κώδικα παρ' οὐδενὸς μέχρι σήμερον φιλολόγου ἐξετασθέντα. Κάνταῦθα δὲ περιορίζομαι εἰς ἁπλῆν μόνον σημείωσιν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, διὰ τὴν παρ' ἐμοὶ ἔλλειψιν παντὸς τοῦ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἀναγκαιοῦντος βιβλιογραφικοῦ ὑλικοῦ, ὅπερ καὶ δυσπρόσιτον καὶ δυσεύρετον καὶ δαπανηρὸν πάνυ ὑπάρχει διὰ τοὺς ἐν Ἀνατολῇ ἐργαζομένους λογίους. Λαμβάνω δ' ὡς βάσιν τὴν ἔκδοσιν τοῦ Καρόλου Halm, ἐν ᾗ ἀρκούντως ἀντιπροσωπεύεται πᾶσα ἡ μέχρι τούτου κριτικὴ ἐπεξεργασία.

Ὁ ὑπ' ὄψει κῶδιξ κεῖται ἐν τῷ 157 τεύχει προσδεδεμένος (ἴδε ἀνωτ. σ.15). Σύγκειται ἐκ φύλλων 15 ὀγδόου σχήματος, ἅτινα ὁ τὸ 157 τεῦχος συμπαγὺς προσέρραψεν εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, οὕτως ὥστε ἀποτελοῦσι νῦν τὰ φ. 310[6]-324 τοῦ ὅλου ἀναμίκτου ἐκείνου τεύχους. Τὸ πρῶτον φύλλον ἔλιπε καὶ πρὸ τῶν χρόνων τοῦ ἀγνώστου ἡμῖν συναρμολογητοῦ τοῦ τεύχους· διὸ καὶ τὸ νῦν α' φύλλον τῶν ἐν αὐτῷ αἰσωπείων μύθων ἐστὶ συμπλήρωμα τοῦ τέλους τῆς ΙΔ' ἢ τῶν ἀρχῶν τῆς πεντεκαιδεκάτης ἑκατονταετηρίδος. Φέρει δὲ τοῦτο γραφὴν ἐπὶ τῆς β' σελίδος· ἡ πρώτη ἀφέθη ἄγραφος. Ὁ καθ' αὐτὸ δὲ κῶδιξ τυγχάνει γραφικὸν μνημεῖον τῆς πρώτης πεντηκονταετηρίδος τοῦ ΙΔ' αἰῶνος. Τὰ κράσπεδα τῶν φύλλων εἰσὶν ἐν πολλοῖς διάτρητα ἐκ σητῶν, τινῶν δὲ καὶ κεκομμένα, ἀλλὰ συμπεπληρωμένα δι' ἄλλων τεμαχίων χάρτου. Τὸ κείμενον ἔχει πολλὰς συγκεκομμένας λέξεις, τὸ δὲ ὑπογεγραμμένον ε σπανιώτατα ἀπαντᾷ. Τὸ πρῶτον πρόσθετον φύλλον φέρει τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην· «*Μῦθοι βιω[φε].λεῖς αἰσόπου* (sic) *τοῦ μυθοποιοῦ· κατὰ στοιχεῖον*», ἣν ὅμως ἀδυνατῶ νὰ παραδεχθῶ καὶ ὡς τὴν ἀρχικὴν τοῦ κώδικος ἐπιγραφήν, διότι ἡ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τούτῳ φύλλῳ σύνταξις τῶν μύθων α', β' καὶ γ' διαφέρει τῆς τῶν μεθεπομένων· διὸ καὶ ὑποτίθημι ὅτι οἱ μῦθοι οὗτοι ἀντεγράφησαν ἐκ κώδικος διαφόρου συντάξεως τῆς τοῦ ἐν τῷ 157 τεύχει. Πάντες δὲ οἱ ἐν αὐτῷ μῦθοί εἰσιν ἠριθμημένοι, κατὰ δὲ τὴν ἀναγραφὴν τοῦ βιβλιογράφου συμποσοῦνται εἰς ρκδ' (=124), πλὴν παρέδραμε νὰ ἀριθμήσῃ ἕνα ἔμμετρον μῦθον εὑρισκόμενον μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν π' καὶ πα', ἀλλαχοῦ δὲ ἔθετο δὶς τὸν κε' ἀριθμόν· ὥστε, κατὰ τὴν ἐμὴν ἐξέτασιν, πάντες οἱ μῦθοι συμποσοῦνται εἰς 126. Δι' ἔλλειψιν χρόνου οὐκ ἠδυνήθην ν' ἀντιβάλω αὐτοὺς πρὸς τὴν ἔκδοσιν· χάριν ὅμως τῶν κριτικῶν κατέστρωσα λεπτομερῆ αὐτῶν πίνακα (Ε'), ἐν ᾧ ἐσημείωσα κατὰ σειρὰν τὰς ἐπιγραφὰς καὶ τὰς ἀρχοτελείας αὐτῶν, ὡς καὶ τοὺς ἐν τῇ ἐκδόσει Halm ἀριθμούς. Πρὸς μικρὰν δὲ ἐκτίμησιν τῆς κριτικῆς αὐτῶν χρησιμότητος περιορίζομαι εἰς τοὺς παρὰ Halm μύθους 215, 221, 301[b], 136, 309, καὶ 144[b].

Ἀριθ. 144[b]. Ὁ μῦθος οὗτος, ὃν παρέλαβεν ὁ Halm ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Κοραῆ (ἀριθ. 27), ἀναγινώσκεται καὶ ἐν φ. 314[6] τοῦ 157 τεύχους, ἔνθα φέρει τὸν ἀριθμὸν λζ'. Διαφόρους δὲ γραφὰς ἔχει μόνας τὰς ἑξῆς, αἵτινες οὐκ εἰσὶν ἄνευ σπουδαιότητος: *ποτέρου* (ἀντὶ τοῦ πότερον) *τῶν μερῶν — μέλλει καταποντίζεσθαι*, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ ἐκδόσει κακοζήλου «καταβαπτίζεσθαι»— *λυπηρὸς εἶπεν ὁ θάνατος. —ὁ μῦθος, ὅτι* (τὸ «δηλοῖ» ἐννοεῖται ἔξωθεν, διὸ καὶ παραλείπεται συχνότατα ἐν τῷ κώδικι) — *εἴτις ἐχθροὺς μόνον ἴδοιεν*· ἡ σύνταξις αὕτη προτιμοτέρα πάντως ἐστὶ τῆς «ἐὰν τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι», ἥτις, κατ' ἐμέ, δηλοῖ μεταγενεστέραν παράφρασιν.

Ἀριθ. 136 (C. 103. F. 255), φ. 318[6] τοῦ κώδικος, ἀριθ. ξθ': *μέτρους ποιήσας, ἴσον* κτλ. Τὸ ἐπιμύθιον ἔχει ἁπλῶς «πρὸς ψευδολόγους».

Ἀριθ. 215 (C. 74. F. 200), φ. 212, ἀριθ. ιθ' ἐν τῷ κώδικι. Οὐδεμίαν ἀπολύτως διαφορὰν

ἔχει, πλὴν τοῦ *τραπέζης ἔτε[κ]α*· τὴν δὲ γραφὴν «*οὐκ ἀφῆκεν*» ἐπιβεβαιοῖ καὶ ὁ χαλκηνὸς κῶδιξ.

Ἀριθ. 221 (C. 25 καὶ σ. 293. F. 55. S. 64) φ. 314[a], ἀριθ. λε'— *δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ π.—Ὁ μῦθος, ὅτι* κτλ.

Ἀριθ. 301[b], μῦθος γνωστὸς ἐκ τῆς ἐκδόσεως Κοραῆ (ἀριθ.26)· ἀναγινώσκεται ὑπ' ἀριθ. λς' τοῦ χαλκηνοῦ κώδικος (φ. 314[x]-314[6]) — *ἔργων ἀσχολουμένω* (ἀπροσεξία τοῦ ἀντιγραφέως)—*καθῆκεν κόλπον —ὁ μὲν ἀφελόμενος, ὧμην μὴ ἔχων* (σύνταξις προτιμωτέρα) —*τόν γε ἐπίορκ.*—Τὴν τοῦ πονηροῦ δὲ κόματος (vitiosum) γραφὴν «*λήσεσθαι*», ἣν ὁ Lachmann καὶ ὁ Halm διώρθωσαν εἰς «λήσετε» ἐπιβεβαιοῖ καὶ ὁ χαλκηνὸς κῶδιξ, ὅστις περιέχει ἐν τέλει τοῦ μύθου καὶ τὸ ἐξῆς ἐπιμύθιον, ἐλλεῖπον ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν· «*Ὁ μῦθος, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντας, λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε θεὸν οὔκουν λήσομεν· ὅτι ἡ αὐτὴ ἐστιν ἀσέβεια τῆς ἐπιορκίας, κἂν κατασοφίζηταί τις αὐτήν*». Ἀλλὰ τοῦ ἐπιμυθίου τούτου τὸ τελευταῖον ἥμισυ κῶλον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ ἑτέρᾳ τοῦ μύθου ἐκδόσει (Halm 301), ἔνθα ὀρθῶς ὁ Halm ἔγραψε τὸ ἁπλοῦν «αὐτὴ» εἰς «ἡ αὐτή».

Ἀριθ. 309 (C. 83. F. 237. S. 67), φ. 314[6], ἀριθ. λη' — *ὁ δ' εἶπεν ἀπόλωμαι λέγε—καὶ γὰρ ὅτε τὸν π. — Ὁ μῦθος ὅτι οἱ μὴ μεταλαβόντες τῶν εὐτυχημάτων.*

Ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῶν ἓξ τούτων μύθων, οὓς τυχαίως ἐξελεξάμην πρὸς ἰδιαιτέραν μελέτην, παρατηρεῖ βεβαίως ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἐν τῷ χαλκηνῷ 157 τεύχει ὑπάρχει σειρὰ μύθων ἔχουσα τὴν κοινὴν τῶν παρὰ Halm σύνταξιν. Ἀλλ' ἀντέγραψα καὶ ἑτέρους πρὸς μελέτην μύθους, ὧν ἡ σύνταξις συμφωνεῖ πρὸς τὴν τῶν παρὰ Κοραῆ ἀντιστοίχων μύθων[1]. Δίδωμι δ'ἐνταῦθα τὴν ἀντιβολὴν τῶν ἑπομένων ἀριθμῶν.

Κοραῆ ἀριθ. 1, σ. 1, *στίχ.* 1 *[φι].λίαν [θ]έντες* ἀντὶ «φιλιωθέντες» —*καὶ π.λησίον* — στίχ. 2, *βεβαίαν φιλίαν* ἀντὶ «βεβαίωσιν φιλίας» — στίχ. 5 *ἐλθούσης* ἀντὶ «προελθούσης»—στίχ. 6 *τὸν θάμνον — αὐτοῦ νεοσσοῖς ἰθήσατο* (sic) — στίχ. 7, 8 *ἐπαιελθοῦσα· οὐ τοσοῦτον* — στίχ. 8 *ἠνιάσα* (sic) *τῷ θαν.*— στίχ. 11 *λεί-*πει τὸ «εὔπορον»—στίχ. 12 *ἀπ' ἀγροῦ—ἀστὸς, ἄναρθρον*—στίχ. 15 *οἱ ἀετοὶ ἀπτῆνες ἔτι τυγχ. κατ' ὀπτηθέντες*—στίχ. 18 *ἐὰν τὴν*

Κορ. ἀριθ. 3, σ. 5, στίχ. 1 *ἐγὼ ἄφρων*—2 *φαινόμενά τε.*

Κορ. ἀριθ. 4, σ. 5, στίχ. 3 *τὴν τῶν ἀμφοτέρων* — 8 *ἐντεῦθεν ἀνασπάσω* — σ. 6, στίχ. 6 *σκοπεῖν.*

Κορ. ἀριθ. 7, σ. 8, στίχ. 1 *συνέφερεν*, τοῦθ' ὅπερ ἐπικυροῖ τὴν παρομοίαν διόρθωσιν τοῦ Κοραῆ.

Κορ. ἀριθ. 18, σ. 12, στίχ. 5 *βουλευσάμενοι [εἰς τὴν προτέραν αὐτὸν ἀσθένειαν ἀπήγαγον]*. Ὧδε λήγει ἡ ὑπόθεσις τοῦ μύθου ἐν τῷ χαλκηνῷ κώδικι. Σημειωτέον ὅτι τὰ ἐν ἀγκύλαις ῥήματα ἀναγινώσκονται ἐν τῇ ὥᾳ, γραφέντα ὑπὸ χειρὸς ἑτέρας, διότι ὁ βιβλιογράφος ἀφῆκεν ἐν τῷ κειμένῳ κενὸν χῶρον ἑνὸς καὶ ἡμίσεως στίχου.

Κορ. ἀριθ. 23, σ. 17, στίχ. 1 *ἀπολειφθεὶς* —5 *ἐνθένδε* – 7 *ἐκφεύγειν.*

Κορ. ἀριθ. 29, σ. 20, στίχ. 1 *Ἐν συνόδῳ τῶν ἀλ. ζ. πίθ. ἀναστὰς ὠρχήσατο· σφόδρα δ' εὐδοκιμήσας* κτλ.—στίχ. 4 *ὡς εὕροιμεν αὐτῷ λέγουσα.* Αἱ ἐκδ. εἶχον πρότερον «εὑρήκεν»· τοῦτο ὁ Κορ. διώρθωσεν εἰς «εὕρει μὲν αὐτὴ» —6 *προτρέπετο.*

Κορ. ἀριθ. 54, σ. 32, στίχ. 5 *τὸ τοὺς ὀδόντας*—7 *τῶν κινδύνων.*

Κορ. ἀριθ. 63, σ. 38, στίχ. 4 *τοῦτο στοχασ.* —6 *ἢν δ' οὐδὲν κακὸν* — 8 *ὅτι οὕτω πολλάκις . . . τὰ μὲν βλαβερὰ* κτλ.

Κορ. ἀριθ. 349, σ. 226, στίχ. 1 *Μῦς ἐλλέ τις μῦν*—2 *ἵστασαν*—Τὸ ἐπιμύθιον ἔχει οὕτως· *Ὁ μῦθος μὴ γελᾶν πτώματος πέλας.* Ἴδε σημ. Κοραῆ ἐν σελ. 438.

Κορ. ἀρ. 351, σ. 227, στίχ. 2 *ἦλθε λίβυσσα* κτλ. Τοῦτο νομίζω προτιμώτερον τοῦ «ἦλω» —4 *καὶ θηρσὶ.*

Κορ. ἀριθ. 46, σ. 29, στίχ. 5 *τοῦ δὲ ὀρτιθοθήρα.*

Κορ. ἀριθ. 47, σ. 30, στίχ. 2 *ἀναθεῖναι*· ἄνωθεν τούτου γέγραπται ἐν τῷ κώδ. (*ἀνα*)*θῆσειν*, ὡς καὶ παρὰ Κοραῇ.—3 *ἐκεῖνα μὲν ἔφαγε* —6 *τὰ μὲν ἐκτὸς καὶ ἐντὸς*—9 *σοφιζομένου.*

Κορ. ἀριθ. 113, σ. 62-63, στίχ. 3 *προακηκοῦσα . . . ἴσθι· καὶ ἐγὼ*—5 *ὅτι οὕτως.*

Ἐν σελ. κε' τῆς *Μύθων αἰσωπείων συναγωγῆς* ἀναφέρει ὁ Κοραῆς ὅτι κατὰ τὴν θ' ἑκατονταετηρίδα ἤκμασεν ὁ μαγίστωρ Ἰγνάτιος, ὅστις ἔγραψε διὰ στίχων ἰαμβικῶν 53 μύθους, περιορίσας ἕκαστον εἰς 4 στίχους. Τούτους ἐξέ-

[1] Περὶ τῶν κατὰ διαφόρους συντάξεις φερομένων μύθων ἰδέτω ὁ ἀναγνώστης τὴν σπουδαίαν τοῦ καθηγητοῦ Fedde μελέτην Ueber eine noch nicht edirte Sammlung äsopischer Fabeln, nach einer Wiener Handschrift. Breslau, 1877.

δωκεν ὁ Νευελέτος καὶ ἐκ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ παραλαβὼν μετετύπωσε μετά τινων διορθώσεων καὶ ὁ ἡμέτερος Κοραῆς σημειώσας (σ.κζ') ὅτι ἐν τοῖς χειρογράφοις φέρουσι τάς δε τὰς ἐπιγραφάς· «Ἰγνατίου διακόνου τετράστιχα διέμβα εἰς τοὺς μύθους [τοὺς] αἰσωπικοὺς μεταφραστικὰ»—«Βαβρίου ἐν ἐπιτομῇ μεταγραφὲν ὑπὸ Ἰγνατίου μαγίστρου». Τοὺς μύθους τούτους μετέγραψα κἀγὼ ἐκ χειρογράφου τεύχους τῆς Π' ἑκατοντ. ἀποκειμένου ὑπ' ἀρ. 64 ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς κατὰ Χάλκην μονῆς τῆς Θεοτόκου. Φέρουσι δ' ἐν αὐτῷ (φ. 3ᵛ) τὴν ἑπομένην ἐπιγραφήν· *Νουθεσίαι Ἰγνατίου καὶ Βαβρίου*· συμποσοῦνται εἰς 46 καὶ ἐξ αὐτῶν παρέχω ἐνταῦθα τὴν ἀντιβολὴν 40 μόνον, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μεταγράφω τρεῖς.

Ὁ Κοραῆς ἐν σ. 106 κατεχώρισε τὸν περὶ γεωργοῦ καὶ πελαργοῦ μῦθον τοῦ Ἰγνατίου, ὃν συνέτεμεν οὗτος ἐξ ἐκτενεστέρου ὁμοίου μύθου, οὗ ἴχνη μὲν ὁ Κοραῆς εὗρε παρὰ Σουίδᾳ ἐν λέξ. Νεὸς καὶ Πυρίνῳ, ὁλόκληρον δὲ διέσωσε τὸ ἁγιορειτικὸν (ἀρ. 13 ed. Schneid.) καὶ τὸ βιενναῖον χειρόγραφον κατὰ δύο διαφόρους συντάξεις (Fedde N° VIII). Ὁ παρὰ Κοραῇ Ἰγνατιακὸς μῦθος τάσσεται ἐν τῷ χαλκηνῷ κώδ. δεύτερος τῇ τάξει, καὶ ἐν τῷ 3ῳ στίχ. ἀντὶ τῶν «εἰ σύ μοι» ἀναγινώσκεται *εἴ λέγων*· τὸ δὲ ἐπιμύθιον ἔχει ὡς καὶ παρὰ Νευελέτῳ σ. 641. Ἴδε Κορ. σ. 421-422.—Κορ. σ. 142, ἀριθ. 219, *στίχ. 1 ποσὶ πατεῖ*—3 *εἴπερ ἤδεισαν*—4 *εἰδες πάλιν ἀνθρώπους*. Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπιμυθίου *ἐν φύσει* κατὰ τὸ παρὰ Νευελ. σ. 639 ἕτερον ἀντίγραφον. – Κορ. σ. 141, ἀρ. 218, στίχ. 2 *διέδραμε*—Ἐν στίχ. 4ῳ ἐπιβεβαιοῦται ἡ γραφὴ *οὐ μῦν*, ὡς καὶ ἡ διὰ μετρικοὺς λόγους προσθήκη τοῦ δ'. —σ. 147, ἀρ. 223, στίχ. 2 *γύπες δὲ θηρῶν* γραφὴ καὶ ἐξ ἑτέρου κώδ. γνωστὴ τῷ Νευελ. —σ. 76, ἀρ. 134, *στίχ. 2 μύρμηξ πρὸς αὐτὸν εἶπε πῶς γὰρ οὐκ////*—3 *ὅς γ' ἐν θέρει προσεῖπεν* κτλ. Ἐπιμύθιον· *Τὸ ἐν καιρῷ ἀργεῖν ἀσύμφορον*.—σ. 226, ἀρ. 349, στίχ. 1 *ἔκφερε*—2 *ἔστασαν*—σ. 135, ἀρ. 209, στίχ. 3 *λαχεῖν κρέως* — 4 *ἀπεστ. πλέον* [οὐ περ] *ἐκρ.* Τὸ ἐπιμύθιον ὡς παρὰ Νευελ. σ. 641 — Κορ. σ. 228, ἀρ. 353, στίχ. 2 *τῆς θεᾶς καθημένης*—3 *καθ' ὕπνον φησὶ*—Τοῦ ἐπιμυθίου ἡ ἀρχὴ· *Ὠφέλιμον τοὺς αἰτίους* —σ. 193, ἀριθ. 293, στίχ. 3 *καὶ λόγοις* ἀντὶ «μάχης». Ἐπιμύθιον· *Φυλάττεσθαι τοὺς ὁμοφροσύντας*. — σ. 226, ἀριθ. 350, στίχ. 1 *τοῦ ἡλίου*· κοινὴ γραφή. Ἐν στίχ. 3ῳ ἐπιβεβαιοῦται τὸ *μόνας*, ὅπερ ὁ Νευελ. διώρθωσεν εἰς «μόνου»· αὐτόθι ὁ κῶδιξ ἔχει *τρέμομεν*. Ἐπιμύθιον· *Τοῦ συνήθους τὸ ἐσόμενον ἀπρόοπτον*.—σ. 124, ἀριθ. 197, στίχ. 1 *κέρας*—2 *ἐξεμυκτήριζε τῆς δυσβουλίας*. Ἐπιμύθιον· *Παθεῖν αἴτει τὰ προσήκοντα*. — σ. 85, ἀρ. 143, στίχ. 1 *πνεύμασι*. Ἐν στίχ. 2ῳ ἐπικυροῦται ἡ διόρθωσις τοῦ Κοραῆ *ἔλιξι*—3 *πνεύματι* — 4 *πτῶσις γὰρ αὐτῶν ἐστιν ἡμῖν ἡ ς*. — σ. 113, στίχ. 1 *Πηγαῖς ἑαυτῆς προσβλέπων δορκὰς θέαν*. Οἱ στίχοι 3 καὶ 4 ἔχουσιν οὕτως·

δ////θεῖ λέοντα φεῦγε δ' ἐκ μέσης·
θνήσκει πεδηθεὶς οἷς ἔχαιρεν εἰς μάτην.

Ἐπιμύθιον· *Τὸ περισσὸν ταῖς ἀν[άγ]καις ἐπιβλαβές*.—σ. 132, στίχ. 1 *κόραξ τυρὸν ἔτρωγε*. Ὁ 3 στίχ. ἔχει οὕτω·*ὁ δ' ἠπίως ἔκρωξεν, ἡ δ' ἔλεν τυρόν*—4 *ν. κτῆσαι δ' ἔφη* —σ. 92, στίχ. 1 *εἶλεν ἄλλουρος* — 3 *εἰ παρέλθεις*. Ἐπιμύθιον· *Φιλ. δεῖ πολεμίων ὑποκρίσεις*.—σ. 105. Ὁ περὶ γεωργοῦ καὶ ὄφεως ἰγνατιακὸς μῦθος, ὃν ὁ Νευελ. ἔχει ἐν τρισὶ στίχοις, ἐκλαβὼν τὸν τέταρτον ὡς ἐπιμύθιον κεχωρισμένον ἄνευ οὐδενὸς μετρικοῦ λόγου. Τὸ τετράστιχον ἔχει καλῶς καὶ οὐκ ἦν ἀνάγκη νὰ συμπληρωθῇ παρὰ Κοραῇ ἐξ ἑτέρου ἀπογράφου σημειουμένου παρὰ Νευελέτῳ. Ἐν τῷ παρὰ Κοραῇ ἐπιμυθίῳ ἀντὶ «τοὺς εὐεργέτας» γρ. *τὰς εὐεργεσίας*. Ἐπιμύθιον· *Κακοὺς οὐ δεῖ εὖ ποιεῖν* — σ. 173, ἀρ. 263, στίχ. 2 *προὔτεινεν*. Ἐπιμύθιον· *Ὅτι τοῖς μὴ ὠφελοῦσι τὸ βλάπτειν παρέπεται πολλάκις*.—σ. 170 *Φέρων λέοντος κτλ.* Ἐπιμύθιον· *Τὰ παρὰ τὴν ἀξίαν ἄτιμα διαβάλλονται*.—σ. 182, στίχ. 1 *Μάχη λ. συνῆπτε ἀνδρὶ*. — σ. 171 *ὀδοῦσιν κτλ.* στίχ. 1 *εἶλεν ἦλον*. Ἐπιμύθ. *Ἃ μὴ ἥσκηταί τις, οὐδὲ δεῖ μετιέναι* — σ. 227, στίχ. 1 *Πᾶσι πέφυκε*—4 *θηρσὶ πόδα*. Ἐπιμύθ. *Τὸ ἀμφίβολον κοινωνίας ἄπιστον*—σ. 94, στίχ. 1 *μακρὸν ἀμπέλου*—2 *εἰς ὕψος* — 4 *ὀμφακίζουσι μάλα* — σ. 227 Ἥτει κτλ. στίχ. 1 *λαχεῖν ἀγρ. ἱππότης λαγὼν*—2 *λαχὼν δὲ χερσὶν ἠρῶτα τοῦτον*. Ἐπιμύθιον· *Τὸ σωθῆναι ἀδύνατον, καὶ χαρίζεσθαι δεκτέον*. — σ. 108, στίχ. 1 *κυνηγός τις τιν'*—2 *ἴχνος εἶδες* – 4 *ἰχνῶν, κυνηγὸς εἶπ[ε]*. —σ. 118, στίχ. 1 *Ἀλλοτρίοις πτεροῖς* — 3 *πρώτη δὲ δῶρον* (Νευελ. σ. 641). Ἐπιμύθιον· *Τὸ ἐξ ἐράνου θράσος αἴσχει διαλύεται*.—σ.86 στίχ. 2 *μισθὸν δ' ἐλών τις γέραρος ἦτει χάριν*—3 *τράχ. ἐξ ἐμοῦ λαιμοῦ φ.*—4 *καὶ δῶρον ἄλλο φησὶ πλὴν τούτου σκόπει*. Ἐπιμύθ. *Μέγα κέρδος τὸ ὑπὸ κακῶν μὴ βλάπτεσθαι*. —σ. 81, στίχ. 1 *ἔσκωπτε*—3 *φησὶ, οὐ*—σ. 181, στίχ. 2 *εἶπεν οὐκ μῦθον*—4 *τράγου τε*

καὶ ταύρου. Ἐπιμύθ. *Τύχης καὶ τὸ πᾶν μέτρον ἰσχύει*.—σ. 151, στίχ. 1 *σύ μου* — 4 *οὐ γὰρ λέγεις δίκαια*. Ἴδε σημ. Κοραῆ ἐν σελ. 427. —σ. 192, στίχ. 2 *μηδέ γε . . . παρατρέχεις* — σ. 173-74 στίχ. 1 *ἑορτὴν ἐγκάτων* — 2 2 *οἶμοι κεκλημένος σπλ.* Ἴδε σημ. Κοραῆ ἐν σ. 430.—3 *φησὶ μὴ φοβοῦ τέκνον*. Ἐπιμ. *Ἀλλοτρίοις μὴ ἀηδῶς ἐκτείνειν*— σ. 91, στίχ. 4 *αὖ γ' ἔφησε πλέον*. Ἐπιμύθ. *σοφίζειν* ἀντὶ «σοφίζεσθαι».—σ. 77, στίχ. 1 εἰσάπαν — 3 *ὡς λαχεῖν πλέον* — 4 *μείζων*. Ἐπιμύθιον· *Τοῦ πλείονος μὴ ἐρᾶν*.

Ἐκ τοῦ 64 χαλκηνοῦ κώδικος καταχωρίζω ὧδε τοὺς ἑπομένους ἰγνατιακοὺς μύθους.

1.

Τῷ προὔχοντι μὴ ἐρίζειν.

Πρὸς τοξικὴν ἤριζε πατρὶ Λοξίας,
ἀπ' ἀντολῶν δ' ἔπεμπεν εἰς δύσιν βέλος·
ὁ Ζεὺς δὲ τοῦτον εἰς τοσοῦτον προφθάσας
ἔφη στραφείς· ὦ τέκνον, ποῦ σε προσβάλω;

Ὁ μῦθος οὗτος πηγάζει ἐκ τοῦ παρὰ Schneid. 68 μύθου τοῦ Βαβρίου, οὗ σώζεται καὶ συνοπτικὴ πεζὴ ἔκδοσις· Κοραῆ ἀριθ. 187.

2.

Ἐν συμφοραῖς μὴ γαστρίζεσθαι.

Κλοιῷ λύκος τάχιστον εἰσορῶν κύνα,
δείσας τις ἐξέθρεψε τοῦτον· ὅς, εὖ ἔφη
κυνηγός· ἀλλὰ τοῦτο μὴ πάθοι λύκος
ἐμοὶ φίλος, λιμὸς γὰρ ἢ κλοιοῦ βάρος.

Πρβλ. Βαβρίου ἀριθ. 99 ἐκδ. Schneid. Ὁ δὲ Κοραῆς ἐν ἀριθ. 411 παρέχει τετραστίχου μύθου τύπον ἐπηυξημένον ἀμέτρως, ἔνθα ὁ ἐκδότης ὑποσημειοῖ ὅτι σώζει κακῶν χωλιάμβων ἴχνη. Ὁ χαλκηνὸς κῶδιξ γνωστοποιεῖ νῦν τὸν γνήσιον ἰγνατιακὸν τύπον.

3.

Ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀδικημάτων, τὰ δίκαια εὔπορα.

Βέβλητο τις πρὸς στῆθος αὐτὸς βέλει·
ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἦστο πολλὰ δακρύων.
Βλέπων δ' ὕϊστὸν εἶπεν· ἐπτέρωμαι
παπαί ! πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει.

4.

Μεγίστοις μὴ συνεκτείνεσθαι.

Χηλῇ βοὸς πατεῖ τοῦ βατράχου τέκος·
ὀρμῇ δὲ μήτηρ εἶπεν, ἢν ἐλάσω τῷ φόβῳ·
καὶ τί δ' ἄλλο, φησί, κἂν φεύγων ὅλη ;
Πρὸς οὐδὲν μᾶτερ ἐμφερὲς ἔσῃ.

Πρβλ. Βαβρίου μῦθον παρὰ Κοραῇ ἀριθ. 420 καὶ ἀριθ. 28 ἐκδ. Schneid. Ἴχνη δὲ τοῦ αὐτοῦ ἀνεκάλυψεν ὁ Κοραῆς ἐν τῷ περὶ εὐγενείας συντάγματι τοῦ Πλουτάρχου. Ἴδε προλεγόμενα τῆς Συναγωγῆς, σ. ξα'.

γ'.

Νικολάου Καβάσιλα ἐπιστολαί.

Περὶ τοῦ συγγραφέως τούτου ἀνάγνωθι Ἀλλατίου Diatr. de Nilis ἐν Fabricii-Harless Bibl. Gr. τ. X, σ. 25—30, Ch. Matthaei Ποικ. Ἑλλην. Mosquae, 1811, σ. 246, Boissonade Nova Anecdota Cr. καὶ Α. Δημητρακοπούλου Ὀρθόδ. Ἑλλάδ., ἐν Λειψίᾳ, 1872, σ. 83—84. Ἐτελεύτησεν ἐν γήρᾳ βαθεῖ πρὸ τοῦ μαΐου τοῦ ἔτους 1371. Δέκα ἐπιστολαὶ αὐτοῦ ἀναγινώσκονται ἐν τῷ 157 κώδικι τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω (ἴδε σ. 14), ἀποτελοῦσαι τὰ φ. 294 — 300. Κατὰ τὸν συναρμολογήσαντα δὲ τὸν εἰρημένον κώδικα, αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Καβάσιλά εἰσιν αὐτόγραφοι, ἐφ' ᾧ καὶ ἐσημείωσε τὴν ἑπομένην ἐπιγραφήν· «κυροῦ Νικολάου Καβάσιλα τοῦ Χαμαέτου οἰκειόχειρα». Ὅτι δὲ τὸ τετράδιον, ἐν ᾧ ταῦτα ἀναγινώσκονται, αὐτόγραφόν ἐστι, μαρτυρεῖται, νομίζω, ἐπαρκῶς καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς γραφῆς, ἧς τὰ χαρακτηριστικὰ ἀνήκουσιν εἰς τὸν ΙΔ' αἰῶνα.

Τὸ ἐπωνύμιον *Χαμαέτου* ἀναγινώσκεται καὶ ἐν τῷ 313 Coislin. κώδικι φέροντι, κατὰ τὸν Montfaucon[1], τὴν ἑπομένην ἐπιγραφήν· «τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου, καὶ τοῖς ὅλοις ἁγιωτάτου Νικολάου Χαμαετοῦ λόγοι διάφοροι καὶ συνταγμάτια». Ὁκτὼ τῶν ἐν τῷ χαλκηνῷ κώδικι ἐπιστολῶν ἀναγινώσκονται καὶ ἐν τῷ κοισλινιακῷ, ἔνθα ὅμως, κατὰ τὸν Montfaucon, πᾶσαι φέρουσιν ἐπιγραφάς, ἐνῷ τινὲς μόνον τῶν ἐν τῷ χαλκηνῷ τεύχει ἐπιγεγραμμέναι εἰσίν· οἷον, ἡ πρώτη ἐπιγράφεται «τῷ πατρὶ», ἡ δευτέρα δὲ καὶ ἡ τρίτη οὐδεμίαν ἐπιγραφὴν ἔχουσι· πλὴν ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς πρώτης ἐστὶν εἰκάσαι ὅτι καὶ αὗται πέμπονται τῷ πατρί, τοῦθ' ὅπερ βεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ κοισλιν. κώδικος. Ἡ δὲ τετάρτη τοῦ χαλκηνοῦ τεύχους ἐπιστολὴ ἐπιγραφομένη «τῷ *Κυδώνῃ*», φέρεται ἐν τῷ κοισλιν. κώδ. εἰς ὄνομα τοῦ πατρός. Ἡ πέμπτη πάλιν ἐπιγράφεται ἐν ἀμφοτέροις τοῖς κώδιξι τῷ *πατρί*, ἡ δὲ ἐν τῷ χαλκηνῷ ἕκτη πέμπεται τῷ *Κυδώνῃ*. Ἀνεπίγραφοι δὲ εἰσιν ἐν τῷ κώδικι τούτῳ αἱ ἐπιστολαὶ ὀγδόη καὶ ἐνάτη πεμφθεῖσαι, κατὰ τὸ κοισλιν. τεῦχος, Δουκοπούλῳ τῷ Μανιχαίτῃ καὶ Συναδηνῷ τῷ ὁστιαρίῳ Θεσσαλονίκης. Ἐν τῷ κοισλιν. δὲ κώδικι δὲν ἀπαντῶσιν αἱ ἐπιστολαὶ ἑβδόμη καὶ δεκάτη, ὧν τὸ κείμενον παρατίθημι κατωτέρω.

1. Biblioth. Coisliniana, σ. 426.

Ἅπασαι δὲ αἱ ἐν τῷ χαλκηνῷ τεύχει ἐπιστολαὶ ἔχουσι τὴν ἑπομένην τάξιν.

1. *Τῷ πατρί.* Ἀρχ. «Ὁ μὲν τῶν θαυμαστοῦ θείου» κτλ.
   Τέλ. «οἰκῆσαι τὸ Βυζάντιον».
2. (ἀνεπίγρ.). Ἀρχ. «Πάνυ τοι ποθήσαντι» κτλ.
   Τέλ. «τὸν φιλοῦντα δεικνύς».
3. (ἀνεπίγρ.). Ἀρχ. «Ἐμοὶ μὲν ἐκώλυσε».
   Τέλ. «περὶ τοὺς ἐπαίνους γενέσθαι».
4. *Τῷ Κυδ.* Ἀρχ. «Οἶδ' ὅτι σε ἡνίων» κλ.
   Τέλ. «τοὺς ἐν ἡμῖν Ἕλληνας».
5. *Τῷ πατρί.* Ἀρχ. «Οὐ μόνον γραμμάτων ἐρᾷς» κτλ.
   Τέλ. «πάντα ἕτοιμος ἥκειν».
6. *Τῷ Κυδ.* Ἀρχ. «Ἐξοῦ προσειπόντες ὑμᾶς» κτλ.
   Τέλ. «εὐεργέτει σφόδρα φιλοῦντα».
7. (ἀνεπίγρ.). Ἀρχ. «Τῷ περὶ τῶν σῶν μηδὲν» κτλ.
8. » Ἀρχ. «Δουκόπουλον ἐγὼ τὸν καλὸν» κτλ.
   Τέλ. «πείσαις, ὡς οὐ φιλεῖς».
9. » Ἀρχ. «Ἐγέλασα τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνοὺς» κτλ.
   Τέλ. «τῶν ἑταίρων ἔταξας».
10. » Ἀρχ. «Ὁ πάντα ἐγὼ δυστυχῶν» κτλ.— Τὸ τέλος τῆς δεκάτης ἐπιστολῆς ἐλλείπει.

Δείγματος δὲ χάριν μεταγράφω ὧδε τὸ κείμενον τῆς 7 καὶ 10 ἐπιστολῆς, ὡς ἀναγινωσκεται ἐν τῷ χαλκηνῷ κώδικι καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς μεταβολῆς.

1.

Τῶ περὶ τῶν σῶν μηδὲν ἐκεῖθεν ἀκοῦσαι πολὺν ἤδη χρόνον ἀνιαθέντας, τῷ πλήθει τῶν ἐπιστολῶν, πῶς οἴει παρεμῦθήσω· ἐγὼ δὲ ἐδεξάμην μὲν καὶ λαβὼν, ἐπῆλθον· καὶ πολλάκις οἶμαι ἑκάστην· καὶ κόρος οὐδεὶς ἐν τῷ πλήθει καὶ προσῆν ἄρρητος ἡδονὴ· τοῖς τε κομίσασιν ηὐχόμην ἀντὶ τῶν ἐπιστολῶν, πολλὰ ἀγαθὰ γενέσθαι· ἀμείψασθαι δὲ ἑκαστην, καὶ τοσοῦτον ἀντιθεῖναι πλῆθος γραμμάτων οὐκ ἔχων, ὀλίγα πέμπω. σὺ δὲ εὖ οἶδ' ὅτι, πολλὰ καὶ μεγαλα νομίσεις, τοῦ τε φίλτρου τοῦτό δίδόντος, καὶ ἅμα ἐνθυμηθείς, ὅτι κόσμος ἐκεῖνο τοῖς εὐεργέτας, τὸ μὴ τοὺς εὖ παθόντας, ἀντισάγειν δύνηθῆναι τὰ ἴσα· ἴσθι δὲ ἡμῖν τὴν μεγάλην πόλιν, τὰ τῆς οἰκείας ποιοῦσαν· τῆς τε τῶν βασιλέων ἕνεκεν φιλανθρωπίας, τῶν τε ἐνταῦθα ἑταίρων· χρηστοὶ δὲ οὗτοι· καὶ φιλονεικοῦντες τοῖς παρ' ἑαυτῶν φαρμάκοις, τῶν οἰκείων ἀποσβέσαι τὴν μνήμην· ἐμοὶ δὲ καὶ τὸ σῶμα τῆδε κάλλιον ἔχει· καὶ ὕπνος μέν ἐστιν ὅσος· καὶ ἥδιστος· ἀπτόμεθα δὲ σιτίων σὺν ἡδονῇ· πόνους δὲ ἐνταῦθα δεῆσαν, ῥάον ἐξεστὶ φέρειν, ἢ τὴν ἐκεῖ παιδιὰν· πάντα δὲ ἡμῖν ἡ πόλις ἐν καιρῷ γίνομένη, ὅτι μὴ σὲ βλέπειν παρέχει, τοῦτο σύγχει τὴν εὐδαιμονίαν· καί με ἔδησε τοῖς ἄλλοις, ἐνὶ τούτῳ δὲ ἀπελαύνει· νίκᾶ δὲ ἐν οἷς ἀπελαύνει· ὡς τε εἰ μὴ σὴν ἥδειν εἶναι ψῆφον μένειν ἔτι καὶ μήπω κινῆσαι τὰ δεδογμένα πάλαι ἂν ἐγενόμην τοῦ δευτέρου. Τζυκανδύλην δὲ φιλῶν τὸν γενναῖον, καὶ πολλοὺς αὐτῷ κινῶν ἑκασταχοῦ τοὺς ἐπαίνους, πάντας τοὺς ἀρίστους, τῶν ἀγώνων κοινωνοὺς ἔχεις· τούς τε ἄλλους, καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦ χοροῦ, τοὺς βασιλέας αὐτοὺς· οἳ τοῦ ἀνδρὸς μεμνημένοι· μέμνηνται δὲ ἑκάστοτε, οὐδέποτε, οὐ σὺν ἐπαίνῳ τοῦτο ποιοῦσιν· ἐμοὶ δὲ οὔπω μὲν σύνεμιξεν οὐδὲ μετέδωκε λόγων, ὅτι δὲ ἐπέστειλε μόνον, τοσοῦτον ἐνέθηκε φίλτρον, ὅσον οὐδεὶς, τῶν πολὺν μὲν χρόνον σύγγεγονότων ἐμοί, πάντα δὲ πεποιηκότων, ὑπὲρ τοῦ πεῖσαι φίλεῖν:†

2.

Ὁ πάντα ἐγὼ δὔστὔχῶν οὔτε τὴν ἐνεγκοῦσαν ἔχων καθαρῶς ἑτερπόμην, καὶ τὴν ξένην, ἀνὔώμενος εἶδον· φίλῶ μὲν γὰρ ἑκατέραν· καὶ μοι παραμοῖν ἑταίρων σὔνέστηκε χορός· συνεῖναι δὲ οὐκ ἐξὸν ἀμφοτέρους, ᾧ παρεῖναι σὔμβαίνει, χαίρειν ὁ τῶν ἀπόντων, οὐκ ἐᾶ πόθος· ὥστε στένω μὲν εἰς ὑμᾶς τρέχων, ἀποσπόμενος βυζαντίων· τὸ δὲ συνεῖναι βυζαντίοις, οὐκ ἀπαλλάττει δακρύων μεμνημένους τῶν οἴκοι. καὶ μοι καθάπερ αἴνιγμα γίνεται· ἀνὔῶμαι γὰρ, ὅθεν ἄλλοις ἔνεστὶ χαίρειν· καὶ τὴν ἑορτὴν ἔχει πένθος καὶ ζητῶν ᾧ γενοίμην ἡδίων, ἐπειδὰν ἐντύχω, φεύγων ἐφ' ἕτερον τρέχω· τὸ δὲ οὐκ εὐφραίνει μᾶλλον, ἢ τὸ παρεθὲν (sic) ἀνιᾶ· οὕτω πανταχόθεν ἥκει τὰ δὔσχερῆ· παραμὔθίαν δὲ ἑτέρως οὐκ ἔνι λαβεῖν, ἢ γράμματα, τὰ μὲν δεχόμενον, τὰ δὲ πέμποντα· δι' ὧν συνεῖναι τὲ ἐξέσται τῷ χορῷ τῶν ἑταίρων, καὶ τὰ μὲν δὶδάσκειν, τὰ δὲ ἐκεῖθεν μανθάνειν. τοῦτο δὲ ἐμαυτόν τε πείθω, καὶ σοῦ δέομαι γράφε τοίνυν καὶ μὴ.....

ΠΙΝΑΞ Α'.

Ἀναγραφὴ ἐπιστολῶν Φαλάριδος τοῦ τυράννου

κατὰ τὴν τάξιν τοῦ 137 τεύχους τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου.

Αὔξ. ἀριθ.	Ἐπιγραφαὶ τοῦ κώδικος.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	ἀριθ. ἐκδ. Herch.	Ἐπιγραφαὶ ἐκδ. Hercher.
1	(Ἀνεπίγραφος).	Πολύκλειτος ὁ Μεσσήν.	εἴργασαι, προσδέχου.	α'	Λυκίνῳ
2	*Μεγαρεῦσι χαίρειν*	Οὐ μέμφομαι	χαρίζομαι.	β'	
3	*Λυκίνῳ*	Οὐκ ὀρθῶς ἠρώτ.	ἀπαλλ. πολέμου.	δ'	
4	*Ζευξίππω*	Τῶ μὲν υἱῶ σου	συγγνώμης ἀξιοῦσθαι.	ς'	
5	*Ἀμαία* (sic)	Εἰδώς σου τὴν χρης.	κακοηθεία, βασάνους.	η'	Σαμέᾳ
6	*Κλεοστράτω*	Πάνυ μοι δοκεῖ	οὕτω νουθετεῖς.	θ'	
7	*Ἰλακρίτω* (sic)	Ἀχθομένω σοι	μετρίως ἐνεγκεῖν.	ι'	
8	*Μεγακλεῖ*	Καὶ τοὺς ἵππους	χαριούμεθα.	ια'	
9	*Ἀγλαῶ*	Ἐκτεθησαυρίκαμεν	εὐτυχεῖν δόξω.	ιϐ'	Ἀγλάῳ
10	*Προδίκω*	Ἄλλου μὲν ἦν	αὐτὸ τὸ παθεῖν.	ιγ'	Ἡροδίκῳ
11	*Εὐμήλω*	Οὔτε δοκοῦντος	ἔσεσθαι προσδέχου.	ιδ'	
12	*Ὀνιφείτη*	Τὰ μὲν σὰ	σιγῆς κρεῖττον.	ιζ'	Ἀριστορῶντι
13	*Εὐρηθεία γυναικὶ*	Καὶ περὶ ἐμαυτοῦ	ἐπιστέλλοντά με.	ιη'	Ἐρυθείᾳ
14	*Παυρόλα υἱῶ*	Μάλιστα μέν	πρὸς τὸν πατέρα.	ιθ'	Παυρόλα
15	*Τῶ αὐτῶ*	Τὰ μὲν παρὰ πατρὸς	μᾶλλον καθέξει.	κ'	
16	*Τῷ Πυθαγόρα*	Ἡ Φαλάριδος τυραννὶς	προσβεβαιώση.	κγ'	
17	*Θώρακι*	Πότερον ἐμαὐτὸν (sic)	ἡμῶν προσδέχου.	κδ'	
18	*Ἀμφραδεῖ*	Αὐθάδεια καὶ νεότητος	αὐτῶν ἐπέσταλκα.	κς'	Ἀριστορῶντι
19	*Ἀρτιμάχω*	Εἰ μὲν ἔχων	χρημάτων ἀπόγνωσις.	κζ'	
20	*Ἀριστομένει*	Μὴ συνάχθου μοι	μετρῆσαι τὸν βίον.	κη'	
21	*Ταῖς Στησιχόρου θυγατράσι*	Ταυρομενεῖται μέν	μᾶλλον νομίζω.	λα'	
22	*Λικίππω*	Θαυμάζειν διὰ τῆς	πονηρ. μετέδωκαν.	λδ'	Πολυδεύκει
23	(Ἀνεπίγραφος)	Τὰ μὲν ἄλλα τῆς	μεριμν. ἐπίστασο.	λζ'	Γοργίῳ
24	*Δημοτέλει*	Συγγνώμην ἔχω σοι	καταστρ. τὸν βίον.	λη'	
25	*Τῷ υἱῶ Παυρόλα*	Ἐδεξάμην τὸν ὑπὸ σοῦ	ἀφρονῶν εὑρεθείης.	μ'	Παυρόλᾳ
26	*Ἱππολυτίωνι*	Ἐπιτρέπω σοι πρός με	ἡ γνώμη βεβαιοῖ	μα'	
27	*Πολυτίμωνι*	Εἰ μὲν ἀπὸ τῶν	Φάλ. οὐ ψεύδεται.	μϐ'	Ἱππολυτίωνι
28	*Τεύκρω*	Ἀριστομένει τῶ σῶ	περὶ τῶν βελτιόνων.	μγ'	
29	*Νικία*	Ἐρ' οἷς μισοῖς	σὲ μισοῦσιν.	μδ'	
30	*Ἀδειμάντω*	Ἀκούω σε διαφέρεσθαι	ἀνθρώπων οὐδένα.	με'	
31	*Ἀρτισθένει*	Τῶν ὑπ' ἐμοῦ	οὐδὲν ἐζημίωσεν.	μς'	(Ἀνεπίγραφ).
32	*Μενεμάχω*	Μὴ μεταμέλου	χρηστὸς γεγονέναι.	μη'	
33	*Ἐπιστράτω*	Ὡς πρὸς εὐτυχῆ	βίον εὐτυχοῦντα (sic).	μθ'	
34	*Ἐτεονίκω*	Τῆς μὲν τῶν ἄλλων	φαρμ. διαφθείρας.	να'	
35	*Ἰμεραίοις*	Ἐγὼ πάντα μὲν	θαυμασθήσεται.	νδ'	
36	*Ἀβάριδι*	Πυνθάνομαί σε	θαυμάζομεν, δεύτερον.	νς'	

Αὔξ. ἀριθ.	Ἐπιγραφαὶ τοῦ κώδικος.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	ἀριθ. ἐκδ. Herch.	Ἐπιγραφαὶ ἐκδ. Hercher.
37	*Ἐπιχάρμιο*	Περὶ τῶν αὐτῶν	δόξαι συμφέρειν.	ξα′	
38	*Ἀριστολόχῳ*	Εἰ τὸ, Στησίχορι	Στησ. ἀξιοῖς.	ξγ′	
39	*Ἀμφιδαντι καὶ Θρασυβούλῳ*	Ἡμεῖς μὲν ἀποδεδωκέν.	ἐχθροὺς γενέσθαι.	ξδ′	
40	*Τῷ υἱῷ Παυρόλα*	Ἀφικόμενος εἰς Ἰμ.	τύχης. ἔρρωσο.	ξς′	Παυρόλα
41	*Εὐρυθεία τῇ γυναικί*	Εἰ μὲν εὐλαβουμένη	μητρὸς φόβος.	ξθ′	Ἐρυθείᾳ
42	*Περισθένει*	Τὴν Εὐβούλου	μέμψωνται.	οβ′	
43	*Ὀρσιλόχῳ*	Εἰ τὸ μὴ βουληθῆναι	παραπλήσιον.	οδ′	
44	*Μελιταίοις, χαίρειν*	Συμπέπεισμαι	εὐλογώτερον.	πγ′	Μελιταίοις
45	*Ἱέρωνι* (sic)	Πολλὰ λέγειν ἔχων	οὐκαλεγίζει (sic).	πς′	
46	*Ὀρησικλεῖ*	Τῆς μὲν εὐτυχίας	διὰ τὴν θυγατέρα.	ϟ′	Μνησικλεῖ.

ΠΙΝΑΞ Β′.

Ἀναγραφὴ ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου κατὰ τὴν τάξιν τοῦ κώδικος X.

Αὔξων ἀριθμὸς ἐν τῷ κώδικι.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθμοὶ Wolfii.
α′	*Ἀρατολίῳ*	Λαμπρὸς ἡμῖν ἀπὸ	εἰσάγει φάτνην.	336
β′	*Τῷ αὐτῷ*	Ἀνέγνων σου τὴν ἐπιστολὴν	μὴ τὰ πάντα ὑπούργησεν.	18
γ′	*Σπεκτάτῳ*	Οἷς οὖν ἐμαυτὸν τέρπω	ἀρετὴν ἵππων ἐξεῦρες.	355
δ′	(Ἀνεπίγραφος).	Ἂρ' ἐκείνων μέμνησαι	ὑπ' ἀνάγκης ἀπόντι.	361
ε′	*Τῷ αὐτῷ*	Ταύτην ἔδει τὴν	ὅτι πράξας χαριῇ.	368
ς′	(Ἀνεπίγραφος).	Ἐγὼ τὸν σὸν υἱόν	ἐν λόγοις μακροῖς.	369
ζ′	(Ἀνεπίγραφος).	Ἤδειν ὅτι μου δέξη	καὶ ἐν γῇ χάριτες.	364
η′	*Σπεκτάτῳ*	Πολλοὺς μὲν παρὰ	τὴν εὐχὴν ἔργον.	70
θ′	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀλλ' ὅτι μὲν χελώνην	ὃν ἐλέγχεις ὀνήσεις.	72
ι′	*Εὐσεβίῳ*	Τίν' ἂν τις αἰτιῶτο	ἀπολαύομεν καιροῦ.	554
ια′	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐδὲν ἄτοπον	Σευῆρον τοῦ δάκνειν.	67
ιβ′	*Εὐαγόρα*	Ἐμετὸν εὗρον	πρὸς ἕτερον βοηθόν.	1161
ιγ′	*Παλλαδίῳ*	Καὶ τὸ ἐπιστέλλειν	τὸν ἐμὸν βίον.	1162
ιδ′	*Πρισκίῳ*	Πολλῶν φησιν	δεῖξαι τοῦ προτέρου.	1163
ιε′	*Εὐστολίῳ*	Οὐδὲν ἄρα μάτην	πεπραγ. φυλακήν.	1164
ις′	*Μαρκελίνῳ*	Ἀγαθὸν θεραπεύεις	οὐκ ἀπορήσεις.	1165
ιζ′	(Ἀνεπίγραφος).	Καὶ ταύτη τὸν διδ.	καὶ τοὺς ἀγῶνας.	1167
ιη′	*Μαρίῳ*	Διονύσιος οὑτοσὶ	σκυθρωπὸν ἀποπέμψῃς.	1155
ιθ′	*Δομνίωνι*	Ἀνὴρ ἐμοῦ φίλος	ἀναισχ. κροκοδείλου.	1038
κ′	*Θεοδότῳ*	Πολλάκις ἔφασκες	ἑτέροις βοηθεῖν.	1168
κα′	*Καισαρίῳ*	Παροφθήτω καὶ	πέμπειν ἐπιστολάς.	1132
κβ	*Τατιανῷ*	Ἡμεῖς τὰ ἡμέτερα	ἀρέσκοιμεν ἄν.	1096
κγ′	*Παλλαδίῳ*	Καὶ γράφων εὐφραίνεις	τοῦ πλείονος.	1170
κδ′	*Τῷ αὐτῷ*	Ρουφῖνος παῖς οὑτοσὶ	ἡμῖν ἐπιτήδειος.	1153
κε′	*Ἰουλία*	Καλὰ παρὰ καλοῦ	οὐ κολακεύειν τύχην.	1039
κς′	*Φουρτουνατία*	Ἐγὼ τοῦ Ποσειδῶνος	οὐδ' ἀπὸ ψεύδους.	1139
κζ′	*Πρισκία*	Ἀπήλλαξάς με δέους	ἔγκλημα βεβαιοῦσα.	1115
κη′	*Σωπάτρῳ καὶ Εὐστολίῳ*	Ὁ ὑμέτερος μὲν πολίτης	πόλεως τῇ τέχνῃ.	1100
κθ′	*Μαρκελίνῳ*	Ἤδη μέν που καὶ δεδ.	πατρώοις ἱστάσθω.	1171
λ′	*Δαδουχίῳ*	Τὸ πικρὸν ἡδὺ γέγονε	μεταβάλλεσθαί σοι.	1172
λα′	*Σαλουστίῳ*	Ἔδει μέν σοι τὸν	τοιαῦτα χαρίζεσθαι.	1141
λβ′	*Νικοκλεῖ*	Παρὰ Ἀλεξάνδρου	θεοὶ τὸ δεύτερον.	1142
λγ′	*Τατιανῷ*	Τοῦ χαίρειν ἡμετέροις	νοῦν ἔχοντι μεῖζον.	1041
λδ′	*Ὀλυμπίῳ*	Οὐ συνίστημί σοι	ἐκ πωμάτων ζητούντων.	1175
λε′	*Καισαρίῳ*	Εἰ μὲν μὴ γράφων	στρατιώτην ῥήτορα.	1092
λς′	*Ἀητοίῳ*	Ἡ μὲν ἀθυμία	ὦ πάντες θεοί.	1120
λζ′	*Θεοδώρῳ*	Τὸν ἰατρὸν Δημήτριον	ἐν τῷ φιλεῖν.	1176
λη′	*Οὐλπιανῷ*	Ἐβουλόμην οὕτως εἶναι	παρέχεις τοῖς φίλοις.	1089
λθ′	*Ἰοβίνῳ*	Ἥρκεσέ με τὸ λαβεῖν	οἱ δὲ ἰσχυροί.	1180

Αὔξων ἀριθμὸς ἐν τῷ κώδικι.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθμοὶ Wolfii.
μ′	*Διονσίῳ*	Ἐπαινῶ σου καὶ τὴν	ἀλλὰ καὶ θαυμαζόμενος.	1093
μα′	*Κέλσῳ*	Τοὺς ἀπὸ γλώττης μὲν	μνημονεύσας ἐμοῦ.	621
μβ′	*Τῷ αὐτῷ*	Ὅτ' ἐν Νικομηδείᾳ	πολλ. ἠγωνοθέτησεν.	654
μγ′	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀνδρὸς φίλου παῖδες	διὰ τὰς φύσεις.	657
μδ′	(Ἀνεπίγραφος).	Ἔμελλον αἰτιάσασθαί	πατρῴνον οὐχ ὁρῶν.	653
με′	(Ἀνεπίγραφος).	Εἰ συμφοράν τισιν	βλάβην τελευτῆσαι.	658
μς′	(Ἀνεπίγραφος).	Ὑβρίσας οὐκ ἔλαθες	Ἐνεγκόντος πράως.	660
μζ′	*Ἰουλιανῷ*	Εἰ ταῦτα γλώττης	ὅ,τι ἂν γνῶς στέρξομεν.	1588
μη′	*Μαξίμῳ*	Οὐκ ἀγνοουμένους	ἐλθὼν εὑρήσει.	672[6]
μθ′	*Βηλαίῳ*	Παλαιᾶς τινος εὐεργεσίας	δεομένοις παρέλθω.	672
ν′	*Καισαρείῳ*	Ἐγὼ Φρυγίαν μὲν	εἰ μηδὲν πλέον.	674
—	(Ἀνεπίγραφος).	Τοιοῦτος ἦν ἐκ παιδὸς	ἀφείσθω φροντίδων.	676
να′	*Πομπηϊανῷ*	Εἰς μοιχεὺς ἀποστέλλων	τῶν ἐμῶν εἱστιῶντο.	678
νβ′	*Ἀετίῳ*	Νέοι μὲν οὐκ ὀλίγοι	βλέποντες μάχονται.	679
νγ′	*Ἀσκληπίῳ*	Ἠχθόμην ὅτι σε	παραινέσεις κομίζοντα.	688
νδ′	*Κέλσῳ*	Ἀνήρ τις τῶν ἐπιεικῶν	τυγχανέτω τινὸς ἀγαθοῦ.	698
νε′	*Ἀντιπάτρῳ*	Ἔοικας ἀνδρὸς πονηροῦ	τὸ προειληφέναι.	707
νς′	*Θεμιστίῳ*	Οὔτε Σπεκτάτον	δεῖξαι φαυλότερον.	703
νζ′	*Γαΐῳ*	Φοίνικες μὲν ἀπολ.	ἢ καὶ δένδρα.	690
νη′	*Κέλσῳ*	Τύραννος οὑτοσὶ	τελευτὴν ἡγησάμενος.	694
νθ′	*Θεοδώρῳ*	Τῇ μὲν μνήμῃ τετίμ.	ἀπελαύνοι τῶν καλῶν.	708
ξ′	*Νικοκλεῖ*	Οὐ συνίστημί σοι Θεόδ.	ἀδικία φεύγει.	752
ξα′	*Θεοδώρῳ*	Νενίκηκας γράψας	ἀνὴρ μεμφίτης.	762
ξβ′	*Δεκεντίῳ*	Καὶ Ἡρακλείδης τυχ.	πανοικ. δικαιότατε.	759
ξγ′	*Ἀντιόχῳ*	Εἰ μὲν ἐδεήθην	ὡς ἀδυνάτων ἐρῶμεν.	768[5]
ξδ′	*Ἀνθηρίωνι*	Εἰπὼν ὑπό τινων	τοιαῦτα ποιεῖν.	799

ΠΙΝΑΞ Γ′.

Ἀναγραφὴ ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου κατὰ τὴν τάξιν τοῦ κώδικος Xb.

Αὔξ. ἀριθ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθμοὶ Wolfii.
1	. . . . .	. . . . .	ὑποκριτὴς μᾶλλον, ἢ ῥήτωρ.	127
2	*Πρισκιανῷ*	Πολλαχόθεν αἰδοῦμαι	ἁμαρτήσασθαι τῆς ὁδοῦ.	136
3	(Ἀνεπίγραφος).	Χρόνῳ ἰδὼν τὸν δου...	. . . . .	131
4	(Ἀνεπίγραφος).	. . . . .	ἐρρῶσθαί μοι δοῦναι.	
5	. . . . . *ίῳ*	Οὐ τὸ ἐπιστεῖλαι	Βερροίας οὐ κινήσῃ;	137
6	(Ἀνεπίγραφος).	Πείθομαι, μὴ πολλὰ	ὄξέους ἴρους ποιεῖς.	143
7	(Ἀνεπίγραφος).	Μέτρον ἄριστον	τοῦτον μὴ ἀτιμάσῃς.	150
8	*Μοδέστῳ*	Βάλλῃς ἠδικεῖσθαι	ὑπ' αὐτοῦ, σὺ κύριος.	167
9	. . . . . *νι*	Ἀρνῇ τὸ μὴ σὺν ὥρᾳ	ἀφεστίας ἀρχόμενος.	1117
10	(Ἀνεπίγραφος).	Καλάγε περιμένει	τοῖς δ' ἐκείνου, σωτηρίαν.	163
11	. . . . *αρῶ*	Τὸ δὲ σὲ τοσούτοις	κελεύῃς ἀφήσομεν.	173
12	*Ἀρδοριχῷ*	Ἀλλ' ὀγώ σοι περὶ	παιδείαν παρακάλει.	175
13	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐκ ἦμεν ἡμῶν	τὸν ἑταῖρον εὖ παθεῖν.	182
14	(Ἀνεπίγραφος).	Οἷον ἔδρασας ὁ τοῦτο	ἔστι δοῦναι τὴν χάριν.	184
15	(Ἀνεπίγραφος).	Σέβων, ἔστι μὲν Κρὴς	ἀποφήνῃς με ἀλαζόνα.	192
16	(Ἀνεπίγραφος).	Ἥ που πολλάκις	πώγωνα καὶ βακτηρίαν.	195
17	(Ἀνεπίγραφος).	Τί τοῦτο νομίσαι χρὴ	χαριεῖται, πάρεστι γάρ.	210
18	(Ἀνεπίγραφος).	Ἡμεῖς μὲν ὠόμεθα	ἀήττητον Ὀλύμπιον.	222
19	(Ἀνεπίγραφος).	Οὔτε ἦσθην, οὔτε ἠνιάθην	βεβίωκεν ἐν θήρᾳ.	225
20	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀλλὰ φίλοι πάρστητε (sic)	ἀλλ' οἷον, ὑμεῖς (sic) ἴσμεν.	227
21	(Ἀνεπίγραφος).	Οἶδα τιμοι(sic) ἐπισταμένω	τοὺς φιλοσόρους ὅρα.	240
22	(Ἀνεπίγραφος).	Ἤδη σε ἔχειν ἡγοῦμαι	ἡ ἀρετή· σὺ δὲ ἐμέ.	326
23	(Ἀνεπίγραφος).	Σὺ μέν, ἀξιοῖς με	καὶ τοῦτο ποιήσομεν.	1133
24	(Ἀνεπίγραφος).	Οσω μέτρω τὴν πόλιν	καὶ οὐκ ἀποκρύψεται.	866
25	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀκούσας ἐπιδεδωκέναι	ἔσται βοηθός.	875
26	*Σαπώριδι*	Αἱ τοῦ θειοτάτου	ἥκοντά σε τοῦτ' ἔσται.	876
27	*Πρισκιανῷ*	Τὰ μὲν ἄλλα	ἀτιμίαν παραμυθεῖται.	412
28	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐχ ὅτι ἄρχεις	καὶ πεδία· καὶ λίμνας.	1131
29	(Ἀνεπίγραφος).	Μετὰ τοῦ Ἰδομενέως	παραίφασις ἐστὶν ἑταίρου.	1127
30	(Ἀνεπίγραφος).	Ἔγνωμεν ὅτι λαμπρὸς	πραττομένων μέλει.	1118
31	(Ἀνεπίγραφος).	(Ἀ)νδρὸς ἡμῖν δεῖ	σεσιγῆσθαι τῶν ὄντων.	1114
32	(Ἀνεπίγραφος).	Ἡ μὲν ἀθυμία	ὦ πάντες θεοί.	1120
33	(Ἀνεπίγραφος).	Ἰδοὺ καὶ ἄνδρας	τῶν νόμων τὸν νόμον.	1124
34	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀπήλλαξάς με δέους	ἔγκλημα, βεβαιοῦσθαι.	1115
35	(Ἀνεπίγραφος).	Οἱ φῶρες προσεγκαλοῦσιν	φιλοχωρεῖν, ἀπολώλαμεν.	1128
36	(Ἀνεπίγραφος).	Ὀλίγα ἐξέφυγέ σου	τῆς κεφαλῆς κακῶν.	1129
37	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐκ εὔκριτόν μοι	ἡμῖν ἐκσῶσαι.	1130
38	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀπρίγκιος κατὰ τὴν	καὶ τἄλλα φιλανθρωπεύσῃ.	1116
39	(Ἀνεπίγραφος).	Παροφθήτω καὶ ταυτὶ	πέμπειν ἐπιστολάς.	1132
40	(Ἀνεπίγραφος).	Ἢν ὑπέσχου μοι	ἐπέτρεπε δίκαιος ὤν.	1121
41	(Ἀνεπίγραφος).	Θαυμάζοιμ' ἂν	ὧν ἐπιθυμεῖ τύχοι.	1123

Αὔξ. ἀριθ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθμοὶ Wolfii.
42	(Ἀνεπίγραφος).	Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο	πεποιη. τὴν ἐπικουρίαν.	883
43	(Ἀνεπίγραφος).	Ἐξετάζων ἐγὼ τὰ	τῷ τοῦ βασιλέως κάλλει.	891
44	(Ἀνεπίγραφος).	Πάνυ μοι βεβαιοῦν	ὃ νῦν πρὸς ἐμέ.	936
45	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐδ' εἰ πᾶσάν μοι	ἄδικον καλεῖν.	968
46	(Ἀνεπίγραφος).	Πρὸς εἰδότα πάντα	τῷ φόβῳ τῶν ῥημάτων.	930
47	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐκ ἔσχε μὲν σῶσαι	ἀφ' ὧν ἀνιάσεται.	925
48	(Ἀνεπίγραφος).	Χρηστῆς ἀπολαύσας	τἀμὰ λελείψεσθαι.	923
49	(Ἀνεπίγραφος).	Ἤδη μὲν ὅτι δεήσῃ	τῇ σῇ ψυχῇ καταστήσειν.	914
50	(Ἀνεπίγραφος).	Γλῶττα ἀγαθὴ	ἀρχῆς πραγμάτων.	974
51	(Ἀνεπίγραφος).	Τῇ κατενεγκούσῃ με	ἃ διδόναι δύνασαι.	1000
52	*Κελσίνῳ*	Ἀλλ' ἡ μὲν ἀρίστου	περὶ τῶν Ἀθηναίων.	829
53	*Ἀβουργίῳ*	Οὐκ ἔλαθές με	τῇ τοῦ δικαίου μερίδι.	825
54	*Συμμάχῳ*	Ἐγένετό μοι φίλος	φιλοτ[ι]μίαν, ἀφορμήν.	730
55	*Σωτήλδι*	Εὐδαίμονα χρὴ	συνεχόμενον αὐτῷ.	885
56	*Ἀκακίῳ*	Εἰκότως ἂν ἐρῴης	εἰ μὴ νῦν ἀπορήσαις.	277
57	*Ἀταρβίῳ*	Ἔδει καὶ τὴν Εὐρώπην	ἐκβαινόντων τὴν δόξαν.	721
58	(Ἀνεπίγραφος).	Ἃ μὲν ἀδικεῖται	χρῆσθαι τῇ φύσει.	66
59	*Γερ[οντίῳ]*	Ὅτι μὲν καὶ φιλεῖς	ἀθάνατα καταστήσει.	547
60	*Θεμιστίῳ*	Κατὰ μὲν τοὺς λόγους	ὑπερβολὰς ἐκφέρει.	304
61	(Ἀνεπίγραφος).	Ἀσυπτίων εἰπών	ἐν τῷ διδάσκειν δεθέντων.	417
62	*Μοδέστῳ*	Μικροῦ τὸν δεσμὸν	τοῖς κυσὶν ἐκδοῦναι.	35

ΠΙΝΑΞ Α'.

Ἀναγραφὴ ἐπιστολῶν τοῦ Λιβανίου κατὰ τὴν τάξιν τοῦ κώδικος Xd.

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθ. Wolf.
1	α'	. . . . . σίῳ	. . . . .	. . ποτείνεν ἔδει.	
2	*β'*	*Ἀρισταιρέτῳ*	. . . .Ρουφίνου παρ' ἡμῖν	ὅτι εἶεν Βοιωτοί.	
3	γ'	*Φωτίῳ*	. . . .σοφιστὴν Εὐσέβιον	εἶ καὶ γεγένησαι.	
4	δ'	*Μαρκελίνῳ*	Τ. . . .τῶν ἄλλων, αὐτὸς	θεώρει τὴν σπουδήν.	135
5	ε'	*Ἐλπιδίῳ*	Ἡ. . . . τάξεως, οἵ σε	. . . . .	
6	*ς'*	*Π . . . .*	Δεῖ σε καὶ παρ' ἡμῶν	. . . . .	
7	ζ'	*Σπ . . .*	Οὗ μάλιστα ἐπεθύμεις	τυχεῖν ἀγαθοῦ τινός.	439
8	η'	*Ἡσυχίῳ*	Ἀπειρήκαμεν τοὺς	. . . . . δικάσει.	623
9	θ'	*Πρισκιανῷ*	Πολλαχόθεν αἰδοῦ	καὶ τῶν λόγων ἡ τύχη.	136
10	ι'	*Ε . . . . .*	Α . . . . καὶ τῶν λόγ.	. . . . . οῦμεν.	
11	ια'	*Παλλαδίῳ*	Ἀρνῆ το	ἀφ' ἑστίας ἀρχόμενος.	1117
12	*ιβ'*	*Δημητρίῳ*	Σ . . .ᾶς αἰτεῖν,	καθήμενος . . . . .εἰ.	
13	ιγ'	*Μοδέστῳ*	Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος	. . . . . νέστησαι.	99
14	ιδ'	*Βασιανῷ*	Καλῶς	. . . . .	59
15	ιε'	. . . . .	Οὐδὲν ἄτοπον ὑπὲρ ἀγρ.	Σεβῆρον τοῦ δάκνειν.	67
16	ις'	*Κλεάρχῳ*	Ἐμελλον γράφων	ἀρκοίη καὶ νεῦμα.	1
17	ιζ'	*Πρισκιανῷ*	Τὴν δευτ	. . . . . ἑλτιον.	92
18	ιη'	*Κλεάρχῳ*	Δέχου δὴ καὶ ἀμ . . .	. . . . . τὸν Χάρητα.	612
19	ιθ'	*Δημητρίῳ*	Ἤδη σε ἔχειν ἡγοῦμαι	ἀρετὴ· σὺ δὲ ἐμέ.	326
20	κ'	*Εὐδαίμονι*	Βάλης ἠδι	ὑπ' αὐτοῦ σὺ κύριος.	167
21	κα'	*Πρόκλῳ*	Α	τοσοῦδε γὰρ ἔξεστι.	
22	*κβ'*	*Μ . . . .*	Ρ . . . . παῖς οὑτοσὶ	ἡμῖν ἐπιτήδειος.	1153
23	κγ'	*Βοηθῷ*	Εἰ μέν . . . . πέμπειν	μακρῷ που βέλτιον.	
24	κδ'	*Φιλίππῳ*	Ὅτι ἐπέστειλας	. . . . .	394[6]
25	κε'	*Πρ . . .*	Φιλίππου ἀδελφὸς	. . . . .	886
26	κς'	. . . . .	Ὀλίγους	κεφαλῆς κακῶν.	629
27	κη'	*Εὐσεβίῳ*	Τ . . . τις αἰτιῶτο	ἀπολαύομεν καιροῦ.	554
28	κθ'	*Τῷ αὐτῷ*	Ἐ . . . φίλος ἦν Ἰουλ.	τιμᾶσθαι παρὰ σοί.	583
29	λ'	*Ἀφρ . . .*	Νῦν ἐλπίζω παύσεσθαι	ἀμφοῖν ἐπαινέσομεν.	800
30	λα'	*Ἀμπελίωνι*	Τιβερίῳ τούτῳ	οὔτ' ἄδικον, οὔτε βαρύ.	375
31	λβ'	*Βαρβατίωνι*	Α . . . σοῦ καὶ κτᾶται	φροντίζων ἠδίκουν ἄν.	
32	λγ'	*Πάππῳ*	Ἓν αἰτοῦντι δύο	. . . . .	308
33	λδ'	*Ἐκδικίῳ*	Ἥκει μετ' ἐμῶν	. . . . τῶν παιδικῶν.	350
34	λε'	*Συγκλητικῷ*	Ζηνόβιος	δικαίων εὐφραίνειν.	684
35	λς'	*Διονυσίῳ*	Καὶ τῶν Τρω	. . . . . εῖν.	757
36	λζ'	*Δομνίνῳ*	. . . . .	ὑπὲρ τῶν νόμων τὸν νόμον.	
37	λη'	*Εὐφημίῳ*	Μή με . . . . . Εὕριπον	παρακλήσεις ὑπὲρ αὐτοῦ.	533
38	λθ'	*Ἰκαρίῳ*	Ἡ . . . . ἐκείνη· ἡ λαμ.	ἴσως οὐκ ἀτυχήσομεν.	726
39	μ'	*Εὐσεβίῳ*	Η . . . . ὁ πολλὰ στή.	ὅτι φίλον οὐχ ὁρῶν.	773
40	μα'	*Ἀπολ . .*	Οὐδὲν θαυμαστὸν	. . . . . τὴν νύκτα.	716
41	—	*Ἀκακίῳ*	Τῶν πολλῶν ἐκείνων	ἔδωκεν Ὅμηρος.	666
42	—	*Τῷ αὐτῷ*	Οὐκοῦν τὸν ἀγκῶνα	. . . . .	611

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθ. Wolf.
43	—	*Χρωματίῳ*	Ἐγὼ δέ σε ἐξ ἐκείνων	. . . . .	605
44	—	*Σελεύκῳ*	Ὁμολογῶ . . . . σαυτὸν	. . . . .	414
45	—	*Κληματίῳ*	Κράτιστον μὲν ἀγαθῆς	ὦ συγγενὴς οὗτος.	328
46	πγ′	*Ἰφικράτῃ*	Ἡρόμην . . . ὁ καλὸς	καὶ νῦν κύκνον.	40
47	πδ′	*Μοδέστῳ*	. . . . .	. . . . .	
48	νγ′	*Τῷ αὐτῷ (?)*	Εἰ μέν τι τοῖς νέοις	παρακαλεῖν βοηθεῖν.	1191
49	νδ′	*Κλεάρχῳ*	Ἰδοὺ καὶ	. . . ινὸς ὁ Διομήδης.	88
50	νε′	*Ὑγιεινῷ*	Ἡ μὲν ἀθυμία	ὦ πάντες θεοί.	1121
51	νς′	*Καλλιοπίῳ*	Ὁ μέγα τι λαβὼν	ἐψηφίσαμεν σοριστήν.	410
52	νζ′	*Τ . . . .*	Ἐγώ σου πρεσβύτερος	χεῖρον διάθη.	720
53	νη′	*Εὐδαίμονι*	Σὺ μὲν ἀξιοῖς με	καὶ τοῦτο ποιήσομεν.	1133
54	νθ′	*Θεοδώρῳ*	Σαυτὸν ἀνάμνησον	. . . . . ἀλλήλων.	
55	ξ′	*Ὀλυμπίῳ*	Ἔχω τὴν πατρίδα	ἐρρῶσθαί μοι δοῦναι.	425
56	ξα′	*Ἐλπιδίῳ*	Ἦν ὅτε . . . νοντο	τὸν ἔπαινον	1122
57	ξβ′	*Πρ . . νῷ*	Ἐγώσε τὸ μὲν	τῆς ἐπιστολῆς φίλει.	125
58	ξγ′	*Δημητρίῳ*	Ο[ἷς] μὲν ἐπέταξας	οὐκ ἀποκνητέον.	109
59	ξδ′	*Τῷ αὐτῷ*	Οἱ ῥῶρες προσεγ. . . .	. . . . . ἀπολώλαμεν.	1128
60	ξε′	*Τατιανῷ*	Ἐγὼ μὲν ὅτι λαμ.	πραττομένων μέλει.	
61	ξς′	*Γεσσίῳ*	Ἄοπτον τὴν ἱερὰν	. . . . .	
62	ξζ′	. . . .	Οὐκ εὔκριτόν με	. . . . . ἐκσῶσαι.	1130
63	ξη′	*Ὀλυμπίῳ*	Κρᾶσις ἔχει μέ τις	στεφανώσεται.	63
64	ξθ′	*Εὐσταθ. .*	Οἱ λέγοντές με	. . . σαι τρόποις.	123
65	ο′	*Ἀκακίῳ*	Ἐψεύσωμεν, ἀλλ' ὁ	οἶμαι φθόνῳ.	121
66	οα′	*Ὀλυμπιαρῷ*	Ὅπερ οἱ τοὺς ἐν χειμῶνι	εἰς τιμὴν πατρί.	584
67	οβ′	*Ἀμβροσίῳ*	Οὐκ ἦμεν ἡμῶν	. . . . .	182
68	ογ′	*Τατιανῷ*	Οἱ πρέσβεις οἱ παρ'	γνώσῃ δ' αὐτίκα.	1067
69	ο′	*Οὐλπιανῷ*	Ἐγὼ τοῦ Ποσειδῶνος	ἐπαίνου κρότου.	1139
70	ο′	*Κληματίῳ*	Ὧν μὲν ἐπιθυμεῖς	. . . . .	335
71	—	*Ἀνδρονίκῳ*	Ἦν ὑπέσχου μοι	δίκαιος ὤν.	1121
72	π′	*Μεγεθίῳ*	Θαυμάζομ' ἂν	ἐπιθυμεῖ τύχοι.	1123
73	πα′	*Φιλαγρίῳ*	Τὸ τῆς Ἀμαλθείας	ἔχων κρατεῖν.	106
74	πβ′	*Θεοδώρῳ*	Βοηθοῦ τοῦ δε παῖς	. . . . .	118
75	—	*Ἰαμβλίχῳ*	Μή σοι φαι	ποῦ νῦν Ἰάμβλιχος.	330
76	πθ′	*Ἀρατολίῳ*	. . . . .	εἰσάγει φάτνην.	
77	λ′	*Σπεκτάτῳ*	Οἷς οὖν ἐμαυτὸν	ἀρετὴν ἵππων ἐξεῦρες.	355
78	λα′	*Μοδ. . . .*	Ἄκουε δὴ καὶ ἕτερον	θαυμάζειν ἔργον αὐτῷ.	197
79	λβ′	*Ἀρατολίῳ*	Ἐπειδὴ πλειόνων	. . . . . διελθεῖν.	317
80	—	*Βρασίδᾳ*	Οὐδὲν θαυμαστὸν	κατεσθιούσης με λύπης.	978
81	—	*Τατιανῷ*	Ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς	. . . . .	791
82	—	*Γ . . . .*	Φοίνικες μὲν ἀπολ.	ὕδωρ ἢ καὶ δένδρα.	690
83	—	*Ἀντιπάτρῳ*	Ἔοικας ἀνδρὸς	ἔχοντος τὸ προειληφέναι.	707
84	—	*Ἀρατολίῳ*	Παρεκαθήμην τῷ θείῳ	. . . . .	423
85	—	*Ἀνδρονίκῳ*	(Μ)ὴ ? παίζειν ἔοικας	ἀνεχου τὸν πόλεο . . .	
86	—	*Ἱππάτῳ*	Ὅταν ἀριθμήσω τὰς	καὶ τὸν διηλλαγμένον.	841
87	—	*Πολ. . . .*	Ὁ πολλὰ μετὰ σοῦ	. . . . .	959
88	—	*Ἡρακλειανῷ*	Οὗτός ἐστι Δίφιλος	ἐροῦσι καὶ Δίφιλον.	888

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθ. Wolf.
89	—	*Ἀλεξάνδρῳ*	Εἰ δὲ Μ . . . ἦν νῦν	ἐρωτήσεις ἐκεῖνον.	758
90	—	*Εὐσεβίῳ*	. . ἐμὲ πεποιημένον	. . . . .	764
91	—	*Π . . . . . .*	Εἰ τοῖς ἐπαινοῦσι δεῖ	οὕτω νικᾶν.	157
92	—	*Τατιανῷ*	Ἔδει τὴν βουλὴν	. . . . .	770
93	—	*Λεοντίῳ*	Ο . . . τοῦ χρυσοῦ	. . . . .	102
94	—	*Σαρτοριῳ*	Ῥήτωρ ὢν ἀγαθὸς	παλαιᾶς τε καὶ νέας.	776
95	—	*Ἐντρι . . .*	Ἐγὼ δέ σε ἐβουλόμην	ὄντος οὕτω μεγάλου.	819
96	—	*Τατιανῷ*	Τὸ μὲν εἶναι μείζω	κελεύσας ἀφήσομεν.	114
97	—	*Γαϊανῷ*	Τὸ δὲ σὲ πάντα ἄγειν	ὡς ὁρᾶς καὶ ἀδικεῖται.	119
98	ριε′	*Καλυκίῳ*	Ἡμῖν τοῖς οὐ [με]τασχοῦσι	δεῦρο τύχῃ ἀγαθῇ.	382
99	ρις′	*Ἰουλιανῷ*	Διπλὴν ἀνήρησαι	οὐδὲ σὺ μεγάλην.	372
100	ριζ′	*Δικερτίῳ*	Παρακελεύου μοι	. . . . .	122
101	—	*Ἀχαικίῳ*	Μεθ' ὧν ἔγραψας	ὑποκριτ. μᾶλλον ἢ ῥήτωρ.	127
102	ριθ′	*Φιλαγρίῳ*	Χρόνῳ ἰδὼν τὸν Δοσίθεον	οὐκ ἐρέει.	131
103	ρκ′	*Ἀνδρονίκῳ*	Μέτρον ἄριστον ἔφη τις	τοῦτον μὴ . . . μάσης.	150
104	ρκα′	*Μοδέστῳ*	Καλάγε περιμένει	. . . . .	163
105	—	*Ἀρατολίῳ*	Ἐ . . . ὸν σὸν οἶκον	ᾧ με νικήσεις μόνῳ.	211
106	—	*Πρισκιανῷ*	Οὔθ' ὅσον σε πλῆθος	ἀνύσειν τὸν πλοῦν.	212
107	—	*Ἀνδρονίκῳ*	Οὐκ ὀλίγα μοι τῆς σῆς	ἔχοιμεν ὀκνήσομεν.	216
108	—	*Ὑπερικίῳ*	Πάλιν ἐγώ σοι	Ἀμμιανὸν ζητεῖν.	228
109	—	*Μελετίῳ*	Ἐγὼ τὸν μὲν πατέρα σου.	πολλάκις ἐπιστέλλειν.	237
110	—	*Πρισκιανῷ*	Μάραν εἶδες εὐμενῶς.	ὃ τῶ τηλικούτω πρέπει.	247
111	—	*Εὐθηρίῳ*	Συκοφάντην σε τὸ ὁρᾶν	ἔμπροσθεν ἀδελφούς.	262
112	—	*Ἰφικράτει*	Οὐτ' ἀληθῆ γράφεις	Εὐθηρίου μηνύει.	263
113	—	*Εὐσεβίῳ*	Σὺ μὲν ἃ πατέρα	ἦν μοι νῦν ὀλίγα.	264
114	—	*Γερμανῷ*	Ἐγώ σε οὔπω μὲν	. . . . .	271
115	—	*Ἀρραβίῳ*	Παρὰ Ἀπελλίωνι	οὐ λήψῃ δίκην.	396
116	—	*Ἀνθίῳ*	Ἐγὼ πρὸς Ἱεροκλέα	καιροῦ τινος εἰληφθαι.	397
117	—	*Ἀριστανέτῳ*	Ἡ πόλις ἡμῖν πλέον	καὶ ἡμεῖς πειρώμενοι.	398
118	—	*Ἀχαικίῳ*	Χρηστὸς ἐν τοῖς γράμμασιν	ἔχοντες τάξεως ἦλθον.	400
119	—	*Θεμιστοκλεῖ*	Πάλιν ὁ σοφὸς παρ'	οὐκ ἂν ἰάσετε.	408
120	—	*Ἀρατολίῳ*	Ἄλλοις μὲν ἄλλος	ἅψαι καὶ τῶν μικρῶν	440
121	—	*Ἱέρακι*	Φιλῶ γὰρ ἐμαυτὸν	ἕτερον σύμμαχον.	441
122	—	*Ἀνδρονίκῳ*	Εἰ λέγοιμί τις τὸ γένος	εὐπραξίαν ἐκείνου.	467
123	—	*Ἑορτίῳ*	Ἂν γράψω τι χρηστὸν	ζητεῖν ἐγκαλεῖν.	461
124	—	*Παυλίνῳ*	Τοῦ μὴ ἀποθανεῖν με	τῶν δικαίων τυχεῖν.	5
125	—	*Μαρτιναρῷ*	Αἰσχύνομαι μὲν αἰτῶν	ἐπιστειλ . . . ὡς δώσεις.	9
126	—	*Ἀραξίῳ*	Τῆς Παλαιστίνης ἄρχων	καὶ μαστιγώσεις λαβών.	11
127	—	*Ἰουλιανῷ*	Τῇ διὰ τὴν σὴν ἀρρωστίαν	τὸν δὲ φιλεῖν.	13
128	—	*Δημητρίῳ*	Οὐδ' αὐτὸς ὁ νέος	τὸ λιμῷ συνοικεῖν.	22
129	—	*Γεσσίῳ*	Πῶς δ' οὐκ ἔμελλον	παρ' ὑμῶν ἐλλείποι.	23
130	—	*Ὑγιεινῷ*	Οὐκ ἐπὶ μικρῷ γε	μαθητὴν αἰτεῖν.	26
131	—	*Πολυχρονίῳ*	Τί τῆς σιγῆς ἔχεις	καὶ ἴθι καὶ γράφε.	27
132	—	*Κυρβανῷ*	Νῦν τὸ ἐπιστέλλων	ἐννοῶν κοινωνίαν.	37
133	—	*Λεοντίῳ*	Ὅτι μὲν τὸ νῦν	μήποτε μέμψαιτο.	41
134	—	*Εὐμολπίῳ*	Πρώτην ἐπιστολὴν	. . . . .	73

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθ. Wolf.
135	—	(Ἀνεπίγραφος).	Χάριν αἰτῶ σε ἐπιθ.	ἂν κελεύῃς ὑπουργεῖν.	80
136	—	*Ἀταρβίῳ*	Εἰ μὲν οἷος τ' ἦν	τῇ ὑποσχέσει, ἢ μή.	81
137	—	*Μάγνῳ*	Τῶν μάλιστα φίλων	χαρίζεσθαι φεύγεις.	82
138	—	*Φλωρεντίῳ*	Ἕως ἂν ἡ σὴ περὶ ἡμᾶς	τοῦ βήματος ὑπερείδεν.	83
139	—	*Μοδέστῳ*	Σὲ μὲν εἴη τὰ εἰωθότα	ἔλθης ἀπολαυσόμεθα.	95
140	—	*Σαλ . . .*	Ἐπὶ τὸν σὸν παρακαλῶ	ἔχθρας ἐκείνου τυχεῖν.	101
141	—	*Μωδέστῳ* (sic)	Τῶν ἐμῶν πολεων	εἰπεῖν τι καὶ λαβεῖν.	154
142	—	*Βασιαρῶ*	Ἥδειν ὅτι καὶ ταῦτα	εἰς τὸ ποιῆσαι λαβεῖν.	155
143	—	*Ὑπατίῳ*	Εἰ τοῖς ἐπαινοῦσί με	δώσεις τὴν χάριν.	157
144	—	*Ἀνδρονίκῳ*	Ὃ πάλαι ηὐχόμην	ἐκεῖνον δ' ἱκετεύσει.	199
145	—	*Ἰφικράτει*	Πολλῶν φησὶν ἀγαθῶν	δόξαι τοῦ προτέρου.	1163
146	—	(Ἀνεπίγραφος).	Οὐδὲν ἄρα μάτην ἔρ.	πεπραγμένων φυλακήν.	1164
147	—	»	Ἀγαθὸν θεραπεύεις	οὐκ ἀπορήσεις.	1165
148	—	»	Καὶ ταύτη τὸν διδάσκαλον	ἐκείνων καὶ τοὺς ἀγῶνας.	1167
149	—	»	ιουσιος οὑτοσί, πολίτης	δῶ τὴν ἐπιστολήν.	
150	—	»	. . . ἐποίησας ἀπολύσας	τῶν ἀπὸ τῆς πονηρίας.	
151	—	»	Ἀνὴρ ἐστὶν ἐπιεικὴς	ἐπαινεῖν κακούς.	69
152	—	»	Ἀνδρόνικος ὁ ποιητὴς	τῶν πολλῶν ἄρχειν.	75
153	—	»	Φίλος ἀνδρὶ παρεῖη	καὶ πονεῖν οἶσθα.	133
154	—	»	(Ο)ἶδι γὰρ Ἀνδρόνικος	συνήσθην εἰργασμένω.	158
155	—	»	(Χ)ρηστὸς εἶ γράμματα	πατὴρ οὔπω γέγονας.	390
156	—	»	(Τ)ιβερίῳ τούτω	οὔτ' ἄδικον, οὔτε βαρύ.	375
157	—	»	(Ἄ)μφω πείθομαι	φθονῆσαι τοῦ δευτέρου.	1193
158	—	»	(Σ)ὺ τῶν ἐμῶν κύριος	σὺ γὰρ << μεμφόμεθα.	1194
159	—	»	(Ἐ)κεῖνος ὁ πετώμενος	κἂν μηδεὶς ἐπεγείρῃ.	1189
160	—	»	(Ἄ)μφω πείθομαι καὶ ὡς	ἡμετέρους εἶναί σοι.	
161	—	»	(Ε)ἰδὸν ἐν τοῖς λόγοις σου	ὃ μὴ δὲ ἡμᾶς ἀλγύνει.	1198
162	—	»	(Κ)αλῶς ἐποίησας	ἀφεὶς συνήδου.	1190
163	—	»	(Π)εριεργάζομαι μὲν	. . . . .	1192
164	—	»	(Ἐ)γὼ δὲ ὤμην ὑπ'	ἀποφῆναι τῷ νεανίσκῳ.	383
165	—	»	(Τ)ῶ Δάφνω πᾶσα	ἐφάνη λοιπόν.	1200
166	—	»	(Ῥ)ητόριος οὗτος ἡμῖν	σοι γραμμάτων.	320
167	—	»	(Π)ράττομεν ὡς ἂν	ἀνάγκην, οὐκ οἶδεν.	406
168	—	»	(Ἀ)λλ' οὐδὲ τοὺς Τιβερίνου	κείσθω καὶ τοῦτο τρίτον.	340
169	—	»	(Ἤ)δη μέν που καὶ	πατρῴοις ἱστάσθω.	1171
170	—	»	(Ἐ)παινῶ σου καὶ τὴν	ἀλλὰ καὶ θαυμαζόμενος.	1093
171	—	»	Μέμνημαί σου· φιλῶ	τῶ δοῦναι.	597
172	—	*Χρωματίῳ*	Τῶν Ἑλλαδίου θυγατέρων	ζευγνύναι τὴν παρθένον.	595
173	—	(Ἀνεπίγραφος).	Μαρκιανὸς οὗ κηδόμενος	γράμμασιν ἴχνη χάριν.	602[6]
174	—	»	Ἕτερον τουτονὶ δέχου	πρὸς ἕτερον βοηθεῖν.	1160
175	—	»	Σύμμαχον καὶ φιλοῦντα	πρᾶγμα ποιήσομαι.	1154
176	—	*Ἀνατολίῳ*	Καλάγε σοι τὰ πεπρ.	καὶ ἄρχοντα Ἀπελλίωνα.	342
177	—	(Ἀνεπίγραφος).	(Ἐ)γὼ τοῦ φιλεῖν μέν σε	ἔχου τῶν ἀρχαίων.	415
178	—	»	(Ε)ἰληφέναι σου τὰ	τὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἴδιον.	30
179	—	»	Ἡδίστη γε ἡμῶν ἡ	κυβερνήτην ἐθνῶν.	352
180	—	»	Συνηχθέσθην μέν σοι	τὸ δίκαιον συμμαχία.	321

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθ. Wolf.
181	—	(Ἀνεπίγραφος).	Τῶν Ἑλλαδίου θυγατέρων	πολλαχόθεν ἀνάγκη βου...	1095
182	—	. . . . .	. . . . .	ἀποφήνας μὲν ἀλαζόνα.	192
183	—	*Τῶ αὐτῶ*	Ποίοις Βοιωτοῖς συγγεν.	τὸ πρᾶγμα βαδίζει.	401
184	—	*Εὐφημίῳ*	Τί τοῦτο νομίσαι	πάρεστι γάρ.	210
185	—	*Υ . . .*	Ο	ἐβεβίωκεν ἐν θήρᾳ.	225
186	—	*Τοῖς Ἐλπιδίου*	Α . . . . πάρστητε	οἷον ἡμεῖς ἴσμεν.	227
487	—	*Πρισκιαρῶ*	Οἶδα τίνημοι	φιλοσόφους σκόπει.	240
188	—	*Ἰταλικιαρῶ*	Ἐπαινοῦντι μοι τὴν	ἐπιθυμοῦντας ἐγείρεις.	241
189	—	*Μαξίμῳ*	Ὁμοῦ παῖδα τὲ ἐμὸν	. . . . .	242
190	—	*Μοδέστω*	Καλῶς μοι δοκοῦσιν	. . . . .	245
191	—	*Εὐθηρ . . .*	Οὐ ταῦτα μέν τοι	. . . . .	248
192	—	*Κλεάρχω*	Ψευδόμενον δέ σε φασὶν	εἰρωνεία χρωμένοις.	256
193	—	*Εὐδαίμονι*	Παλαιὸν ἔμοι γε τοῦτο	πλήθει τῶν ἀνδραπόδων.	258
194	—	*Πρισκιαρῶ*	Λουκιανὸς οὐ πάντα	τοσαῦτα εἰρῆσθαι.	259
195	—	*Ἀλεξάνδρῳ*	Οὐκ ἄρα . . . . . θυνία	. . . . .	285
196	—	*Ἀνατολίῳ*	Ἐπειδὴ σὺ μὲν φῆς	. . . . .	351
197	—	*Μοδέστω*	Πολλοὺς μὲν παρὰ πολλῶν	. . . . .	70
198	—	*Α . . . . . .*	Ἔδει τὸν ἐπιστείλαντά σε	δυνησόμενον ἴσα.	1119
199	—	*Μ . . . . . .*	Καλῶς ἠπιστάμην ὅτι	πρὸς τὸ πέρας ἐλθούσης.	1099
200	—	*Ἀλεξάνδρῳ*	Ι . . . . νῦν μετὰ τῆς γυν.	. . . . .	1126
201	—	. . . . .	Ὅσω μέτρω τὴν πόλιν.	. . . . .	866
202	—	*Πρισκιαρῶ*	Ἀκούσας ἐπιδεδωκέναι	ἔσται βοηθός.	875
203	—	*Καλλισ. . . .*	Τὰ μὲν ἄλλα ἡ πατρὶς	. . . . .	412
204	—	*Β . . . λίω*	Οὐχ ὅτι ἄρχεις θαυμ.	καὶ πεδία καὶ λιμένας.	1131
205	—	*Καλλιστίωνι*	Μετὰ τοῦ Ἰδομενέως	ἔστιν εταιρον.	1127
206	—	*Β . . . . .*	Α . . . ἡμῖν δεῖ τοῦ Παι.	σεσιγῆσθαι τῶν ὄντων.	1114
207	—	*Μαρίω*	Ἀπρίγκιος κατὰ τὴν παρ.	τ' ἄλλα φιλανθρωπεύσῃ·	1116
208	—	*Καισαρίω*	Π[αρ]φθήτω	πέμπειν ἐπιστολάς.	1132
209	—	*Ἱεροφάντῃ*	Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο.	τὴν ἐπικουρίαν.	1442
210	—	*. . ρι . . .*	Ἐξετάζων ἐγὼ τὰ παρὰ	τῶ τοῦ βασιλέως κάλλει.	991
111	—	*Ἀβουρκίω*	Π . . . μοι βεβαιοῦν	πρὸς ἐμέ.	836
212	—	*Φιρμίνῳ*	Οὐδ' εἰ πᾶσαν μοι	. . . . .	968
213	—	*Παιονίω*	Τῇ κατενεγκούσῃ με	. . . . .	1000
214	—	. . . . .	Ἐμοὶ φιλοτιμία καὶ	ταῦτα μανθάνειν.	1001
215	—	*Μαξεντίω*	Πρὸς εἰ	. . . . .	930
216	—	. . . . .	Οὐκ ἔσχομεν σῶσαι	. . . . .	925
217	—	*Συμμάχω*	Χρηστῆς νυκτὸς ἀπολαύσας	. . . . .	923
218	—	*Κλήμ . . . .*	Γλῶττα ἀγαθὴ· περὶ	. . . . .	884
219	—	*Σωπόλιδι*	Εὐδαίμονα χρὴ νομίζειν.	. . . . .	881
220	—	. . . . .	Ἐν τοῖς περὶ σοῦ λόγοις	περὶ τῶν Ἀθηναίων.	864
221	—	*Τατιαρῶ*	Εἴ με ἐθέλεις καὶ φθέγγεσθ.	. . . . . ποιηκέναι.	827
222	—	*Ἀβουργίω*	Οὐκ ἔλαθες	. . . . .	825
223	—	*Νικοκλεῖ*	. . . . .	. . . . . δίκην.	721
224	—	*Μοδέστω*	Ἤσθην ὅτι με παρακαλεῖς	νικήσεις.	714
225	—	*Ἰουλιαρῶ*	Ὅσα κατηγόρησα τῆς	εὔκλειαν.	712
226	—	*Ἱέρακι*	Ἐθαύμασα . . . ἀγκύρα	. . . . .	706

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	ἀριθ. Wolf.
227	—	*Βοσπόρῳ*	Οὐδὲν θαυμαστὸν εἴ τις	τὴν πρὸς ἐμὲ σιωπήν.	668
228	—	*Ἀταρβίῳ*	Ἔπειτ' ἐνεθυμήθην	. . . . .	
229	—	*Κέλσῳ*	Οὐκ ἔφθησε ἀφεὶς	πρὸς δὲ ἡμᾶς, οὐδὲ τοῦτο.	648
230	—	*Ἀχαικῷ*	Ἀλλὰ τί με ἐβούλου	καιρὸν ζητῶμεν.	647
231	—	*Τῷ αὐτῷ*	Ἐμοὶ μὲ ἤρκει	. . ωκέναι τὴν χάριν.	644
232	—	*Ὑπερεχίῳ*	Συνισθεὶς σοί τε τῷ	ἐπαινοῦντα δὲ οὐκ ὀνήσει.	643
233	—	*Μ . . . . .*	Ἃ ἐποίουν ἂν περὶ Σωκρ.	ὁ κείρων.	606
234	—	*Σωπάτρῳ*	Ὅς τις μὲν στεφανώσεται	τοῦδε καὶ ὄμμασιν.	577
235	—	*Ἰταλικιαρῷ*	Ἡμεῖς οἱ αὐτοὶ καὶ	τῆς Λυκίας ἔχεται.	573
236	—	*Ἀχαικῷ*	. . . οἴσου χρήματα	. . . . .	565
237	—	. . . . .	Ἐξημισείας ἔχειν ἔοικας	ἔργῳ δεῖξον.	564
238	—	*Α . . . . . .*	Τὸν Ἡμερίου μὲν υἱὸν	. . . . .	487
239	—	. . . . .	Ἐπήει μέν μοι καὶ	δι' ἐμὲ τὸν θρασύν.	472
240	—	*Ἀr. . . . . .*	Ἧκεν ἡμῖν ἐξ Ἰταλίας	μέγα φρονεῖν ὑπάρξει.	466
241	—	*Δ . . . . . .*	Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο	καὶ χαριέστερον.	442
242	—	*Ἀραξίῳ*	Λουππίων εἰπὼν	διδάσκειν δεθέντων.	417
243	—	*Ἀρισταιρέτῳ*	(Ὅ)τε ἀσθενεῖν σοι τὴν γυν.	. . . . .	407
244	—	. . . . .	Ποίοις Βοιωτοῖς συγγενόμ.	πρᾶγμα βαδίζειν.	401
245	—	*Ἱέρακι* (sic)	. . . . . ἐλάττω ποιεῖν.	. . . . .	393
246	—	*Ὁρωράτω*	ἐνετύχομεν ἀλλήλοις	. . . . .	389
247	—	*Ἀχαικῷ*	Πάνυ μοι φαίνη φιλόχρ.	ἀεὶ κτητέον.	374
248	—	*Ἀρισταιρέτῳ*	Ἔμελλέ ποτε καὶ τῶν	ἀπὸ τῶν δικῶν.	377
249	—	*Θεμιστίῳ*	Ἰδού σοι τὸ πάλαι ῥαπτ.	. . . . .	371
250	—	*Ἀρισταιρέτῳ*	Νικέντιον μὲν τὰ σὰ	. . . . .	367
251	—	*Ἀρατολίῳ*	Οἴσθά που Μάρκελλον	. . . . .	365
252	—	. . . . δ . . .	Ἄμφω μὲν ἔδειξα τὼ	ἴσως οὐκ ἀνιάσων.	286
253	—	*Ἀχαικίῳ*	Εἰκότως ἀφῆκας ἐμοὶ	εἰ μὴ νῦν ἀπορήσεις.	277
254	—	*Δημητρίῳ*	Ὥσπερ οἷς ἔπεμψας	. . . . .	128
255	—	. . . . .	Γλώττῃ μὲν τῇ αὐτῇ γνώμῃ	. . . . .	96
256	—	*Τῷ αὐτῷ*	Ε . . . . . τὸν πάντα	σοῦ δὲ τὴν ψῆφον.	59
257	σιϐ'	*Μοδέστῳ*	Ἥδομαι τῇ τοιαύτῃ συκοφ.	. . . . .	44
258	σιγ'	*Τῷ αὐτῷ*	Α . . . . . καὶ τῷ Πέρσῃ	οἱ λέοντες.	47
259	σιδ'	*Τῷ αὐτῷ*	Μικροῦ τὸν δεσμὸν ἀπορρήξ.	ἐκδοῦναι.	35
260	σιε'	*Δημητρίῳ*	Αὐτήν τε ταύτην ἐθρήνησα	καλεῖν τολμήσητε.	31
261	σις'	*Μοδέστῳ*	Οὐκ ἂν καὶ τόδε σημεῖον.	ἀπέχειν μεταβολῆ.	36
262	σιζ'	*Τ . . . . .*	. . . . ἐποίουν ἔγραφόν τε	ἐμοὶ τὸ διδάσκειν.	386
263	σιη'	*Ἀρισταιρέτῳ*	ἐξέστω παίζειν ἐπάρχῳ	ποιήσω τὰ κακά.	1028[6]
264	σιθ'	*Σευηριαρῷ*	Ἃ δὲ νῦν γέγονε	. . . . .	918
265	σκ'	*Δαφρίνῳ*	Ἴσως ὡήθης χαλεπῶς	περιστηκότων.	946
266	σκα'	*Μαρκελλίνῳ*	Καί σε ζηλῶ ῥώμην	. . . . .	983
267	—	*Ἀρισταιρέτῳ*	Καλῶς σοι τεθρήνηται	. . . . .	984
268	—	*Τῷ αὐτῷ*	Σὺ μὲν παρεκάλεις με	Ἰουλιανὸν Ὀπτάτος.	79
269	—	*Τῷ αὐτῷ*	. . . . . ἐπιστολὴ	φανοῦμαι κατήγορος.	494[x]
270	—	*Τῷ αὐτῷ*	Ἀνέγνων τοῖς φίλοις τὴν	πάντα ὑπούργησεν.	18
271	σκζ'	*Τῷ αὐτῷ*	Οἷα τετολμη	ταῦτα τολμᾶσθαι.	551
272	σκη'	*Τῷ αὐτῷ*	Ἐγὼ τοὺς ὄντας μοι φίλους	ἐκώλυσε τελευτήν.	394[6]

Αὔξ. ἀριθ.	Αὔξ. ἀριθ. ἐν τῷ κώδ.	Ἐπιγραφαί.	Ἀρχαὶ τῶν ἐπιστολῶν.	Τέλος αὐτῶν.	Ἀριθ. Wolf.
273	σκθ'	*Ἀνδρονίκῳ*	Ὤμην σε πεπαυκέναι	πολλά τε καὶ ποικίλα	1031
274	σλ'	*Βαρβατίωνι*	Ἐγώ σε πάλαι μὲν	. . . . .	1032
275	—	*Δ . . . . .*	Ἴσως μέν ἐμοὶ καὶ πρὸς	. . . . .	1033
276	σλε'	*Θεμιστίῳ*	Ὁμολογῶ μὴ πυκνὰ	. . . . .	1134
277	σλγ'	*Α . . . .*	Μὴ λαβεῖν μέν σε τὰ	. . . . .	1136
278	σλδ'	*Δημητρίῳ*	Πρὸς ἕτερον Τάνταλον	. . . . .	1135
279	—	*Ἰουλιανῷ*	Τ . . . λλη τὸν Ἀβλάβιον	. . . . .	1035
280	σλς'	. . . . .	Οὐδὲ πρότερον ἐν τοῖς	ῥθέγξαιτο.	1036[x]
281	σλζ'	*Νικοκλεῖ*	Καὶ τοῦ πολέμου ὡς	ἐδιδάσκετο.	1137
282	σλη'	*Οὐλπιανῷ*	Χαίρω ὅτι τοῖς τοῦ βασιλ.	ἴδιον.	1138
283	σλθ'	*Τῷ αὐτῷ*	Τοιαῦτα . . . . ἄρχων	σεισμοῦ γιγνομένων.	1036[6]
284	σμ'	*Ἰουλιανῷ*	Ταῦτα μαντευόμενος	ἄριστος καὶ δοκεῖς.	1037
285	σμα'	*Δομνίνῳ*	Ἀνὴρ Ἑρμοῦ φίλος	κροκοδείλου.	1038
286	σμϐ'	*Ἰουλιανῷ*	. . . παρὰ σοῦ γράμματα	κολακεύειν τύχην.	1039
287	σμγ'	*Δακτιανῷ*	Μόλις . . . θησαν οἱ πρεσ.	. . . . .	1040
288	σμδ'	*Τῷ αὐτῷ*	Τοῦ χαίρειν ἡμετέροις	τῷ γε νοῦν ἔχοντι.	1041
289	σμε'	*Τῷ αὐτῷ*	Ἐλαβόν σου καὶ αὐτὸς	καὶ ἐν τῇ πόλει.	1046
290	σμς'	*Μοδέστῳ*	. . λόν μοι τὸ θέατρον.	μάταιον εἶναι.	280
291	σμζ'	*Γερμανῷ*	Ὅτι μὲν ἄρχεις καὶ χώρας	πρὸς ἡμᾶς εἶναι	203
292	σμη'	*Εὐσεβίῳ*	Τὰ θηρία σωζέσθω	ἐλπίζου λύσειν.	218
293	σμθ'	*Λωρεντίῳ* (?)	. . . τήν τε πόλιν καὶ τὰ	. . . . .	
294	σν'	*Ἀρισταιρέτῳ*	. . . ω σου κεκρατηκέναι	ἐλευθεροῦν.	1230
295	σνα'	*(Ε)ὐπάτορι*	Οἱ παῖδες σου . . . ζει	οἰκίας μέλει.	1235
296	σνϐ'	*(Ἀ)ρατολίῳ*	Πολλὰ κακὰ περὶ τὸ	δραπετεύσας.	1201
297	σνγ'	*(Ἀ)πριγκίῳ*	. . . μὲν ἐν ἀγροῖς ἔτι	εὐχάς.	1197
298	σνδ'	*(Κ)αλλιοπίῳ*	Ἧκεν εἰς ἡμᾶς	ἐπέστελλες οὐδέν.	1034
299	σνε'	*Ἀρατολίῳ*	Ἰλαρῖνος οὑτοσὶ	οἷου κερδαίνειν.	566
300	σνς'	*Β. . . . .*	Παλαιᾶς τινος εὐεργεσίας	. . . . .	672[6]
301	σνζ'	*(Θ)εοδώρῳ*	(Ν)ενίκηκας γράψας	οὐκ ἀγνοεῖς.	762
302	σνη'	*(Ἰ)ουλιανῷ*	(Κ)ατήγαγεν ἡμᾶς εἰς	. . . . .	652
303	σνθ'	. . . . .	. . . . .	. . . . .	
304	σξ'	*Εὐδοξίῳ*	Οὐ τὸ ἐπιστεῖλαι θρα.	οὐκ ἀποστερήσω.	560
305	σξα'	*Μαξίμῳ*	Μικρὰ πενθῆσαι λέγ.	. . . . .	561

ΠΙΝΑΞ Ε'.

Ἀναγραφὴ αἰσωπείων μύθων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ 157 τεύχους.

Αὔξων ἀριθμὸς ἐν τῷ κώδικι.	Ἀρχαὶ τῶν μύθων.	Τέλη αὐτῶν.
α'	Ἀετὸς καὶ ἀλώπηξ φιλίαν θέντες	οὐ διακρούονται.
β'	Ἀηδὼν ἐπὶ δένδρου καθημένη	ἐν χερσὶ προϊέμενοι.
γ'	Ἀλώπηξ καὶ τράγος διψῶντες, εἰς φρέαρ	εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.
δ'	Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη λέοντα	εὐπρόσιτα ποιεῖ.
ε'	Αἴλουρος συλλαβὼν ἀλεκτρυόνα	ἀπαρ. γε μὴν πονηρεύεται.
ς'	Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα	διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμφέρον.
ζ'	Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα	μᾶλλον ἔμφυτον.
η'	Ἀλώπηξ καὶ κρακόδειλος ἠμφισβήτουν	τὰ πράγματα γίνεται.
θ'	Ἀλεκτρυόνα τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας	τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.
ι'	Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα κιθαρ.	κατὰ ψυχὴν δὲ ἀλογίστους.
ια'	Ἀνθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας	τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.
ιβ'	Ἁλιεῖς[1]	
ιγ'	Ἀνήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν	πᾶς λόγος περιττός ἐστι.
ιδ'	Ἀνὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακ.	ἔργῳ οὐ προσδοκῶσι.
ιε'	Ἀνὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελ.	ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.
ις'	Ἁλιεῖς ἐξελθόντες ἐπ' ἄγραν ἐπειδὴ	ταῦτα τύχῃ ἐδωρήσατο.
ιζ'	Ἀνὴρ πένης νοσῶν ηὔξατο τοῖς θεοῖς	ἐχθραίνει τὸ θεῖον.
ιη'	Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ	τῶν οἰκείων ἀπέχονται.
ιθ'	Ἀνὴρ εὐπορῶν, χῆνά τε ἅμα	ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.
κ'	Αἰθιοπά τις ὠνήσατο	ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.
κα'	Ἀλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος	ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.
κβ'	Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἠλίευε	τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσι.
κγ'	Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο	προσιέναι τοῖς πράγμασι.
κδ'	Βουταλὶς ἀπό τινος θυρίδος	ἀνόνητος ἡ μετάνοια.
κε'	Γέρων ποτὲ ξῦλα τεμὼν ἐξ ὄρους	μυρίων κινδύνων ὑποστῆ.
κε'	Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς	τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.
κς'	Γεωργός τις μέλλων καταλύειν	θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.
κζ'	Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχε	καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσιν.
κη'	Γυνή τις θυγατέρων μήτηρ δυεῖν	καὶ ἡ μήτηρ πρὸς ταῦτα[2].
κθ'	Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε	τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.
λ'	Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας	καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.
λα'	Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας	κακῶν αἴτια γίνεται.
λβ'	Γυνὴ μάγος καὶ θείων μνημάτων	μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.
λγ'	Γαλῆ εἰς ἐργαστήριον ἐλθοῦσα χαλκ.	ἑαυτοὺς βλάπτοντας.
λδ'	Γεωργός τις σκάπτων χρυσίω	τούτω χάριτας ἀποδιδόναι.
λε'	Δηχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασ.	ἀδικεῖν παροξύνονται.
λς'	Δύο νεανίσκοι μαγείρω παρεκ.	κατασοφίζηταί τις αὐτήν.
λζ'	Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες	πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

1. Παρέδραμον νὰ σημειώσω τὸν μῦθον τοῦτον.
2. Ἡ συνέχεια λείπει ἐν τῷ κώδικι.

Αὔξων ἀριθμὸς ἐν τῷ κώδικι.	Ἀρχαὶ τῶν μύθων.	Τέλη αὐτῶν.
λη'	Δύο τινὲς κατὰ ταὐτὸν ὁδοιπόρουν	βέβαιοι εἰσὶ φίλοι.
λθ'	Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτν.	τὰ βελτίονα τραπέσθαι.
μ'	Ἐν οἰκία τινὶ πολλῶν μὲν ὄντων	ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.
μα'	Ἐν συνόδῳ τῶν ἀλόγων ζώων, πίθ.	δυστυχήμασι περιπίπτουσιν.
μβ'	Ἔλαφος τὸν ἕτερον πηρωμένη	τὰ δ' ὠφέλιμα βλαβερά.
μγ'	Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ἐπ' ἀμπ.	ὑπὸ θεοῦ κολάζονται.
μδ'	Εἰς μελιττουργεῖόν τις εἰσελθὼν	ἐπιβούλους ἀπωθοῦνται.
με'	Ἔθους ὄντφς τοῖς πλέουσι μελιτταῖα	ἀπατᾶν νομίζουσιν.
μς'	Ἔν τινι ταμείω μέλιτος ἐκχυθέντος	αἰτία γίνεται.
μζ'	Ἑρμῆς γνῶναι βουλόμενος ἔν τινι	τοὺς ἄλλους ὄντα μορφῆ.
μη'	Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα εἰς ἄντρον	μεγάλως ἐπειράθησαν.
μθ'	Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντ.	πρὸς ἄνδρα κλέπτην.
ν'	Ἔχων τις δύο κύνας, θάτερον μέν	οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.
να'	Ἔχων τις γυναῖκα πρὸς τοὺς κατ' οἶκον	τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.
νβ'	Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης	αὐλητὴν μὴ μιμεῖσθαι.
νγ'	Θύννος διωκόμενος ὑπὸ δελφῖνος	δυστυχοῦντας ὁρῶντες.
νδ'	Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε	εἰ οἴνου ἀπείχετο.
νε'	Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους	τοῦτ' αὐτὸ λέγοντες.
νς'	Κύων εἰςπηδήσας εἰς μαγειρεῖον	μαθήματα γίνονται.
νζ'	Κύων πρὸ ἐπαύλεως τινος ἐκάθευδε	διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.
νη'	Κύων καὶ ἀλέκτωρ ἑταιρίαν ποιησ.	πέμπουσι παραλογιζόμενοι.
νθ'	Κορυβαλλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς	ὑφισταμένους κίνδυνον.
ξ'	Κηπουροῦ κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν	πρὸς ἀδίκους καὶ ἀχαρίστους.
ξα'	Καρκίνος ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἀναβὰς	εἰκότως δυστυχοῦσι.
ξβ'	Κιθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκον.	οὐδενὸς ἄξιοί εἰσι.
ξγ'	Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν	χρηστοῖς ἐστὶν εὑρεγετήματα.
ξδ'	Κορώνη φθονήσασα κόρακι	γέλωτα ὀφλισκάνουσιν.
ξε'	Κορώνη Ἀθηνᾶ θύουσα	εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.
ξς'	Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν ὡς κατεῖδεν	ἐπὶ σωτηρία κινδυνεύσαντα.
ξζ'	Κολοιὸς ἔν τινι περιστερῶνι	καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.
ξη'	Κολοιόν τις συλλαβὼν καὶ δήσας	εἰς μείζονα περιπίπτουσι.
ξθ'	Ζεὺς Ἑρμῆ προσέταξε	τοὺς σκοτίας: πρὸς ψευδολόγους.
ο'	Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους	ἀναισχύντους εἶναι.
οα'	Ζεὺς γάμους τελῶν πάντα τὰ ζῶα	πολυτελῶς διαιτᾶσθαι.
οβ'	Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου	ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.
ογ'	Λέων καὶ ὄνος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν	τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.
οδ'	Λέων καὶ ἄρκτος ὁμοῦ βουνεύρω	ἄλλοι κερδαίνουσι.
οε'	Λέων γηράσας ἐνόσει κατακεκλ.	τὴν μηχανὴν περιτρέπει.
ος'	Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς	δι' ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.
οζ'	Λαγωοὶ ποτὲ πολεμοῦντες ἀετοῖς	τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσι.
οη'	Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος	προνοεῖσθαι πειρωμένων.
οθ'	Μύρμηξ διψήσας καὶ κατελθὼν	χάριν ἀποδιδόναι.
—	Μῦς εἰλκέ τις μῦν	πτώματος πέλας.
π'	Μονιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου	κινδύνων παρασκευάζεσθαι.
πα'	Μύρμηξ ὁ νῦν τοπάλαι ἄνθρωπος ἦν	τὸν τρόπον οὐ μετατίθενται.
πβ'	Νυκτερὶς καὶ βάτος καὶ αἴθυια ἑταιρίαν	τούτοις ἐσύστερον περιπίπτομεν.
πγ'	Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ ἰατροῦ ἐρωτώμενος	ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

Αὔξων ἀριθμὸς ἐν τῷ κώδικι.	Ἀρχαὶ τῶν μύθων.	Τέλη αὐτῶν.
πδ'	Νεβρὸς ποτὲ πρὸς τὴν ἔλαφον	παραίνεσις ῥώννυσι.
πε'	Ξυλευόμενός τις παρὰ ποταμῶ	τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.
πς'	Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα	τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.
πζ'	Ὁ κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν	χρημάτων ποιοῦνται.
πη'	Ὄνος ὑπηρετούμενος κηπουρῶ	δευτέρων λάβωσι πεῖραν.
πθ'	Ὀρνιθοθήρας ὄρνισιν ἔστη παγίδας	ὅταν οἱ προεστῶτες χαλαιπαίνωσιν.
ϟ'	Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν	διὰ πλεονεξίαν σοφιζομένου.
ϟα'	Ὁ ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι	ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.
ϟβ'	Οἱ λαγωοὶ ποτὲ συνελθόντες	πασχόντων παραμυθοῦνται.
ϟγ'	Ὄνος ἵππον ἐμακάριζεν	τὴν πενίαν ἀγαπᾶν.
ϟδ'	Ὄνω ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβύσκετο	ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.
ϟε'	Ὄφις καρκίνω συνδιητᾶτο	αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.
ϟς'	Ὁδοιπόροι δύο ὥρα θέρους	ἐπὶ τῇ χρηστότητι ἀπιστεῖσθαι.
ϟζ'	Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν	οὐδενὸς εὑρίσκονται ἄξιοι.
ϟη'	Ὄνος ἄγριος ὄνον ἰδὼν ἥμερον	καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.
ϟθ'	Ὄνοι ποτὲ ἀχθόμενοι ἐπὶ τῶ συν.	ἀθεράπευτόν ἐστιν.
ρ'	Ὄνος ἐνδυσάμενος λεοντὴν περιήει	γλωσσαλγίας ἐλέγχονται.
ρα'	Ὄνος ξύλα βαστάζων διέβαινέ τινα	ῥαδίως ὑφιστάμενος.
ρβ'	Ὄνος ἡλκώμενος τὸν νῶτον	φανέντες, δῆλοί εἰσιν.
ργ'	Ὄνος καὶ ἀλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι	ἑαυτοὺς προσαπολλῦντες.
ρδ'	Ὄρνις ὄρεως ὠὰ εὑροῦσα	μάλιστα εὐεργετῆται.
ρε'	Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι	εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.
ρς'	Ὄφις ὑπὸ πολλῶν	φοβεροὶ γίνονται.
ρζ'	Παῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ	μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.
ρη'	Ποιμὴν ἐν παραθαλασσίω τόπω	μαθήματα γίνονται.
ρθ'	Ποιμὴν νεογνὸν λύκου	χρηστὸν ἦθος οὐ τρέφει.
ρι'	. . . πεφύκει θηρσὶ	ἐν κοινωνίαις ἄπιστον.
ρια'	Περιστερὰ δίψει συνεχομένη	ὄλεθρον ἐμβάλλουσιν.
ριβ'	Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι	τέκνα πολλὰ ποιοῦσιν.
ριγ'	Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων	συμφορᾶς ἐργολαβεῖν.
ριδ'	Ποιμὴν ἐλάσας εἴς τινα δρυμῶνα	φαῦλα ἐργάζονται.
ριε'	Ροιὰ καὶ μηλέα περὶ κάλλους	ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.
ριϛ'	Σφῆκες καὶ πέρδικες δίψης συνεχόμενοι	βλάπτοντας δὲ μεγάλα.
ριζ'	Σφὴξ ἐπὶ κεφαλὴν ὄρεως καθίσασα	αἱροῦνται συναποθνήσκειν.
ριη'	Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι	φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.
ριθ'	Ὗς καὶ κύων ἀλλήλοις διελοιδωροῦντο	ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.
ρη'	Ὗς καὶ κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον	τελειότητι κρίνεται.
ρκα'	Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ	οὐδὲν ἡ κτῆσις προσῆ.
ρκβ'	Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος[1]	
ρκγ'	Χῆνες καὶ γέρανοι ἐπὶ ταὐτοῦ λειμῶνος	δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.
ρκδ'	Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἵπτασθαι	ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.
ρκε'	Χελιδὼν καὶ κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλον.	εὐπρεπείας κρεῖττόν ἐστι.
ρκς'	Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα ἐπὶ πόδα	ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

1. Παρέδραμον νὰ σημειώσω τὸ τέλος τοῦ ἐμμέτρου τούτου μύθου.

ΑΝΤΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΥΠΟ W. WAGNER ΕΚΔΟΘΕΝΤΟΣ ΠΟΥΛΟΛΟΓΟΥ

ΠΡΟΣ ΛΕΣΒΙΑΚΟΝ ΤΙΝΑ ΚΩΔΙΚΑ.

Ὁ ἐν σελ. 179-198 τῶν Carmina gr. medii aevi τοῦ Wagner δημοσιευθεὶς Πουλολόγος, θεωρεῖται ἀξιολογον κείμενον ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ γλωσσικήν. Τούτου δ' ἕνεκα ἀντέβαλον αὐτὸ πρὸς δεύτερον ἀπόγραφον τοῦ 1625 ἔτους, ὅπερ εὗρον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μονῆς Λειμῶνος. Φέρει δὲ τοῦτο, κατὰ τὴν ἐμὴν ἀναγραφήν, τὸν ἀριθμὸν 92 καί, ἐκτὸς τοῦ Πουλολόγου, περιλαμβάνει σὺν ἄλλοις καὶ τοὺς περὶ τετραπόδων στίχους, οὓς ἐδημοσίευσεν ὁ Wagner ἐν τῷ προσημειωθέντι βιβλίῳ του[1]. Ὁ λεσβιακὸς κῶδιξ τοῦ Πουλολόγου παρέχει διάφορον τάξιν ἐν τοῖς στίχοις, ἥν, ὡς ἀξιοσημείωτον, παρατίθημι ἐνταῦθα·

Στίχοι 1—93
204—387
110—160
456
461—502
97—126
405—460
161—213
583—633
503—506

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ δέ τις ἐὰν ὑπάρχῃ λογικὴ συνάφεια ἐν τῇ ἰδιοτρόπῳ ταύτῃ τάξει τοῦ λεσβιακοῦ κώδικος, ὀφείλει, νομίζω, νὰ μελετήσῃ λεπτομερῶς τὰ διασπώμενα μέρη ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἐμὴν ἀντιβολὴν καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Wagner· τοῦθ' ὅπερ ἀφίημι τοῖς βουλομένοις νὰ ἐκδώσωσι τὸ δεύτερον τὸν Πουλολόγον, προστίθημι δὲ μόνον ὅτι ἀμφιβάλλω λίαν ἂν ὁ ἀντιγραφεὺς εἶχεν ὑπ' ὄψει του ἄτακτον ἀντίγραφον ἢ φύλλα διεσπαρμένα ἑτέρου κώδικος, ἅτινα ἀντιγράφων συνειρμολόγησεν ὡς ἠδύνατο. — Ἐκ τῆς προσημειωθείσης τάξεως τῶν ἐν τῷ λεσβιακῷ κώδικι στίχων παρατηρεῖται, ὅτι ἐλλείπουσιν οἱ παρὰ Wagner στίχοι 94-96, 388-404, 537-582, καὶ 634-650, ἤτοι 83 στίχοι. Σημειωτέον ὅμως ὅτι οἱ τελευταῖοι τοῦ Πουλολόγου στίχοι ἐλλείπουσιν ἕνεκα τῆς παρὰ βεβήλου χειρὸς ἀποκοπῆς ἑνὸς φύλλου, ὅπερ ἔκειτο μεταξὺ τῶν φ. 235ᵇ-236ᵃ.

Ἐν τῷ λεσβ. κώδικι παρατηρεῖται προσέτι ὅτι ἐπαναλαμβάνονται δὶς οἱ ἑπόμενοι στίχοι· 110-126, 204-213 καὶ 441, ὁ δὲ 244 στίχος ἀναγινώσκεται πρὸ τοῦ 241 στίχου. Ὁ κῶδιξ οὗτος εἶνε ἐν γένει λίαν ἀνορθόγραφος, ὡς πάντα σχεδὸν τὰ χειρόγραφα τὰ περιέχοντα βυζαντιακὰ δημώδη κείμενα, πεζὰ ἢ ἔμμετρα· οὐχ ἧττον ἡ ἀνάγνωσις αὐτοῦ εἶνε εὐχερής. Ἐν τῇ ἀντιβολῇ παραλείπω τὰς ἀνορθογραφίας, χάριν ὅμως κριτικῆς τοῦ Πουλολόγου ἐκδόσεως δηλῶ ὅτι παρεσκεύασα ἀκριβέστατον αὐτοῦ ἀντίγραφον, ἐξ οὗ οὐδὲ ἰῶτα λείπει. Προσθετέον ἔτι, ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ τῶν στίχων ὑπάρχουσι πολλὰ κενά, ἅτινα, φαίνεται, προωρίσθησαν εἰς τὴν ἐξεικόνισιν διαφόρων ζώων· τινὰ δὲ τούτων ἐπληρώθησαν βραδύτερον ὑπὸ διαφόρων ἀσημάντων σχεδιασμάτων.

Στίχ. 2 κλητόριον εἶχε . . . παιδίου ἀντὶ «υἱοῦ»—3 ὀρνέων—4 ἐπίασιν· οὕτως ὀρθότερον —5 ἔφεραν... 'ς τὸ τραπ.—6 ὀμπρὸς—7 σούσουμε . . . μακρησφονδυλάτε—8 μελανοπόδη—9 τί θέλεις—10 οὐκ ἠμπορεῖς — 11 φοβέριστρον 'ς τὸν γάμον—12 στρέφεται ὁ κύκνος τὸ λοιπὸν τὸν περγὸν (sic)—13 ἐμὲ . . . χαλκεακοπελάτα· τὴν λέξιν ταύτην, ἣν ἀναγινώσκομεν καὶ ἐν στίχῳ 70 καὶ ἣν ὁ Wagner γράφει οὕτω «χαλκέα, κοπηλάτα», θεωρῶ σύνθετον, σημαίνουσαν ἴσως κοπέλι χαλκέως—14 ἔφαγες τὴν θήκην—15 εὑρίσκεις . . . κάπου παλαιοκάρφιν—16 Ἀπ' ὁρμοσίαν εἰς ὁρμοσιὰν —17 ἄθλιε ἀντὶ «ἄτυχε»—18 Ἐγὼ καὶ ἄν... εὔμορφον· ἐκ τὰ πουλία — 19 τὴν μ' ἐποίησας, οὐ μὴν—20 Ἀμ' εἶσαι . . . ἀπ' ὅλα τὰ

1. Ἴδε τὴν περιγραφὴν τοῦ λεσβιακοῦ κώδικος ἐν σ. 80-81 τῆς Μαυρογορδατείου Βιβλιοθήκης. Κατὰ σημείωσιν τοῦ ἐν Χίῳ κ. Κ. Κανελλάκη ἡ λέξις π ο υ λ ο λ ό γ ο ς λέγεται τὴν σήμερον ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Νενήτων, ἔνθα δηλοῖ τὸν «δι' ἐξωβέργων συλλαμβάνοντα τὰ μικρὰ πτηνά».

πουλία—21 Καὶ ὁρ. νὰ μέμφεσαι διὰ νὰ σ'ἐγκωμιάσω—23 Γριζόχροε . . . πάλιν δρεπανομύτα—25 Τὸν τρώγουσιν οἱ β. —26 τζαγκάρην ἄχρηστον . . . καὶ βρωμιάρην— 27 χαλκωματᾶν—28 τολμᾶν περιγελᾶν—30 Καὶ ὁ καπουκάνος ἤρξατο ἐκεῖνος ὁ κὺρ γέρων| ὑβρίζειν οἰκοδέσποιναν, τὴν ὥτιδαν τὴν γραῖαν— 31 κυρὰ . . . καὶ σὺ 'ς τὸν γάμον τοῦτον—32 κουβουκλαρέα—33 λαθὸν κοπ . . . λυβανδροαναθρεμένει (sic)—34 τζαπουνομύτρια—36 ἂν οὐκ ἐρθῇς γοργον καὶ πάρῃς ταὶς παδιαις σου— 37 αὐταὶς ταὶς κακοτύλιχθαις καὶ πάρῃς καὶ πηγαίνῃς—39 τζαπεροῦ—40 στρέφ. πάλιν ἡ ὥτιδα· πάλιν—41 φουρνομύτινε, τ'εἶναι τὰ— 42 βρωμ., βρωμότεχνε, τ' εἶναι τὰ τζαμπουνίζεις| καὶ τ' εἶναι ταῦτα τὰ λαλεῖς, καὶ τ'εἶναι τὰ λέγεις τοῦτα—43 τρῷς τὸ πουρνὸν ὁλώμους τοὺς ἰχθύας—44 καὶ ὡς τὸ δισ... καὶ ὡς—45 τρεμούλας—46 κ' εἰς τὸν σφ... φουρνοκοπὶν — 47 πάντες τὰ κρέη σου ποσῶς οὐ τρῶσι μοζοκόπε—48 μίρμηγγοι— 49 κατηγορεῖν τ. ὥτιδαν—50 καὶ βασιλόπουλά τους— 51 αἱ εὐγενίδες—52 σώπασαι οὖν, κακότυχε —53 ἀνάζηκε τ. περδανᾶ—54 καὶ ἀποθ . . . σκυλιναίαν— 55 'Απλῶς . . . τίποτες — 56 ἐσίγησαν, ἡ ὄχλησις ἐκράτει—57 γερανὸν— 58 χαρὰ 'ς τὸν καλογέρανον ὁποῦλθεν — 59 μακρὺν[1] . . . καμάριν ὅλος ἔχει—60 καὶ ναυλοπόδης αὔκραστος μὲ τὰς μακρέας κάλτζες — 61 τί θέλεις—62 σφ. μὲ τὸ σιβὴν (sic) καπέλο—65 ὅταν σθασάσιν αὐθ. (sic)—66 βοηθῆσαι—67 ταπεινὰ . . . ἀπὸ τὸν γάμον | ὅτι εἰς ἐντροπὴν εἶναι νὰ κάζῃς εἰς τὸν γάμον— —68 μελανομαυροθώρατε . . . κουτροῦλε—69 γερανὸς— 70 χαλκέακοπελάτα— 71 ὁπώφαργες (sic) καὶ σὺ τὴν θήκην . . . | καὶ τώρα εὐρίσκεις, ἄτυχε, κάπου παλαιοκάρρι—72 καὶ ἀπ' ὁρμοσίαν εἰς ὁρμοσίαν—73 ἀκρωτήρια— 75 ψέμαν—76 τὸ πῶς τρέχει . . . | καὶ ὅταν πετάσῃ φαίνεται εἰς ἅπαντα τὰ ζῶα—77 τὸ πῶς γὰρ εἰς τὸν κῶλ. του βαστάζει τ' ἀποκάτω—78 τ' ἀργαστήρι τ. ἐκεῖνο—79 κ' ἐμένα πῶς ἐτόλμησες — 81 οἱ ἄρχοντες μεγάλοι— 82 θέλω το νὰ σὲ 'βρίσω—84 ἐκ τὴν Ραγοῦζαν ῥαγ.—85 καὶ ἀπὸ τὴν πικρίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν πεῖναν τὴν εἶχες—86 εἰς ἀκρωτήρι— 87 καὶ ἂν τύχῃς κάπου—88 πρόγευμα—91 καὶ ἀπὸ 'κλησιὰν—92 καὶ νύκτα—93 σ' εὑρίσκουν τὰ κοπέλια ... μὲ ῥάμμα—97 Ὁ γλάρος ἐπ . . . νὰ ὑβρίζειν τὸ χηνάριν—98 τὴν χῆναν τὴν μουσοῦναν— 99 ἀνασκομπωμένη— 100 Ὀπίσω—101 νήματα . . . τῆς κυρᾶς της —102 ὁπουλθεν . . . τὸν μέσον—104 γοργὸν —106 πορδομουτζοῦνα, τζαπεροῦ—107 ἐγυρίζει . . . μὲ θυμοῦ—108 δελρίον—109 βραχοδαρμένη—110 εἰς τὸ γιαλ . . . γυρεύεις— 111 'ς τὴν πεϊνάν σου—112 οὐχ εὑρῇς—114 γιοματίζεις — 115 ὡς ἀγνώριστος χρό. ὁποῦ σ'—116 Πάντες δ' ὅσοι σε οὐκ οἴδασι λ. γαλιώτης—117 ἔπαιξες . . . 'ς τὸ ζάριν—118 πουκάμισον· αὐτόχεις (sic) — 119 ἐμένα— 120 ἐμένα ἐγνωρίζουν με κ' ἐσένα σὲ κατέχουν —121 καὶ ἂν—122 Να χάροντα μὲ τὴν φ. (sic), μεσεμβρινὲ — 123 ἐμὲ— | ἐκάθιστε ὡς ἐκεινοὺς, ἐμὲ τὰ καταλέγεις—124 πρὸς ἐμὲ λ. ἐπανεγείρειν—125 χῆναν—127 καὶ ἡ ὄρια ἤρξατο— | καὶ λόγους ἐναπέτεινε τοιούτους νὰ τὸν λέγ(η)—128 παώνι τζεπροπόδαρον—129 θλιβερὴ—132 πρὸς ὄφιαν (Cod. ὤφιαν)—134 ἐκάπνιζες— 135 μέθυσιν — 136 τὸ 'ζεύρομεν κ' ἐμεῖς—139 καὶ δώσης τ. πραγματευτὴν— 140 καὶ ἂν τὸ λέγω— 142 νὰ λοῦσαι—143 ἐκ τὸν καπνὸν — 144 ἀκόμ' οὐκ ἐκαθάρισε— 145 ἀκ. καὶ τὸ πέρπυρον ἐκράτεις ἀρραβῶνα— 146 δόξαν—147 κ. βλ. το πραγματευτὴς . . . παρηγορίαν—148 ἐλθεῖν ἤθελες τὸ σιάσης— 149 Τὸ πέρπυρον νὰ τὸ ἔκοψες, νὰ τὸ χαροκοπήσῃς— 150 κερὰ— 151 τ' ἤθελα—152 Α'τεῖμαι (sic)— 154 ἐμένα . . . 'ς τὸ παλάτιν — 155 τρῶσίν τα γυν. τῶν ἀρχόντων — 156 καὶ ὑπομυρίζουσιν . . . μόσχον— 158 ἐμὲ καθ.—160 πουδοῦκιν— 161 εἰπέ μοι . . . τί θέλεις—164 καὶ ἀπὸ τ. π. φ. ὃ. εἶσαι μαζομένη—165 μανδί . . . φαίνεσ' ἐξοπίσω—166 καὶ ὅπου καθήζεις ν. λ. π. καὶ στραγ.—167 καῦκοι— 168 φεῦγε τὸ γοργὸν . . . εἰς τὸν— 169 ἐμεῖς γυναῖκα— 170 πουδοῦκι—172 ἀπάνω 'ς τὰ μηχάνια (ταῦν *μουχάι*)— 174 καὶ ἔφαγεν . . . ὀμπροστὴν— 175 μέγα . . . οὐκ ἔχεις—176 μὲ τὸ ψιλὸν πανίτζιν— 177 κατ. οὐκ ἔχεις ν' ἀλλάξῃς ἄλλον — 178 καὶ οὐδὲν λ. ψ.— 179 πῶς εἶναι μαύρ. ἡ ῥ . . . κοιλίαν— 180 ἐμπάλωμα . . . λινὸν πανίτζιν κεῖται— 182 ὅτ' εἶμαι — 183 εἶναι— 184 ἔχω καὶ χρυσοκόκκινα . . . μάτια κρέα—186 καὶ ἂν τὸ φορῶ τὸ ροῦχό μου ὀπίσθεν καὶ ἂν ἦμαι—189 γλυκοδροσισμένη— 191 οὔτε κακοὺς—192 πουλίτζια μονόκοιλα ἐποίησα εἰκ. —193 καὶ ὁ περ.—194 κ'ἐπῆρέ μου . . . καρδίαν—195 'Επικράθη κατὰ πολλὰ ὡς μάννα ὁποῦ εἶμαι—196 φ. γ. καὶ τρέμομαι καὶ κάμνει με ὁ φόβος — 197 μὲ τὰ 'κεῖνα — 198

1. Πρβλ. στίχ. 62.

ταῦτα διδ. τἄλλα μου τὰ πουλύ́ μου—199 'ς τὸ πλάγι . . . ὁ περπ.—200 καὶ ἀλοίμ. . . . καρδίαν — 201 πάλιν βασ. εἰς γεῦμά τους μὲ θέλουν—202 καὶ ἄρχ. εὐγενικοὶ εἰς πρόγευμα κ' εἰς δεῖπνον—203 ἠθέλασι—205 ἐτόλμησες —206 'ς τὸν ἀετὸν . . . βασιλέαν—208 πουδοῦκιν — 209 ἄρατον (sic) εἰς τὸν κ. — 210 νὰ πάγῃς 'ς ἄλλον βράχον—212 ὄχληταν— 213 καταλόγιν τους — 214 καρκατζᾶς . . . ὑβρίζειν—215 ὀρνίθι κουρνομύκαλον—216 πολιτικὴν -- 218 στενηκοπελορρίκτουσα (ἴσως σύνθετος λέξις), πόρνης θυγάτηρ, πόρνη—219 κύριν υἱόν . . . σπαθοκαταλοῦνται— 220 τὰ 'μάτια—221 τί θέλεις—222 κουβουκλάρισσα 223 κ' εἰς ἀτιμ. τ. γ.— 224 μίσευσε—225 κ' ἐγὼ διὰ σέν—227 ἐστάθη κατὰ πρόσωπον . . . . καρκαρίνον—228— εἰπέ με—229 καὶ ἀτίμασες . . . καὶ ὑπομεῖνα σέ τα—230 ἠξεύρουνε κ' ἐμένα μὲ κατέχουν—231 ἄτυχε . . . γρισοφορεμένε—232 'ς τὴν ῥάχιν πουκάμισον —233 οὐδὲ θέλεις τὸ βάλει—235 ἐξ οὗ. . . . βούρκας—237 κ' εἰς τὸ σπίτ. — 238 καβαλλαρίου — 239 δείρασί σε—240 αἷμα τῆς— 241 καὶ δὲν τὸ λέγω ψέμα — 243 μωρ' ἀκτὴν— 244 ἐστραγγούλισάν σε — 245 ἄλλη ποτέ σ' οὐκ ἠμπ. — 246 κ' ἐγίνης κακορρίζικος, ἀλλέως μονοκουμπάρης — 247 χορτάσειν—248 ἐξο (sic) . . . βρυὰ καὶ σκούληκας καὶ βούρκας—250 κούρσευσεν—252 μέμφεσαι —253 κακοτύχηρε . . . βραχογδαρμένε—254 γεννῶ, πάλιν τὰ ἀνατρέφω—256 κουρβοιαπεσταλμένοι (sic)—258 μένα . . . εἰδές το— 261 μένα κατακραίνεις—264 ὁ παραγιαλ.— 265 ἐπεχείρησεν . . . τὸν λέγῃ—267 νατουπὶν —268 κομμάτιν—269 γερανίου κίτρινον ὀξὺ 270 νὰ εἰποῦν ὅτ. εἶσ . . . | ὅτ' εἶσαι ἐκ τὴν 'Ανατολήν, ἐκ τοὺς φρουσκουματάδες—271 καὶ οὐκ εἶσαι ἐκ τὴν Μεσοθ. κάπ. λάλης κοπέλι— 272 καὶ ἀποθ. . . . ἀρῆκέ σε λογέριν—273 καὶ ἀγόρασες τὸ ἀτουπὶν (πρβλ. στίχ. 267) αὐτὸ τὸ καμ. — 274 παιδὶ εἶσαι ἀπὸ τὴν Νικίαν — 27 ῥίζουν τὸ καπάσι . . . τὸ ἀτουπίν σου (ἴδε 273) — 279 ἐγύρισε — 280 ἐμὲ— 282 καθούσουν . . . μὲ τὴν χοιρνὴν—283 καὶ ἐπῆγες — 284 κ' ἐγένης τὸ καθόλου | μυριοχρημένος (sic), ἄτυχος, μυριονειδισμένος—285 χρεωφειλέται σέρνιν σε—287 καὶ ὅπου . . . . ακρωτήριν—288 κεφάλιν σου καὶ δίχνες τ'ὧδε κάτω—289 ἀστόχησες, οὐκ εἶν' — 290 καὶ ἐγὼ . . . θωροῦσιν—291 τζαγγάρη εἶσαι . . . πετσοκαταλύτη—292 σοῦβλιν σου 'ς τὸ στόμα—κεφάλιν , . . ὀπόθεν εμπῆς (sic) καὶ εἰσαι—294 οὐκ εἶν'—295 περνᾷς καὶ διαβ.— 296 μένα ἐκατάκρινες—297 καὶ κάποιας . . . κοπέλιν—298 καὶ ἀποθ.— 299 ἀτουπὶν . . . σεβαστὴν—300 καὶ σένα πάντες 'ζεύρουν . . . μένα—301 καὶ πάντα. . .φορεῖς τα—302 ἐὰν τὸ φουστάνιν ἔβαλες ὡς— 304 ἀτουπὶν . . . . σκιάδι— 306 εἶν — 307 καὶ ἂν τὸ εἴπω— 308 καὶ ποίσω . . . ἀπαιδευσίαν — 310 ἐγύρευσε . . . ἀτιμάσουν— 315 τὴν ταραχὴν τὴν —316 καὶ πασιδόνα . . . περιγελᾷν . . . | καὶ λόγους ἐπεχείρησεν τούτους καὶ τοῦ λέγει — 317 εἰπέ με τραυλέ, τραυλόγλωσσε καὶ τραυλοκηλαδοῦσα—318 τζαπεροῦ — 319 τί θέλεις—320 κίσσαν—321 ἀτζύπωτε, ἀδιάτροπε, ἐμένα— 322 Κ' εἶσαι τζαγγαρᾶ παιδὶ χαϊριοχαειωμένου -- 323 καὶ ἔφαγαν τὴν θήκην—324 σουβλὶν του 'πούλησεν . . . τὸν κοπίδι—325 κ' ἐγόρασέ σε—327 ἐμπρὸς—328 κ' εἰς τὴν παδίαν της βενετὸν . . . γαλάζαν— 329 πτωχίαν—330 μαῦρον τ. Χαζάρας—331 καὶ ὡς . . . . ψωμὶ — 332 ἐτρώγετε ὁλώμους (=ὅλως ὠμούς, ἴδε 43 καὶ 339) τοὺς—333 καθόλ' οὐ λέγω ψ.—235 ὑπάγεις δὲ καὶ κάθεσαι—337 καὶ ἐὰν ἔχῃ . . . ὑπάγει — 338 πολ. καὶ σταθῇ — 340 σπήτι . . . πτ. τὸ— 343 πέρπυρον (ἴδε 148) . . . σε 'ς τὸ πουγγί του—344 καρτζὶ νὰ ὠφελήσῃ—346 ῥωμαίου εἶμαι παιδὶ κ' ἐκλέψασί μ'—347 νὰ 'πῶ πῶς ἤμουν· λείπει τὸ εὔμορφον—348 ῥωμαίκα(sic) —349 μαίνομε (sic) —350 μισὲρ ὁ κλ. . . . τί κλέπτει τὰ κ.—352 καὶ σὺ, ὦ κακότυχον καὶ ψαροζαρωμένον — 353 ἐμὲ π. εἰπέ με το π. τὸ π.—354 ὦ ψαροπούλου—357 καὶ ὁ λ. —358 ἦλθες καὶ σὺ φρονέα, λῃστή—361 τὴν ράσσαν, τὴν ἀρασινὸν, τὴν κ. τὴν τρ.—362 στρουθ. ὅλα διὰ να— 364 μήπως ἀκούσῃ . . . σε τ. κ. —365 καὶ ἀντὶς χαρὰν—366 γέραζ πάλιν στρέφ.— 367 τ' εἶναι τὰ λ. λοῦπε — 369 σκλαβοθώρητος — 371 ψορημένα—372 ἀκρίδας—373 ἐμὲ— 374 ἤρξο διὰ νὰ—375 πάντες ἐσὲν—376 γραϊάν τινα πτωχὴ πουλάκια — 377 εἰ δηλονότι εὐγαίνει τα καὶ θέτει τα — 378 καὶ κλωσσαρέα ἄτυχη καὶ δὲν τὰ ἐπ. — 379-380 'ς ἐκ. τὴν ἀνδρείαν σου δείχνεις καὶ τὰ ἁρπάζεις—381 μέσα 'ς τὴν ἐκκλησίαν—382 λοῦπον . . . ὁπώφαν—383 κἂν ἔρεξεν—384 καὶ πάλιν . . . τὰ αὐτὰ 'ποῦ τὴν ἀφῆκες—385 καὶ πάλιν γρ.—386 τὸν ἅγιον συντάσσεται πουλία—387 ἢν τὰ φυλάξῃ ἀπὸ σὲν καὶ σὺ οὐδὲν ἀρίνεις — 406 τρυπανορροῦθουνε . . . ξηρασμένη—408 τὸ γοῦι συντυχαίνεις — 409 στραγγίζῃς —410 ὁπώχασες τὸ

ταίριν . . . πουλία—411 ἐκ τὴν καρδίαν τὴν κακὴν—412 μίσευσε, ὕπαγε τὸ—413 'ς τὸν γάμον—415 εἰπέ με . . κουροῦνα ἤντα λ.—417 μανδί . . . καρτάλιν—418 ἠξεύρουν—419 γυναῖκα ἤσουν καρβουναρία—420 τὴν τριχίαν—421 καὶ τὸ παλαιοφούστανον—423 *ἐκ τὴν τριχέαν* (πρβλ. 420) ἐσέβηκεν κ. εἰς τ.—425 ποῦφερνε κάρβουνά σας — 426 ἀργαστήρι τοῦ χαλκέα . . . παρηκολούθεις — 427 οὐδὲν τὸ λ. ψ. . . . . θωροῦσι—428 ὅπ' εὕρῃς τὸν Νικόν, ἐκεῖνον τὸν δουλάρην—430 ἀναστροφὴν . . . κουρ. 'ξεύρομέν την — 431 μεσημερινὴ, ἀδιάτροπη—432 εἰ δὲ 'ποῦ ν' ἀρῆκαν λαρδίν . . . ἀπάνω—434 τὸ σαρμαδάρην—435 ἀλλ' ἀδικεῖς τὸν γ. ὁποῦ τὸ φ.— 436 καὶ 'πᾷ νὰ γευματίσῃ— 437 καὶ σὺ μαζώνεις φ., κρύβεις τα 'ς—439 νὰ τὰ 'πῶ . . . κουρούναν — 440 ἀδιάτροπε, στάτιμα (sic)—445 ταίριν — 448 εἰς πετρωτὰ—449 βουρκουλίαν κ. θολὸν νερὸν—451 πάγγλυκόν μου ταίριν—452 ξεραμένη 453 μέμφεσαι ἐμένα—456 ὁ πουνδούκης ἐφάνηκεν, ἐστάθη[1]—458 νὰ ὑβρίζειν—459 τάχα καλὰ νὰ βλέπῃ—460 ἔσεισεν, ἄρχισεν νὰ τῷ λέγῃ— 462 καὶ εἶσαι μικροσρόνδηλον, ἄσχημον — 464 χαλάζιν . . . καὶ ὡς κουκοῦβον—465 κοπέλια τῶν ἀμπέλων—466 δυνατὰ μυριοπειρασμένον— 467 πικρὰ τὰ ταξειδιά σου εἰς Χαζαράν—468 ὑπ. τότε νὰ σφαγῶ—469 κουκουβίον—470 ἐμὲ . . . κουκουβιά, ἐμὲ — 471 εἶδον καὶ ἠξ. — 472 τῷ λέγει. | Τὸ ὀρτύκιν ἀπεκρίθηκεν καὶ ἀπὸ //////////// τοῦ λέγει—473 κακότυχε ἐκ Ζαγ. ——474 προστέρας(sic)—475 τζουχεύουν τὸ παπᾶν—477 νάρθ. σ'ἀρῆκεν—478 παπαδίαν ἀλ. ἐχειροτόνησέ σε—479 παπαδία—480 παρακαθίζει... σε 'ς τὴν μύτην—481 κουτζομύτα—482 εἰς τὸν 'πίσκοπον—483 χωρία–484 καὶ μὲ ταῦτα — 486 καὶ 'πάγεις — 487 παπαδία . . . κρυβῆσαι—489 πούποτε—490 ἢ ψάρι πίννος κότσυροι—491 τὰ ὀμμάτιά σου χύνονται νὰ τυρλώσουν — 492 καὶ ἂν εἰς τὴν Ζαγόριαν Βουλγάροι τε καὶ Βλάχοι — 493 τὸ νὰ ἰδοῦν ν' ἀκούσωσιν πολλ.—494 ἐκ τὴν πικράν τους —495 ἐμένα τὸ ὀρτύκιν—496 μικρὸν 'μαι.... ἀσύσουμον—497 καὶ σιγ. καὶ τακτικὸν—498 εἰς τ' ἀμπελάκια . . . . ζημία οὐ κάμω—499 νὰ π. τὸν ἀμπελουργὸν — 500 καὶ ἀποθετην (sic)—501 γαδουροχάρμονη (λέξις σύνθετος)—502 Καὶ πάντες ὡς ἐπήγασιν εἰς τὸ δικ. — 503 καὶ ὁ κόραξ . . . λέγειν—507 εἰς τὸν ὀρδίνα—511 εἰς ἐκκλησίας—512 ψ. π. τινάσεις—515 μήπως καὶ τ' ἄλ. τὰ π., ὅλα πουλία σὲ πτ.—516 ἔρησε—517 Περιστερὰ ἐγ. τὸν κόρακα καὶ λέγει—518 καὶ τίναν συντυχαίνεις—519 ὅτ' εἶσαι—520 καλοπόληπτους —521 ἤμεσθεν οἱ δύο εἰς ἕνα σπήτιν—522 αὐθέντην . . . ἤμεσθεν—223 ψωμίν των 'τρώγαμεν. . . 'μπιστοσύνη—524 ἀλήθεια ὑπακοὴ νὰ κάμνωμεν—525 Τὴν θάλ.—527 οὐδὲ πενέζη νὰ θωρῇ ἀπ' ἔσω 'ς τὴν βελόνην — 528 μαγνήτην βαστάζει — 529 οὐδὲ τρ. οὔτε — 530 ἄστρον . . . . τραμουντάναν — 531-532 'μεσθεν, ποῦ δὲ καὶ περπατοῦμεν—533 εἴτε ὀπίσω— 534 ὀμπρὸς ἔχομεν . . . ποῦ γῆς — 535 ἀγανάκτησεν ἐκεῖνος ἐδικός μας — 536 Ατεῖχεν (sic) . . . 'ς τὸ καράβιν—583 ὁ μποῦρος ὡς μπάους ἀνεφώνησε μετὰ μεγάλο—584 ἐπεχ. ὑβρίζειν καὶ τὴν κίχλαν—585 ἐκάλεσε —586 μὲ ταῦτα τὰ κουκουδωτὰ κ'ἐμπαλωτά σου ροῦχα—587 κάθονται—588 ἀμμέ—590 Κλέγεις (sic) δὲ τὰ ἐξίκακα καὶ τοῦ μισοῦ (sic) —592 μᾶλλον ἐκ τῶν—593 στόμα μου ἀπὸ τὸν κρόκον εἶναι – 594 τὲς σπέτζηες ταῖς εἶχα 'ς τὸ φαγί μου (sic) — 595 καὶ εἶχα εἰς τὴν μάζαν μου, ὡς ἤμουν μαθημένη— 596 καὶ οὐ κάθ. κουρτάσικα, κροκάτα—597 πολύ σου καὶ τὸ—598 εὑρέθηκε κ' ἐβάλαν — 599 ἔβλεπε ἀπὸ τὸν (sic) ὄρ.—600 σε ὡσὰν—601 μάθημα . . . εἶναι—602 λοιπὸν σηκώσου ἀπ' ἐδῶ, φύγε ἀπὸ τὴν μέσην—604 γυρίζ' ἡ κίχλα λέγει του—605 τ' εἶν' αὐτὰ ὁποῦ μὲ λαλεῖς, καὶ ὁποῦ μὲ συντυχαίνεις—606 ὅλα ἐμὲ τὰ—608 καὶ Βουργαρομουσόδοντε, ἀνακαρᾶ Τατάρων—609 γνωρίζω σε-- 610 'ς τὴν Ταρτ. — 612 καὶ ἀπὸ—613 τἄκλεψαν, ἄλλοι— 615 'Ρωμανίαν—616 νὰ σὲ πιάσουν| κ' ἐχάλασαν κ'ἐκούρσευσαν τὴν 'Ρωμανίαν ὅλην|, μόνον νὰ σὲ πιάσωσιν κ' ἐσένα δὲν σὲ ηὗραν—617 πετζὶ 618 ἀφέντης σου 'ς τὸ καππούτζιν του ἔβαλε καὶ φορεῖ το— 619 κοιμοῦνται—620 θωροῦσι —621 καὶ βάνουν σας 'ς τὴν κορυφήν τους— 622 διὰ νὰ φοβ. . . . κοιμοῦνται— 625 μαντρεῖα (sic)—627 αὐθέντη—628 ὑβρίζειν — 629 παιδὶν ἤμουν . . . . Κλαρέντζα—630 κατακοπτζᾶ.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ.

1. Ἐν ἑτέρᾳ θέσει οὕτως ἔχει:

καὶ τὸ κουκούβιν ἤρξατο ὑβρίζειν τὸ ὀρτύκιν
καὶ λόγους ἐπεχείρησεν τοιούτους καὶ τοῦ λέγει.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ καὶ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙΣ.

Σελ.	7	στήλη	2	γραμ.	33	γράφε *πρωτασηκρῆτις.*
»	14	»	»	»	8	Μανουὴλ ὁ Φιλῆς ἀκμάζων μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1280—1330 ἐποίησε τετράστιχον «*διὰ τοῦ Καρδάμη*» εἰς ἀνώνυμον μέγαν στρατοπεδάρχην. Ἴδε Manuelis Philae, Carmina ed. E. Miller, I, σ. 99, ἀριθ. CCIII.
»	15	»	»	»	24	» σχετικῶς εἰσιν. (Καὶ ἀλλαχοῦ διέφυγε τὴν προσοχὴν ἡμῶν ὁ τόνος ἐν τοῖς ἐγκλινομένοις ἐστι καὶ εἰσι).
»	»	»	»	»	17	*Χαμαέτου·* πρβλ. σελ. 47, στήλη 2, γρ. 18 καὶ 23.
»	24					Ἐν 3ῃ ἐπιστολῇ τοῦ Ἰουλιανοῦ στίζον οὕτω, γρ. 24-27 *δυναίμην τίς καὶ ὁποῖος ἐγενόμην. Γαλήνης ἐμπιπλάμενος καὶ θυμηδίας, ὡς περ . . ὑπὲρ ἧς . . . ἔξω· ἀ κτλ.*
»	42	»	1	»	50	» Ἑλένης.
»	»	»	2	»	3	» Ἀχιλλεύς.
»	43	»	»	»	21	» ἐν τῷ Δ΄ πίνακι.
»	44	»	»	»	29	» (Οἱ ἀριθμοὶ δὲν ἐσημειώθησαν ἐν τῷ πίνακι).
»	48	»	»	»	16	Ὁ ἐν τῇ 1ῃ ἐπιστολῇ τοῦ Καβάσιλα ἀναφερόμενος Τζυκανδύλης συνταυτίζεται πιθανῶς τῷ Κομνηνοφυεῖ Δημητρίῳ Τζυκανδήλῃ· καὶ ἐν τῷ cod. Monac. N° 198, φ. 371 ἀναγινώσκεται ἀνωνύμου ἐπιστολὴ πρὸς Τζυκανδήλην. Ἴδε Man. Philae, Carm. ed. Miller, τ. II, σ. 235, στίχ. 19 καὶ ἐν 2 ὑποσμειώσει.

Τὰ ἐν σελίδι 43, στήλῃ 1, γρ. 8-9 ἀναφερόμενα *σχόλια εἰς τὸν κατὰ Τιμάρχου Λόγον* τοῦ *Αἰσχίνου* ἔχουσιν οὕτω κατὰ τὸν κῶδικα Xe, παραδληθέντα πρὸς τὴν ἔκδοσιν Didot, εἰς ἣν καὶ παραπέμπομεν (Orat. Attici vol. II). Τινὰ ἀναγινώσκονται καὶ ἐν ἄλλοις γνωστοῖς κώδιξι παρασημειουμένοις διὰ κεφαλαίων λατινικῶν στοιχείων.

18. *Ληξιαρχικὸν*] Ἐνεγράφοντο ἐξ ἐτῶν ιη' καὶ ἐφυλάττοντο φυλακὰς περὶ τὴν πόλιν, ἐξ ἐτῶν δὲ κ' ἐπολέμουν· ἐκλήθη δὲ ληξιαρχικὸν ἐκ τῆς λέξεως, ὃ ἐστι τῆς οὐσίας καὶ τοῦ κλήρου, ἐπειδὴ ἐντεῦθεν ἐξουσίαν ἐλάμβανεν αὐτὸς ὁ ἐγγραφεὶς τῶν πατρῴων, πρότερον ὢν ὑπὸ ἐπιτρόπους.—Πρβλ. FM.

30. *οἰκήσαντα*] Τὸ οἰκήσαντα ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ διοικήσαντα νοεῖ, ὡς καὶ παρ' Ἰσοκράτει καὶ ἄλλοις εὕρηται.

32. *δοκιμασίαν*] Πάλιν περιῤῥαστικῶς λέγει τὴν ἐπαγγελίαν κατηγορείτω· ἐπαγγελία δέ ἐστιν ὄνομα δίκης κατὰ τῶν ἑταιρηκότων. MQ.

41. *κιθαρῳδοὺς ἢ κιθαριστὰς*] Κιθαριστὴς ὁ τῇ κιθάρᾳ μόνον διὰ χειρὸς κεχρημένος, κιθαρῳδὸς δὲ ὁ μετὰ τῆς κιθάρας καὶ τῇ ᾠδῇ χρώμενος. F.

45. *γέγραφα μαρτυρίαν*] Ὅτι ἔγραφέ τις αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, λέγων ὅτι μαρτυρεῖ μοι ὁ δεῖνα καὶ ἐδείκνυε τῷ μάρτυρι λέγων ὅτι μαρτυρεῖ τόδε; Εἶτα εἰ μὲν ἔλεγεν ὅτι ναί, ἔγραφεν αὐτὸς ὁ μάρτυς ὅτι ναὶ μαρτυρῶ· εἰ δὲ μή, οὐδὲν ἔγραφεν. FM.

52. *τοὺς ἀγρίους*] Ἀγρίους καλεῖ τοὺς σφόδρα κιναιδοποιούς. Πρβλ. FMQ.

53. *κυβείῳ*] Κυβεῖον λέγεται ὁ τόπος ἔνθα εἰσέρχονται οἱ κυβεύοντες, ὃ νῦν καλοῦσί τινες ταυληστήριον. — Τηλία δὲ σανίδιόν τι περιπεφραγμένον πανταχόθεν, εἰς ὃ ἐνέβαλλον ἢ ἀλεκτρυόνας ἢ ὄρτυγας μάχεσθαι. FMQ.

59. *ἀστραγάλους—διασείστους*] Πολλάκις τινὲς κώδωνας χαλκοῦς ἢ ἀργυροῦς ἐξῆπτον, ἵνα ἀφιέμενοι ἦχόν τινα ἐκτελῶσι καὶ τέρψιν ἐν τῇ παιδιᾷ. Φιμοὺς δὲ ἀλλαχοῦ μὲν εἰς οὓς ἐμβάλλονται αἱ ψῆφοι, ἐνταῦθα δὲ ἃ καλοῦσιν οἱ κυβευταὶ πυργία. FMQ.

61. *παροινία*] Παροινίαν ἐνταῦθα λέγει τὴν ἀπὸ μέθης ὕβριν.

64. *Κρώβυλος sic*] Κρώβυλον καλεῖ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἡγησάνδρου, οὐχ ὅτι οὕτως ἐκαλεῖτο (Ἡγήσιππος γὰρ ἐλέγετο), ἀλλ' ὅτι ἦλειφε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐφιλοκάλει περὶ τὰς τρίχας· κρώβυλος γάρ ἐστιν εἶδος ἐμπλέγματος, ᾧ οἱ παλαιοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐκαλλωπίζοντο ὄπισθεν πλεκόμενοι. Πρβλ. FMQ.

65. *τοὔψον*] Ὄψον λέγει τὸν τόπον ἔνθα τὰ ὄψα ἐπιπράσκοντο.

97. *ἐσχατιὰν*] Ἐσχατιαί εἰσι τόποι ἔσχατοι τῆς χώρας περατούμενοι ἢ εἰς ὄρη ἢ εἰς θάλασσαν. BFMQ.

97. *Ἀμόργινα*] Ἀμοργή ἐστιν (sic) εἶδος ξύλ(ου) παχοῦν ἔρια, ὃ φασιν ἐριόξυλον. Ἄλλοι δὲ λέγουσι τὸ ἐν τοῖς καλάμοις ὥσπερ ἔριον εὑρισκόμενον. Ἐσθῆτα ποιῆσαι ἀπὸ τούτου δυσχερές, διότι λεπτότατόν ἐστιν ὡς ὑμήν· κατὰ τοῦτο δὲ καὶ πολύτιμον. FM.

103. *ἀδυνάτοις*] Ἀντὶ τοῦ μισθὸν δεχόμενον ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν λελωβημένων· νόμος γὰρ ἦν τοὺς τοιούτους ἐκ τῶν δημοσίων τρέφεσθαι.

104. *τοῖς ἀδυνάτοις*] Τουτέστιν οὓς διέκριναν καὶ ἔταξαν διδόναι αὐτῷ εἰς τροφήν.

107. *ταλάντου*] Ἰστέον ὅτι ἡ μὲν δραχμὴ ἓξ ὀβολοί εἰσιν, ἡ δὲ μνᾶ ρ' δραχμαί, τὸ δὲ τάλαντον ξ' μναῖ.

114. *ἀποψηφίσαθαι*] Ἤγουν διὰ κρίσεως ἐκβαλεῖν τοῦ εἶναι αὐτὸν πολίτην.

Α. Π. Κ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Α. Παπαδοπούλου Κεραμέως			Συνοπτικὴ ἔκθεσις παλαιογραφικῶν ἐρευνῶν ἔν τε Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς χώραις τοῦ Πόντου	Σελ. 3
»	»	»	Ἰουλιανοῦ αὐτοκράτορος ἐπιστολαὶ ἀνέκδοτοι μετὰ προλεγομένων καὶ κριτικῶν σημειώσεων	» 9
»	»	»	Διορθώσεις καὶ ἐπισημειώσεις εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἰουλιανοῦ	» 34
»	»	»	Λιβανίου ἐπιστολαί, αἰσώπειοι (καὶ ἰγνατιακοὶ) μῦθοι καὶ αὐτόγραφοι ἐπιστολαὶ Νικολάου Καβάσιλα ἐν τρισὶ κεφαλαίοις, οἷς προσήρτηνται πίνακες ἀναφερόμενοι εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ 157 ἀναμίκτου κώδικος τῆς ἐν Χάλκῃ μονῆς τῆς Θεοτόκου..	» 36
»	»	»	Ἀντιβολὴ τοῦ ὑπὸ W. Wagner ἐκδοθέντος Πουλολόγου πρὸς λεσβιακόν τινα κώδικα.....	» 65
»	»	»	Διορθώσεις τινὲς καὶ συμπληρώσεις (σχόλια εἰς Αἰσχίνην)	» 69

SISMANOGLIO
MEGARO